

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Carolus Virulus (Druck) - Cod. Allerheiligen 4

Karl <I., Heiliges Römisches Reich, Kaiser>

[S.l.], 1485

Epistolae Karoli

[urn:nbn:de:bsz:31-138737](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-138737)

~~De 1506~~
Licit leges abrogatas no tuncq' hincq' eaz
notina est necessaria de vij futuris

Suppl

Omnino
Licit acta pbat carat successibus opto
Quisquis ab iuribus facta notanda putat

Epistole karoli.

Manchen
Mennig Gen.
Leal (r. a.
binclis)

Ysidorus ethimo. 8. de legibus de his quibus fortuna
a fortibus nonit y habet dicit quasi deum quondam
res humanas variis modis & fortibus illud dicitur Vnde
& eam reram appellat eo q' in quibus passim dicitur
fuit vltio ex parte meritor & ad bonos & ad malos venit
Sed hoc dea a nihil est aut est tpalis tuncq' res adeo puzsare
Gloria status defendendo minoris factus
Infing apte tuncq' vrasus ad alia factus

H. 10669.

1777
1779

Alletheiliger 4

Epistola

2

Incipit tabula epistolarum

Intimat amico impletio sue petitionis quo ad collectores epistolaz	i
Additio ad epistolam precedentem per nouam epistolam.	ii
Rogat amicus amicum q̄ frequentius scribat/ne per non scriptionem amicitia minuat.	eoδ
Responsio ad epistolam precedentem.	eoδ
Quis rogat curiale vt q̄ in curia secreta agat/ei svelare dignet.	iiij
Responsio ad precedentem.	eoδ
Responsio in aliam sententiam	eoδ
Excusat se amicus de rara scriptione/intermiscens pauca de habitu dine sui status.	eoδ
Consulit amic⁹ amico ne in p̄sā redeat/belli furore turbat⁹	eoδ
Intimatio nouorum cisalpinū /super dititate belloz/ad ami cum/in italia commorantem.	iiij
Responsio amici in italia commorentis /ad cisalpinum.	eoδ
Rurs⁹ cisalpin⁹ rescribit ad amicum yralū mala malis p̄parado	eoδ
Victoria intimat z modū cū plurib⁹ malis/belloz p̄dicōib⁹.	eoδ
Scribit mag⁹ vt p̄pleto iā artū cursu libros legū p̄ filio emat.	δ
Epistola scolarem patri p̄mendans idē vt supra petens.	eo
Idem cum prioribus petens	eoδ
Responsio patris ad mag⁹/cū quadam faceria subdorsia.	eoδ
Responsio in idem tendens	eoδ
Epistola responsiua idem sonans	vi
Epistola excusatiua priorum responsionum/de non s̄mputa do magistro/q̄ filius male didicerit	eoδ
Intimat p̄ mag⁹o ne filiū studio legū/incubere p̄mittat	eoδ
Risio ad idē cū porib⁹ eoδ Ad idē sub alio mō tēdes.	eoδ
Scribit amicus amico in curia principis morati/ne taxilloz ludis incumbat	vij Risio ad precedentem
Sudens studentī vt libros ei accomodet	vij
Responsio ad precedentem	eoδ
Deplangitur fratris matrimonium.	eoδ
Responsio consolatoria ad precedentem	eoδ
Scolaris scribit ad p̄ez vt p̄ determinat̄ō ei pecunias mittat.	eoδ
Responsio patris super filij petitione.	ix

Scribit scolaris ad suam priorem magistrum / vt patet indicat / q̄ eam determinare permittat,	ix
Responsio magistri super epistola prioris	eoδ
Pater filium patius mittens scribit regi	eoδ
Respondet regens collegij patri,	x
Scribit filio studenti vt diligenter studeat,	eoδ
Responsio studentis ad predicta,	eoδ
Scribit studentis ad priorem magistrum / vt patrem informet / q̄ ei denarios pro studio mittat,	eoδ
Responsio magistri super studentis petitione	eoδ
Intimatur atq; deplangitur pestis	eoδ
Responsio consolatoria supra predicta	xi
Remittitur ad patrem in artibus graduatus	eoδ
Intimatur frater facti prius obitu / cū doloroso planctu	eoδ
Amicus librum repetit quem timet venditum esse,	eoδ
Remittitur liber cum excusatione honesta,	xij
Scribit senex se pericula climaterici anni transiisse	eoδ
Rogat pater ne filius suus cū quodā discolor puerfetur	eoδ
Responsio regentis super ptentis in precedenti epistola	eoδ
Admittitur filius ad amicum vt eum in collegio ponat quem pater qualificat / vt ei cautius prospiciatur,	eoδ
Amic⁹ meritoꝝ amici meminit / cū sui ppetim futuri oblatioe	xij
Petitur consilium / z auxilium / z nunciū credentia,	eoδ
Ad idem pro celetū iuuamine,	eoδ
Responsio ad litteras binas precedentiē,	eoδ
Littere p̄mendatice quibus amic⁹ p̄mendatur amico	eoδ
Responsio ad epistolam predictam	xij
Detestatio tarde z rare scriptiois	eoδ
Admonitio fidei seruande super beneficij p̄mutatione	eoδ
Obuenit gratie amico. z desideratur eius aduentus	eoδ
Littere deprecatorie ad primam missam	eoδ
Ad amicum vt frater ex carcere libetetur,	xv
Littere deprecatorie ad nuptias	eoδ
Petitur prouiso de fratribus quadragesimalibus	eoδ
Responsio ad litteras precedentiē,	eoδ
Inquiratur conditio z qualificatio cuiusdam domicelle	eoδ

Tabula.

3

Responsio ad epistolam precedentem.	xxi
Rogatur paternus pro leuatione prolis ex facto fonte	eoδ
Responsio ad precedentem.	eoδ
Rogatur amicus vt certos mutuo det denarios.	eoδ
Rilio ad porē xxij Repetunt denarij mutuo dati xxij	xxij
Lettere excitatūe ad scribendam prouocantes	eodem
Responsio ad precedentem epistolam.	eoδ
Inimatur aduentus amici ad amicum.	eoδ
Excusatio rare scriptoris ex qualitate nunciatorum z rex xxij	xxij
Inceptio filij n̄ bñ viuētis eoδ Alie lre ad idē cū porib⁹.	eoδ
Alia idem cum penarum comminationibus	eodem
Responsio filij excusationem continens.	eodem
Excusatio alia filij super studij tepiditate	xx
Rogatur amicus vt secreta inquirat male fame suggestorē.	eoδ
Rilio amici ad pcedētē eoδ Alia rilio sub alio mō	xx
Epla diffidatoria eoδ Rilio ad precedentem	eoδ
Parus alia diffidatoria eoδ Rilio ad pce. cū duricia vbi	xx
Alia epistola diffidatoria z durior.	eoδ
Frater ad fratrem vt a vindicta auocet	eoδ
Alia epistola ad idem cum precedente.	xxij
Adhuc alia epistola idem suadens alijs medijs	eoδ
Responsio fratris in proposito suo constantis	eoδ
Responsio alia fratris consilij fraternis obedientis	eoδ
Alia responsio in optimam partem adiunctis rationib⁹	xxij
Item alia responsio in aliam sententiam	eoδ
Amisatur amicus super emulorū machinatione	eoδ
Responsio ad precedentem	xxij
Alia responsio ad idem in aliam sententiam	eoδ
Rogatur amicus vt libros nouo caractisandi stilo impressos emat pro amico eoδ Rilio ad pcedētē eplaz.	eoδ
Petuntur littere ab amico.	eoδ
Alia epistola idem petens cum precedente	xxv
Responsio ad pcedētē	eoδ
Rogatur amicus vt certo in loco cum amico cōuentat	eoδ
Petitur psilum z unamen in permutatione beneficij.	eoδ
Epistola credentiē cum petitione responsi.	eoδ

Responsio ad precedentes epistolas,	xxvi
Arguitur amicus domi semper permanens,	eodem
Opera amici presentatur amico/ad urbē romā migratō	eodē
Responsio ad epistolam precedentem,	eodem
Comendat causā maris /advocato lris recordatēis,	xxvii
Intimatio pecuniā detrahit/cā desperatiōe recuperaciōis,	eodē
Petuntur frequentiores lre amici z sua presentia	eodem
Responsio ad precedentem.	eodē
Rogatur amicus/ut fratrem in ducat cautius mercari	xxviii
Comendatur causa vicini amico	eodē
Excusatur scribēdū in eptā/cum credentia latozis,	eodem
Conquestio fit de socii immatura morte	eodem
Responsio consolatoria sup epistolā precedentem,	xxix
Responsio ad idem sub alia forma	eodem
Alia adhuc responsio/ad idem sub alia forma,	eodem
Dantur gratie/qui amico butsam munere dedit	eodem
Excusatio sup non responsione ad litteras missas	xxx
Consulit amic' aico q' bononiā ventat/lectur' poeticas artes	eodē
Responsio ad epistolam precedentem	eodē
Hec eplā replicat ptra precedentis epistole trāisionem,	eodem
Scribit secretarius opidi Bergē ad regentē in Louanio / ut de rectore scolartum/opido provideatur	xxxi
Rūder regens in Louanio petitori secretarij Bergē,	eodē
Comendatur filius suo magistro per patrem filium suuz pā terno quodam errore laudantem	eodē
Responsio magistri prudentius iudicantis,	xxxii
Rogatur amicus/ut suam statim pandat amico	eodē
Responsio ad precedentem	eodē
Ad pictorem/ut iuvenem pingere doceat	eodem
Responsio ad dictam epistolam	eodem
Dantur gratie ei qui desideria amici implevit	xxxiii
Magister ad magistrum in tute morantem	eodē
Responsio	eodem
Frater fratri scribit Lauoniū com morantē/de proposito sententis fratris ad religionem	eodem
Alia epistola ad idem in eandem sententiam	xxxiiii

Tabula

Responsio	xxxij
Alia rñsio sup eandē in qua mandat se frater securus	eodem
Consilium fraternum super eodem,	eodem
Rñsio fr̄is nō assentiētis p̄silio fratris / s̄z suadet dilatio	xxxv
Assentit p̄silio fr̄is z dilationi donec mutuo colloquāt	eodē
Rogatur amicus / vt vinum emat pro amico.	eodem
Responsio.	eodem
Repetitur libet commodato creditus,	xxxvi
Conquestum est q̄ plus diuicijs q̄ amicitie tribuatur: cum	
credentia z petitione iuniaminis	eodes
Rogatur amicus / vt saluū p̄ductū imp̄eret alio migrādi	eodes
Amicus in ius vocatus consilium petit.	xxxvij
Responsio eodē	Inter amicus amico
Ad idem eodē	Responsio
Alia responsio eodem	Ad idē sub alia sententia
Rogatur pedagogū magistrum pater / vt eius filiam / sub alio	
magistro / in aliam cameram collocet	xxxvij
Amic⁹ amico p̄ famulo habendo eodē	Rñsio
Alia epistola interrogans habitudinem alterius famuli	eodem
Rñsio xxxix	Ad idē eodē
Inuitat socius / vt sequatur sociū Louanij pergentem	eodē
Ad idem.	xl
Petitur festinus aduentus amici / vt aster amico	eodes
Inuitatur aduentus amici amico	eodē
Frater amico / vt reducat nepos profugus.	xli
Rñsio eodē	Alia rñsio ad idē / sed alia sententia
Interrogatur conditio cuiusdam notarij / an expediret eum	
in secretarium episcopi assumi	eodē
Responsio dicens notarium illum adulatorum esse	eodes
Rñsio alia in alia sententiam / dicens eundem ebriosum	xliij
Commendatur amicus amico vt ei sit adiutor	eodē
Ad idem	eodes
Inreparatur filius a parte frequenter pecuniā postulans	xliij
Ad idem alijs verbis z sententijs.	eod
Ad idem rursus s̄z alio modo eod	Rñsio filij
Nequos ex ytaljs rediens suo nepoti iuniori Louanij studēt.	xliij

Responsio ad predictam		liij
Inter nepos nepoti	eoδ	Ratio ad precedentes
Epistola commendatiua		eoδ
Alia epistola commendatiua ad idem,		eoδ
Alia piffola singulariore ad huc pmedatione ptinens		eoδ
Responsio ad predicta		xiij
Quedam responsio ad litteras/hic tamen non insertas,		eoδ
Debitor pfugas suis creditorib ⁹	eoδ	Ratio
Comgratulatio amici/sup dignitate adepta	eoδ	Ratio
Novae epistola responsioni respondens		eoδ
Epistola increpantiua amici q secreta creditur mulieri,		eoδ
Intimat filius patri se vestes perdidisse/veniam deprecās		eoδ
Responsio patris super vestium perdutione,		eoδ
Alia responsio ad idem: sed durior		xiij
Inter sup eode, filius ad patre dar lras desolatorias		eoδ
Frater scribit ad fratrem super eodem		eoδ
Ad idem sup eodem	eoδ	Frater fratri rādet
Epistola eiusdem ad idem		eoδ
Rādet pater super litteris missis/a filij sui magistro,		eoδ
Incitatio in amicia ad hominem nō oculo sed fama notū		
cum recitatione nouoz.	eoδ	Ratio ad pcedetes.
Epistola cōmendatiua/amici ad amicum,		eoδ
Ratio descriptiug inconstante eius/p quo rogatum est.		eoδ
Si fci intimat seniore ftez militē creatū z incapitanē electū,		eoδ
Ad amicu pmedatio socosa/cuiusdam glorioi hominis		li
Epistola conquereus de incendio armigerorum ad credito		
res/vt terminos solutionis extendant.		eoδ
Responsio ad apistolam prescriptam		eoδ
Excusatio nō scriptiōis propter qualitatem temporū,		liij
Aliud exemplum excusans nō scriptiōē/propter mendata		
populi/z nūcioz	eoδ	Comendat amic ⁹ amico,
Ratio.	eoδ	Ratio alio sensu,
Scribitur auunculo vt reuocet nepotem amore raptum/ne		liij
se inconsulte/mifero matrimonio dedat		eoδ
Responsio ad precedentem		eoδ
Responsio ad id qδ in calce precedentis epistole perabatur.		liij

Tabula

Regitur amicis; ab amico q̄ nō seruauit pollicita frequentis scrip- tionis / z noua petuntur.	Responsio.	eodem
Excusatur silentiū / z petitur scriptio.		lv.
Responsio cum petitione q̄ ualitudini in tendat.		eod.
Admittuntur amico capones.		eod.
Responsio ad epistolam predictam.		eodez
Scribit uniuersitas ad consiliū / p̄ priuilegioꝝ tuitione.		eodē
Epistola uniuersitatis ad cancellariū brabantie p̄ eodem.		lv.
Scribit particularis amicus ad cancellarium pro eodem.		eodē
Respondet cancellarius priuate p̄sone sup̄ p̄cedentibus.		eodez
Nepos nepoti / excusās se sup̄ postulato ex eo in q̄dā re p̄ filio.		eod.
Scribit auunculus ad nepotem / arguens eum / z fratres / q̄ infa- tiables sint / quibus subuentiones negat.		lvij.
Comendatur m̄stro scolaris ad sui seruiciū.		eodez.
Responsio ad epistolam precedentem.		eodem
Scribit ad priore monasterij. ne quedā in donatū admittat.		lvij.
Alia epla ad idem / a ijs medijs.		eodē
Consulit amico / ne ad animū trahatur oblocutio detractoris.		eod.
Responso ad p̄cedentē / cū detestatione detractoris / z suoz moꝝ.		lv.
Scribit filius p̄ ueste.		eod.
Responsio in prima parte seriosa / in calce derisoria		eodē.
Scribit amicus amico non posse uotis suis satis esse / cum excusa- tione z oblatione.		eodem.
Inuitatio ptimi seriosa p̄limi tocosa / vt frequens sit scriptio.		lv.
Epla r̄siua z excusatiua frequentis scriptiois ex qualitate t̄pis.		eod.
Petit̄ p̄sultatio sup̄ causa pendēte corā officiali z assistētia.		eod.
Responsio continens iudicis laudem.		lv.
Responsio alia in aliam partem.		eodē
Querela amici ad amicū qui ab hostibus captus est.		eod.
Consolatio super querela amici predicta.		eod.
Rogatur amicus / vt medicum mittat amico egrotō		eodē.
Responsio significans medicū millionem.		lvij.
Rogat̄ prior m̄gē / vt p̄zem inducat q̄ filius in collegio loceat.		eod.
Rogat̄ p̄ a filio / q̄ eum in collegio faciat comensatem.		eod.
Magister scribit scolari cognatum eius collaudans.		lvij.
Pater ad filium qui filij assente desiderijs.		eodem;

Pater ad filium ad miliciam prouectum,	eoð
Ad idem, eoð	Responsio
Epistola dubitativa super miliciam filij,	lxviiij.
Arguit pater filium suu militem no militanter uiuentē,	eoð
Epistola comendaticia amici/ob multa merita cari,	eoð.
Alia comendaticia/ sub alijs verbis z forma,	eoð
Epistola meram credentiam continens,	lxv.
Epla comendaticia aici ad amicu/comendatu amicu qualificas,	eoð
Scribit pz ad mgm filij qz determinas fiat si sic mgto videat,	eoð
Rogat scolaris mgz suu pōre vt pīez iducat qz graduari possit,	eoð
Pater scribit magistro super gradu filij partim mentē expri uens partim consiliū petens,	lxvi.
Alie epistole in eadem materia/in aliam sententiam,	eoð
Magister prior respondet scolari,	eoð
Scribit pater filio suu intentionem de gradu suscipiendo,	lxvij.
Bratularur vniuersitas de electione summi pōtificis/obedi entiam profiterur/ oratores mittit/ z totulum petit,	eoð
Itez ad summū pontificem sup eisdem in aliam formā,	eoð
Scribit vniuersitas comendaticias literas pro quodā doctore suo supposito ad summū pontificem	lxviiij.
Comendatur nepos alteri nepoti/vt ei adiamento sit,	eoð
Responsio ad epistolam prescriptam,	eoð
Deplangit amicus filium sui fratris aufugisse/rogatur ami cus vt reductioni studeat,	lxix.
Responsio ad eplam precedentem,	eoð
Scribit auunculus filio pfugo/inducens vt redeat,	eoð
Itezum auunculus filio pfugo/in aliam formam,	lxx.
Responsio pfugi filij ad suum auunculum,	eoð
Et filium pinoueat ad aliquod beneficium,	eoð
Responsio ad predictā. Quereia rare scriptionis,	eoð
Intimatur amico ne quem posuerat comitem capiat itinertis ad sanctam terram quia garrulus z mendax est,	eoð
Intimatur breuis visitatio amici z leta consolatio,	eoð
Ad petitionē amici/ statū suū frater/ qz sui notū facit amico,	lxxi.
Rogatur amicus vt mittat p eū scriptor petitus amico,	eoð

Tabula.

Epistola consolatoria	lxxij.
Inimicus amicus amico / q sequenti die secus suo in reditu pransurus sit.	lxxij.
Sitias ad patrem pro subuentione vt libros emat.	ead.
Filius patris q filio nequit subuenire ex pditione tps.	ead.
Conqueritur pater de dura correctione filij.	ead.
Responsio ad eplam pscriptam.	lxxij.
Responsio ad certas literas hic nō insertas de glioso poeta.	ead.
Inquiritur status amici / r describitur prius.	ead.
Tutores scolari studenti Rouanij in artibus qui petit adire altam vniuersitatem.	lxx.
Tutores studenti Rouanij in legibus qui petit adire aliam vniuersitatem.	ead.
Inuectio iocosa in amici raro scribentem.	lxxi.
Rursus iocosa inuectio in eandem sententiam.	ead.
Excusatio sup porrectis pibus p pumace filio ad patre.	ead.
Responsio ad epistolam precedentem.	lxxij.
Inceprio fratris super incauto modo mercandi.	ead.
Responsio fratris ad precedentem epistolam.	ead.
Suadetur amico canonico vt grauitate omilla se aliquando ludis ingerat: r letius riuat.	lxxij.
Responsio ad precedentem.	ead.
Consulit amicus ne vniuersitate relicta ad patriam redeat.	ead.
Responsio ad precedentem.	ead.
Congratulatio ad amicum qui duxit vxorem.	lxxij.
Sit detestatio amico qui onhelat vxorem ducere.	ead.
Flacillatio an potius dolendum q gratulandum amico / qui duxit vxorem.	ead.
Aussat in secreto amicus q epus cū officialē creabit: si roget.	lxx.
Responsio.	ead.
Responsio negatiua ad idem	ead.
Arguit amicus q nunq responder literis: petiturq q psozi bus det responsum.	lxxi.
Rogatur nepos / vt diligentiam faciat q roganti de bona ancilla prouideatur.	ead.

Responsio ad predictam epistolam.	eod
Rogatur amicus vt fideiubeat pro amico.	lxxxij
Pater amicus desiderijs.	eod
Seater ex burgis suo fratri Romanij student.	eodem.
Alia epistola sub alia forma ad eandem sententiam.	lxxxij
Rogatur amicus vt equos duos comodato mittat amico ambas siam auro.	eod
Responsio negativa ad pdictam.	eod.
Epistola iocosa speciosa super omissione scriptoris.	lxxxij.
Responsio cu derestatione suspitionis cadentis in amicitia.	eod
Scribitur vicario epi p inuamine. vt eps cura pferat.	eod
Rndet vicarius cu oblatione diligentie z spe voti psequendi.	lxxxj.
Inuitatur socius a socio / vt in sequendo promissa ad vniuersita- tem veniet.	eod.
Rndet socius / socio / se prius in gramatica firmitus velle fundari. priusq adeat vniuersitatem.	eod.
Dantur gratie de honesta tractatione nunciij. Qui etiam describit secretor esse vulgator.	lxxxj.
Volat amicus q amici sui tepuerit amicitia / quod suspicatur ex co nessione cum emulo euenisse.	eod
Ad studentem / interrogando habitum dine sui pcurrentis.	lxxxij.
Responsio ad eplam precedentem.	eod
Suadet student vt legibus incubat poettie studijs omillis.	eod
Responsio ad epistolam precedentem.	lxxxij
Rnsio alia super eadem / in aliam m sententiam.	eod.
Rogatur amicus vt ad olesentem pdicat. quo bene scribat. atqz ex rozis arguatur. cu in seratione nouoz.	eod.
Congratulatur amicus / q receptus sit in seruitio regis. Et carita- tius adinonet. ne se amplexibus imisceat impudicis	lxxxj
Queritur causa cur plures dictiones huius libelli / vario modo. vt iam vno. iam alio impresse sint.	eod
Responsio / dans rationem cur multe diuerse dictiones in hoc li- bello vario modo impresse sint.	lxxxj.

Finis huius tabule.

Folium. I.

Epistolarum formule in om

ni genere scribendi iuxta maiorum nostrorum doctrinam
 et veram epistolandi artem. Per dominum karolum me
 nigken/studij Bononiensis magistrum. utiq; multarum
 scientiarum viz doctissimum/ ex epistolis familiaribus
 Marci Tullij Liceronis (quem merito eloquentie pro
 trem appellant) Et hinc filij poete laureati extracte.
 Unicuique exemplorum gratia pernecessarie. Et q; maxi
 me utiles, feliciter incipiunt.

Intimatur amico impleco sue petitionis quo ad collectionem epistolarum.

Salutes plurimas q; effundere possit hic calam? aut
 ferre papirus. Adulus me literis incessanter amice
 fidissime. multaq; semper prece ptosequeris, q; in vnu
 libellum formulas aliquas epistolares/ que scolaribus

Bononie in collegio illij pro emendis pronunciant consueverunt/
 r quidem correctas. tibiq; mittendas/ colligere maximeq; illas/
 quas imitationi. communiq; scriptioni/ magis accomodas. ac ori
 natu. r sensu venustiores. iudicari. Quo/ vel epistolas struēt.
 vel imitandi plurima tibi ad manum starent exemplata. Et si vte
 optime rem tibi factu difficilem peris. proinde tamen me amoz
 in. te me? vt tuis votis fauere velim. humanitas quoq; tua/ q; au
 deam. meritaq; in me tua. q; debeam. Formulas igitur illas absq;
 ordine/ prout casu aliquo. prius. posteriusve in manus ceciderūt.
 in vnum acervum redactas. atq; ad vnguem (vt aiunt) castigatas.
 tibi missas facio. Elus enim sum. qua vultu industria. vt prima hax
 epistolarum proiecta prout ex manu compositoris ceciderant. asse
 queret exemplorum gratia. non satis sifus scolarium codicib?/ qu
 omnia scribere consueverunt etim carum. atq; corrupte/ tam conexim/
 iam sejuncti n. vt non satis distinguas. etias si tibi apollo suum in
 genium infuderit. litteras. r syllabas/ que. quibus cohereant. ex

Al. i

quibus egregius sensum q̄ et limatē sanguinē extraxeris. Nihil enī
illuc sine vicio est. q̄ vbi calamus non migravit. Sextus iam men-
sis agit ab eo tempore quo pro te labor is impletus est. quez ma-
gistri pedagogū liliū optarunt atqz rogarunt. ad scolarium etiam
commoditatem collatum iri. itaqz multiplicatione plurima. impres-
sis iam litteris. collectio hec depicta est. quo facilius capiant. et dis-
cant que correctiora videbunt. Tu felix vale. et quidem valenti-
q̄ qui valentissime.

Aditio ad epistolaz prece-

dentem per novam epistolam.

Quum lator hatum (fidissime vir) ad iter se accinxerat tam nubilo
sus. et cupidusqz aer suboritur. vt vir alio sub celo me positum cre-
diderim. quo cogitur abscellum suuz ad crastinum protrahere. quo
latius scribendi plus mihi temporis erat et animi. Didici enī te
latu nunciū obtinde has epistolares formulas te petere. quoniam si
illos duos habes. grāmaticam doctos. quos cupis his epistolis es-
rudiri. quo aliqua eloquentie pregestamenta assequantur. vt licet
forte non certo sapore. at odore tamen quodā succenti ad humani-
tatis studia tandem alacritas rapiantur. in quo non parum tuam
collaudo prudentiam. nihil enim censeo in institutione iuuenum
utilius esse q̄/q̄ aptis terminis. pulcris clausulis. dulcibusqz nu-
meris. etate prima insuecant. maximeqz illis. quarum apud pre-
fatos scriptores origo est. que sono. sensuqz sint secunde. quas mul-
tas his epistolis insensatas inuenies. quas doctas facile nouerit.
ad suaqz loca remiserit. quodcumqz enim totiens enque (vt ai-
unt) sub tenero. animis suis adiungant. nouissime affigat. necesse
est. cum nihil sit assuetudine maius. et si Quintiliano credimus.
longum est iter per precepta. sed breue et efficax per exempla. nō enī
facile quis dixerit. quid virtutum habeant imitatio et applicatio. ad
quas assequendas nihil equi p̄ducit. q̄ multa videre. multa quoqz
viscata. manu legere. habent enī. omnes clausule. que dupliciter so-
nant. naturam picis et vici suis lectoribus adbesurā. Quia tū nō
voto vsutur vno. Nec maior similitudo an imorum q̄ frontis est.

Folium. II.

sed varijs varijs placent. Hinc nō vn^o hic stilus obsecrabitur: cum
varijs artibus oblectamenta queruntur: more vinariorum/qui de
quolibet vase probam trahere consueverunt, non etiam aliter q̄ qui
merces vendunt varijs/oculis coram ostentāt: quo tenarius mety
ynaqueqz/suum emptorem allexerit. Sed finē do, lōgus fui, caruis
freno calamus, tu letus vale q̄ apis in thymo, q̄ pulcis in rindis.

Rogat amicus amicū quod

frequentius scribat/ne per non scriptiōne amicitia minuat,
Immensas perenni fauore salutes, Nescio vn de tibi amice per
care preter solitum inscribendo desidia creuit: nisi tuus ille decre
uerit amor: qui multos iam dies/versus me fulsit perlicidus/cū
si adhuc scintilla superest: non cessabo/donec epistolarum/cla
morūqz flaru/luminosior fiat, Elamo igitur iterum: atqz iteruz
clamo, hortor, rogo, supplico, digneris dormientem calamum exci
tare, Nec parciaris: vel dilui: vel remitti/ nostram amicitiam/ tam
longa fide excuit am/ tam quoqz puleris iniquis ortam, z facias me
tui loci, nouozuz, tuiqz status, tuis litteris certiozem, Vale: z cum
saryrico tibi opto sit mens sana/ in corpore sano.

Respō ad eplā precedētem.

Et sepe ad te scribā, nūc tuis me lris/ nūc alienis/ nūc nūcioz vo
ce excitare nō desistis. Erebras ex te lras habeo, omniūqz vn^o cla
mor: vnaqz hec sententia est, Sollicitate peus tibi intimari: quid
apud nos noui deferatur, vaga ē apd nos/ varia/ ac multiplex fama
/nescio quid? auctozib?/ disseminata, q̄ spero suo more/ non nūtia
ven/ s̄ ficti/ vniqz vulgarit̄ erit. Parui habeo quid narret men
daciū impanidus/ passionūqz sequax populus, Qui/ qd nocte som
nio hausit: vel euētur optat, hoc iā asserit euenisse, nō facile addū
cor vt credā, Nā tantā/ que dicuntur/ sepe specie habēt verisimili
tudinis, quātam cignus corui gestat effigiem, Nihil hic loci scrip
tu dignū noui exrat, nihilqz audio, q̄ impudica mendatia/ magnis
mōtibz grossiora, In plpey ducat omnia deus, letiozqz faciat:
q̄ narrant, qui tibi dignetur, quietam prestare vitam: cum salute.
Baptim ex patrisus ocdpbris, xxvi, acta iā cena cadēte lumie solis.

Civis rogat curiales ut que

in curia secreta agantur: ei revelare dignentur.

Salveto. Tertium habeo inter primates curie illustrissimi nostri principis: ubi continuo versatis: te plurimi fieri: ut facile intelligas que ante gerantur: que quoque iam gesta sunt: etiam: atque etiam: quis rerum cursum sit: quisve futurus exitus. Tu in portu omnium novorum navigas: tam vete: tam recenter: ad te omnia deferunt: ut ea geri prope videas. Te igitur pro tua/incredibili in me benevolentia: meaque ite in te pari/vehementissime rogo: facias me omnium/que diligentissime certiorē. Longior essem/et plurimum harum laborum festinus erat: et more impatientis: ut vix mihi scribenti momentū indulgeret: quo fuit necesse sistere. Vale letus/sanas atque longeuus.

Responsio ad precedentem

Salutem plurimam. Non sum scilicet/ut optime/quo laborum freno/vix deceat: facta principum enarrantur. Quis sit periculi/in his linguam laxari indulgentius/cui vix vix/quisquis fuerit: exacto satis custodiam adhibet: pro tanti periculi quantitate. lucet enim iam mihi/velut in speculo videam: effigies patris: cui altissimus adesse dignetur: illud satiricum/semper dum viveret/in ore regentis/digito compefice labellum. Noli queso: secretiores res ex me requirete/quas prudentiores/teatissimas tenent: et quas attingere non auderem. Si quid incidit: quod tua interest: certo habeo me tibi non futurum alienum/nec abesse te putes/me presente. sed senties quid iuris habeat: inter nos amicitia vetus: et quamquam pauculo tempore/stricti oris/me videas. Altissimum tamen in te cordis/semper/ac semper/permanebo. Vale in eo qui facit valere.

Respō in aliam sententiam

Intra multa/que a me sedulo petuisti: hoc fuisse precipuum: quod sepe scriberet/quod multis iam datis ad te litterulis/impletisse videor. hac tua ex sollicitudine/plane perpendo: quem apud te amicitie gradum teneam: qui vteris. angereis. estuas. afflictaris. et dum maxime stiles: clamat humanitas tua/ubi sim: quid agam: quid moli

Jolium. III.

at: quod non nisi ex amicitiarum/ditissima vena: procedere pōt,
De nouis autē quid scribā: nō habeo: nisi q̄ magna est apd nos
belloꝝ vis/ neq; minor celeritas. quo ventum est: q̄ corpora iam/
oēs exercēt: ingenia nulli. Nos vero pauidi stam⁹: futuriq; nesci⁹
Quolibet momento/ aures nr̄as inuolant mendacia mille/ vanis
hominum plara fabellis/ que mox pereunt: leuitate sui. Digne
reātor ethereus/ nos protegete: vt qui viribus nostris stare nō pos
sumus/ illius misericordia p̄seruemur. Valeto/ longior sui/ vt scri
bendi raritatem/ prolixitate compensarem. Rursum vale.

Excusat se amicus de rara

scriptione/ intermiscēs pauca/ de habitudine sui status.

Scriptissem frequentius carissime vir ad te/ de singulis/ nisi va
rie occupationes/ animū meum in alia diuersa rapuissent. et si in
terdum quid̄ ocū nactus fuerim: non erat astans nunci⁹. Sz nūc/
isto cum oportuno gerulo/ te scire exopto: me varijs inuolut misce
rijs/ multisq; curis implicauit: vt quid adurus sim/ que consilia se
cuturus/ incerte me res/ incertum faciunt. Si tibi animi mei/ an
xias/ curas/ quas dira temporū calamitas/ peperit. scribere cona
bor: non erit hec mea epistola/ vel modum/ vel exitum habitura.
Planus/ ad ea que me pungunt pūcta descēderem: nisi quod
dam secretum obstarer: quod nūc prestiterit siluisse. Deceus hec
omnia/ in tempus reliquum protrahenda: donec alterno perfrui
colloquio dabitur. Interea vale. Superisq; ricassimus esto

Consult amicus amico ne

patriam redeat: belli furore turbatam.

Charissime frater: Nescio quid mihi ad antē cecidit: q̄ ex vrbe
ad nos q̄ primus descēdere patas. Frater/ si mihi credas: et te ad
ster nōndū accinzeris: tuū reditus ad hyemē vsq; p̄trahes: donec
parump̄ nacti fuerim/ t̄p̄is maiorē clementiā. Nā apud nos/ vno
dieq; illa surgūt maloz̄ incia: et horreda semina belli/ vt vix vsq;
sine lapsu/ pedē figas. Et quātum ego hāc reꝝ serie p̄spicio: atten
tiusq; meū singula voluo: habebitur meo iudicio felix/ qui pote
rit inter tanta belloꝝ incendia/ absq; omni pro: sus lesione/ abire

Eane? consulo: qui honesta absentia tutissimus es: ne pro festi-
no reditu/in pericula prolaberis. Vale: longa die/ & voto felici.
Et. Bon. Julij. viij. tarde/dam leta traherent crepuscula noctes

Intimatio nouorum cisal-

pini/super dicitate belloz/ad amicum/in italia pmorantem
Plurimas (iocundo corde)salutes. Frater carissime. Nostra pa-
tria/bellis se grauibus attenuat. Quasrat moribus intestinis/
& ardet iam proprijs flāmis/quae diu trepidauit: tanq̄ dubia vide-
retur: in quam partem esset casura: iam supina iacet: nec video:
quomodo se erigere possit. Quae si forsan aliquando/in cūbitum
erecta:speciem surgentis praesefere videatur: mox non/nisi suoz
manibus impulsā/relabitur. Nec video quid restat: nisi quae ma-
gna gloria floruit: misera seruitute senescat. Nusq̄ viatoribus tu-
tus est transitus. Tota regio obsessa est latrunculis. Sac igitur/
consulo: quod immunda animalia solent: sordes timētia/quae vbi
cauernulis egressa: locum/ceno oblitum/vident: pedes retrahunt:
& intra latibulum suum se tursus receptant. Adane igitur vbi es:
eo felicioz/quo remotioz/vbi gaudeas: vbi nullo turbante: quieto
scas. Vale in eo/qui mare/qui terras/qui sidera fecit.

Respō. amici in italia com-

morantis/ad Cisalpinum.

Salutes felicium votorum dattices. Si omnes calamitates/qs
yndiqz in italia vidi: scribere pergo: citi? carebo verbis/q̄ reb?/
priusqz tempore/q̄ animo. Castra yndiqz equites vomunt: streo-
pant arma/conceperant tube. Et (vt Augustini verbum est) ferree
cunice virozum fortū membra constringunt. Intensus geritur ar-
cus/nūdus ensis/ & hasta lenata, sacra spoliuntur: polluantur: &
prophanantur. Adalefactorum enim licentia/cadunt vniuersa in
predam. Nihil miseris reliquitur agriculturalis/ quo vitam trahere:
terram colere/coniuges/aut liberos educare possint. Jam video:
quid noceat bellorum tumultus/ & agitans discordia ciuium. Si
sortem patriarum/luctus & squalorem cerueres: vastitates & cla-
des/cuibus premitur pauper popellus/iam lucem odites: morte

Folium. IIII.

optates: clamareſq; illud poeticum. Jam ſatis eſt ſuperi/veſtro
q; numine viſi. Parcito queſo iunat de temporis ſactura conque-
ri: z cordis anguſtias denudate. Succurat ille/qui nouit planare
ſublimia/z alti? eleuare proſtrata, vale in eo qui dat eſcā oī camī,

Rurſus ciſalpinus reſcribit

ad amicum p̄tulum /mala malis comparando.

Amiciā (ſup̄ q̄ ſcribi pōt) p̄ ſalute. Vbi italie cri: delia bella nat̄
raſti: q̄ mltis maloz aculeis oppreſſa iacet/ vbi tuo trāſitu/ſtami
feras vndiq; faces volitare vidisti: vt mīra tā opida/in cinerem z
ſauillā redacta ſint. Adinoza tū oīa ſūt: ſi ea ad patriā nr̄ā acer-
bis cladi b? plenā ppabis/q̄ tā ita d̄p̄t: vt ne domū ſaluā gīmā
ſit. cui? ſi mēſas villas cerneret: caſtra diruta/ſāguīnē p̄ riuos ſiu-
ere: cadauera ceſoz in cāpis p̄ſtrata/ſemiuuos pleroſq; fame ta-
beſcere: crudeli ſuplicio animas exalare. audireſq; (vt audio) can-
tā q̄relis/geruitu/violatuq; p̄ſonare: clamares/cōcuſſo p̄ctore/
tenſiſq; ad ethera palmis: felix z nūmū ſua moete felix/qui ante
has erumnas eluce exceſſit: nec tantos videre dolozes/longiori vi-
ta coactus eſt. Vale: felicemq; te faciat p̄a cura tonantis,

Victoriz intimat z modū

cum pluribus malis/bellozum conditionibus.

Seruitiū pr̄optuſſime/ad queq; placita pro ſalute. Forſan ab alijs
audiſti: ſpectabilis domine/quod ad te ſam ſcribere pergo. ſoz
ſanq; hanc ep̄ſtolam veyoz fama/ſua celeritate ad aures tuas p̄-
uenit: nūncius has deferens: eo tibi relator certior erit: quo om-
nia oculis vidit. Crudelēs/qui bella gerunt: qui in amica patri-
a/ſcamna/mēſas/ſedilia/epurunt. vidit nūncius is domos innu-
meras demoliri: trabes deſicere: tigella detrabere: tegmina con-
uellere: tegulas confringere, z quod omnium imp̄ſſimum eſt/ma-
ronatum lectos/gladij deſerpere: plumasq; in ventos ſpergere.
virginum oppreſſiones/adulteriāq; committere: loca ſacta ſpolia-
te: z grauiora/que pudicus calamus exhorret depingere. Eo tū
deuentum eſt: vt nūc̄ ſul: q̄ hodie de patria bñ ſperandi erectio-
oz: victoriā enim plenā habemus. qui potius alioz inbecillitate/
A iij

q̄ hostra virtute triumphamus. **V**ale in bello ceciderunt: et ex pe-
riculo pessimi omnium euaserunt. **S**ive qz suar multos fortuna nocet
tes (vt inquit **L**ucan⁹) **S**ive qz dijs aliter visus est (vt ait **V**irgi.)
Sive (vt intelligit deus) illos inter mortis pericula tutiores / quib⁹
vltior vita e (vt ait **p**etrarcha) **V**ale i eo / q̄ cuncta pot rege dñantū

Scribit magister vt cople

to iam artium cursu / libros legum pater pro filio emat.

Filius tuus generose indolis a dolescens / ornatissime vix / cursum
in artibus adimpleuit. cui acie ingenium et multiplex est. inuencio
nis quoqz magna vis ac nobilis impetus. memoriam certe rapacē
habet (et quod optimum est) tenacem. quo eum sacratissimum le-
gum aptissimum iudico auditoroz. **T**u igit (nisi p̄siliū spreueris
meum) sibi de corpore legum indilate prouidebis. quatuor studijs
plurimū incubere optat. **T**uū iā est emptione librorū augere cona-
tū spēte fluentē / ad quē etiā excitare deberes tenentē. **V**ale ex
12. octobris decima / velocius euro. dum nox tulerat silētia terris.

Epistola scolarez patri com

mendans / idemqz vt supra perens.

Libros aristotelis / pro gradu artium legi solitos / tuus filius a-
mice dilecte / plene didicit. **Q**uorum tenorem ita habet memori-
ter / vt singula recitet. quasi sub oculis libet esset. splendidum sibi
ingenium est. conceptus velox. memoria seruans. atqz (vt breui ac
succinte dixero) plurima habet nature pulcherrima dona / legib⁹ ap-
ta. **Q**uibus se in hoc nouo ordinatio discipulum dabit. me consu-
lente. presertim si sibi de corpore legum dignaberis prouidere.
quod meo iudicio obmittere non poteris. tua prudentia conserua-
ta. **V**ale. et veteres nostros in longam trabe fauores.

Idez cum prioribus petēs

Filius tuus / honorande preceptor / solida sibi litterarum funda-
menta coniecit. vt pro uberiori ingenio spem sui faciant qz prestā-
tiam singularem / in discendis legibus p̄secuturus videatur. si cor-
pus legum sibi donando. ingenij cultum accendas. tempus est qz

Folium. v.

altorem facultatem adheat, crevit in annos, fluunt dies, & irreparabile tempus decurrit, veloxq; in terga reuoluitur annus. Tanti ingenij est, vt que sub ingeo scripsit nuq; relegit, edidicit illa/cu scripsit. Diu em sub freno tenuisti, verit' si ei libertior pes pcederet, q; petulantē eratis sue vigores/non facile a voluptatum seruaret incursu. Sz donec ille timor prozsus ceciderit, expectare non poteris. Nunq; nauigabit per equora/qui semp expectet, ne mare se cecitet in procellam. Vale optata, leta, faustaq; valitudine.

Responsio patris ad magi

strum/cum quadam facetia subrisoria

Quanti fecerim semper consilia tua/caratissime vit plurimi notunt, quibus etiam quantū tribuerim, paruerimq; tuipse profecto non ignoras. Sz nūc vbi pro filio meo/quē tardū/quē desidē nosco, qui multū habet in capite plumbū/libros legū emi, p'sulis, tā mibi fatie in aures cecidit (vt tua pace dixetim) tuuz p'siliū/ac diceres, emes talpe speculum, boui alas/z asello citharas. Pridie ad me trās dedit, quib' nō erat sillaba sillabe/nec vox vocis/ p'grue iūta. Dix' quo fuerit tunc illud candidū ingenij/velamine tectū, vbi tunc (vt tuis litteris vtar) p'ceptis velox/vbi memoria seruans. Priusq; ab hac/dies adertit septimus/presens tibi fuero de eo aliter dispositurus, fauente opifice summo/qui te dignetur felicissimi p'seruare. Ex. N. mane/dū tā cessarunt perfectō sole tenebre.

Responsio in idez tendens

Beniuolum obsequium/loco salutis Scias me, (amice ad cor vsq; dilectē) epistola tua perlēta, risuz cobibere nequuisse, noui em filij mei ingenium, suumq; cerebelluz bonis artibus prozsus inepitum/cui n'sbil incultari pōt, quem vbi disertum magis sudoribus descripsisti, Nil aliud mibi dicere videbaris, ac suem nitidam/te' studinem velocē/z coruū candiduz appellasses. Veri ad me trās dedit tā ineptas, vt eas nemo/vel ignot' absq; alto cachinno lege re posset, quaz inspectio (vt v'z fatear) mibi dolore peperit: z furorem/nec mibi anim' min' indoluit, q; erat sit. Potuisset tatus/si sapuisset/silētio suam iguozantiam relauisse/quo sib' ipsi inaus

visū / z mibi doloris minas p̄stansissz. qui eum docere p̄tendit. nil
aliud agit / q̄ ceco colores / z surdo sonos ingerat. Vale propeqz
diem me expecta. Interea quoqz me infra tuū cor firmare digneris

Ep̄la respōsiua idez sonās.

Salutes / ad astra viqz ferentes. Duz mibi oblatas litteras tuas
(amice colendissime) intercenandum perlegerem. multus mibi sub
ortus est risus / quē vix manibus mappaqz reprimetē. Nō sec⁹ p̄si
lūm tuū / aures meas p̄sonuit. q̄ diceret. emas molari plumas / vt
volitet. Quid q̄so legib⁹ incōberet. q̄ nō dū pueriles illas reglas p̄
mis vt labijs / d̄gustasse videat. q̄ vix nomē a v̄bo secerneret. credo
vix noscat. quorū digitos manib⁹ hēat. q̄b⁹ poti⁹ v̄li caudā attri du
cat. q̄ legū volumina voluat. q̄ voluēdo. ferēdoqz prius oēs dele
uerit leges / q̄ vnicā intellexerit. Vale valentius q̄ qui felicissime.

Ep̄istola excusatiua priorū.

responsionum / de nō imputādo mḡo / q̄ filius male didicerit.
Felicitatē / sine caritatē / loco salutis. Ignosce q̄so (venerāde ma
gister) si hacten⁹ me scribēdi calor euerit. Scio in docēdo puero /
vt in serēdo agro / trā requiri. Et terra sit fertilis / apta semina / pe
rit⁹ agricola. Lōptū habeo q̄ ex ingenij vicio nō mḡi / nō doctri
ne / indoct⁹ remāsit. Ad z si male me habeat. qz tū nō ē a tergo cō
filiū / n̄sibil sup̄. q̄ q̄ ludū meū (vt aiūt) p̄ loco teneā. p̄spectur⁹ / vt
remissio p̄teriti / intēsiōe futuri p̄p̄set. Volo igit̄ rediscat. q̄ dicit
P⁹ malā segetē etiā serēdū ē. Sepe qd̄ vni⁹ ani⁹ sterilitas abstulit.
alteri⁹ ani⁹ vbertas donauit. Ad agis velle / si posses / filios meos sc̄
ēte / q̄ diuitiaz / locupletes relinq̄re. ad qd̄ meū enittere. Et dñi va

Intimat pater magistro ne

filium studio legum / incumbere permittat.

Salutes equātes maris arenās. Nolo (sincere p̄ceptor) q̄ adhuc
legibus / fili⁹ meus incubat. donec ex fōtib⁹ artū / quib⁹ labores /
ingeniūqz accomodat. qd̄ satis erit. hauserit. in quib⁹ dñi satis p̄fe
cerit. tūc ceteris studijs / opam dabit. Nō mibi desit. qui p̄sulat.
qz artes p̄tinuando / etiam ad latus quqz instituta videat. prout

Folium. VI.

quidam sui sodales faciunt. Cui psilio/nō possumus p̄descēdere/
ne filio eminat: qđ euenire solet. In augusto/multa serentib⁹/et
impediant se sata p̄cursu. Licz em̄/sui equales pluribus scientiis/
vno tpe insudent, nō tñ illis in ferioz erit: si vnam bene didicerit.
Nō vno agmine/oa dīrēda sunt. Laudat̄ plura/q̄ sensim descē
dit in terram. Vale sanus/eanqz tibi felicibus omnia fatio.

Respō. ad idē cū prioribus.

Salute premissa/quā tibi adesse largiter opto. Has quas ad me
litteras filius meus pridie misit (amicē carissime) sui studiū/suqz
ingeniū/fideles testes/tibi transmittō: vbi non sillabam videbis
errore carentem. Nihilc videbis eruditum inuenem vix dum pri
mis elementis imbutum. Videbis quoqz illam preclerū ingenij lu
cem/quam prope diuinam tuis litteris extulisti, vbi tu varios na
ture splendores tibi adesse arbitraris: quos propter/sic laudibus
eum tenere videris: quasi rediret epusitatus socrates/ac p̄dīret
in aciez nouus achilles/omnibus prioribus/omnem splendores/
nominis/z fame direpturus. Ego ex aduerso eum excuso/qui vere
famam suam. Virgilio non eripiet. vetum in eum hec nomina iu
stissime cadere scio: asinus/stipes/truncus/molaris. Non tam
ouis lupum/q̄ ipse librum/aut odit/aut metuit. Nūq̄ contemp
ti libri/non vñq̄ sp̄rete littere/fructum spernentibus contulerunt.
Quod autem leges studere desiderat: non vñqz leges/ sed liberta
tes z oia querit. cui non profectus/ sed declinandi laboris/ p̄ct
pna cura est. breui reuocabitur/ ad opus mechanicam disponen
dus. Non secus vale: q̄ tibi amicissimas optat. Has litteras ne
mo post te/ q̄ ignis videat. omninoqz careant lectore secundo.

Ad idē sub alio mō tēdens.

Antimum/ ad placita paratum/ pro salute. Nescio (vir optime)
quonam rationis morbo laboras: qui tuis litteris vsqz adeo filij
mel/enebis ingenium/ quasi magni cuiusdam vtri futuri specimē
minarentur. quod potius (meo iudicio) p̄ferebat̄ datum/z rudem
asellum. In gramatice enim principijs/atqz puerilibus radicib⁹
tenenter n̄m̄m̄ est instruendus, volo illum in gramatice manere: z

cum erate proquā. ac mature scere. ne ante tempus exeat. pomorū
more/que immatura/tamis decerpuntur. asperior euasertit. nō ro
lando/ sed ascendendo discitur. mihi me mouet q̄ sui focū iam le
gibus student. non volo filiū mei scillam/ illoꝝ flumini/ nec ei
ymbram/ illoꝝ lumini/ pparare. qui nō alioꝝ est ingenijs/ sed su
is virib⁹ estimand⁹. Vale letus/ z faustus/ z optatoqz voto fruare.

Scribit amicus amico in

curia principis moranti/ ne taxillorum ludis incumbat
Plurime salutis largū affluxū. Nō expressero facile (carissime fra
ter) q̄ta me ceperit admiratio/ q̄ tanto tēporis fluxu itāz ad me
dederis nihil. S; audio te (q̄d tristi calamo scribo) taxilloꝝ quortū
die ludis implicari. z q̄ hinc tua scribēdi uenerit intermissio. quo
nō min⁹ mirat⁹ sum. ac dolui. Nā in aleaz ludo (qui post⁹ furor q̄
lud⁹ est) nūq̄ virtus fuit. nūq̄ decor moꝝ māsit. nec vbi modestia
nec in eo quitq̄ pter ludetiū vult⁹ humanū est. nec mihi acceptū ē/
si dixeris te maiores imitari. z seniores. nā oē tūc p̄ciū pei⁹ est. cui
auctoꝝ pond⁹ v̄l auctoꝝ auctū. nō errore altitudo peccatiū culpā mi
nuūt. s; adauget. Cassabis igit si sapias/ v̄l virtutis amore/ vel cura
pudoris. Nā oē lucrū dānt exordiū est. diripiēt mille q̄d lucratis.
s; q̄d p̄dis restituet nemo. Taxill⁹ nūq̄ tibi applaudet. nisi vt do
losi fallat. z certe quo magis alludat atz blādīt. eo tādē nocēbit
acerbū. Scis q̄ multi te colūt. z faciunt plurimi/ s; quo magis
ap̄ illos vales. auctoritate/ z grā/ eo magis tibi cōmēdū/ ne quid
mali inuidia tibi pareat. Scis etiā ex aduerso/ q̄ nō oēs tibi fauēt
quos curia nutrit. z satis noscis q̄ mūdās man⁹ gestare debet. q̄t
habēt aduersarios. Omnino igit hīs ludis abstinendū est (carissi
me frater) si statul tuo velis salubriter esse p̄sultū. ne inimicis para
ueris quo gaudeāt/ amicisqz q̄d doleāt. Parcito tā/ si forte v̄bos⁹
nimis z audax fuerim. nam vis amoris me coegit. vt hec ardētius
scriberē. Sed hec que dixi/ omnia pro tua singulari prudentia/ in
boniam partē accipies. Eteꝝ/ z hec/ z alia/ p̄terqz omnia/ prope
diem latius vna p̄mēdabimur. interea me/ vt tuo v̄rete. Et bñ vale

Responsio ad precedentem

Folium. VII.

Centenas salutes millesies resumptas. Litteras semp tuas (omnibus
tissime frater) video libenter, lego libentius quam mihi semp gratissimum
me fuerit: et tam quam ante gratiores. nam per se fecit perspicuum argumē
tū/singularis benivolentiae erga me tue. Quibus non fratrem me
nus/et eloquenter ostendis, nebulas quoddam in famam meam casuruz
esse/nisi a me abiecero: iudi consuetudinē. Facile frater tuis monitis
acquiescam: qui nondum monitus/iam omnem ludum deuouerim. Reua
ti igitur te atque preueni. ne longo dolore torquetis. et ut omnis ti
bi in futurum timor absit: vera fide polliceor me nunquam fore taxillis
psuz: neque illis unquam plus tribuerim/et virtuti. Fidas mihi/ dum si
dem meam vadem constituo. nunquam splendori tanti nois iniurias
gero. Docuit me Cicero fidem ex eo dictam/ quum fiat quod dicit
Sineum do. ignoscas rogo breuitati. nam nuncium velox abicio non est
passa: ut tecum longior essem. psuadeque tibi nihil me magis velle/
et tibi me osequentissimum esse. Saustus et letus viuas: licet in ipso
valeas: et que tibi placeant. solum cupias. faciasque.

Studens studentibus libros et acco
comodet.

Plurimum forte miraberis venerabilis domine/ quo fiducia titulo fec
tus/ te precibus meis aggredi presumpserim. Et si nihil placiti per
me tibi impensum memoror: quo merito possem/ mutue a te bene
uolentiae vicissitudinem recompensare. Hanc plane prudentiam/ de te mihi
instructi tui mores praestant: tuamque sepe audita praestant benignitas/ ad
ultimum quoque regionis/ originisque consilio. Multa profecto: dum ocu
los aperio amiciciae/ inter nos incrementa perspicio: et que no
biscum crescant et robora sumant firmiora. te intime rogo: ne dedi
gnentis prioribus tuis meritis me tibi astruam reddere: qui pri
us oneri esse cogor. et seruitio potuerim. Tu tua bonitate huic or
dini pres: quo ad te prius rogans/ et meritis accessero. nec tibi pro
mittas fore molestum quod meritis et virtutibus antecedas: quo nihil
fore pulchrius seneca putat. Habes Macrobius in Saturnaliis.
habes etiam (ut audio) donatum super theonem. quos libros/ si mihi
concedere non recusaueris: magno me fauore perstrinxeris. Ex me
moriam donec visum non cauro: eosque antea trunestre restituere/ si
de bona polliceor: et quidem illesos/ rupturis/ et maculis/ non labeo

fratros. Vale, et si quid ex me velis, precipe, qui mox desideris tuis daturus fuero manus, pedes et aures,

Responsio ad precedentes.

Incredibile quodam affectus sum gaudio/colende precepto/di tuas dulcissimas litteras/hax gerulus presentasset, Opto felicibus auspiciis/nostrium amore inchoari/addi/z trahi in dies q̄ longissimos. Nihil igitur moratus/inspectis tuis litteris/peritos tibi libros eodem tuo cum nuncio mitto: maiora facturus dum expolices, nam p̄cessionem librorum nihil impendo: quā bono viro nunq̄/vel in cognito abnegavi, q̄primū hac via libros ceperim possidere: vt illos abditos/conclusosqz teneam: vt elim lacerent: vt pareant: seday quoqz ignis/eos in cineres vertat, Quid illum (quisquis est) tanq̄ vitime fecit vitam, qui libros eousqz/vel celat/vel abnegat: vt solisibi eos ad ostentationē et gloriam seruat: cū damno/z librorum et postulantis/z cum graui ipsius posteritatis et auctorum iniuria: qui luculentissimos suos libros/multo labore editos/transmiserit in posteros, Qui si libero gressu/in publicum nō occultati ambulassent: p̄starent adhuc infiniti in tenebris lapsi libri/quoqz s̄a/monimenta (nisi celum inteeat) perire nō possent, Vale felix/teqz sciam seruare dignetur creator astroz.

Deplangitur fratris marrimonsum

Marrimas intensas/plurimasqz salutes, Egoz ergo iam tibi/ cordialis amice/quiddam quod me angit/z vixit denelare, Almani misere/perdite/afflictūqz frater meus/natu sentoz pauperculam puellam/forma fulgentem/nō sic moribus et animo, qui tandē (vt carnis ardorem expleret/cum id aliter nō potuit) suam illi fidem/ seseqz p̄ugem dedit, Quis caro/heus nimis caro/emis parui momenti voluptatem, eandem iam multis doloribus recōpensans cui iam omnis vita supplicium est, Tanto enim iam miserabilius simul viuere incipiunt: quāto abinuscem minus liceat separari, Quid enim tristius est/q̄ hos semp iungi debere/qui animo p̄uenire non possunt, Quid quoqz durius/q̄ nunq̄ discordem focis/vel tecti hostem dixerit: habere separati, Erat p̄fecto frater meus ad alia

Folium. VIII.

rus/ quæ natura dū cū in lucē pduxit. longe ad p̄clariora cogitauit
q̄ q̄ sese in faustis nuptiis/ eā misere innēderet. ⁊ seipm (vt aiunt)
tam perditē vitra sepem p̄iceret. cui vxo: (vt clare quasi in speculo
video) nil boni/ nilqz placiti factura est. nisi cū ipsa morietur. Et a
le. deus scit q̄ triste/ q̄ quoqz raptim hec scripsi. qui te p̄seruet.

Responsio consolatoria ad p̄ce det. tē.

Salutes supra q̄ scribi potest letiores. Rogo atqz obtestor ami
ce carissime/ q̄ eius rei dolorē etuas. que tam emendari nō potest
Nā superi oēs (z si oia p̄silia sua in mū p̄gesserint) nō efficiunt. q̄
factū. sic infēctum. Nihil in suuentute cadit. ipso amore dulcius/
nihil cecius/ nihil periculo plenius. Errat ois amans/ atz nil recte
opatur. ⁊ se/ z omnia nescit. Erris forte mente sedditioz/ si alioz ca
sus inspereris. Adulros p̄didit amor/ varijsqz angoribus affluxit.
Pluries deplango. q̄ frater tuus (vir maioris ingenij q̄ fortune)
vxoꝝ p̄uerse p̄suetudinis. q̄ q̄ pauperē nactus sit. facile sua indu
stria facultate adauxerit. sed certe facilius mille pulcū legiones/
in sole iacentes. ne se moueant. restrenaret. q̄ vxoꝝ vnica/ si ma
la sit. a p̄suetudine deflenderet. cū nulla fere res adeo p̄ua sit. qua n̄
mala vxoꝝ cū marito mor litē mouerit. aut bellū. sed dolorē queso.
nō spem deieceris. Sepe vssa sunt dura iustia/ in molles ⁊ gratos
exitus p̄dūisse. Retusqz viuas. ⁊ firma valitudine portare.

Scolaris scribit ad patrem

vt pro detetminātijs/ ei denarios mītrat.

Subiectiōnē humillimā loco salutis. Om̄s mei socij/ metuentissi
me pater/ vnico pene me restito/ detetminātiarū gradū adepti sunt
vel iam d̄rent adepturi. Ne igit a vobis rebus in meis iudicet q̄
par sit negligentioz/ vel patri mee nō vlsqz satis fidere. sed videat
more aselli palestram in scolastico conflictu diffugere. ⁊ forte vere
ti. ne honorifice tan dem gradum magistrū/ cum socijs meis asse
qui possem. Ad vestram benignitatem confugere decreuit. humili
ma p̄ce rogando. vt pro hoc gradu mihi vestrum assensuz/ ⁊ de
narios pie dignemini elargiri. ne socijs meis. quos plurimos etate
p̄uenio. ordine fiam posterior. atqz post eorum terga relinquit.

Id bona fide/polliceor daturū me operam/ne plus annis q̄ scīd
tūo crescam/quodqz pecuniā labore redimā: z tempus diligentia
valete in eo qui omnia valet.

Respo patris super filij petitione,

Fili q̄ ad gradum/tanto desiderio aspiras/gaudeo. Argumentū
id mihi esse videtur animi volentis/atqz fidentis/satisqz sibi de se
ipso confici: ad quoqz honestā laudem erecti. Aequiescens igitur
tibi altiora conanti, honestā petenti: pecuniā p̄ determinātis re-
quisiteam/mitto, idem exoptā in ceteris/que ex me iusta honestaqz
prece postulabis: eo tū pacto, si interim parce/virtuose laboroseqz
vixeris, sed secus si feceris, secas habebis. Vale, illius semp̄ sydo
nū memor: quē virtus extollit, habet quod preferat auro.

Scribit scholaris ad suum

patrem magistru, vt patrem inducat, q̄ eū determinare pmittat.
Humilitatē/subjectionē/feruicentiūqz debitum/pro salute, Longo
tam tps cursu cōpētū habui(magister mi)pre cunctis moralibus
honorande/vestrum p̄sūtū in meoz parentū aures/pdulciter ca-
dere, quos vel in his q̄ dīrectionem meā respiciunt, poterit etiam te-
nuissima admonitio vestra efficaciter inclinare. Diu etiā noui affe-
rionem in me vestraz/longa p̄stantia p̄firmatā. Hinc mihi fiducia
surgit, vt ad sinū benignitatis vestre conuolem, in sp̄mqz supplices
p̄ces effundam, Instans iam Parisius determinantiāz tpa/qui-
bus multū lectionis mee consolales/pro gradu in artibus quo-
dam p̄bentio determinantes fiunt. Parentes mei huius rei/nec
ritus/nec formas/nec quid p̄sit, satis cognoscunt. Rogo igit vos
magister optime/dignemini parentes meos carissimos/vt ad gra-
dum in artibus me subleuent/inducere, etisqz eoz oculis coram po-
nendor: quid is habitus p̄derit: z quid noceret forte neglectus. q̄
qz tpa iam assunt/que nunq̄ huic rei apta redeunt: z quod rariss
me in hoc casu fit: qd̄ in cursu/z ydoneo tpe nō fit. Hic industria
vestra parētibus occurrēdū est: qui p̄tractūibus gaudent, oīaqz
ad crastina ducūt. Non equis oculis aspiciere poterō: socios meos
antecedere me/premisa, z honoribus/quos indefessa diligentia /

Folium.IX.

nitior scientiis pervenire. Nam donec viam turpe duxero: cederet
te pari/pluribus/vicisse maiores. Vos igitur magister colendissime
ad superstructionem/erectionemq3 meam intendite: qui in me si-
delissimo nisu/prima litterarum conticistis fundamenta: vt virtus
que a vobis incepit: cepta non decedat. sed quod per vos ortum
est: per vos sumat incrementum. Habebitis me /donec vias/pro-
vestra salute/ad eum qui omnipotens est /devotissimum oratore,
qui vobis tribuere dignetur/quod vobis noscit salutare.

Respō magistri super episto

Et tua petitiō (studiosissime a dolescēs) honore fuit: ^{la poti,}
taeque plena/mox illi volēs parui. nec egit monitōre secūdo/sadū
r? p te plura/si pari iustitia poscas. Pti tuo ordie lōgo/pstia/de
di. n̄ tuis votis dissōna: q̄ eū n̄ mō tetigerūt i cordē /s3 ossa penetra-
rūt: incidētq3 medullis /quib⁹ facile/qd postulas/alsequat. Vt
dīs equare n̄ valeo: q̄ gaudiat p̄ te gradū ardēter expetere. tuosq3
sotos/generoso quodā conatu/velle sciētis: z gradib⁹ superare.
qd sibi statuit (vt aiunt) vrbem in corde. Ad magistrū tuū/pater
litteras mittit: sui animi testes. Tu ergo cū socijs tuis p̄gredere:
ac sp̄ enitere tuis scriptis/tua studia cōformare: ne que scripsisti in
calamo nata videantur: z nō ex corde emanasse. Gradus em̄ nil a-
liud est/q̄ signum foris exhibitū: qd quidē mendax est/nisi intus
sūū tūdeat fundamentū. P̄dō em̄ magister: s3 potius ydolū /z sta-
tua est: qui scientia carēs /vāno honore/inaniq3 nomine glāf. Va-
le: z tuā naturā/tuāq3 p̄missionē sequere: in preclata te vocantes.

Pater filiū parisius ^{mittēs scribit te genū.}

Egregie vit/filii meū ex pluribus vnū/ad te mitto sciētis z mo-
rib⁹ educādū: quē in p̄nī portōe collocatū iri velim: cupiēs eū sciē-
tīs locupletari z morib⁹/n̄ ita mēsa: vel epulis. Sicq3 in camera
maḡi /qui est tā morib⁹/q̄ eloquētia prestās: qui dicere simul/z fa-
cere docet. In quo nō nimia emineat austeritas: nimiaq3 comi-
tas: ne in dē odiū/dulcē prēptus oriat: qui neq3 vicia habeat: neq3
ferat. quē fili⁹ libet audiat: dōs credat z se similit̄ illi fieri p̄cupiscat
cui p̄ suo labore me satisfactū sp̄sōr/ adesto. Valetoq3 phylariter.

B i

Respōdz regēs collegij patri

Silius tuus/dignissime vir/ quem ad domum meam educandum
destinasti. dū secū suo introitu de grāmāticē rudimētis disceptare
visus est mihi de numero eoz/ qui suos ānos antecesserūt. Cui ma
gistrū dedi/ ingenij sui ducē. qui opā datur? est. vt doctam efficiat
doctissim? ipse/ cui sūma cura erit. in eo vicia/ virtutesqz dīstingere
itaqz frenis eū cōbiberē. ne in illicita priuat. ne quoqz pās vicijs in
suecat. q̄ sciat vicia esse. Ex quo nihil nō profuturū audiet. nihilqz
discet. qd? vel dediscere/ vel nesciūse/ reat? esset. Qui diurni eius
laboris/ vesperi/ sp rōem pro eius captu eriget. p cui? labore nobi
lia duo pollicit? sū/ vt eo deē intērior. z vt spe p̄mij. labor ei dulci?
or fiat. Vale (vt apud Plautū est) vsqz duz regnū obtinet iupiter

Scribitur filio studentī vt

Sili sis saluus. Ad nā primum est/ qd? diligenter student.
opto. primū illi vt toto conatu. prima tue iuuentutis face. lūis ita
incumbas. vt tandem ex itaz semine tū senior dulces fructus colli
gas. Sciasqz in te cundtorū tui generis oculos esse conuersos. om
nesqz ad tue vite spectaculū esse attentos. Laue/ ne eozū animi in
te offendantur. ne quoqz minus in te inueniāt. q̄ requirant. maxi
me cum non iudicium queratur commodum. sed vtilitas obsequē
tis. Vale. longior essem. sed ad quietem sopor me inuocat.

Respō. studentis ad p̄dēcā

Dici non potest (celeberrime vir) quanta suauitate/ littere animū
pfuderint meum/ ad monitōne/ dulci abunde/ que eo mihi grati
or esse debet/ quomāgis mihi p̄fecturā video. Namqz mentes me
am/ vehemens dolor occupat. Nam cū neglecti temporis recole?
quasi post tergum (ductis occultis) suspiro. qui sero/ heus niniū se
ro/ ad vniuersitatem applicui. tempusqz/ qd? natura cuiqz tam par
ca manu largit? taz p̄digo iactu effudi. Cui? non tantam mihi por
tūculam relictaz video. vt vacet ammodo/ niniā partem perdere.
Curaboqz/ ne a vestris p̄silijs animū deflexerō. studijs/ litterisqz
intentiū. non opus verbis est. surgit fides e factis. Intentio cū mē

Folium. x.

tis / glorioſius re / q̄ verbis exprimitur. Valete / mibi q̄ precepit /
nihil mihi dulcius erit / veſtris votis paruiſſe.

Scribit ſtudeſ ad priorem

maḡm / vt patrē inſormet / q̄ ei denarios pro ſtudorio mittat.
ſericitatis conſtantiam / cariffime magiſter / pater meus ſumme mi
hi metuendus / in collegio me locauit / z quidem in camera magi
ſtri qui vitam meam diligenter obſeruat / ſtudia mea circunſpicit /
ptinue interrogat / inſtruit / dirigit / nec boni gubernatoris officiu
negligit. Habeo tum lectōnis / tum camere ſocios / ingenio z diſ
gentia ſingulari. Nihil mihi deſſet / ſi ſtudorium haberem / quo
res meas z collocare z tutius / z ſtuderem ſecretius. Hoc habet op
tima ratio / nō ita poſſe colligi animum / ingeniu q̄z vires in vnum
contrahi / in frequentia ſcolarum / z ſtrepitu ſoclorum. ſicut in lo
co ſilenti z quieto / ab omni fremitu ſeparato. Eos igitur magiſter
optime / humilime ad pedes vſq̄ ſupplico / apud patrem pro hac
re mihi mediator a deſte / qui habet vobis prope modum / non mo
do huius / ſed aliarum rerum omnium plexiſſimam fidem / veſtra
virtute promerente / valete in eo / ſine quo valor eſſe non poteſt.

Reſpō magiſtri ſuper ſtudē

Delectarunt me / inſignis adoleſcens / ſi e tue ve rito petitione
bemēter / tu / ingeniu pulcerrime imagines / quāz ſba dū ad ſentēti
as pfero / quid cui anteponam / ignoro / alter / alterius venuſtate cō
ſplendet. At ne t̄ngius vager deſiderijs tuis honeſtis / z inſiſtis.
non modo paratum / ſed cupidiffimum patrem tuum reddidi / qui
gratulatur / ppoſito / z fidit perſeuerantie. tūum erit ſuam fiduciam
confirmare / ne ego ſuadendo / tu petendo / pater credendo / vel fal
lamus / vel fallamur. Tu vale in eo / qui neq̄ fallitur / neq̄ fallit.

Intimatur atq̄ deplangi

Salutes tibi offerre / gratiſſiē pcepto iocūde / hi tur peſtis
lariter atq̄ gaudēter / niſi hec aduerbia multo iam tempore perdi
diſſem / ſed que perdidit / tu inueneris pro ſalute. Non fieri poteſt /
qui cū multum te diligez / tibi qd ſenti / quaſi pſenti / noſtros antmi
B ii

xx. m. i. o. t. e.
epi/lociqz angores/non aperiã. Irupit apud nos/per hos est
uos calozes/dire pestis calamitas/z quidem adeo inclemeter a
deoqz funesta/yt hortescat calamus luem huiusmodi depingere
que plurimos iuvenes stravit/innumerofqz ciues extinxit. vt om
nis pene ciuitas extincta iaceat, nec aliud videmus q̄ mltos timo
re/pauoreqz rabelcere. Jam pestifer annus nobis incubuit/mor
tiqz fauit densissim^o aer. Pul^o yndiqz dolor/multiqz lugubres
elular^o. Quid mltis dicã. En lacrimis defluim^o. meroreqz p̄ficimur.
doloze vexamur acerbo. Per deus meliora p̄is/horrozẽ hostibus
illum. qui vos tñ interea sua faciat gratia l. rum. sep̄ atqz felicem.

Respõ cõsolatoria supra pre

Pultra illa aduerbia: quoz epl̄a meministi. ne p̄ceris/ dicitis
carissime frater/pro salute. Nõ animũ dederas. sed letum te rene
as. Nil prodest dolor/nil profunt lacrimæ/nec possant fata mone
ri. Scio q̄ natura lacrimis/stimulos dedit. sz modũ virtuti ratio
diqz reliquit. Quid mirandũ/q̄ nunc frondes/nunc fructus deflu
unt arboribus. paria sunt hec/que fatales hominũ casus respicit.
Quotidie mala incrementum capiunt. Quis em̄ est annus/foze
non deterior: que lux sequens/que precedenti aliquid incommodi
nõ adiecit. Verum plus dixero quis nostram/tam letum marie/
bene viderit. vt nõ ante crepusculuz cura/merozqz surreperit. Nõ
li igitur animum tuam exulcerare fletibus/z non tam lacrimis/q̄
ad tempus loet absentie fidas. Et felix valeas corpore sano.

Remittitur ad patrẽ in ^{arab^o gra duatus}

Salutes/omni/gaudio letiores. Silium tuum/celebertime vir/
ad dominationes tuas/sanum z saluum/audumqz scientia/z gra
du remitto. Qui abcedens/laudẽ memoriamqz honestam. Pa
risis sue fame reliquit. Ideoqz grate recipies: atqz benigne ope
ram aneam in eam coniectam/quam ceteris votis tuis: in omnib^o
patã sp̄ habebis. Te quoqz rogo/per veterem nostrum (qui tum
pi nequẽ) amorem: vel sic potius velis/consula. q̄ silium tuum ad
litteras nati a scolis nõ distrahas: sed tursus ad vniuersitatẽ pa
risiã. vel aliã q̄ptam mittas/neqz finas adolescentie sue florez in

Folium. XI.

patrem decidere. Nam doctrinam qui sustinet, negligit, retrocedit: qui non progreditur. Non fructum arbor dabit: qui in flore deficit, nec diu dabit: messe agrum non ferentibus. Valero, tamen filium valere factum.

Intimat frater fratri patris

obitum / cum doloroso planctu.

Carissime frater, Dum dies augusti, vii, suam auroam protulisset / genitor noster extinguit: et (ut necesse erat) nature concessit: eiq; soluit quod debuit, adeoque deuota vita defungitur: ut potius de tam salubri dulciq; exitu / gaudendum, quam lacrimandum esset: nisi natura stimulis nos suis impelleret. Qui omnes domi / dura iam sorte perstringimur. Mater nostra / qui nos peperit, in luceq; duxit: tertia iam nocte insonnem egit: mente carens non lacrimis / qui tempora iam trahit: multis fletibus atq; lamentis. Qui spero tam per penitentiam / multum doloris abrupte posses, Ad nos igitur mori venito: id etiam tua res expostulat: in duntaxat vestes lugubres / huicq; forti peruenas. Intere atq; patrem nostrum eternam requiem assequi deprecemur. hoc vnicuique illi prodesse poterit. hoc agamus. Libellos atq; sarcinolas tuas. Ad dimittas: illuc quod proximum / rediturus / studium tuum persecutus eo feruentius / quo pater noster / id moriens exoptauit instantius / eiusq; voluntate ultimam in hoc impetur: que tibi tam vehemens premissit: ut ne vicina quidem morte lente sceret. Persuade tibi quod me fratrem spiritus esse inuenies: si quod (iniciu est omnino instantis) letis diligenter incubas: et cum virtute gradaris. Vale, atq; sic studeas: ut semper magis valeas.

Amicus librum repetit quem

Salute / fideiq; seruantiā / amice carissimam et venditum esse, me. in laudem auribus meis / fama omnino cursore velocior / quam librum illum meum: quem accomodato possideres: alteri reddideris. sepe rogavi ut eundem mihi remitteres: qui neq; librum / neq; minus suum assecutus. Non est amice / quod sola fides suat amicum. Scis etiam quod libera / letaq; forte / ois desideris tuis / me semper paratissimum habuisti: qui semper cupius stricto amore tibi preceps. Rursus igitur ad preces puolo: attentam mentem rogatas / ne me diutius praedatione perducas: quo cogar iuris remedium querere: tibi nec utile / nec honestum. Et summe vide ne cultus sper
B iiij

nas: z amat⁹ odias, Et vale in eo qui cūctōz corda cernit ab alto;

Remittitur liber cū excusa

Salutē/amorūqz pstantiā, solidissimū ac p̄cipuū r̄tione honesta
vere amicitie fūdamētū/amice colēde: vt de amico nūq̄ aliquid
dubitetur. Naz vbi dubitatio irrepserit/moz defecerit nomē ami-
ci/necesse est. Graui ego dolore cōsternor/vidēs q̄ me existimas
p̄missionū largiorē q̄ fidei. Scio q̄ nil turpius sol videt: fide fra-
go. Librū tuum multa' cū gratiaz aōtione remitto, ne nostram ami-
ciam turbet dilatio. Semp nam ego id animo fixū tenui: me tui
animi p̄ncipalissimā sedē occupare. Tunc amplius rogo, ne labia
maluola/apud tuū iustissimū pecc⁹/lumē veritatis extinguat vbi
nūq̄ defuero, vel fide vel fetuicio qui mihi salus es p̄cipuuz de-
cūs/atqz leuamen. Vale felix/teqz construet regnator olimpi.

Scribit senex se pericula cli-

matērici anni transiisse,

Largas habūdo fluxu salutes. Algo iam annū sexagesimūtereti/
prestantissime vir/quē caldei climatericū z stalarū atqz fatalē vo-
cant. Quē p̄tagorici/aut propter latentē vim septenariū numeri/
atqz binariū in sese septies multiplicati. Aut forte propter quasi vl-
timū/p̄muntis etatis hominū flexū. Aut ob occulti fati q̄ piā aliā
latentā/piculosum esse putarūt. Quis annus suo p̄mo aggressu/
subtrigidulus mihi visus est: in quo senectutis incōmoda grauius
solito in oculis/z ribijs/suz perpessus: atz adeo/vt cū Virgilia
no enādro/ceperim suspitio multo exclamare, Id mihi p̄teritos
referat si iupiter ānos. Atqz illud maximāns. Id q̄ dura p̄mit mi
feros p̄ditio vite. Nec mors humano subiacet arbitrio. Nō sū qd
fuerā, perit pars maxima n̄ri. Sz post paruule paritē anni fluxū/
redijt pristin⁹ mihi vigor in mēbris/ea certe integritate, vt caldā
cus ille ānus in me nihil egisse videat: nisi forte q̄ in mltis in me
etiā ceciderit: id scz q̄ illi mors sepe vicinior est: cui videt absentē
oz/cui tū natura incertū finē statuit, vt p̄pior sp̄ credere. Sz vale,
hora em̄ iaz tarda est. letissima mihi/letis cū socijs/cena fuit, qui
pariter equitatu fessi/ex Hūngis gaudauū tat de applicuim⁹. Sus

Folium. XII.

der igit somnos (vt inquit naso) Tempus/motusqz/modumqz.

Rogat pater ne filius suus

eum quodam discolo conuerteretur.

Verissimas cum felicitate salutes. Nescio quid audio/venerande magr/ tuo in collegio/ quendam curati nri nepotulu esse receptu: que a filio meo tua p prudentia ita arceri desidero vt nulla profus inter eos pmunio cadat. na si is tua in domo bñ se reperit. inter pdi gia meminerim/ didicit. iam ille cellulas meretricu adire: & ceteroz earz in foribz/ subita vi pfringere. lingua habet cui silentiu pena e. na q̄ fecit & que nescit pari audacia loquitur. nibi petit. nisi qd ven ter/ sopozqz suaserit. atqz libido. si que se peiorz videat. paratu sp digitu habet. quo illi oculu eruat. ex quo nil aliud q̄ tediū expecta cum quo si filius meus versaretur. non illesus euaderet. Plurimu mibi placitu feceris. si a filio societatem hanc malam/ omnemqz si milem semoueris. Quodqz profecto si feceris. radicem mali succi deris. simulqz erroze propuleris. Felix vale. carusqz celicolis esto.

Respo. regētis super contē

tia in precedenti epistola

Salutes plurimas omni salute letiores. Vera omnia repert: que mibi/ celebratime domine/ tuas p lrās/ inuene de quoda/ intima stit. qui me primis dieb/ mentita pbitate delusit. Sed duz paulo pprius aspicerē. mox perpēdi. qz multu stultitie succu phiberet. Ha bet in geniu ptinax/ ad praua promptu/ honesti insciu/ affixiqz er rozib. itaqz viuere incipit vt nihil inter eu/ pecudēqz distare puta tes. pulcru ducit. in domibus meretricu (hostijs vultis e caridine) omnia peruertere. vbi denarios patris (quos lagiter habuit) qua si ad vastandū pductus/ nō tantu deuorauit. sed verius sperit. qd inde venit quia pater eum misere/ afflictu/ pdite/ dñstigit. Mul tum (vt scribis) loquaculus est. qd mibi displicet. Nam cadit per ray decus in loquaces. Dabo operam ne cuz filio versetur. ne quo qz contagio ledat. Tu valeto perualenter/ & iusto mente quieto.

Mittitur filius ad amicū vt

B uij

Et in collegio ponat. quæ p̄ qualificat. vt ei cantus p̄spiciatur.
Adlatz salutū/ plenissimū sinū. Precolēd dñe/ vbi sederā sub t̄a
mis arbor/ vmbra q̄rens/ caloriz. ppulsādi gr̄a/ aduenit is nūci/
bas qui p̄fert. quē mox rogatū feci. parūp vt susteret. donec eas p̄
pingerē. Ecce/ optime vit/ qz filiū meū ad capiendū ingenij cultū/
parisi^o mittere p̄posui. Et qz mihi p̄spect^o/ sp̄ fuit. tue i me fidei n̄
tor singularis. hinc te p̄cib^o meis aggredior. vt ei de pedagogo p̄
spicias. maxie qui ligūā ei^o (vt par erit) instituat. ne p̄bis lapsūtib^o
defluat. eāqz neqz liberā/ neqz vagā dimittat. sz rōnis. pudorisqz
vinculis gubernatā. Ad ex sui natura/ tā garul^o/ tāqz cupid^o hmo
nis ē. vt si dnarios habeat mox p̄ducatur qui asculret. Quoiqz p̄ba
m̄ta incōpro/ stupētia/ gratulorū sila/ ex quib^o s̄cūs null^o excupet.
nō magis q̄ sanguis e saxo. Ad gen^o iuenuū/ veteres appellarunt
blaterones/ atqz linguares. Blaterare em̄ is optimus est. sz loqui
ineptissim^o/ z (qd̄ detenti^o est) ad tacendum penitus impōs. Scis
quid velim. facito vt soles. sed ad me scribe/ q̄ soles frequentius.

Amicus meritoꝝ amici me minit. cum sui perpetim seruiçij oblatione.

Salutes plures/ q̄ valeat is calam^o depingere. Quāq̄ tibi/ colēd
p̄ceptoz/ gr̄a a me refertī r̄ta nō p̄t. quāta debet. habēda tñ ē tā
ta/ quāta maxiaz/ anim^o me^o poterit p̄cipe. nūq̄ videbit/ qui videt
oīa p̄heb^o/ qd̄ merita illa in me tua. vlla fuerint obliuionis nube
p̄tecta. Ad certe totū/ nihil mei retinēs/ tibi duoueo. Plura i hac
te dicere. nisi nos ābos agnoscerē. Scio illū te eē qui blādicias re
ijcis. neqz petere soles inanes applausus. Neqz ego quidē ille suz
qui adulari soleā. vel insufflare vesicas. nec tali thure gaudes. nec
ego tali sacrificio. Sz amicitia sp̄ nutrire conabor. reb^o z aio. Si
nē do. verit^o/ ne tibi prolixitas/ tedia daret. Valeto felix/ estoqz
faust^o i eū. ex. Ad. volate manu/ leuissima p̄na/ iunū sole tercio.

Detitur consiliū z auxiliuz

Ineffables/ spe m̄ta/ salutes Ad te venire/ z nūciū credētia
colende p̄ceptoz/ nisi iam asperum gelu esset. tetteretqz auster eū
tes. pro pedibus igiū calamo vtat. Impiū mihi (care p̄ceptor) si

Folium. XIII.

dns illucit: ceciditq; in me illud / ad articū tulū verbum. in eoz me
quorū diuinus lacerat: r; p̄ficat. Itaq; sum aīo p̄culso / atq; abiecto
/ q; vix me / misereq; sustēto. Adittū igit̄ ad te famul' meus / de re
singula narraturus: a te p̄silū / auxiliū / sp̄ / salutē / expetēs. assūpsit
te p̄fectōrē meū / tuoq; scuto tēd' / nihil ego p̄tmescā. Vale ex pa
tius februarij luce tertia / eo calami cursu quo lepus signior esset

Ad idē pro celeri iuuamine

Ingētes / cumulo p̄fūdo / salutes. meridianas hodie lrās ad te de
di: casus tā cogit: q; vespertinas ad iugā. Sedeo tā / carissime vir /
in compedit' / r; captiuitate detentis. Proinde / si nunci' meus
te sedērem inueniat: mor' surge. si stātes vade: si vadētem curre. si
currētem: aduola. Opus est summa acceleratione. grauitas rei mī
tas preces expostulat. sed nostra amicitia pauciores. Vale ex Ro
mano / tam rapido cursu digitor' / vt vix oculi sequerent'. dētes

Respō. ad lrās binas prece

Plurimas / abūdo fauore / salutes. Nō vixit quis / v̄piā loci cui'
amicitiā tā fecerit. quā tuā lōge p̄tuleri. Ad igit̄ mun' habeo: ma
ximā memeri p̄s tibi torū offero: atq; mille milliū lrāz / v̄ bonūq; lo
co / bec sola sit sūma / me tibi / votisq; tuis / deditissimū esse. In re
igit̄ tua / tantū mihi p̄cedere dignē ē oīpotēs / vt possim. nā (vt veli)
virtus / meritoq; tua / diu p̄ridēq; impararunt: p̄currit ad te' nū
cius tu' quē p̄celeriter sequar a tergo. ecce mor' iam adero. Vale

lrē cōmēdatiōe quibus a

Ad te p̄ficat. mītra sua spe / r; me p̄sule: mic' p̄mēdat amico.
bas qui p̄fert adolefcēs. quē iō / vt filiū amo: q; sp̄ ei' hūitū / in me
extriterit singulare. Et illa amicitia n̄ra / tā fortib' nodis consuta:
vt nulla erare: nullaq; v̄i dissūi possit. sp̄ mihi p̄tulit: q; ad te p̄cō
fidēter scriberē. eū dēq; tibi p̄mēdarē. Amoz diffidere nescit. asp̄
rar is quiddā p̄mōcōis / qd in p̄dētī ē assequi: ad quā rē / audātor
sibi spes adesset. si te haberet p̄fautorē. Nūc ergo tibi magnopere
p̄mēdo: r; plane rogo: atz ita / vt maiore studio / iustiore de cā / ma
gis ex aīo rogare nihil possū: vt eū tuo more / hūanissimē recipias.

ple audies. Tuusq; dñs fidem prestes. Sentiātq; non rebū mō/
sed v̄bis/vultu/z oculis. tuā benivolā opā sibi nequāq; defuturā.
Quo mibi q̄ maximas/ q̄ primū/ q̄ sepissimē gratias agar. Vale
ex Louanio/ q̄do cursum/ vt visus est calam⁹/ v̄tos supare fugaces

Respo ad epistolā predictā.

Adolescenti illi (quē mibi p tuas litteras pmendasti) me/z mea
obtulit. Eritq; sibi posthac/ opera mea/ presto/ ea si vti volet. Sic
me tua pristina merita/ tua virtus/ tueq; supfusa preces inclinari
videro quoq; ne vel te negligenter scripsisse/ vel me obauduisse/
putabit. pratermissaq; nihil/ qd opis mee fuerit/ z illius interfit.
Si quid alterum ex me postulas. precipe. nunq; tibi/ vel tuis defu
ero. pri⁹ deficerent astra celo/ z calor igni. Vale. ex. IP. mane De
tobris vitima/ dū vix depulerāt aurore lumina noctē cōis

Detestacio tarde z rare scip

Salutes innumeras/ vota q; assequi/ z sanitate. Nunq; tam gra
ta fuerit rutilolis/ dulcissima pluuia/ tpe longe siccitatis. neq; sol
post longas nebulas/ q̄ essent mibi l̄e tue/ longū post silentium.
Nō igit pmittas queso/ fidētissime vir/ longiori taciturnitate/ a
micicia nrāz oblivionis nube fuscari. Surripe rogo t̄pis aliquid/
qd amicitie tribuas. Accusare ego te vebemētius negligentie mol
te/ si putare te hutulino di v̄ba magnificare. Sz noui ingenū tuū/
qui nō minus surdus es/ q̄ mut⁹/ cū id tibi pducere putas. Sz certe
more hominū venit. vt ditiores effectū pauperiores negligāt. Est
mibi certe grata illa taciturnitas/ ex tā vtili causā suborta. Placen
tius em̄ est mibi te locupletē esse tacendo. q̄ scribendo inopē. Sz
obsecro/ ne tibi diutius attramentū balsam⁹ sit. ne calamus bissi
nus/ neue bapirus auteas/ que cuncta dissipare formides. vel hantū
si rectim apud te tanta caritas sit. scribe queso more vetusto/ in ta
bellis cereis/ vel arborum corticibus. Vale. tibi q; persuade/ nihil
esse quod magis velim. q̄ tibi obsequētissimum esse.

Admonicio fidei seruande super beneficiū permutacione,

Folium. XIII.

Sanctus et saluus esto. Quod cum alio quod mecum nunquam tui beneficii permittasles/venerabilis domine/asserione multa crebro tibi pollicitus es. Sed nescio quid tam audio: quod eadem super te/cum alio quodam plurimum verbi habuisses. tu videris queso. si id facere satis tibi sit integrum. Nihil duco honorabilius/nihilque antiquius fide. Scis enim quod clarissimi luminis/ipsa fides lampas est. Habet namque (Tullio teste) hoc nomen/fides/septem abas/duas/vnam a dicto/alteram a facto. quasi tunc vera fides sit: si fiat quod dicitur. Fac igitur/optime frater/quod dixisti. sic enim fides stabilis est quod vitiosa casura est: nisi factum dicto cohereat. Facto/rogo/in hac re/ne tibi/negque fidei desis: cum vitam pro tua salute/tum opes omnes profunderem. Parcite queso. si me audienti loqui. quod par est prospexeris. calamus meus guttulus est: et plurimi fluxus/nescitisque debito puncto sistere. potens est verus amor noster/omnia in rectum fieri. Vale/atque fausta felicitate sospitate fruaris.

Habentur gratie amico. et

desideratur eius aduentus.

Salutes amicissimas. Tuas litteras tuas/excelsissimo ingenio scriptas accipere ornatissime viri/vix dici queat: quanta sim letitia/gaudium diuque profectum. cum per eas me feceras certiorē/desiderio meo satis datum esse: qui mea opera accuratissime explesti omnia quae tuae fidei commendaui. nec video sane quicquam a te premissum/quod mea interesse arbitri potuisses. tui etiam maxime/quod ipse die (ut scribis) te ad nos usque recipies. quod proximū fore vehementer/etiam atque etiam opto. Sed nota sunt quae sint omnia desiderata tardiora. Tunc enim inter nos quae sunt archana (semotis arbitris) libere commedabimur. Etsi interea quicquam est: quod a me fieri postulabis. id totum/in tua fore potestate perfide. Nam ego profecto tam tuus sum: quam qui omnium maxime. Tuo igitur me arbitratu vtere. Et bene vale. Ex Valeriano/marcii prima. Tarde/dum ut gre praxerat latitantia sidera nubes, nam missam.

Littere deprecatorie a d. pri

Inmensas/innumeratasque salutes. Parentum et amicorum consilio/vergente quoque me deuocione spiritu/ad sacerdotum me praevali: primam

missas (fauēte dei clemētia) celebraturus: septēbris decia / q̄ dies
vt puentu amicorū meorū sollēnissima fiat: yebemēter exopto, quos
dū mēte recolare cepti, ipse inter primos occurristis: rogo igit̄ vos
/ amānissime vīte / vt qui pri⁹ sp̄ hūuolētia me p̄ple ri / fauoreqz p̄se
qui p̄suectis, hanc d̄tem (q̄ oēs expectatiōē / diuturni d̄siderij mei /
expletura est) v̄ia p̄sentia / v̄isqz fauoribus coornētis, Dabo v̄i-
ces / dū v̄ires erāt. ⁊ reposceris, Ad e m̄ vobis deuoueo. ineqz to-
tū polliceor ⁊ offero Valere in xp̄o / cui⁹ v̄is aspirēt gratia v̄oris,

Ad amicū vt frater ex carce

Ingētes / fauētissimo corde / salutes, Si hūanif re liberetur,
sumi / modestissimiqz mores tui / amice / carissime / ab ineūre p̄pe a
dolescētia / nō mibi plucide cogniti essēt. nō auderē p̄fecto tāta p̄fi-
dutiā / id ad te postulare: q̄ mibi gratissimū sis factur⁹. Solēt non
nulli (qui splēndidiorē fortunā sunt assēcuti) reddi suis amicis
tardiores. At nescire nō possum / q̄ benigna semp̄ v̄banitate / q̄
p̄mpto / facili / liberalitqz animo / mibi semp̄ in vsū accesseris quo
tiens mibi opus erat tuo p̄fui adiumento: nec v̄lla fortune trabe-
ris temeritare. sed ratione semp̄ / p̄silioqz p̄duceris. Sed ne v̄i-
deat̄ difficillimum quicq̄ a te petiturus / rem accipe breuiter, Fra-
trem habeo: qui gaudauit postea q̄ corā scabinis causam suāz insti-
tuerat: p̄iectus est in carcerem / qui me dedit de casu / nō de suo er-
rato / certiorē: nisi p̄muni / vsitatoqz planctū (vt solent oēs qui iud-
icio p̄lectuntur) q̄ multum iniuste sit detentus, Te plurimū rogo:
eundē visita: ⁊ quo ad poteris ei⁹ liberationi intende, Subeger a
me abiit: ⁊ omnia aduersa / profunde recipit, Festina igit̄ ne mors
p̄ueniat: que alteram carceris clauem habet: poteris enim magis
verbis / q̄ aliq̄ factis p̄desse, Et si quid ex me petteris: me tibi /
omni aqz mea offero. oblatione fraterna, Et vale gaudētissime,

Litere deprecatorie ad nup

Ex intimo cordis oblatas / mille salutes, Ad a toz meo tias,
rū p̄suasu / amicorūqz ductu (quib⁹ nō p̄gruit oblectari) in v̄porez
delegi mibi / in dei honore / vicini mei optimi virt / filia / parz gene-
ris / ⁊ votis: s̄z mox ⁊ forme (oculo meo iudice) p̄dūitē, Que sua

Folium. xv.

diligentia/pluraliqz fide/curas domesticas gerat: cōponat: et in
 struat. astetqz mihi vxorio more/in spē p̄reandaz plū quibz us et
 generis nomē et (si q̄ mihi sup̄sint) bona relinq̄. Cōstitutus est nu
 priaz dies/octobris penultima/quā rogo mihi tua optata p̄ntia/tu
 usqz fauoribus/dignetur honestiorē/iocūdioreqz efficere. Interea
 Vale. ex. 12. sancti luce p̄fecto tarde iam terris luce dimota.

P̄detur p̄uuisio de fructibus quadrage
 simalibus.

Cōmendatōes/atqz salutes p̄tereo: quas nisi inuenias meo tibi no
 mie is nūcius obtulerit: velim eū ep̄stimes mee cōmissionis/sucqz
 p̄missōis neglectōrē. Possis optare/carissime frater/q̄ a te distā
 tiōr esse: vñ tibi ex me amoris tantūdem: s̄z moleste minus es
 tacuissē iam ego/sola verecūdia tentus/si nō eā p̄sidentia sup̄as
 set. Ego nāqz fidē eius rogo: quo meis p̄ibus sepe volentius an
 nultis. Sēt dactilos/sicus/racemos/et etaqz quadragētime ali
 menta/brugis/multa copia aduēisse. de quibus (vt soles) adhuc
 mihi p̄spicias rogo. Ita tñ et quo melius si eri possit: et rez electō
 ni p̄sulat: et nūmoz p̄citari. Si quid ex me velis: is sū qui ne velim
 admoneri. si eū scirem quid ex me cuperes: p̄fecto citius/q̄ vocatō
 ratus adessē. Vale frater et felix esto. Ex Louanso februarij. v.
 Tarde dumtaxat: aderat: crescentibus astris.

Respō ad literas p̄cedētes

Non sol estiuus tor p̄ducit radios/ quot mihi salutes is tu' nū
 cius tuo noie dixit. nō igit̄ est: quo eū appelles: tui cōmissi oblitōrē
 tu ex aduerso salutes/ex me totidē habe: vel fieri si possit duplica
 tas. Fructus quos p̄ te cōparari periaisti (vir p̄colende) in nauī sūt
 in magno doio clasi: si ne vel naute inscicia cōbiant: vel manibus
 astantiū minuanti. huiuscemodi eū minuta sculenta/oculis mani
 busqz parentia/percaro crescere p̄sueuerūt. si fides sit oculis/te ha
 bes electissimā et certe suo p̄ctio dignam. nūcius rem agi vidit:
 ipse merces/et p̄ctiū/et om̄ia nouit. Si quid amplius ex me velis
 amplius mada: et opte vale. Ex brugis p̄celat̄ter octobris luce. r.

Inquiritur conditio et qua

afflicatio cuiusdam domesticæ.

Dū nundinaz tpe/differtissime vir/te antuerpse diu q̄sūtū/non
inve nilem/gandauū p̄go tecū loquendi gr̄a, illic dū venerā, tu an
tuerpiā v̄ erlus miserā, dū turlus antuerpiā peto, tu gādanū tenu
graueras Defuitqz mibi sydus benignū/quo te in via/ vel in ter
minis/vel interca vsq̄ loci puenissem, p̄cupidus erā, tecum loqui
sub fide secretissima in re nō pui p̄deris/q̄ dū dicitus perabi ne
quit, cogor p̄ lingua/calamo vii. Fuit tibi vicinus (dū viueret mer
catoz venetus) inter mercatores nō obscuri noīe/ is reliquit v̄tūā
cuius pditiones/fortūas r̄ st̄ itū q̄sō, tibi rectissime p̄das, Res
enī huiusmodi agit, in qua facile possit, si feceris, mea vtilitas/vel
si neglexeris/magna iactura p̄stere, Dū colloqui dabis omnia no
sces, Vale, ex louanio februario h̄sa/digitoz moru nō segni.

Respō ad eplām precedentē

Aluco/ vir ornatissime, Adulenti illi/ p̄ qua petis/ cordialis ami
ce/etas tam ingrauescens est, hz tū adhuc infractam valitudinē/q̄
numerosē sobolūz multitudine/ex se p̄genitū videt, filios/filiorū
qz filios/atqz nepotes/foris/ r̄ domi/ sūme auctoritatis est, Fragz
absqz viro mercantiā exercet, r̄ singulā regit, et nemo p̄sūā prudē
tiamqz vi i deesse sentiat, integerrimū nomē/gerit, p̄stantissime mu
liertis (r̄ addo) fortunatissime. Sic dicere cogit genus/forma/ li
berti/ r̄ sua possessio, quibus nō desunt, prudentia/ virtus/ r̄ p̄bi
tas, Vitā enī huiusmodi ducit, sub multo sue fame splendore/ vt
mibi multiplex pateat campus/ virtutes vt narrē/ vt victa nullus,
Vale ex gandauo/ ciuitate nuncio/ tarde post cenā/ post vīna/
p̄p̄ebz sic vigilia fessis/ vt singula p̄specta binā mibi viderent,
parcito igitur si vir lezas, q̄ vir scripsit, calamo sine lege corrente,

Rogatur paternus

lis ex sacro fonte,
Noctis huius circiter mediū, peperit mibi vxor (dono dei) labore
benigno/filiū quē dum a matronis audiuī, illius roboris esse, vt in
paruula baptismi p̄tractide/periculū viderēt nullū, Ador ego dū
hodie a luce/declinante iam nocte cepat parūper albescere celus
bas ad te scribo p̄festine, sed cor v̄sqz rogitās, vt ad horā p̄ ost p̄ā

Folium. xvi.

dñ quartā. Rouanū ad sis. in sanctiqz petri basilica. ad sacru fontē
filio meo manū accomodes. reqz mihi cōpatrē. et nato patrini p
beas. vt tibi multis amicitiaz nobis p̄nectum. sanctum illud cō
paternitatis vinculū / nobis etiā atz etiā sit adiunctum. Eupioqz si
lium meū tuo noie appellari. q̄nominus a te dissideat. cui in mori
bus / z vita simillimū fieri exopto. Quo secuz aliquid tui semp de
ferat. rationemqz habeat sibi p̄iunctam / eo tibi parēndi. alacrius /
te imitandi z obseruandī / vt alterum parentem / vt vite censorem.
Vale. q̄ queas optare felicius.

Reponso ad precedentem.

Eum hodierna die cāpana octauā horā annūciat. huior tuus per
ingentē pluuiā p̄peranter aduolat. aduqz curē madidus / p vestes
vndiqz stillans. quo viso prima fronte obstupui. erāqz ancipiti mē
te subpauis / quidnā sibi vellet tanta eius celeritas. veritusqz fuit
sem. ne quid malī nūciaturus aduenisset. nisi visa fuisset letitia sui
gestus / suiqz vultus quiddā iocundi polliceri. tactus em̄ ipse mox
lās offert. ex cursu quidē / fiante pulmone / tā calidus vt vix pri
mū salua posset exprimere. Quas dū celeriter pleq̄isses. q̄tū mihi
succreuerit gaudiū / nec lingua dabit. nec calam⁹. dū aspicerē q̄ tua
bonitate / te mihi fieri cōpatrē / ardentē expeteres. z primogenitū
tibi natum / mihi filioiū dedicares. qd̄ maximi mihi muneris z oz
namenti loco est. Max gerculus / paulisp̄ respirijs vsus / ac modico
cibi ad te festinans reuertitur. vt in tpe / te mei aduentus certū fa
ciat. Hosti ex longo me vexari calculo / cui etiam ruptura se iunxit
sic eunt res vt bona p̄se / z sola veniant. sed mala semp̄ geminata.
a motu em̄ equi. vel curtus / multum abhorreo. priusq̄ tū ad horā
signātam tibi desuero. manibus / genibusqz / potius ad te ref̄ sero.
nec ab illo me diueller egitudo / nec itineris malicia / nec inclemē
tia celi. Fauente altissimo / cuius gratia valere te desidero.

Rogatur amicus vt certos

mutuo det denarios.

Fidem meam / amice carissime / p̄tūli vadem qd̄ ante bulus hebdo
made finem / coronas decē exoluerē. quas vbi speraueram recipere.

nō poterā. Honorē igit̄ meū/saluāqz fidem p̄seruare nō valeo; nī
si te habeā subleuantē. Te igitur exoratuū velim; vt totidem coro-
nas/hoc cū nuncio fido/sub mutuo mihi trāsmittas. Tibi eandē
fidez meā/quā tuo iuyamine redimere conoz/tutus vadē p̄stituo
qđ ante instans martini festū eas restituro. Ad si feceris/h̄ tuoz
meritū/cū prioribus p̄fūda mente recondā. Loc fuero memor do-
nec sup̄stes vixerō. Tu felix valeas z longos in annos.

Responsio ad priorem.

Saluus sis/letisqz viuas/hūanissime vir/mitto tibi coronas de-
cem/mitturas plures/si postules. Et alim em̄ hoc tibi semp̄ psuade-
as: maximo mihi gaudio esse: si tibi quiddā facere possim: qđ tuo
placito accedat vel cōmodo. Illustrissimus dñs noster dux ad bel-
lo p̄perat. secū vocoz ad arma/vñ mihi iam occupatio maior est/q̄
paucis verbis dici queat. Tu igitur vale: breuitatiqz p̄ce ad quam
cogit me animus/votis iam curis occupatus/vtinaz tam meritis
in te q̄ fide z favoribus plenus.

Repetuntur denarij mutuo

Spectabil̄ vir cui opto/sanitas/gaudiū/z honor assint loco salu-
tis. Dū decē coronas titulo amicabile mutui/tibi mihi petiisti
euentus sum gratulatus/quo t̄ps aliqñ tuis possem votts adesse.
Qui repente tuis p̄cius obtpaui: z didas coronas illico mihi/qđ
licz restitute certū ad terminū tūc affutur. nūc vō effluxū dederas
fidē nihil tñ p̄ter v̄ba/vanāqz sp̄e/manutiōibus meis sū assecutus.
Tu nouos terminos z itez nouos/z quidē p̄ p̄les statuisti: q̄ nūc
oēs a tergo sunt. Adhuc igit̄ ex abūdanti/te etiā atz etiaz rogo: si
tibi p̄stita fides in p̄cio est: vt indilate om̄issa lōgiori moza didas
coronas mihi trāsmittas: vinqz verbis tuis tribuas: effectuqz p̄-
stes/qđ tua fide roborasti. Ne si nō feceris: fidē scindas: amicitia
qz n̄tam/q̄ vel sp̄ sūma fuit: vel p̄ximo sūme/vel diuisas/vel minu-
as. Ne quoqz dilationibus tuis/in longū nimīū p̄tensis/te cogat
ta ius vocare. Ad nec p̄stite fidei tue cōgrueret: nec tuo cōmodo/
nec honori. Tu v̄tne incolūm? z p̄spere. Vale ex. H̄. leporino au-
tu/z quidē d̄ctas/q̄ corpus opacū soli obiectū/causauit: v̄m̄ p̄z.

Folium. XVII.

Littere excitatiue ad scribē

dam prouocantes.

Et si fors nostra/locos eiungi coegerit/saltem litteris (que longis
sime volant) coniūgamur. Te nam abesse mea causa moleste fe-
ro. sed tu a gaudeo. Nemo enim vspiam viuit: qui cum libentius es-
sem. q̄ tecum/ & pauci quibus cum eque libenter. Cum neminem ti-
bi in amicitia anteponam/ & comparem paucos. Hanc epistolam
verbis breuem/ sed affectionem longissimam/ potius scripsi. vt ex
te litteras excuderem/ q̄ vt quid habeam/ quod magnopere nouis-
se te vellem. Tu igitur scribe prolixius/ magno quidez gratoq; cū
fauore. Vale ex Louanio marci decima/ dum caderet sol/ & dies
nigra sub nocte reliquit.

Respō ad precedētes eplāz.

Breuitas litterarum tuarum me breuiorem efficit. Quas vt tu-
as/ non vt breues/ leuissimus legi. Si tamen hac breuitate leteris
crediores confice/ vt numerus suppleat: quod longitudini deest.
Quod si feceris exaduerso ita te litterarum falcibus so bruiam/ vt
mox rogare incipies q̄ ratiū scribam breuiasq;. Non enim tene-
bo te pluribus/ ponam in calce (quod omnium caput est) me tan-
tum esse amicum/ q̄ qui maxime. Nam tu quidem meus es: aut
(quod ioco dixerim) tu perbelle simulas. Vale ex Louanio celeri-
ter oculi tripidantis in itū.

Intimatur aduētus amici ad amicum.

Litteras plurimum gratiosas/ ex te multe amicitie testes. Quam-
nec locorum tractus/ nec temporis cursus/ eluere quiuit: ad me de-
dit dies marci tertius. Sed venit nūcius/ vespert/ vt non nisi
noctū scribere potui. Qui ex thoro surgens/ & vestibus multa cele-
ritate resumptis/ has velut in itū tripidantis oculi p̄scripsi. Velim
firme tenē eas/ quod ante pascha me videbis. Ita dico/ nisi vel tibi
citus/ vel fortune placuerit tardius. Hoc intimare volui/ ne ab a-
llo prius audias/ quo desidiam meam culpas. Interea q; fuero.
L. 1.

velis: nolis. Summas amicus, Hec panca scripsi. Longioris episto
le me confitens/ primo cum nuncio debitorem, Vale forte felici z
tempore longo. ex Contraco tarde/ cum somnus omnia inuaserat
z pecudes/ armenta/ viros/ genus omne ferarum

Excusatio rare scripcōis ex

qualitate nunciorum z reuin.

Salutes/ felicibus votis ornatas, Dum tuas litteras/ carissime
fautor/ mitto lepore circumligatas/ inapimis ornantibus expolitas,
Sed q̄ optatum breuioribus accepissem, Ador curis sepositis inca
luit animus respondendi auidas/ scribam aperte: vt amicitia po
stulat: non permittam locorum/ temporumqz intervalla/ vt corp⁹/
sic animos seiangere, Si tamen rarius q̄ expectabis scripsero/ id
erit cause/ q̄ non eius generis littere mee erunt: vt eas audeas re
mere committere, Sed cum mihi certorum nunciorum potestas
fuerit: quibus recte dem: non pretermittam scribere, Interea vide
ro vt tue voluntati/ meisqz moribus seruiero: neqz mihi/ omni in
vita res tam erit vlla proposita/ q̄ vt quotidie vehementius/ me
optime in te meritam esse letetis, Vale, teqz ille custo dīat in cui⁹
manus nos z nostra consistunt.

Increpatio filij non bene

Sili tua vita me tibi odiosissimum facit: cui fe
cerat natura carissimum, Ad aures enim meas vsqz dīlatum est:
te in perdidissimos mores prolabi: teqz magistrorum tuorum pre
ceptis absurdescere, Tu misere tua tempora terendo denarios ml
tos breui tempore dissipasti: continuoqz scribis z petis nec satis
perpendis/ q̄ multis sim prolibus oneratus, Te mea facultas per
didit, sed mantea videro/ ne te amando perdidisse videat/ nec vo
lo in te vnum profundere: q̄ equa ratio trahit in multos, Ador
domū redi: mihi datur⁹ vite tue rationē, Interea emendati⁹ viuē.

Alie lrē ad idē cū prioribus

Sili/ siue hoc phetonico spiritu sciuerim/ siue (vt aiunt) in pollice
viderim/ siue patulo ore/ more surgionis sursum erecto, hauserim

Folium. xviii.

et ethere. Ad saltem competere habeo: in in me vacuo studio,
Nocte dieque per adulteria/perfugis: confregis hostia/hunc pul-
sas: illi contumeliosus es: et multas huiusmodi turbationes exer-
ces: quas ne patientissimus quidem equo possit animo ferre. Ad-
le perperis: quod multis sperata nox/insperato fuit ultima. Quo-
tiens audivisti: multis nimio heus nimio constare: suas lascivias
et impudicos amplexus/vulneribus resolutos/quod omnes eo cal-
le gradientes/teruisse potuit. Sed bene adhuc se res habet/et
fortuna in te miror/et tu tibi/suit.

Ad idem cum penarum comminatio

Audito fili: quod vilem mulierem/et leuicorum/bellicosi viri omnibus,
pingem/persequeris: quod amicitie velo terere studeas: et pulcherrimo no-
mine/turpissimum scelus obumbrare. Non times miser/ambigu-
am sortem/indignam maculam/et irrecuperabile damnum/et inde-
libilem eternamque diffamiam. Times ne quod irato marito/re si-
bi cognita/tu tandem veneris victima fias: ubi in te non flendas
mortem (que omnibus equa est) non gladios/quos multi sepe ma-
gna gloria pertulerunt: sed errorem tuum improbum flendum cen-
serem: in quem/relictam planissimo calle (spreto consilio) protulles.
Reuertere misse/reuertere/fugito illam adulteram/tui erroris
fomitenti: tibi quoque prospice/ne diutius pedes tui/duces oculos
antecedant. Tui parri vehementer timeo. certum non habeo: quod me
is consiliis sensus tui/moresque repugnant. Vereor quoque quod non
facile vicia expurgabis: que inherrent ossibus. Si inevitabiliter pe-
eundem est: nobiliori morbo perisse iuuaret: et (ut vulgi proverbium
est) si mergi iuuat: non in sceno/sed in aqua limpida fiat. Sed vale.
vale ita quoque vicia hec a te pice: ne amplius odor vilius naribus
meis occurrat. Non enim tutum est ipse serpentem versari: virus dantem.

Responsio filii excusatione comminatio

Sitali obediens/humillime premissa loco solutus. Quamvis
iam dolor/et mihi ex levis partus/animam meum occupet (metuendis
sime pater) non est qui exprimere possit. non quod erroris conscius sum
sed quod paternus animum vestrum versus me inquietum sentio: malis

E ij

linguis protocatum / retroiecta veritate. Satis confitio. si non au-
gurio fallo. qui huius fame sunt auctores / quos potius liuor / q̄
veritas concitare consuevit. quorum ne vlla temperantia labiorū
est. qui ne fileant. ne quoq; linguam a malo deflectant gratis que
loquitur ex digitis. fugant. a quibus (pater optime) rogo non per-
mittite vestros oculos falso velo obscurari. vestrasq; aures falsa
fabula perforari. Si malis moribus insuesco. si bona vestra / z tē
pora perdo. si vestris mandatis obsurdesco. nihil est q̄ me expur-
gem magistros meos interrogate. studij mei / vstreque mee certissi-
mos testes. Si delatores illi apud vos / patulas aures / non inue-
niant. vos suis mendacijs nec mouerent. nec turbarent. quid de
me predicare liberet non vnus assis estimarem. potius velim. hi
me arguant. moresq; meos z vitam damnent. cuz quibus minime
velim. De vita z moribus permutate. quibus omni conatu semper
studui. studeboq; semper dissimillimas esse. Docuit me Seneca /
non minus turpe esse. a turpibus / q̄ ob turpia commendari. Hos
litteras (optime pater) festino cursu puenissem. nisi inflatio pedis
mibi adesset. z quidem tanta vt visus mihi esset. molaris pedi ap-
pensus. nec mouere me potui. etiā adiutus baculo. Partim tamē
tumor abscedere incipit. mox adero. me perlucide purgatur. Sic
dante deo / qui vos tuari dignetur. nec minus feliciter q̄ longue.

Excusatio alia filij super stu-

dij tepiditate.

Si parum his annis profect / metuentissime pater / satis perpen-
det prudentia vestra / non omnes eodem esse ingenio / nec eandem
habere addiscendum adiuvamenta. Non omnium est / altos mo-
res cōscendere. summa iuga / summosq; vertices attingere. Si tñ
sociozum meorum splendores ingenij / equate non possum. probe-
mia tamē etatis mee honestis curis destinabo. Si quoq; quid tē-
poris extra libros quandoq; expendero. sed totam perditum iudi-
cabo. Si ex numero equalium meorum / vobis inferior videar. do-
na fide polliceor / q̄ ita omnē moram corrigam. vt non modo se-
qui. sed eos praecurrere iudicabor. daboq; operam / vt me talē effi-
ciam. cui inimici mei inuideat. z amici gratulētur. Si tñ interea /

Folium. XIX.

aliqui obreptatores inuidie facibus agitati/aliqua aduersū me fi
ta disseminar. vix erit gratitatis/il. is nec autē p̄bere. nec quid ff
dei p̄modare. Valere patet optime/in eo cui null⁹ profuit auctōr,

Rogatur amicus vt secreta

inquirat. male fame suggestorem.

Te vixere pro salute. Spem mihi plurimam/fidētissime vir/tu
a fides qua facile velis. tuqz industria qua facile possis impresse
runt. vt plene confidam paucis me obtenturum. quod rogaturus
accedo. Sūt qui sola p̄urigine lingue concitati/p̄atri meo de me
mala multa suggesserunt/quo ventum est. quod multas in me pa
ter dignas cōceperat iras. multa audiuit. peiora veretur. vnde gra
ui dolore effectus sum. qui nunq̄ tristitias potui perferre parētū/
quas eo grauiorē esse perpendo. quo/que pater meus de proli
bus audit. in animum altissime cadunt. berentqz tenaciter/sic su
us mos est sic sua natura. Alioquin parui estimarem mendosam
famam/non rebus/sed ventoso flatu confructam/quam mox ca
sutam certissime scio. more exuberantis flamme/que mox emori
tur. si congruis careat nutrimentis. Duo igitur facias/te ad cor
vsqz deprecor. patrem scilicet digneris/quo melius poteris/mitti
gare. studeasqz scrutari hincinde secretissime/subpalpando qui
sint illi/qui mihi suas tam faciles linguas/in mea scandala acco
modarūt. In aliquos me vehemens suspitio trahit. quorum no
minibus adhuc prestiterit. peperisse. donec me feceris certiozem.
Est em̄ crederime suspicio fallax/quos dū mā p̄er inquestaz p̄gno
uero. mox coram effecero. eos cū tubore negaturos. qd̄ post tergū
impudēter astruūt. Parcito rogo. lōgus sum tacere nescio. Plen⁹
em̄ mihi est animus/que si scriptis explere conarer. breuitas ipsa
in immēsum euaderet. cedula in mēb. mā exurgeret. ep̄laqz mea
transiret in librum. Vale cursim. ex Louanio/ea die/eaqz etiam
hora diei/dum inter omnes minimas sol procreat ymbra.

Respō amici ad precedētez.

Hoc erat carissime vir/tue fortune presidio. qd̄ mihi tue l̄e exhi
bite sunt. p̄uentissimo t̄p̄e/dum scilicet cenādi ḡa/ad domum

E iij

parris tui proficiscēbat. Interecendū de te multus sermo sub-
ortus est/studui arte nuare patris vba/ita multā sonantia: sed q̄
primū/fame auctore/ex eo cognouisse/ita illū/yr ab vngue tene-
ro/nouerā: sic eum descripsi/yr nil aliud lucri fecerit: q̄ solent qui
inter mallem z incudē/ianuā z limē/digitos tendere p̄suerūt.
Seciqz illum mēdosum/ .oquaculū/bui? fame p̄ficōrem: rurū ad
patrem me presente vocitari. Ubi p̄p̄teris mēdacijz suis/eum p̄cu-
di durissimis v̄bis/mutūqz reddidit: atz elingūē simile saxo. Estē
di patri tuo/q̄ totus ex mendacijs pendet: ex fidijs p̄fectus est,
nō em̄ tot puluerū minuta corpūcula aerem peruolitāt: quot men-
dacia primo ex ore suo decidunt. Qualis em̄ sit forntis/habitus z
verba testantur, sed ne tuum animū suspensum relinq̄as/ qui mal-
tum anhelat: ipsum noscere p̄fiatores. Studet lonanū fili? vidue
ad dexteram domus mee p̄morantis/ ille est/ cuius nomē de indu-
stria pretereo/ ne hanc cedulam defedaret. Nec/ carissime vir/ tan-
to cursu scripsi yr manus p̄ceptum precurreret. Hoc ideo dico: yr
si ingenio peacere non dignaberis/ ignoscas vel tempozi. Vale in
eo qui ventis octa mandat: altamqz pontum littoze claudit.

Alia respō. sub alio modo

Legi lrās tuas/ carissime vir. Cure mihi erit tua peticio iusta/ qui-
dem z iusti plena doloris. Est certe non secus ac scribis, nescio cu-
ius pater tuus/ sed p̄fecto maledicti oris flatib? accensus/ animo
simul z frōre p̄morus/ cuius modestiā/ vis doloris exsupat. Sz
qd̄ melius caderet vidi nihil, nundum lre tue manib? in meis calu-
erant: t̄ā ecce pater mihi fit obuius: famā illam de te/ aurib? suis
iniec̄tam. Longo ordine narrans: omniaqz alto p̄ncipio repetens
Itaqz p̄ocul cepto/ yr merito quiuis de eo oratio possit sale lu-
dere: z gemino bellū Troianum orditur ab ouo/ q̄ scilicet nō ita
natus/ nō ita ap̄parentibus eruditus/ nec tuam progeniem fuisset
imitatus: multa qz alia verba protulit longūssima dictū. Tandē
ego p̄tra/ spernēda esse mēdacia dixi: atqz vanā famā sine capite/
sine auctore volantem: vel quā maliu olēcia texerat: quib? v̄bis/
ex patris aurib? tandē noui: quismā ille p̄fiator mendacioz fuerat:
quem tigride peiozem diu agnouit qui ingenio vitur maliciose/ z

Folium. xx.

perpetam/nec potest vsqz satis fama/z hominum sanguine saturari. Qd dum patris tui plenius in aures incusseras: sedatior animo abiuit. Scias igitur multa superesse: que speres: nec desinam: donec recederit patris omnis impetus/videroqz semper (vt apud plautum est) ne fidem fluxam gesserit. Tu interea/letior vale.

Epistola diffidatoria.

Salutationem quā dare solet: suo pressori scorpio. Eō pertum habeo: bone vir/te gratis ad aures patris mei/mendaria de me plurima p̄lauisse: tuāqz nunc. diu teāam inuidiam euomuisse: quam nisi te forbeas: z veritate mox reuoces: dignus reperies: qd mendacio peccauisti. atqz etiam dederis temp⁹ in reliquum frena malignis nō leui effugies iram meam/cui facile pareo: hanc insuriam propulsantē. Valero: valetio: qd verbū (dum ad p̄traria trahitur) si adhuc inuidia prestas: velim in malum significationem accipias.

Responsio ad precedentem

Reddite: sunt mihi litere tue/verbis breues/non ita sententijs/que comminationes redoletē vidētur: adamante duriores. Arguitis me/qz (liuore commotus) ad patris aures/lingua meā in tuam infamiaz influxisse. nihil errabis: si diligentius veritatē p̄quiras: que facile seipsam palā efferet tuas litteras/tuo pudore dāpnaturā. Nec plus (cū sepe excusacōe suspicio crescat) p̄ nūc dicatur⁹ fuero: nisi qz facili⁹ blādicijs/qz cōminatōib⁹ vincor. Vale z si potes me ama: sin minus/saltem non odi: sin adhuc minus/fac vt libet.

Rursus alia diffidatoria

Salutes quas inter vngulas mlti/assequit pull⁹. Quidro bone deus bone vir/quo titulo iusti eorūqz in animo tuo sedem liuor inuenit: qui melli venenum inseris/z me blanda sub imagine p̄dis. qui post tergum lingua aspidis/os scorpionis/z flatum gerytis basilisci. tu morē aranee assumpsisti: que et si mel fugit: id morvertit in venenum. nec dissimilis apis es/mel in ore gerenti/in cauda aculeū est tibi coram homine/lingua dulcis/z mltis/ sed a tergo asperior tribulis/z calcato/immittor ydro. Tu rides in facie

E nū

malces in aere/necās in cauda/sardā inno veneno p̄sils/qđ quos
perimit: tisu petite facit, Tu mihi faciē blandā porrigis. nō aliter
q̄ scorpis solet: qui p̄us lingit. q̄ p̄ūgit. z tādez p̄ūcis ignē/z flā
mā more sp̄ētis, Dale scis. q̄ paratā vindictē vngulam/habeo.
Tu (si vitā) doceberis qui more sāguifuge alieno sanguini insul-
tas. quomō sanguifuga quo avidius fugit: eo se plen⁹ interimit,
eodē em̄ loco/sp̄ dixi vitā/z famā pdere. nūllū discrimē faciens/
inter hostē vite/z fame. Tu dente/z vngue/in famā meā nō ces-
sas irruere. quā malo susurro premis: z vt mordax erugo voras:
vt tinea sulcas. faciam. vt post hac neminem tua voce lacesces. ver⁹
prouerbiū est: in alitiam/partem semper maximam sui veniē bi-
bere Vale. vale: vt me valere exoptas (z vt planissimo vbo loqr)
iacebis nisi caueas. Edulit mihi sāguis/noli furorē fidere,

Respon̄io ad precedētem cū

Salutes ille/quas mihi optas. in te redeāt p̄ dūritia verbi,
salute. Scripsisti ad me leās/colera plenas/tui simillimas/tueqz
demētie z exhausti cerebri testes/quib⁹ gaudes simonē (vti apud
plautū est) ore temerario/effrenato/pdigo/petūlate vite tue/pa-
rē effūdere. Et ōtingit. partem dissimilem sepe filium generare. o-
ratio autem dispar moribus/vix n̄q̄ potest reperiri: que semper
est animi certissima proles. Tertum tamen habeto: q̄ non facile
nie sermone terrebit. que de te dixi. non quia dixi: s̄ quia vera dō
leas. Tu v̄ba fudisti. puncto cuspidis magis acuta/cōtumeliosa/
minacia digna/q̄ a te sed nō q̄ mihi dicerentur. que potius tem-
nenda q̄ referenda iudico. Caput igitur ego quatiens: verba tua
ita abūcio. vt nihil hereat auribus rapient ea v̄cni/z tuum angu-
rium/spergant procelle. Si quid vitide te delectet. domi sum. nec
foribus obdā pessulum. Sed si sapias ex animo tuo/rancorē de-
ponito. turgidunqz pectus sedato. Qd nisi feceris. exadueto ita
pectus opponā: vt quātū vires mee p̄ualeant. sera penitētia nosces
z nisi furor impius tuus/limitē acceperit. sed liberit sp̄ (vt soles)
mentis malivolentia luoreqz tabescere. nunq̄. processeris libere/
licenter/impune. Tu vt facis me minus semper. Valeto vt mere-
ris. qui si solita semper tua malivolentia persiteris: ea benedictio

Folium. XXI.

ne fruaris. quam oues a luporum dentibus recipere solent.

Alia epistola diffidatoria &

Salutē quā cretenses / suis hostibus optauerunt. ^{ma} ^{durior}
hā se3 pietudine delectari. Tu (bone vir) iam cordis tui archana /
longa simulatione contexta. euomasti. tui malivoli animi feces /
calam⁹ tuus expuit. Tu Lani rabido perfumilis / qui mordet ma-
num porrigentis / eoq3 tamen deterior / quo canis linguam medi-
cinalem gerit. tu venenosam. qui omnem sermonem inquinat. ma-
ledictisq3 consumis. Dic cerebrum blumbenum. quid furis. quid
despumas. qui dēte tua canino in rabiem verso. me clā incutias.
oculis cares. & lucis inuides bulienteq3 pectore / famam meā co-
naris pfundere. S3 ne longior fiam. cerebellūq3 tuū mole verbo-
rum opprimā. petge / perge quo te inuidia duceat. nec desine om-
niū hominum aures / & ora implere fuero quandoq3 (si me deus
supstite finat) dignam tanta benivolentia tua / grām relaturus. ca-
lamū sisto. Pūget em̄. & pudet tecū diutius occupari. qui nō lris di-
gnus es. s3 nudo ferro visitari. q̄ te valere velim breui senties.

Frater ad fratrem ut a vin

Prudēte q̄ has scriberē. aurib⁹ insonuerat meis dicta auocet
(carissime frater) te in misellū quēdā vlq3 adeo motū / vt capitalē
in itā sāguinis amidā pfiliūsses. Inquē nulle prorsus fortune / vel
animo dotes pfluxere. Nōni quis est. & q̄ facile p̄remnēd⁹ / qui lin-
guam gerit odiorum / tam seminatricem / vt muscas / & pulices ad
bella moueret. alterius laudem in sui iniuriam reputat. & quo mi-
serum est. omnibus inuidet. nemo sibi. Te per virtutis amorē
carissime frater obsecro. perq3 prudentiam / qui nulli cedis. per pa-
cem & caritatem / qui cunctos exuperas. postremo per cristi quinq3
vulnera / quibus innocentissimus sanguis effluxit. tuas ne manus
in hunc misellū p̄maciles. Nec cares quid aduersum te moliatut
qui tuo spretu / nō quidē odio tuo / dign⁹ est t̄peq3 gratulaberis q̄
sibi materiā inuidie nō p̄ceptus p̄buit. nō quid ille mereat s3 qd
te decet aspice. Nō ind⁹ elephas culicē curat. ad quēpiā aliū mi-
gret vltorē. Nō em̄ tandē castigatoz sibi defuerit. qui suū erroz /

furoremq; p̄fregit. Vale, sed qđ in abdito dixi in abdito serna;

Alia eplā ad idē cū precedē

Salutē. Rogo te frater/exue beluinos mores/z fedos affectus. Ulcisci em̄ effectū est/z viro indignū. beluaz. p̄rium/nec quidē omniū/s; p̄mordaciū/atq; perferociū. Nō curabis/si sapias quid mali de te p̄ferat. qui nō iudicio/s; morbo laborāt. nisi em̄ clemētia hūanius est honestauit clementia multos. vltio nullum. Si dicas q; tibi iniuriam intulit. cū Seneca peto. quid queso te ferr. an prim⁹ preces. vel vltimus. Ad os forte quā paras. hosti ei ad ceruicē sine vllō tui discrimine pendet. quā forte z si valde veis nulla p̄tate posses euellere. Quid igit̄ rogo/ iuuat factū fato repellere. z morturi s̄gūne mortuus man⁹ insicere. Quid ad te si maliuoloz lingue loquāt. z oblatrēt modo qđ solēt. nō quādem qđ meruisti. Linque inuidis/inuidiā. neq; illis alterz cupias torz. Satis ipsi se torquēt. qui alienis angunt. Si velis a linguis malis tutus esse. bene viue. nil virtute securus. Et bene vale.

Adhuc alia eplā idē suadēs

Pacē/z si quid pace rez optabili. Obstupui. aliis medijs. fluctuatusq; sū vehemēter (optie frater) audies/metūq; reuoluēs. quid id negociū est. q; tārope ad vindictā exartisti. Lauebis. rogo carissime frater/p̄ qui me ita cogit amorē in te meū/ne manū tuā s̄gūne defedaueris. Ne opes/q; omnis vita tua p̄gessit. breuis hora eripiat. z tui nominis celebritatem diluat. quo tibi piculum amicis tristitia nō deesset. psule tuo factō/p̄pescē hanc ite violentiam. p̄mitte. te mitigem. z in humaniorē vertam sententiā. Nulla maledicentis ozo te ledere p̄t. quippe vera necesse est/bona p̄ dicet. falsam/vita/moresq; tui supant. Stoccipēdis si sapias. quid ille mendacoz decoctoz/suis bubalinis mugitibus/in te obganat. Quis em̄ poterit cū dicaci tabula/verbis p̄tendere. cui⁹ verba potius tamq; insulsi aselli rugitus estimabis. Contemne q; (si sapias alto animo) illum imbecilem trunculum/vilissimū fungum ex terre putredine natum/omniūq; hominū facē. qui (vt ait Tacitus) alterius rebus marcesscit opimis. Elim igit̄ illam partē luti

Folium. XXII.

vilissimam / illas vltime fecis sorditiem despicias / tanq̄ illum lepra
sculū / quē canes alexis nō inuaserūt. Nec tibi sit cure / quid insul
sissimus ille puiciator tuus / nulla virtute, redempt⁹ / dicat: agat:
vel moliat. Nō est vici ranarū puicijs / aut muscarū murmure deter
ret. Inimicus solum voluntate est / non potestate ledendi. Parus
habebis proxsus illius miseri pediculi morsum / quē facile poteris
(si voles) inter vngus p̄tingere. Noli sua ventositatis tuba mo
ueri. de cuius gladio nō paueres. qui vix tibi calcereus se erigit:
qui non tam morsu / q̄ sibulo potens est. Clamauit. clamo: sempqz
clamabo: nullipendas quid tremule cicade murmurant. Spennit
leo pampiliones. Valeto: non minus q̄ qui omniam maxime,

Respō. fratris in proposito

Frater fratris felicitatē dicit. Est et fuit. spqz erit ^{o suo p̄statis,}
(opte frater) facili⁹ psalere. q̄ obseq̄ psilij. Permanet ille (de quo
scribis) sua in maliuolentia sp̄ / vt sulphurea vena calēs et fumās /
omniū qui viuūt detererim⁹. Qui nō desinit me in defelle / nouis cō
ficijs insectari. quē si patiar. tua psilia p̄scut⁹ / cornua dedero vic
torij. videborqz tacēs / q̄ de me p̄dicat p̄cessisse: et lucē fugere ac la
titate. tenebrisqz celare pudorē. Frontem illi opponere statui. sua
frōre duriorē / vt qui dñi loqui nescit. discat dñi p̄dicere. fiatqz docti
or ferreo mḡto / ne latius in p̄sora diffuat. omni terrore depul
so. Tā magnus est mihi animi estus vt meip̄m mihi abesse sentiā:
tantusqz passionū impetus / tuū sanctū psiliū sup̄atorus inuasit. vt
si illi obuius stam. nō manus potero p̄tinere. que non eo tendāt:
quo eas ducat impetus. Nescio quis vsp̄iam sibi facis p̄stet: qui
equo animo omnia ferat / qui vbiqz et semper sibūpsi / par idēqz p̄
maneat. Fortune omnia mado vincatqz ille / quē vincere mauult.
Vale. et te diligētē dilige. fratris obedientis.

Respō. alia fratris. consilijs

Q̄ ille itē / et mille mihi salutes. Nō satis penes me erā:
dū tue lēe fraterno et sancto psilo plene / mihi sunt exhibite / quib⁹
ego sic redij ad me / vt iamā nihil magis exopto: q̄ inter illū (de
quo scribis) et tue / maris semp̄ interfit / qui vtriusqz salutē psulat:

Crede mihi/magno aīo euz p̄tēno. ac ip̄z sic estimo. et neminez
min⁹. Tāta em̄ tacōe p̄fulget tuū p̄siliū/ vt nemo (nisi mentis in
ops) illi non optemperat. Et atqz igitur suis spacijs/suis erat mo
ribus/tandem se in sceno sue malicie submersurus. Vale. has ap
tas linquo. non enim tempus erat. nec fuit opus firmare sigillo.

Alia responsio in optimam

partem: adiunctis rationibus.

Salutes/numero multas/mole magnas/pōdereqz onāstas Ac
cepi litteras tuas/frater(vsqz ad cor)dilecte/sāni consiliū plenas/
patientiam suadentes/omni vindicta semora. Sed vt aperto ti
bi corde loquar. vt soleo. facilius queres q̄ inuenies. que omnia
equanimiter patitur. vix vsq̄ reperitur. qui nō interdūz passione
p̄incat. licet multi(cū valent) recta p̄silia egrotis p̄bent. At ipsi
(vt pace tua dixerim) si doleat mente excidat. Nō possum (fateor)
oblitisci vulnez/q̄ nouis t̄ibus p̄tinuo incrudescūt. nō digne fer
re possum. nouo semp obprobrio/nouoqz ludibrio/lesum/ac iusū
tri. z vbi in medium perpulcre ducis. poeticum hoc/q̄ culicem ele
phas minime curat. facile exaduerso/poeticum eque vulgātū red
didero. elephantē scz/porcina voce detereri. Nec esse facile iū
uiperam/securum somnum agere. Perstat ille vesanus conuicta
tor meus/in suo sibilatu serpentino/omnium que viuunt truculē
tissimus/qui semper scendit vt lupus/spumat vt aper/nec desinit
in me acuire dentes z vngues/cui nisi resistero/siam virtus vicio
victa parabitur. Videborqz tacendo concessisse. que potius. hūo
ri/q̄ veritati accomodat. cuius malicia vsqz adeo iam exarsit. vt
nunc eius flāma contemni non possit/erit longa patientia mea/
q̄ errores suos securos existimat. hinc in omnem maliciam deflu
xit. omni timore depulso. Inmūde lingue est illoti sermonis/cu
tas tostrum/longa multaqz dicitate/crebras vndiqz lites exa
gitat. vsqz adeo impetnosi periculosiqz flatus est. vt etiam saxa
geget irruere saxis Dabit (si vixerō) sue malicie penas. calet mihi
anim⁹/que velim pot⁹ re/q̄ verbis ostendere. nō est quo secus ei⁹
furoz/quoue aliter suis insolētis/temerarijsqz conatib⁹ occurrat
Statui ego hoc in casu p̄prio/sensui credere. fortunē omnia mon

Solum. XXIII.

dans, sed reliquis in omnibus tibi obtempabo: nō minus q̄ hastā
militi/ & folia pennis, Vale optime frater: meq; semp aio gesta.

Item alia respō ad idem: in aliam sen-
tentiam.

Felicitissimaz salutem inensam abundantia, Accepi lras tuas/ca-
rissime frater/ multa rōne pterras/quas si premerē, nullius rōis
gustum haberem, Melius tñ sum, si mihi obuius esset: an ardorē
ratio: vel rationē ipse ardor saparet q̄ tñ potius tua p̄silia ample-
ctar: spem iam habeo, nondū fiduciaz, paulatim tñ ad me redeo:
qui mihi ipsi absens fui, Spero q̄ tua ego auctoritate, p̄silius caue-
bo, ne remerariā/incantamq; manū/in miscellum illum extendere
Nam clare perpendo, supuacū esse ad homine temptari: qd̄ vin-
dex edereus est facturus, Est em̄ mihi magno pondere p̄siliū tuū
qui te mihi alterz semp Scipionem/alterūq; P̄siliadem sum exp-
tus: a quo rectam mihi viuendi normā semp conabor elicere: cito
usq; illum amore tui odūisse desinam, q̄ illius odio/quicq; de no-
stra beniuolentia detrahā, Scio em̄ sapientum esse: delictō suo/
nō aliorz iniuria cōmoueri, Licet em̄ sua inuidia male mihi placue-
rit: inuidie tñ causa nunq; displicuit, Ideo em̄ mihi molestior est:
quo eū pressius intueor, Incipio omnia sua parui habere, gratias
agens immortal̄ deo/ qui me eius dissimilē fecit id mihi magne spei
argumentū fuerit, si eidem valde displiceam: qui omnis bonozis/
omnisq; p̄dioris exclusit officium, Interea poterit p̄tra mūz/ vir-
gis certate: atq; inuidia/acerboq; odio insansce: tandē atq; flāma
inuidie sue in solum fumū resoluet, Exquo magis ei oculi crepent
doloze, semp studebo mihi virtuosior/ meliq; officiosior esse, Sic
satis quo angatur habiturus est/nos aut̄ quo rideamus, Vale in
eo qui omnia valet, Ex, H, tarde, n̄, Qd̄ aut̄/ luce cadente, volante
noctua/nuncia noctis.

Misatur amicus super emulorum ma-
chinatione.

Felicitissima aceruo magno salutes, Habes (carissime rre) in curia
regis vbi fidenter reclaris, vehementes tui nois inimicos/ qui nō
si tibi caute p̄spereris: tue fame maculā mor impingent: atq; eoz
maliciam tandem senties/ latius in tuū malū erupturā: si nō tā pru-

dentes q̄ vigilanter occurras. Tacere nō potes. amoris incendio
p̄citatus. Sed nō loquar apertius tibi (qui teq̄ tuarq̄ p̄spicax es)
quo ex his paucis. facile cuncta colliges. Omnia nōq̄ narrare plū
ra res esset. longiori t̄pe/debita multo attramento digna/longaq̄
papito. Care vir/sis bona valitudine firmus. Et si quid ex me ve
lis manda fidenter. nūq̄ fuerit tibi laboris genus vllum duq̄/qd̄
tibi gratie tue p̄ciam ponat. Ex p̄ctavis iulij tercio/sole cadente
cena peracta/ocius q̄ sole sua lumina spargit.

Responsio ad precedentem

Plurimas amore sincero salutes. Sunt tibi semp̄ littere tue (si
dissime vir) valdissimū pignus amoris. Que tñ (vt vez̄ fatear) in
tulerūt nunciac̄ cordi meo p̄durā acutā/intecētq̄ auribus me
is (vt aiunt) pulicem qui noctes plures/moti suo/arq̄ susurro/mi
bi oēm quietē ademit. Contra qd̄ sola fuerit medela alia eplā tua
qua qd̄ rectius explicaueras. significantius p̄mas. Tu igitur cura
et omnia plenissime nozim. s; magis vt valeas. et plurimū rogo scri
bendi ineptie parcas/nam quomagis. in caractere/in quoq̄ stilo
defectum est. eo magis animū meū in te belisse putabis. amicam si
dem/nō p̄duram/nō verba querentem.

Alia respō ad idem in aliam senten tiam.

Int̄ egerim as bona mente salutes. Rās tuas (ornatissime vir)
nō quas optauerā. sed quales esse sinūt fara meq̄ tandē accipi. In
quibus (etsi nō ceteris) hoc vno tñ oblectatus sum. q̄ p̄pensum/in
tegrūq̄ amorē/in me tuū p̄spicio. Pro quo/si grās tibi satis dig
nas/satis plenas/satisq̄ maximas nō valeam rependere. dū bñfi
cioꝝ mēores/multa tibi cumulata mercede repēdāt. Satis p̄ficio
si nō augurio falloꝝ. quos tua verba respēdāt. s; siq̄ in vela p̄stan
tes oculos/inuenientq̄ me eis colubruꝝ esse. si tibi sese p̄beant
scorpiones. Vale. valeantq̄ nostri amatores. sed osores valeant.
vt me valere cupiunt. Interea quoq̄ si sic libeat. clament. obla
tent. suoq̄ larratu sua rumpant.

Rogatur amicus vt libros

Folium. XXIII.

nostro caratū sūdi stilo impressos emat p amico.

Rectissimas bylarissimo corde salutes, mitto hūc nunciū antuerpi
am (honorandē pceptoz) p libris de hac noua impressura curren-
tē cōpandis. Sed qm nō est ipse eius rei certus, satis cognitoz scribo
ad te vt illi in hac re ptes industriā tuā / videlicet vt caracteres / ar-
tramentū / pelles / emendationē / z cūctā aspicias, p̄ciūqz ponas
iudicio tuo qd̄ mihi / vt in ceteris om̄ibus ita hoc in negotio erit
potissimū. Pecuniā paratā habet, tm̄ sup̄est, vt te adiutorē huius
facti falli n̄ metuat. Eūz igit̄ suscipies hui⁹ cā mea / simulqz mihi
mandabis: vt tibi paratissimo: qd̄ per me fieri voles. Si petis, q̄
valeam p̄fecto letius (dono dei) q̄ p̄sctis in v̄ndis. Opto sic / etiaz
valeas: z quidem senice diuturnius.

Respō ad precedētes eplām

Desiderijs tuis / p̄mpro cū animo / famulatū. Nihil mihi (amicē p
care) iocundius est: q̄ amicoz parere desiderijs / maximeqz tuis q̄
me semp̄ plenis affectibus dixisti. atz oīa amicitie iura in concussa
felidiazqz semp̄ p̄seruasti. Quaua vetsum em̄ flectoz / fauoris in me
tui splendorē multos video. Nihil igit̄ mihi iocūdius / q̄ tibi ser-
uicio z vsui esse. Curabo libros (q̄ tū equū erit) emere. Secus non
delectaret enuisse. Nam mala emptio semp̄ ingrata est: eo maxime
q̄ exprobrare stulticiā ementis videtur. Multi tibi hac in re serui-
tent longe cautius s̄z p̄tendere ausim / q̄ nemo libentius. Facias q̄
potero tā diligenter q̄ volenter. nec f̄delitas aberit: si forte indu-
stria desit. Et si quid reliquū ex me velis: tibi p̄suade: q̄ nō (herede)
tam tua s̄nt: que tua s̄nt / q̄ q̄ mea. inter q̄ ego differentiā nullaz
statuo. nisi q̄ illo differat q̄ intētius me tua / q̄ mea excipiūt: quo
tuoz denarioz q̄ meoz / in emptionibus partioz essem. Vale in eo
qui terre flores spargit z sydera polo.

Petuntur littere ab amico.

Salutē. Non desinā (optimē frater) te aīo sequi z lris / donec tēri
deto redeuntē. Interea tm̄ etiā atz etiā tuas lras peto: n̄tē amicitie
clauēs / z anchoras / quibus amor noster apertus semp̄ reuiceat
mans atqz p̄fixus. Et si quid ex me vis scipito: nullū mihi pond⁹

grate erit: qđ meis hñmeris adieceris. Vale sanas / vñse qñsettis.

Milia epistola idē petens cū

Salutē cū felicitate pñenni, Absentia tua plimū mibi pcedēte molesta est (fidentissime frater) q̄ cogitationes meas in gix rotat: z more pile/buc illucqz sagat. Ferre enī nō valeo: me nullas lras memorie testes/ex te recipere: qui tñ nunq̄ tam absens es: qui nō mecū quaqueuersum flectoz vinas: habites: colloquaris. Aperto nā (vt alunt) pēctore nō fīca fronte / te dulci amore cōplector, teqz in amīciāz tabellis adamātinis / vñ nō facile delearis in sculptum teneo. Spqz tenebo: qui absens tibi / aīo tñ pñs: z longinquus fuerō sane ppinquus. Expeāo tuas lras vel qđ potius velim te redeū te: qui certe ventēs / tñ mibi gaudā tecū ad dūces: quantū mibi doloris abscedens ipse reliquisti. Sis valens z vñito letus / pñitoqz in eptie, dedit nā festi mantia calcat calamo / digitis quoqz pennas.

Reponso ad predictas.

Salutes plurimas ex centro cordis egressas. Non pñeui (optime frater) amīcis vt floribus vti / tādū caris q̄ dū recentibus. Sz vt purissimo auro: cuius vetustas in pñā addit: nec sic alta obliuia letheo ex flumine hībi: vt nō veteris nēe amīcie / tuiqz in me fauoris / plenememinerim. Omnia enī merita in me tua / multas splēdores sui in me ostendūt imagines / clementūqz nouū qualiter die capiunt: quasi vnūquodqz gradus esset in alter. Velim ergo tibi pñ suadeas: me tui vix ac fidum amīcū esse: qui pre me semp cepi: ipñ sam amīciā animo z rebus esse fouendā: quā nunq̄ caravi ad calculam trahere: eāqz buccinari verbis / vel pingere loquacibus pen nis. Sis valens z felix: z annis vñito multis.

Rogatur amicus vt certo in loco cū amīco pñentat

Plurimas / effectū imenso salutes. Dū reficiēti mei grā (vix pñite) befernā post cenā / in deambulatōe me pñullem: aduenit mibi nūcius tuus / suauissimas lras deferēs. In quib? vñsus sū / mibi animi tui vultū / tāq̄ in speculo prēplari: quē nūciū letissimo mox vultu bipatentibus vñia excepi. Etqz has pñtes multa celeritate:

Folium. XXV.

scriptas/ad vos rursus ferēdas pmissi. Quib⁹ vos certiorē effice
 rem. mihi eodem momento/inopina quedam nova aduenisse. que
 me astuet ipsam ite pcellūt. Et qz sp tua amicitia delectatus sum.
 atqz conuictu. Te rogo (per dulce illud amicitie nomen/perqz res
 qua omnia que in amicis dulcia noxia) illic mihi feria quarta ob
 uis fias. vbi si te nō inuenero. lux mihi renebre/z candida nigra fi
 ent. cūdaqz mihi tristitia erunt. nec panis edenti/nec sapient vinga
 bibēti. Vbi tñ ex aduerso si fueris pñs/amara dulcia videbūt. z a
 qua vini rigoze habebit. illic iā oīa corā agem. Libereqz pferem.
 atqz vnaqz liquores locūde bibem⁹. Interea esto valitudine pspere
 Et louanio adeo festine/vt calamus suo cursu lepusculum equet.

Petitum consilium

Accepi celebrissime (vir carissime) per alienas linguas/allenofqz
 calamos/tui nominis dulces salutes. Potius tñ optare lras tuis
 digitis scriptas/sz longe potius tuos vultus/z spirāria ora in tu
 ti. que mihi alto in pectore sculpsit amor z fixa tenet illa/que lris
 pmississem alio pperante/hax lator mee mētis fid⁹ sanitor refere
 bit. petiturus a te opē z pñtū de pñtūdo dñificio/cū tuo vicino/
 cū quo mihi clare est amicitia/z familiaritas ingens breui exorta/
 z lectis conuictis confirmata. Cupida diu mente desiderauit. ad lo
 cum natalem vnde puer excessi redire. illiqz terre/que me paut in
 fantem/vite reliquias/bedicare/z mōri vbi ortus sum. z vbi reo
 putari sepe tri. Sed vale. putabam calamum frenare. sed rapior.

Eplā credētie cuz petitione

Salutes psperas/atqz felices. Lras tuas recipēs (vir
 carissime) videoz mihi videre humana qdam ora cordis tui/q mihi
 tñ gaudij attulerūt. qz tñ magis habere possum⁹ qz dicere. Nō tā
 miles equis/gaudet. non tam piscator aquis/non tam marie pugi
 les/metricqz poete/qz tñ ego tuis litteris exulto. in quas appollo
 sum ingenitū fuisse videt. Rogo igitur per harum latorum (que
 affect⁹ mei arbitriū teneo. z mētis mee interprete) ad me iudicium
 tuum scribito. sup his que tibi se lator deuelabit. qui mei pectoris
 clauē gerit. Vale in sumo idue/qui tibi adaugeat vites/z annos

Di

le sonas/vide quon
 petens d
 glūm mibi p
 nes meas in que
 ā talco: me nullas
 tam abrens es: qui
 colliguaris. Bp
 amore cōpletos. q
 delectatis in calp
 nō. z longinquos in
 potius reūm te reb
 laces. quāntū mibi
 vnto lectis/petiv
 lignis quozqz penat
 tis.
 Non pñtū optit
 in recentibus. Sz
 nec sic alta obliu
 cie/viaqz in me fau
 tua/multas spū
 nōuā quālibet er
 z. Elum ergo cū
 i pte me temp cap
 quā nūqz caratū
 pñtū. ere loqz actus p
 ultis.
 vt certo in loco cū
 co pñtū
 cū mei qz/vit pñ
 pñtū. aduenit
 in quib⁹ vltis tñ
 ē nūcū lectissimo
 pñtū. multa celestis

Respō ad precedētes eplās.

Charis occipor: amice ad cordis centrū vsqz dilectē. Nec ociū fuit (peramāde p̄ceptor) vt lati⁹ scribā nec hora sustinet. Tu igitur
līaz meaz ineprie p̄cas: quā festinātia struxit. Nec duo aduerbia ū
coeūt: cito / z bn̄. Facere tū nō potui: tui amore deuict⁹. Erat ille
(vt auctor est seneca) qui amicu in artio q̄rit: z pbat in puluio. mul
tū interest quib⁹ auspicijs amicitia inchoat. facile abscedūt vase ex
hausto / qui solā vini dulcedinē q̄rūt: apd em̄ tales / raro de pastu
ouū s̄ de lana q̄stio est. Vereor em̄ / vicin⁹ me⁹ sicpm̄ spectet: z vti
litatis sue causa te attrahat. Nec amicitia si ita geminata sit vt in
cepit: ita desinet. z q̄ desinet vera nūq̄ fuit. Necesse ē em̄ in amicitia
cip̄ / inicitia inter se / z erit⁹ p̄gnere. s̄ de h̄ lati⁹ nūci⁹ quidē secretū
cordi tuo inculcabit: cui⁹ clauē possidere scripsisti. Nūq̄ siti p̄fect⁹
tam gasus est. lapsu clarissimi. fontis / q̄ fuerim ego amenissimo
tuarum literarum. sono / que tuam ad originis patriā te reditū /
dulci augurio nunciabant. Abi nemo (donec viam) me tuo a late
te / tu oqz amore semouet. nec tāq̄ pilā (vt tui⁹ inquit) retorsit.
Amice me mibi carior / si valeas gaudeo / si gaudes ego triūpho.

Arguitur amicus domi sem

Fortūas spatas cū salute. Scribis crebro / amice p̄ pmanēs,
lucē mibi carior / q̄q̄ p̄mū me visitatur⁹ es. S̄z butusmōi q̄p̄mum
nūdū vsq̄ apparuit. S̄z h̄ ē / idqz ip̄z sp̄ fuit z erit: qd̄ leniori fluxu
ex calamo v̄ba / q̄ hoies e domo p̄siliāt. Si scribere. z facere ex
quo essent: itā lōgo me retroactō tpe visitasses. Nolito / rogo / te di
ut⁹. lucifugā facere: nocticoraci simile / luminis hostē. Quid em̄ si
bi h̄ vult q̄ sp̄ domi p̄manēs: eaqz v̄teris vt sepulcro in qua te ip̄z to
tum infodis: ac tibi p̄petua m̄āio esset: qui videris nulla re alia / q̄
solius quietis cognomine / soliusqz ocū glari. Procūe q̄so plumbū
e pede / indue poti⁹ plumas z alas / z noli in latibulis in furnisqz de
litescere: z te more talpaz in cavernis abscondere. Qd̄ nisi feceris: te
cum iuuenali ignatissimi q̄nis dixero: quasi tecto gauderes: z v̄m
bra. S̄z vale feliciter / mei sp̄ memor z amans. Ex louanto ianua
rij septima noctis profundo / duz clara tam lumina stelle fuderunt.

Folium. XXVI.

Opera amici presentatur

amico/ad urbem romam migrato.

Si veles (optime vir) permultum gaudeo. nihil iam est quod magis exopto. Flares adulesqz meas pervenit te ad nos non reditatus sed fore te romanam profecturum / ad urbem / beneficioruz imperandorum gratia. Suis tibi gratissima semper tua presentia / quoniam tibi iam molestior est tuus abscessus. Compertum diu habui: qd longo retro tempore atqz qd alte antimo tuo amorem mei insculpetis. hoc tibi semper in usum fuit. te amantes amore prevenite: et superare. Rogo creberrime ad me scribas. oblectamine enim litterarum tuarum vix mentem valeo saturare. Interea pandat deus iter curi. et si quit huc loci curari. sollicitariqz velis pncipe volenti. mada pato / sareinis enim tuis delectoz / a deo quoqz vt tibi dulcissimū duxeris / sub fasce tuis succumbere. Tu vale feliciter frater optime / atqz equus te amet iupiter / teqz sanū et faustum pducatur atqz reducat.

Respō ad eplāz pcedētem.

Salutes plurimas cordiali amore pneras. Accepi lras tuas (omni ce p amabilis) fauoris plenissimas. qtu mihi pdesse potes nō sum ignarus / et qtu velis sepe expr / cū vtilitas mea / cordis sp tui vlti ma tēgat. scribe nunc (qso) quo tibi in urbe auxilio psum. qui etiam si tacueris dabo in opā vt filio tuo de bñficio aliquo / aplica qta pvideat. Tu interea curabis ne p incuriā / nimitiqz mollicie obfopere ei? ingeniu sinas. neqz eū familiaritate inico pēdas. Perusqz ali em ingenio / memoriaqz tenacissima viger. Que audit mox pcepit. itaqz ad manū recitat. vt nullo vnqz pbo eū memoria soleat deceptere. Edulo ne eū a studio detrabas qui ad lras natus est nec vtearīs expensas. ois em adolefcēs ingenio / indole / bonaqz polles volūrate / similis est agris fertilibus / qui longē plus reddūt qd acceperūt. Quid em tibi dulci? ingenioso filio? quid em carius tuo? amabilius vnigenito? quid suavius eo quem super suo merito / eo adus es diligere. Sinem do. parito mihi non plura scribenti / qui hac hora meipsum midimetipsi furatus sum. ex magno occupatio num mearum acetuo / qui dum plura volui vix ista potui. Vale.

Ed u

Comendat causam matris

/ad hoc caritate litteris recordatus.

Salutes innumeratas rosis /z vobis /amenciores. Si quid roboris
opd te meis in p̄tib⁹ sitū est (optie vir) ad te etiā doctissime /ex in
rimo cordis affectū precor: verūqz supplico: vt matri mee q̄ ad te
p̄falsatur) ad hator sis atqz paron⁹ / cui ad hūm⁹ p̄mte bñ instructū
rext cause / quā causā cupio in iudicio claritate tui vbi illustrari, vt
potentius in animū iudicis cadat: vi sua instructa /z luce oratio
nis omata, essem ego scribēdo plūrs /z onere precū valde mole
stus / nisi vltz ro mibi de tua bonitate p̄ualissem: vt nō ēā necessa
riū putē tibi mei animi estus / desideriaqz mea lōgis v̄bis p̄mēda
ri: q̄ inter alias amplissimas occupationes p̄memorari. itaqz recor
dantias magis nūc q̄ p̄mēdatitias istas scribo. Satis est si scias:
nō opus est te moueri vt facias: q̄ ad mea vota / in animo semp tuo
calcantia geris: videro / ex aduerso ego / q̄ tibi sp̄ parat⁹ vultiqz fue
ro. si pascens aliq̄ officii ad aquilā sit. De nouis paucū certi scri
bere possū. nisi q̄ multa apud nos belloz surgāt tonitrua /z cortu
scationes, vt inā pluuia nō grādine haberem⁹. De conamine regis
nūi quid / quo / qua / ignoram⁹ oēs. In periculo res nrē sūt: qui in
hac area v̄samur: vbi huiuscemōi palea cecū Vale z quidem valē
tua / q̄ in fictis stipulis ignis. z me extra memorie tue sinū nō per
mittas deicere. quātulūciqz em̄ sū sp̄ ego tu⁹ sū. b̄ certū oraculis
vatus habeto. nunq̄ mibi ad tua vota conatum defuturū / si forte
potentia desit. Ex bononia celerius / q̄ suos sp̄etgat radios p̄heb⁹

Intimatio pecuniarū leua

tatum / cum desperatione recuperationis

Salutes plurimas / amenō / sp̄s dore fecūdas. R̄ has quas bestet
no respere a te accep⁹ / amice / fidētissime / gressu / vt aiūt / restitū /
neo frere sunt. q̄ mai⁹ decima a te p̄fēde / v̄t. et⁹ vltima eādem fo
res meas pulsauere. det deus reliquis / quas ad me daturus fue
ris. vel leporinos pedes aut plumas aut alas vt celeriores aduen
tent. Ad horum ea: multa diligentia implere curauit. Sed qd
omni minime velim. id significare p̄pellos: n̄dū tibi esse sp̄etgat

Folium. XXVII.

de nāmis recupādis/ quos dño P. pro te leuādos credidisti. P. n̄
gnauit em̄ cā inopia diu/ z pstratus cecidit. Qui quonim? soluere
poteft/ eo verborz plus habet. Pollicet̄ perpulcra z plurima/ z ter
minis q̄ breuissimis. Et titur tam dulci quadam suau loq̄ntia/ q̄
durissimos lapides demolire posse videt. Sed ex eo/ preter v̄ba/
nihil expecta. Nam qui antea rex z mercū/ iam soloz verborz mer
cator existit. Sic multā habere in verbis/ vendētia v̄ba/ nō expe
dit absens tibi esse debuit tua prudētia/ dū illi pecunias tuas lenā
das pm̄itteres. Ubi nihil secus visus es facere. q̄ si famelico carro
pisces custodire iuberet. Sz eāt hec/ z let? esto, arras soluisti que
te faciant cautos? Rursus clamarē/ optime vir/ vt in calce lrāuz
omniū clamo. q̄ creberrime ad me lrās dāres in quib? mibi nūq̄
facietas vlla fuit. nisi vereret/ vt locari soles/ q̄ me cuculū appella
res. vnice sp̄ cantilene cātatorē. Quo em̄ duri? desidero lrās tuas
/eo magis magisqz eaz apud me desiderū augefcit. Gratissimū mi
hi feceris si huic mee/ tate z tā suauillie siti/ aliqñ potuz offeras.
atqz etiā perpedas q̄ sicuti tātalo/ nō sufficit guttula toris. Vale
to. locūqz meū tuo in pēctore saluū teneto. Nā tu in meo habitas.
a quo nūq̄ tps/ te qua vis euulserit. Et. Nā mañ die vltia. z vltia
hora. galgallus em̄ proco temporum/ medum iam noctis incinit.

Petuntur in frequentiores lit tere amici z sua presentia.

Inmēlas/ sauetissimo corde salutes. z a te filii/ caritate frater/ di
gnitate iā pater z preceptor amantissime. Licet tuo nomine/ tuaqz
fama plenus suz/ impleri tñ potius tua pñtia exopto. Et rebziorib?
te lacello q̄ par est. litterulis trāsgressoz fio. nisi tua humanitas mi
hi pateat. meqz apud se in amoris dulcedine nō seponat. Eterū/
nisi vereret in trāsgressione addere. sūme de rebziorib? mittendis
lris infestare. p̄ceptor carissime/ opto te diu z hñ valere. cui sp̄ su?
fuero q̄tūlibet absens. Si aut̄ ip̄e petas q̄ valeaz. ita profecō vt
mibi mibi seruo tuo/ preter tuam presentiam abesse videtur

Responsio ad precedentem

Salutē plurimā/ amorisqz p̄stātā. Aditor/ vir p̄stantissime/ quis
D iij

tibi mei imaginē adeo impresserit: q̄ tu p̄ceptor meus & dñs / me
patre / me p̄ceptore / atq; te suū appelles nisi B effecerit magnus
in me amor tuus / qui me fingis qualē me optas. Conaris quoq;
me extollere: & vbi nequis ip̄e descēdis: vt me tibi v̄l p̄feras: v̄l cō
modi⁹ eques: quo / me illudi atq; rideri crederē: nisi tue vitritatis /
& notissime fidei cādor obstaret. S; mibi crede / sic me existimā /
terrebis p̄ptores. Discute igit̄ nō mei oris / s; tui erroris imaginē.
noli sic habitū mee mētis induere / quē coad⁹ exuas dū p̄i⁹ aspere
ris. nec lat⁹ rogo q̄ est de me dicto: s; certe min⁹ / si quid minimo
min⁹ est. Iudiciū oē tecū est: vbi amor imp̄at: nec poti⁹ amatori
credendū q̄ oſori. In iudicio pates sunt: errāt ambo / s; alter ho
nestius. Venit ad te venturus sum: quo animus meus / qui scrip
tu plane ostendī nequit / verbis appareat. Interea vale.

Rogatur amicus vt fratres

Inducat cautius mercati

Salutes plurimas / sine atq; mensura carentes. Nō ego sū nesci⁹
/ fidissime vir / quāt⁹ sit amor in me tuus. que fides / que obseruā
tia. Nō etiam modestiam tuam / qua egrelaturus fueris: si plu
ribus verbis abs te petam: qd̄ tua sponte sis facturus. Soror me
a moriens filiū reliquit: qui sepe ad loca tua nauigio p̄fiscit ma
gna aggredit̄. formidat nihil. & alta conat̄. nimis autē v̄tis fidit: &
pelago / nimisq; fortune cui⁹ ars est metū demere: vt licenti⁹ feriat
Nescio quo astro natus / omnia appetit supra vires. Rogo verbis
dulcibus / eius p̄pescas impetū: ne sua perdat. seseq; precipitē de
dat probis est moribus / & ingenio claro: sed quiddā habet: nescio
quid longe se altius. tenes quid velim. Cupio scire quid agas / q̄
valeas: & quo in statu res tuas collocaueris. Vale oī validitate p̄
speti⁹. Ex Ypris septēbris sole decimo / rapti⁹ casu coruscū luminis

Comēdaturcā viciniamico

Salutes partim tibi nuncius meo nomine dabit: qui tñ / si omnes
quas tibi adesse velim / p̄gat depromere: cirtus lunam manib⁹ cap
tauerit: vel vltimā attigerit equozis guttam. Habet rem viciniam
meū tangentē / tibi exponere: quam si duxeris foueris: adiuueris:

Folium. xxviii.

non me videbis fauoris immemorē, torū em̄ id̄ mibi factū accipias
quodcūq; in eum p̄gesseris, Dimitto rem narrare serie /z circūstan
tīs longiorem /q̄ paucis dici queat, quam etus qui has defert or
gano /p̄modius audies, non tū dedignaberis rogo, si v̄l tue digni
tati /vel mee voluntati /sermo eius non vsq; satis p̄gruat, cui⁹ sim
plicitates facile fueris tua industria suppleturus, quē nec Pallas
ddcunt, nec instruit cicero /tenuis ei sapientia est /z minor eloquiē
tia, sed q̄to prudētia deficit /z faciundia /tanto fide prestat z veri
tate, Sicq; alterum alterz purgat, vt quod orsum p̄ditur, aliorum
affluat, Tu felix vale tempore longo, Volarem ex Brugis /iulij
quinta /rapida veloci⁹ aura, Tuo q̄so, genitori me p̄mēdarū faci
to qui quotiēs amicos memoria voluo, mox sp̄ inter p̄mōs emergit

Excusatur scribēdi ineptia

Salutes /z gaudij altū aceruū, Nō tam cū credētia latozis,
gaudet culmis aureis ceres /nec maturo palmitē bach⁹ /quāto gau
dio tuis lēis sū affect⁹ /suauissimis quidē miro artificio /subtilissi
moq; filo p̄textis /quib⁹ vix ausim t̄ndere /ne videat eloq̄ntiā vio
lare, Projicio igit̄ pauidū calamū /nō potētē qd̄ par est, v̄l te dig
nū effūdere, Trāz igit̄ vices latoz suppletur⁹ est, qui (te teste) fid⁹ z
verax est, Nihil aliud restat /q̄ assit ei memoria tenax, Parcito in
eptie stili /deformiq; characteri, Secit festinātia q̄ nō tā lrās /q̄ mu
leaz lituras dep̄xisse videoz, Si quid reliqui ex me velis, mibi fi
denter precipito, qui plus oblectamēti /tuis sp̄ in seruicijs sumptu
rus sum, q̄ in melle musce, vel in nepura cattus, Vale iocūdissime
Ex colonia iulij vltima /eo mane daz adhuc nondū fulgor p̄bebi
ymbzas noctis absterferat, matura morte,

Conquestio fit de focū im

Dū famulus tu⁹ sese mibi obuiū daret, p̄nēte nequiti, qui non
immaturā p̄sodalis mei mortē /in tuo sinu deflexisset, Quis rapr⁹
satis, septembris prima /immatura morte mergit v̄stē mortalem
exut⁹, Quis nō doleat tante indolis iuuenē primo iuuetutis flore
extinctū /summa p̄secutus, si etus virtutes maturuissent, qui si la
crimis redemi posset, omnes sui p̄sodales in lacrimas liquescerent,
Dū

Adicū dictū est q̄ dulciter vita defungit. Ita em̄ p̄pinq̄ate vide-
bat ad extū/vt si in portu nauigās paulatim vela deponeret. Va-
le. B̄ scripsi noctū ieiunus/qui die p̄cā/ne ad huc panis mussellam
gustasset. l̄ liquoris guttulā. Sic lactime/sic gemit⁹/sic dolor ip̄e
impār. L̄ gior essez/sz tristis ē anim⁹/tristis calam⁹/triste sigillū

Responſio consolatoria su

per epistola precedente,

Plurimas (de pulso dolore) S̄. L̄ras tuas legi (singularis amice)
quibus lacrimarū guttulas imbibitas vidi. que cari socij tui inter-
ruptā inter p̄ma incrementa indolē/z tuū dolorē nunciarūt. sz p̄sulo
carissē frater desine dūti⁹ dolori intabescere. modūqz fetues. qui
nec impietate patiat⁹/neqz infania D̄mnis mod⁹ in medio est. scio
nihil difficult⁹. q̄ magno dolori ip̄ta dare. sz nihil m̄lebit⁹ q̄ p̄tu
mendū se dolori p̄mittere. Lacrime sūt arma mulier⁹. quid em̄ mī
rū iunenē mori/cū nihil aliū vita n̄ra q̄ ad mortē iter est. q̄ quoqz
furia p̄ eo tātope dolore qui nunq̄ doliturus est. nō reliquit ille tam
sz an̄cessit. qui ex mortali carcere emissus. hec mūdana ex alto iam
despicit. z deū p̄ius intuet⁹. frui nūc apto z libero celo/lucē nō p̄
didit/sz maiore nact⁹ est. Scias ei nihil p̄futur⁹ q̄ doleas. z ocu-
los tuis fletibus exhaurias. facili⁹ em̄ te dolor tuus ei adducet q̄
eū ad te reduxerit. Vale. nō lat⁹ scribo. p̄uent⁹ noctis ab umbra.

Respō ad idē sub alia forma

Ingentes salutes/cum sincere dilectionis affectu. q̄ primum (ca-
rissime vir) p̄sodalīs mei/p̄cordialisqz amici obitum scissem. ad p̄i-
mam rei famam cor tui miser z velut rep̄tino fulminis fragore di-
rigit. atqz mox mihi mortalia cuncta viluerunt. In eo tāq̄ in spe-
culo video quāta rerū nostrarū firmitas/z quid mihi nunc spei sup-
sit ad moneor. S̄ nobis anim⁹ erat. vna etas/vna fides. vnaqz vo-
lūtas summa quoqz studiorū paritas. Et nō em̄ calle gradiebamur
vnum terminum petebamus. vnus labor. vna erat intentio. vnus
vna finis esset. idēqz sepulcrum. z quanq̄ scio (optime frater) vi-
ri esse primum quidem dolorē p̄pellere. primum extinguere. tertium
moderari. vltimum abscondere. me tamē dolor vsqz adeo euexit.

Folium. XXIX.

vt quid agam nescio. Adortar. nisi dolorem in Retum / lamētaqz
profudero. Sorte dabit protrahio temporis / qd ratio non potuit
Dcili madent lacrimis / saluunt mihi precordia / tremant manus /
dissiluit e digitis calamus / vix valens depingere. sz vale tū.

Alia adhuc respō ad idem

Plurimaz salutū / felicissima incrementa. Dū sub alia forma
diei septembris quinte / resp adesset (carissime frater) o blate sunt
mihi lre tue / tui doloris (quo dūriter affligeres) testes / quib⁹ so
ciū tuū deplāgis pmo (vt sic dixerim) etatis in vere pceptū Adari
me vellē qz lacrimas spōte fuētes / tacōis freno substringetes. Adō
molliter feras z effeminate qd mutari n̄ pōt. id illi accidit. qd oēs
aū se passi sunt. oēsqz passuri. Quicquid nā cepti desinet. nemo ad
vita edisit. qui nō ad mortē destināt. Nescio cur ei⁹ mortē immatu
rā appellasti. atqz tātopere doleas. sociū tuū primis ānis quasi aū
tempus ereptum / cum nemini sit pefinitum tempus sine termino
omnes debitores sumus. sic de celeritate conqueri non possum⁹.
quasi ante diem repetatur quod statim dūm accepimus debuim⁹.
quis nō videt aū oculos / quotidiē tuu enū deferrī funera. nō em̄
prematā dici debet. qd tota vita denūciat futur⁹ / nec valz. si dixe
ris poterat lōgi⁹ viuere. poterat etiā z cici⁹ mori / poterat aliter z
durius mori. aliū nam citi⁹ / aliūqz tardi⁹ fata deprehendūt. nul
lū pretereūt. dicitō queso. quid habet amplius / qui centū vixit an
nos / q̄ qui ab vberē ad sepulchrū rapit. qñ quidē z vtriusqz finis
adest. trāctū aliquid exitu nihil interest. Non sic accipias velim
quasi amicis morientibus / eos amisim⁹. sed in patriam p̄misim⁹.
qui z si ad nos non sint illi reuerfuri / nos tamen ad illos oportet
sans celeriter pficisci. Vale lerissime / siccatō oclis / dolore scietō

Dantur gratie qui amico

Inmēfas plena bucca salutes. q̄ gratū mi bursā / munere ddit
hi mun⁹ tuū fuerit (dilectissime fr) nec poterit os / nec calam⁹ / vsqz sa
tis explicare. Est em̄ p̄ciosū poti⁹ mstrēre / q̄ recipiēre dignum tu
more vtens alexādi magni / qui sp̄ ex se / dona metiti consuevit.
Saxit deus vt bene sit perpetuare illi vrgini nep̄i tue pronobili /

que huius muneris attiter est. q̄ ategnem superat. ⁊ peladē equat.
euentat illi vir dignus tanta virtute / qui sobolem generet sue ma-
tris imitatricem. Eterum te maior: i desiderio videre cupio. q̄ nūc
pascalem adesse diem / quo piscibus atqz olerib⁹ / oleoqz semotis /
vesci caribus possim. Scriberem amicis meis / nisi mihi tempus
parcum / ⁊ nuncius perfestius esset. Sed te rogo. mea nunc sis e-
pula / dicelqz omnibus salutes plurimas / mibiqz bene esse. ⁊ sospi-
tem me ducere vitam. Vale dignitate parens / etate frater / dilecti-
oneqz sodalis / ⁊ me (vt facis) ama. sed magis q̄ facis vtere. **Nūc**
q̄ ex me quid frustra petes. si modo qd petieris in mea fuerit pos-
testate. **Ex** colonia die qua palmarum rami ecclesias ornant.

Excusatio super non respō

sione ad litteras missas

Promptū fuiendi affectū. loco salutis. **Nō** satis intelligo (caris
sime vir) cur vel ioco (vt soles) vel serio (vt vereor) superbie / me
accusas q̄ tibi respōdeā nisi. quasi es sit t̄p̄a quib⁹ cuiq̄ liceat lo-
qui qd sentit. itaqz magis eligo abs te superbie / accusari. q̄ dānari
stulcie. Te igit̄ rogo equo animo patiare silētiū meū / me quoqz
tāti sinas habere salutis mee rationē / donec aliūde letior dies illu-
xerit. cū em̄ liberius scribere licuerit. obrundā te multitudīne ⁊ p-
lixitate v̄boꝝ. **Nō** est h̄ t̄p̄e leue mihi emergere. si vltro / me incau-
to v̄bo / fluātib⁹ immerferim. Satis scis quid dicere velim. hec nō
attingo p̄fūdus. In reb⁹ alijs omnib⁹ / me tuo vtere arbitratu.
Parti tuo / salutes plurimas meo nomine dicas. atqz eum in mei
cordis centro sedem habere. Faxitqz deus vt longissimo nestoris
qz euo fruatur. Vale. sitqz tibi sanitas multa / ⁊ vita cornicis.

Consulit amicus amico

q̄ Bononiā am̄ veniat. lecturus poeticas artes.

Honores plurimos p salute. Si bononiā venite velis. lectur⁹ po-
eticas artes scio q̄ nūq̄ tā ler⁹ herculē suscepit euāder / aut achē-
stes achilē / q̄ te sint studētes oēs recepturi. id tibi petibile censeo.
qz frugifer illuc camp⁹ est. ⁊ pauci mellores / ⁊ lz plures eēt. tibi t̄m̄
(sic tua sunt merita) p̄ores p̄tes debent. bōz tibi pl̄im⁹ eēt. ⁊ qd

Folium. xxx.

forte libet? audies bono lucro comitat. nā is hōr foetidissim? ē
cui lucra puectūt. caduca nā res hōr est. si nō pecunia sustēret. Va
le p̄fideqz me nō tm̄ mei / q̄ tūi boni cupidū. dabis veniam p̄liūis
meis / tā pfunde mibi in corde locaris vt reb? de tuis nō possum /
nō esse solitar. Ellē vno essem? atqz eodē loco / quo alter altero
frui assidue posset. Rescribe quid decreueris. nā tā dū p̄debo / q̄
dū tua tardauerit n̄sio. Dicit se breui rediturū nūci? qui p̄missu
leuiusculus est. sed frequenter factū morosus. Rursus vale. Ex lo
uanso / festina leuqz arundine / mareū sole tercio.

Respō ad eplāz precedentē

Salutes in cōstantiam mltas Tm̄ mibi honoris / z beniuolēte
quotidie tribuis amice meis in oculis carior / vt me pudeat tantū
cult? Nā iusta statera min? in me pō deris inuenerit. q̄tu conaris
adūcere. Itaqz tibi cauendū est ne aut te / aut me / aut vtrūqz n̄z
fallas / z ne quāqz van? laudator inueniaris. si quis me casus ad tu
um locū appulerit vbi mea p̄sentia nomē obūberet. Nō em̄ is sum?
qui meū p̄suis sū nescius. De me rogo loquaris p̄tius. ne (qui grā
uissim? z sis / z habeatis) minoris iudiciū estimeris. Sz tm̄ mōstras
anīmī benignitatē / quo eos oēs siles tui indicas. quos in amicitia
admisti. Quod autē in tā florētī stūdio poelim legā q̄ nūq̄ suos
me choros intrare p̄misit. tā p̄sultū mibi est facere. q̄ nomē z famā
perdere. Neqz in reliquū tempus / multū his m̄sis insistere cū
ro. Stultūz est id velle sequi. quod ab omnibus deseritur misere /
iam mase gemūt. extinctus orp̄he? est. extinctus virgili? / atqz hu
merus. ietunus cantat lucanus in ortis. Nō video q̄ sic nunq̄ mu
se resurgēt. vt ferris ornate / leta carmina canant. Etiā esto q̄ apti
or essem. nō video me facile louanū assecutorū / quātum domi ne
gligerem. Vis ergo / vt cordis mei nudeum pandam. P̄plus mibi
placet hodiernum ouum / q̄ galina crastina / plane loquor. Amict
cia em̄ claudi nō vult. sed gaudet apertis. Vale. omni valore va
lentius. Si quid vis precipito. paratus semper fuero. si velim esse
qui debeo. Ex morino iunij septima / itundineo volatu raptius.

Hec epistola replicat cōtra

precedentis epistole responsionem.

Salutem in eo/a quo omnis salus est. Te sanum audiens plurimum letor (amicè precare) tanq̄ ille/qui tibi vera sim̄ dilectione connexus/nec secus intellego q̄ q̄ omnia que te tangant/me pari fieriō ptingat. S; (vt tibi tua pace/patuloq; qd̄ laudas ore/loqr̄) qui vbi es manere d̄creuisti. plus captū laudas passerē/q̄ volantē aquilā/nibi mibi videt tua opintione delitius. Eū louanij pluris valeat aeris vicia/q̄ vbi es plenissima libra/vix quoq; sunt (vbi morā geris) riuuli qui vni siciēti/possint extinguere sitim. Proce des (si sapias) ad aquas latas z altas/vbi erit tibi natandi atq; pi scādi āpia facultas. Quid tā pōderas id puū qd̄ habes. timēs ne minora succedāt. Pone hūc metū. Sub fortuna viuimus omnes. infelix sp̄ manet. qui nūq̄ alta tentauit. sp̄ iacet. cuncta formidās. Nam (vt antiquum prouerbum est) magni pisces capiuntur in alto. Non agam nunc tecum pluribus. si hec non mouerint iocans dico. Vale valenter/z si sic liber. tua prudentia submergatis.

Scribit secretarius oppidi

Bernen. ad regentem pedagogium in Rouanio/vt de rectore scolarium/oppido prouideatur.

Salutem. z si quā salute iocandus/poretit exoptari. Habuim⁹/venerāde magister z domine /magistrum scolarium/beneficio lōge etatis expertum/pulcherrimis viuendi. modestijs ornatum. qui velud sanctissimus censor/studia iuuenum incitauit. Eloquentia quoq;/scientia/z moribus prestantissimus. ipse ad phenicis hometici exemplum/puerilē teneritatez ita p̄posuit. vt simul dicere. scire facereq; doceret. Qui iam plenus dierū tanti laboris impatiens/ditas scolas in manus oppidi resignauit. Ad te igitur iussu oppidi scribo. vt ei nūc assis adsumēto/quo successor habeat. qui pre se iudicia boni rectoris ferre videat. Qui etate/līs/z vita/talis sit. q̄ vturis bonorūq; morz/curā a lītāz studijs n̄ seiu gat. S; simul scolares instituat tā ad bene agendū/q̄ bene sentiendū ratiōnē. Quo pariter virtuti vacet. z līs z bone mēti. Vale in eo qui precidet omni creato. Ex bononia ea festinātia/qua calamus sua celeritate volucrem/ac pendentem in aere leporem/preuenteret.

Folium. xxxi.

Responder regens in Louanio petitioni secretariorum Bernen.

Amicitiam nunquam tueri loco salutis. Venit ad te (colende vir/me quidem consule) magister hic/qui has perfert recum loquendi gratia/ac sese statnendi certiorum de loco vestro/de scolaz onere/de aere/de lucro/z alijs q̄ hanc rem spectant/z quo certior fias/quid legislatoribus opidi mi psulas. Testor ego optima fide/me nosse neminem/qui huic rei perfici vellet/cui p̄ter diuitias pauciora q̄ huic te desint. gramarice atq̄ poetice valde petitus est z in cāni firmus z p̄mptus. Nemo quoq̄ vel vni tā gratus q̄ hic omnibus/nec quis q̄ est qui cū nō p̄z laudat/qd nō tā etatis maturitate/q̄ vite mereatur. De quo mihi hñdicendi citius ip̄s q̄ equa deficeret. prius q̄ verba/q̄ animus. sic sua merente bonitate. Hūc igit tibi trado de mona (vt aiunt) in manū/ eūq̄ in tua amicitiaz pharetra vt de tam sagittam absconde. Pro cōperto habeo. scolis p̄ eū vderius q̄ sibi per scolas fore p̄spectum. Nā magister iste talis erit qualis achillis pedago. gus p̄hent̄ erat (cui⁹ epla tua meministi) quē idcirco peleus (vt est apud hūmex) achillis cure p̄fecisse dē. vt dicendi pariter atq̄ facendi ductor foret. atq̄ mgt̄. Vale optata valitudine plixtus scriberē nisi fames z hora cibū exposceret. si aut̄ mea opa aliqui eggeris. patiorē me inuenieris. q̄ mos tuis pruritib⁹ vngues

Cōmendatur filius suoma

gistro p̄ parte filium suū p̄no quodā errore laudantē. Salutes amicitissimo. Iuuenis hic (venerabilis magister/z dñe) cuius emanibus has accipies. ingenij diues semp fuit. cuius si nō parer̄ essem latius nobilis indolis generosum specimē cōmendare. Quis (si nō fallor) aut n̄mia spe ludor. facile indoctū vix enaserit. Ex cuius ingenio z tibi solaciū/z illi p̄sidium spero futurū. Nam si ingenij cū annis p̄feras. mox annos videbis ip̄so ingenio superos. Hec summa est tuus esse incipit tarde desitutus. inter dilectissimos cū cōnumera atq̄ quo p̄pius poteris tui simile effice. q̄ eo facilius spero futurū/quo soleat in fertili fundo ex paucis seminibus valida mellis exurgere. Dabisq̄ sibi socios ingenio acres/qui dūs inuideat. qui ingenij eius tritent. quoq̄ laudibus torqueant

quibus ita exciteretur / vt vicisse se gaudeat z vidum esse doleat. Vale
in eo qui numerat seculorū dies z horas.

Respo magistri prudentius

Ingentes ad vota salutes. Partaris vir optime / id iudicaris
quoz nō feras indigne si forte plus dixerō / q̄ audire p̄cipis /
qui filiū p̄p̄m / vt s̄p̄mē gnātū / carpendis / laudas / atz attentius
admiraris / q̄ ingentiū claz / altam multplex habeat / qd̄ in valde
remissum inuenio / ymo tepidū / frigidūqz p̄mū / q̄ tandem p̄gela
bitur nisi virgax / calore foueat / vsqz adeo tristē agrestem incultaz
habet indolem / vt eū iocularis faceret vir in risum cōmoueat / mi
tum ego vereor ne eū docendo semina madent arenē. Scis q̄ raro
germinat qd̄ in arido iactū est. Solet tñ (vt fīta me diligentiā sal
lat) ornare libros / lūnare papiz / ligare lexternos / s̄tis illis qui s̄
speculū poliūt / s̄z spectari negligūt. Sed ex se agita ut nihil est / aut
nihil p̄mū. Nonabor tñ (quo ad dederint vites) in eū līaz op̄
trā sfundere vitinā tāto p̄fectū quāto conatu. Vale lōgos dies in
latgitorē diez. ex Ro. mañ vi. eo mane q̄ sol necdū se dederat orbi

Rogatur amicus

vt suum statum par
dat amico.

Innumeras iocūdo corde salutes. Scio vir optime tibi tpa nō
adeo / vt mihi libera fluere. Satis habeo z nil requirā amplius.
si (dū oculi dabit) me certiorē efficiās. tui status / tūeqz valitū dimis
quo nihil mihi iocūdius / nihilqz facere potes optatius. Si igitur
vtrūqz tibi scio sim / nec te amantē spreueris. Rogo interdū sua
uillimis līs tuis me vīlites / reficias / ornēs. Nunq̄ em̄ quisq̄ ad
me venit nomē tuū in ore gerens / quin nō mox sentiā titillare mi
hi p̄ctora mea / amore quodā mirifico tui. Inchinē est q̄ creber
time scribo. Atqz tuas frequēter expesco. hinc amicaz tuaz fores
totiēs pulso / quas si agureris me credo hēbis hospite. Vale (vt
aiūt) catpa sanior / sponso quidē letior / ad amāteqz diuturnior. Ex
P. manu currete leuissima pēna oriēte iā sole iulij trābēte decimā

Responsio ad precedentez.

Salutes felicissimas. Amice mihi p̄cordialiter care. Non ad ma

Folium. xxxii.

nā habeo qđ solidi fati tibi rñdero. de statu meo sollicito. Max
si status/a stando dī. nullus mihi status est sed lapsus potius atq
ruina. sic etas/sic labor imparat. Nullā mihi pmittet cura quietē/
q̄ vites animi a deo spargit. corpusqz p̄terit. vt vix corpentia mem
bra trahere valeo. si qz senex ante tps algore solutus. Qui igitur
statum meū noscere cupis. non iundinem celo volantem/non le
porem campis currentem/nō ceruum in montibus salientem/sed
tepra tam cum labore testitudinē cogitabis. Vale. breuem fore
ep̄lam damnabis. sed melior brevis q̄ nulla est. Ex parisijs rari
de dū (vt verbū v̄gilij est) nox erat. z terras aialia fella p omnes
alituū pecudūqz genus/sopor altus habebat.

Ad pictorē vt iuuenem p̄tingere doceat.

Sincerum affectum p salute. Scis quāto tpe z q̄ op̄ima fide (ca
rissime vix) mihi seruiuerit genitor huius qui has perferet litteras.
Rogit itaqz me nō minus humanitatis cōpassio/q̄ iusticie neces
sitas. vt hūc gerulum tue caritati commendatū efficiam. Rogo
igitur q̄ eundem pie suscipias. in tuoqz p̄tingendi artificio instruas
qui adhuc quasi in plumis auicula/in suo nido p̄fouendus esset. ni
si ob egentia patris ante tps euolare cogeretur. Si qui denarioz
primis annis/aliōz more postulatetis. me p iusta ratione sponso
rem habero. nū erit curare. ne hec nona plantatio tua/aliquo im
misi turbine moueatur. Vices reddam. dum vices/z tpa dabunt.
quāq̄. enī locoꝝ internallum nos hoc tempe seunxerit. nulla tamē
distantia loci/nullusqz tempis fluxus/tui memoriā ex meo p̄ctō
te poterit expingere. Nec facile eruetis. qui mihi p̄fundus a lon
go inuisceratus es. Vale feliciter/omnibusqz tuis in rebus me tuo
arbitrio vtete.

Respo ad dictam epistolaz

Non minus promptam/q̄ debitam oblationem seruitutis. Non
tam fumus oculis molestus est. nec tam acutum dentibus/q̄ tua
me angit absentia. p̄ceptor colendissime. Delectantur tamen me
utere tue/temetipsum presentantes. nō solum dilectissime/sed ca
rissime testes/amoris miraculi erga me tui. Quia autem aliud ad

re nunc scribam non habeo. Quod unum illud quod et libenter apud omnes et indefinenter predicatio me tibi debere plurimum. Nulla enim maior ad amicitiam tractio est. Quam meritis pervenisse amicum. Aggregatus certe mihi animus esset. si que impendere debueram rependere nollem. Itaque velim tibi (certo) persuadeas. me unum esse perpetuoque futurum qui nihil recusaturus sum tua causa. Quare abste peto in regro animo / ut omnibus in rebus meis / opera mea non utaris solum sed etiam si rei tue proficiat (ut ita dixerim) abutaris. Amor autem erga te meus quousque sit. in hoc lunene / in arte mea pictoria in statuendo. non minus te quam opinione cognosces. nihil mihi gratius erit quam me totam servitium in tuis effundere. emori autem malim quam ingratus inveniri. Vale omni locundo locundius.

Dantur gratie ei qui desideria amici implevit.

Salutes tantas (o penna) nunquam depinxeris / quantas (o iacobe) meus tibi exoptat animum. sed ubi desunt vires / sit per affectu volu-tas. Vidi literas mas ornate et celeriter / eo loco / eoque tempore scriptas / ut precepta tibi potius esset / per relatu didici lateris / quam precella scribendi potestas. Que littere incertum me relinquunt. an sententia magis ornate / an celeritate sint mirande / quam magnam preceferunt pignus amoris. Quo video. quod mutari nescit inueteratus amor / et quod nihil in amicitia / vetustate dulcius est. Lateque perspicio. quod sic amicos amas. quasi non liceat desinere. Sed eant hec / non amantibus est. amatum non onerare laudibus / nec est amicitia benefactorum computatrix / quam non numero vel qualitate / sed affectum ponderat. Ad autem desideria mea adimplesti. innumeratas tibi gratias habeo. qui semper magna constantia / tuis votis postremus / et primus adero. Amplectorque semper te suavi amicitia / non quidem minus quam qui omnium maxime. Nec priorum me vestri / quam camisiam vocant celsero / quam te dulciter amplectentem primam omnium induis. et nunc postremam exuis te tamen non relinquitur nisi eam abieceris. Vale in eo qui celum pinxit sydere multo.

Magister ad magistrum rure
Nihil nobis ambobus (amicis cari) negligentius esse morantem.

Folium. XXXIII.

arbitror: me scz/ q te parcius nō attrahā: te quoqz qui huc tua spō
te nō aduolas. **Ad**ior qz tibi esse nō malis: vbi aliquo nūero sis:
qz istic in ture/vbi vel solus es/vel solus sapere videare: z vbi nil
hil auditur qz strepitus/fremitus/constructum/rusticorum clamor/
z rudentum sibilus. Summopere spero vbi has videris: si quid
imago veteris nostri amoris/si quid reliquie/gratieqz valebunt:
qd Bononiam te diuerres: vbi quantum hominū gratia valuerō/
tibi valebo. Ex. .II. maij quinta: tā rapido calamo/quasi iunctas
haberet dedali pēnas.

Responsio

Gratissima mihi est/z memoria tua/z eius etiam agendi volun-
tas. **Ad** optimo enim animo/ac mihi dedicatissimo/tuas litteras p-
siluisse perpendo: quibus nihil audierunt aures mee dulcius/post
qz te audire desierunt/quas hylari corde legi: rursusqz legi vene-
ratione magna/z osculis multis: memor amoris in me tui/ qui
me in fratrem receperis. solatio fouisti: sumptibusqz iuisti: vt nun-
qz cum homine coniunctus vixerim. neqz mihi hunc in diem/te si-
dio: aut amicioz quisqz est. itaqz velim me tibi talem existimes
qui pro te non vllum periculū effugiat/ sed an etate decursa ad stu-
dium rursus redeam: dum referbuit iam ingenium/ vbi libri mihi
solatio essent/ vt cecis pictura/z asino lira/ non dum decretum ha-
deo. Si tamen consilio non acquiescero tuo/ mihi prudentiam/nō
fidem abesse putabis. Vale amice/memor amici.

Frater fratri scribit Louāij

commoranti/de proposito senioris fratris ad religionem.
Si nō solitudinis autā/ claustro se dīcauit: sibi videtur qm mltā die
patrie vixit/z amicis: cui dū suaderē q se mīmonio daret pgenitē
nāz/pulcris plib⁹ adanctur⁹, mox ait ridiculū eē/z ioci gen⁹ spōsū
senē/ tāqz aptā fore senectā nuptijs/qz pūmā mētib⁹. Ad didit q⁹
qz tps eē in hac semitrupta etate/vt fluxis/caducisqz reb⁹ postba-
bitis tandē securi⁹ anchorā figat: ne nōx de pēndat euntem: vtqz
anime sue curas illa impendat/quas corpori pstitit/atqz fortune.
Satis tā doct⁹/quid opes/qd honor/quid inanis glā pfit. Tu ff
otius ad inescibe: tui hac sup te animi motū/an pbas/an dole.

Ei.

es/an suo pposito gratuleris. Vale saluus/sanufqz maneto. Et
Vulgis pfeitinaret/vna nbia stance/alteta ferente papiz, Ea bo
ra qua dies:qua marci?:qua ianua domus cu epistola clauderet,

Alia epla ad idē in eadē fen

Sit tibi ff optie/leta dies/z vitaphennis. Si nē euo tentā,
grandior/illustrissimi dñi ducis Sectaratus/se religioni pmlit,
In immentaz eplaz extendā. si tempē pscrivere quo ingenio/qui
dulve medijs vsus sim. vt eundē ab hac mēte desierissem. vt nobis
omnib? māssiter in seculo/adumēto/z ornāmēto. Nec foret leui
quadā inconstantia/honores z lucra pcedurus, claustraqz relinq?
ret. vris ad parua natis. qui matorā nō possūt. Est q̄ frater subri
dens/bis verbis interclusit. Nō viciū auro (frater) est. atqz argen
to/ si ea iumenta nō appreciāt. qui nesciunt estimare/nisi fenam z
stipulā, nō vixit vsipiam qui mihi psuasit et aranee simul ditius
permaneam. que texēdo se eusscerat. vt vilem muscā capiat. Quid
audito nesci? quid digne tnderē. mox obticui. ex pon dere vbi. Ele
linc superi q̄ fratri cedat in salutē/q̄ tāto conatu affectat. vt qd se

Respō. q̄ in his/archana sūt. ea ne efferas peto.

Litteras tuas (carissime frater) indolui legens/terum fratris non
tate cōmot? Lacrimis gene maauerunt. nec desino adhuc has dū
scribo oculos terere. lacrimasqz labellis exorbere. Inplex dū oro
vt euntem comiterer. Fratuloz certe fratris mei tam sanctis desi
derijs. vrinam te haberem a tergo sequentem/non me careres cor
mite. Nam optime frater. quid multa volumus. quid magna pe
tinus. quid alta conamur. Palida em mors/p̄tinuo pulsu rndi
qz nos/arris circumuolat alis/nec quicq̄ est vita nostra q̄ fum?
z vmbra. si hodie viuimus/quis sponzor est crastin? quid prodest
diuitias. celerē finē habituras. sine fine querere. est omnis volup
tas ois honor/ois mundi glā. vt stupe flāmula q̄ cresces mox vi
deē nō fuisse. pauca sepe distantia/inter gaudiū z luctū est. nox est
vicina dei. Quid psant lōga studia/si memoriā sup̄ni tps nō in
gerant. quid pdest oia nosse/ si nos ipsos ignoramus. quid pdest
q̄ p̄grue loquamur/si incongruā vitā agimus. vel quid ornate dice

Folium. xxxiiii.

re si nos fede viuim? vel quid in scolis de sancta vita pulcrit per
bis deceptare/si negligamus verba in actū deslectere. Sed parce
boso calamo/calada manu ducto/quē calor in longiozem cursū
euerit, Vale sp intene? q̄ labilis ipse mūdus sit/tibqz queso p̄sp̄
te: ne cū labenti inhereas: cū labenti p̄uas sat sit dictum sapienti.

Alia responsio super eadez.

in quo mandat se frater secuturum.

Selictiter vtuere p̄ salute, Affecerūt me (sc̄ car.) iugenti gaudio lre
tue/anuntiantes fr̄em meū nullis precibus vinci posse: nec vllis
blanditijs supari: quin se vltro velit religioni dedicare: qd̄ mecum
dū voluo sollicito p̄ctore/lōga suspiria trado, in eāqz sententiaz ca
do/q̄ incomitatus nō pd̄bit: qui sūsi anīmū cū meo miscere semp
studuit. Contraqz ego meū cū suo ita p̄miscui: vt pene ex duobus
vnus efficeret. Indignū censeo hos animos in te tam salubri dis
iungi. in reliquis tanto glutimine copulatos. Nec diu delibera
dum existimo factūz exigit natura piculi: Quid (optime frater) no
bis proderit/q̄ maris sp̄acium/cell: terreqz altissimos astroz cur
sus /herbarū vires/z lapidū z reliqua nature secreta didicimus. si
nobis ipsis nos incogniti maneam? Noli noli (car. fr̄) carissimum
frat̄e a cepto p̄posito deslectere. Tuuz erit eundē in tam salubri
semita p̄firmare vt gressū impauido (q̄ locutus est) exequat, z manū
ori accomdoet. S; parce lōgitudine. Sentio me animi calore lon
gius q̄ destinauerā p̄cessisse. Fac valeas, meqz mutuo diligas.

Cōsilū fraternū super eodē

S. in deo salutari n̄o. Fac frater optime, p̄pria semp discretionē/
rebaris ne frustra extendaris in alia/te neglecto. Eūt anni: more
fluentis aque. Noueris licet ornata/z lata terre/alta celii/maris
qz profunda/si te nescieris edificati sine fundamento/similis eris/
ruinam nō structurā pducenti. Eritqz vita tua instar congesti pul
ueris/vento valido agitati. Pro hoc dicere multa/ sed breuilo
quus esse p̄pellor. Dum em̄ has scribo: vix punctum aspirationis
p̄cessum est: sic erant occupamina. Vale, desiderūqz tuū mihi no
tū efficio, qd̄ q̄ p̄mū agnouerim/nō tam ipeatu/q̄ cursu implebo

E q̄

Repō fratris nō assentiētis

consilio fratris / sed suadetur dilatio.

Eum inter nos semp (frater optime) steterit tenax vno volūtātū / nec vnq̄ facere desieris / qđ me optasse cognouisti. Hinc ego vidēs qđ ad religionem / quādam animi inconstantia raptaris. mox decreui meam sententiam tibi aperto verbo deueiare. vt aut te in eādes traxero / aut certe testatū apud te reliquero quid senserim. vt si qñ qđ nolim displicere tibi tuam p̄siliam ceperit. possit meū recordari. Subtinui sepe qđ tuum ingenū ad lras natū / ad alia puerteres. qđ ne feceris vt fratrem fraterno corde moneo. nec velis tuō sensui fidere nec te inconstantie inuoluere. que vel semel admissa serpit longius. que tamen error magis q̄ culpa est. z p̄fecto in iuuenes facile irreperit. Quod autem ego tuis suasionibus / statum iam meū etate mutata / p̄mutem ac me reteream. nō faciam. quas tamen suasiones scio ex diūtissima amoris vena p̄cessisse. Omnis em̄ amor in me tuus. ex omnibus partibus se ostendit. S; vt eo redeam vñ digressus sum. tu (si sapias) nil facies leuiter. in omni stutu multa videbis. q̄ nolles. Hoc tamen verbum quam vim habet. te ponderare malim. q̄ apius scribere. Finem do. Habes eplaz verbosiorē forte q̄ velles. Ad tibi ita videti putabo. nisi longiorē remiseris. Vale tibi qz psuade. qđ me totū tibi ddo. nihil mei tibi relinques.

Assentit consilio

fratris z dilationi donec mutuo colloquatur.

Salutē tibi fr̄ dicit. p̄hennēqz letitiā. His tā lris tuis / quāsi oculis corā p̄sperit (optime fr̄) fidē in me tuā z bentuolentiā. Dices forte quid antea / sp̄ quidē / h; nūq̄ illustri. Hoc certo habet. nihil me noui status aggressurū / donec mihi potestas p̄ntis tui fuerit. cui p̄silio dū nō parere ceperō. mei fiam dissimilis. Sciasqz me tui aduentus expectatione suspensum / quē vigilans / dormiēs / animo v̄ so. eruntqz mihi omnia (si veneris) byarta. Sed ne te diutius trahā vale. sol ad occasū p̄petat. clamatqz nūci. impatiēs more ac asperos. tribulos vt prunas calidas calcuisset. emat p̄ amico

Rogatur amicus vt vinuz

Jolum. xxxv.

Anticicias firmo glutimine iūdas, Rogo te (vtr optie) p amicitias
 motū nrās q ad inēte etate incepit nec nisi funere desitūā / qua
 rin^o vini patrie duo plaustra electa minor / quo fieri qat epta / mi
 hi quo breuius amo dūas qz valeas tūsmitti prociures / atz des op
 am / vt z tūo z q̄ facillime / z q̄pmū ad me vebant **E**st. publice
 fidei lris opus sit. de illis rogo vctōri p̄speāū tri factas, **A**urib^o
 meis ingelū ē vīna patrie / h̄ āno creuille / amica nature / ac gustus
 gratissā / solito qz lōgi^o sua abilita / vctōni s̄qz tolerātia, **D**e nouis
 pauca iā calam^o dabit, mltā em̄ abīgua nobis ad capita pēdēt, **S**u
 āuam^o in mediō potentū p̄ncipū / qui p̄tarijs ducunt affectibus /
 quo dubij sum^o / cui littoris pūppem cuiqz ditioni applicem^o multū
 curis corāmar z āgimur, trudimorqz nō tā p̄silio q̄ fortuna **I**mo
 mergimur em̄ malo / lāga vetustate firmato / quo sp̄ habem^o a ter
 go qd̄ doleam^o / z ān̄ oculos qd̄ terteat, **S**is (amicē carissē) quid
 dicere velim / nō em̄ ausim speciali^o descendere / cū non dū satis t̄pi
 fidā. aut nūcūqz / aut itinēti, **S**i quid ex me optas postula, interea
 qz semper valias / z letus esto.

Responsio.

Salutes pntres. q̄ habet messis aristas, **E**stī varijs in curis / aspe
 risqz verfor in laborib^o / tātaqz mihi quottidie occupatio ingerat /
 vt dix̄ libez oculū in aera leuē, **V**icit tñ me^o in te affect^o / quē iā spō
 te surgētē / lectio eplē tue mīto ardēt^o excitauit, p̄pultiqz me vt vim
 facerē occupatōib^o meis atz res meas tuis negocijs posthaberem
Ecce (vtr optie) tuis, ego desiderijs parēdo effeci, qd̄ tuis lris p me
 fieri postulasti, **A**l dūebū ad te duo vīnoz plaustra / integiori qua
 potui diligētia electa z minoris quo fieri potuit epta, quoz odor /
 sapor / z color indicāt em̄inētā / z verisimilē dono duratōis p̄stan
 tiā, **S**i quid aliū efficere possim qd̄ tibi gratū sit, p̄fidēter impara
 velim nō mō vtaris me / s̄ vsu frāgas z p̄tetas, **V**ati^o scribere s̄ tē
 pus (n̄ copia) deest, dūz pl^o erit ocū / pleniore eplā vtar, **V**ale vt op
 to, ego quoqz valeo, si valere sit p̄tinuis oppamī curis z laboribus
 s̄qz inuolui vsqz ad aures, **S**z tñ (dono dei) san^o sū, z nihil mihi
 (p̄ter ocū) deest, **D**e nouis autē tuis z fallatione fortune / nolī
 sp̄ p̄ccere min^o formidāda est fortuna minax / q̄ blāda, **S**epeqz
 plus pauoris est, vbi piculi min^o est, **V**era vtr^o / minas fortunē des

E iij

picit. Nec quicq̄ fortūa pōt. cui nō possit vīr^o obistere. Rufus
vale. ex Parisi alato calamo / pēnatis digitis celeri motu volātib^o.

Repetitur liber cōmodato

Salutes omni oprabli gratiores. Eū lōgo sã tpe creditus
(venerabilis dñe) valentiū domi tue habuisti: quē librū aliunde ad
pstitatū tēpus (tua causa) mutuatus sum. Atqz dederim p eius re
ditu ad te lēas plurimas / quas nō dū sensū meruisse respōsum. nō
min^o mirari incipio. quam si molarē / pēnis z alis volare viderem
Apparet enī mutis te potius hūc librū q̄ cōmodato suscepisse. ita
qz enī in vsu tuo petrisse: vt apud dñm suum / ius nullū reliquū
videat. Nescio an ea pditione / mutuo libros accipis: vt restituas
nūq̄. Facis mihi (vt tua dixerim pace) nō mediocre inūrtiam / qui
tua causa ludere videor: vix optimū mihi amicissimuz / cui^o fide z
benivolentia / habeo explorat^o nihil. Id igitur quod non parum
solum / sed orau z obsecraui vice plurima / rursus oro z obsecro
profundissima prece / vt dñm librum (qui prope iam annum te
cum fuit) prope diem ad me des: vt eundem tandem remittatqz ad
dominum. Non adduci possum vt facile credam. hunc librum ita
coniectum eternas in tenebras / vt nequeat vnq̄ in luce resurgere.
Sacrificat mox domum redeat ne domini oblitus sit: qz si tardarit et
trude redeatqz celerius quo exierit tard^o. Neqz moia sit vlla /
quin mox assit vel inuicias. Vale in eo valentius / quo mutuum q̄
morem nostrum fortiori nexu colstrinxeris. Ex Parisius februarij
septima captius q̄ manus vsta / abstrahitur igni.

Conquestū est quod plus

distitū q̄ amicitie tribuatur cū credētia z petitione inuaminis.
Salutes iocūditissimas / easqz q̄ plurimas. Nescio qd audio (ami
ce dilecte) te ad rē nūmariā factū paulo audiuiculu / q̄ soleas: quo
vereri incipio: te q̄rende pecunie magis / q̄ colēde amicitie factuz
esse studiosū. Hincqz tuū exortū esse silentiū / qui dū vi nūmox ob
tueris: amicitie nre videaris oblit^o. S; hec missa facio. Venit ad
te meo noie vicin^o me^o / bas q̄ pfert: vt quidē optim^o / idēqz doct^o
sim^o. Q̄ tecūqz igit^o vdis meis tibi expositar^o est: ea (velin) nō sec^o

Folium. XXXVI.

accipias. Et si ex ore / presentis mei / emissa audieris. Quia ergo non pecuniam / sed tuam opam peto. nihil est quod de tua singulari in me benignitate subdabitur. qui se in me animo benivolus fuisti. et per benigno. Nisi forsitan aduocatorum more / opam quoque venalem proponas. Sed amicitia / virtus / non questus est. que non pecunia paratur. sed gratia. Sed omisso loco / hic diligentia opus est fide et taciturnitate. omnia per tua prudentia prestabis. qui es vnus omnium diligentissimas / presertim his in rebus que amicorum intereunt. Vale feliciter. et si quid in me esse animaduertaris. quod vsui tibi aliquando futurum putes. id omne tibi debitum deditumque intellige. Scrip tum leuis arandinis / leuissimo cursu / marci luce vitima.

Rogatur amicus ut saluuz

conduum impetret alio migrandi

Salutes plurimas / quas non equabit numerus. Quia integram se posse gerere / de tuo in me fauore fiduciam / qui votis se meis libenter intendis. Hinc te plurimum rogo (qui apud principem nunc et auctoritate valet / et fide / et gratia) quod mihi publice fidei legas / quas (voce vulgari) saluum pduum dicimus. bona in fortuna procedi. prociures. Ab his his enim a loco (vbi sum) abscedere non audeo. Sed si facile nequiveris. non desista legibus meis obtinere / deus qui principi assistant. donec liberam abiectionem impetrauero. Et hincque enim gentium hoc tempore malim esse. quod vbi sum. Vbi ab his magno periculo / propter ciuiles seditiones (que multe insurgunt) vivere securus non valeo. Habet enim hec ciuitas / tot voluntates / quot homines. Non minus vtile esset (iudicio meo) vniuersam in ciuitate tueri. quam hostes percellere. Quid enim prodest qui extra sunt arceri / si ab his qui intus sunt laceremur. Ego (mi frater) in sirtibus nauigo. vbi nec tu toto me teneo. nec valeo securus abire. neque hic esse sine periculo / neque alio permittitur. itaque lupum (et aiunt) auribus teneo. quem non minus dimittere quam tenere formido. Si quid igitur consilii habes (qui in porta nauigas) adiua me tua prudentia / ne his sirtibus obruar. qui adeo usque sum animo ambiguo (ne perturbato dixerim) in hac temporum dira procella / vt vix sciam. qua corporis parte caput mihi collocetur. Scriberem latius idque apertius /

E iiii

sz nescio q̄ recte hec lris p̄missa sint. Sz mato locut⁹ suz Interca
nāt/iniciatias quas quotidie pattoz. si pullare nō potero. aut p̄e
nā. aut p̄feraz. fietqz virt⁹ necessitas. Tu opte amice vale. in co
qui amicos virtute p̄nectit. amicitiaqz vites/z nomina fecit.

Amicus in ius vocatus cō

Tract⁹ sū in ius/corā vntueltitatis paritēsis p̄serua silitū perit
tore(carillie fautoz) in cā rāti pōderis/vt ps stat⁹ mei p̄sco esset si
p̄derē. Videbis cām in hac cedula/bis inclusa. Certū habeo q̄ cā
mea iusticia n̄ egeat. sz iuriā bñ p̄latū quodā vt splēdeat. Aduer
sari⁹ em̄ me⁹/qui astut⁹ est. z litiū auid⁹ /h em̄ sibi ab v̄berib⁹ in
fluxū habet. vt solas ad lites nat⁹ ip̄e videat. Alia inuoluit. mul
ta obnubilat. Rogo igit cū iuriā doctozib⁹ p̄siliū capros/puides
qz mihi de aduocato/in quo p̄spicias amici fidem/sapientis dōis
p̄siliū z impigri/vigilātiqz solertiā. Prope diē adero. excitatur⁹

Respo. (vt fieri solet) eoz diligētis/fauente altissio/
qui tibi assit auctor/z p̄tētor adiutor.

Si ea q̄ in tua cā facta sunt. satis(vt scribis) testib⁹ firmaueris. nō
vidēt iuris periti/q̄ in iure cadere possis. Sz qz vsqz adeo cautus
habes aduersariū/vt cū lacte lites surisse videat. Tuus ego p̄tib⁹
puocat⁹/ad tuā cām p̄tendā alūpi aduocati/z p̄curatorē. viros
quidē fidos/acutos/vigiles/qui cause tue vt splēdescat ita iunus
faces/z lamina dabūt vt si in ea vni⁹ assis iustitie laterit. vni⁹ li
bre mox apparentiā astruēt. Nihil plus/felicit⁹ ē calam⁹. cadūt pal
pebre/pfundū noctis agit. z perit oculi dulcē p⁹ vina soporē. vale

Iterum amicus amico.

Rogo iā retro t̄pe/ex te nihil lrāz habui. quo scias me iudicatu⁹/
q̄ p̄suis ex mēoria tibi cecidim. nisi tuis lris te mei memorē mox
ostēdas. Nō pigeat rogo calamū/nō dico remissuz stimulare/sed
oīno tacētē excitare. Laucas(āfo) qui mei sp̄ amācissim⁹ extitit.
ne diutius in hāc scribēdi raritatē plabaris. quo tuā memoriā ca
ducam arguam/z t̄mis plenam/z veteris amicitie neglecticem.

Ad idem.

Esto felix/petaz beatus.

Folium. XXXVII.

Ad possū satis vsqz mirari (colēd vir) quid sibi velit hec tua lēax
raritas / si amorē frīguisse nō demōstret. **U**ix video / quo freno me
prīnēd. qui nō vīgiliantū illd in te profero / z quo nā nostri tibi cu
ra recessit. nisi curaueris tuā scribēdi raritatē / abūdantiōri copia /
z mltō fauore ppellare. **Ad** (ve facias) sūmope rogo. **N**ā nihil dīo
co qd potēti ipi amicitie / vites z robora pster. q̄ frequēs / mutū
aqz lēax destinatio. **H**ec em̄ vero amori / alimēta ministrat. **V**ale
alliqz tibi iupiter habitator olimpi

Respō.

Ad ille sū carissē vir / qui in pforata memoria amicos soleas. quo
facile decīdant collocare. **S**alletis em̄ / si ex lēax raritate amicitiaz
tam repuisse iudicabis. **I**s em̄ sū qui curauerim vsqz nūq̄ amicitia
am / vel v̄bis vel lēis / p̄nuitire. s̄ reb⁹ z fauorib⁹. **E**t si mihi loco
distas. / aio tū meo / nūq̄ fuisti nō p̄sū. **I**nueniesqz sp̄ / in me radi
ens / qd abscedēs reliquisti. **Q**uē semel dilexi / nō dediligo. qd po
teris dū libuerit experiri. **S**i igit̄ quid optas detegas illi / qui si vo
lūtātē tacētis aspiceret / occurreret vltro / z tuā penicōez velocissio
cursu largicōe pueniret. **V**ale de me quoqz (ve cesareo v̄bo vtar)
te iubeo bene sperare.

Alia responsio.

Salutē plurimā. **Ad** vsqz viuit. cui pcedēti q̄ gaudēti me amico
rū lēas accipere possit. **S**z ex aduerso noscō neminē qui magis me
calamo z lēis aduerset. ac magis rescribere reformidet. **P**erinde
duco. lēas scribere. ac saccos / v̄ lapides genere colto. **L**uptui lq̄ se
nerator in lēis eē pluraqz repetere q̄ dare. **D**efine q̄ ex lēax rari
tate / amorē intermissū iudicare. s̄ vels affectū meū nō v̄bis / s̄ o
perib⁹ p̄metri. ne aliud p̄ alio cēseas. nene amicitia nō rite p̄dēnes.
Vale. ex Louanto. marcij decima / raptius q̄ fulgura cadunt.

Ad idem sub alia sententia

Salutem. **S**cio inter nos multiplices amoris causas superesse.
z singulas certe pondus habentes / atqz me tibi debere. q̄ tuz per
soluere difficile est. **H**ec ignoro q̄ frequenti lēarū missione / ver⁹
amor summope crescat. **S**z q̄ ad telēax aliquid rari⁹ missi. nō me
amoris remissio / s̄ verecundia ppulit. v̄x ausim tuīs lēis tridere.

ea quippe facundia scriptis/et ex ore Ciceronis prositisse videā-
tur: quatum ad splendores quotiens me puero: stupor: et obrutor,
indignum me sentiens: qui tibi scriberem/ cui non nisi magna que-
dam/ et preclara/ et digna tua grauitate/ auctoritateque conuenient,
Vale sique tibi leta/ nec minus bona/ sera senectus.

Rogat pedagogū magistrū

pater/ ut eius filiū/ sub alio magistro/ in aliam cameram collocet.
Salutem in eo a quo vetissima salus. Nihil est (fidissime vir) quod
indignius fero: quod magister ille cui filius meus/ et commissus/
et concamerarius erat, errorum liqui sulphura contulerit: eundem
que contuperit/ quem corripere debuisset: vitiaque sua non represe-
rit/ sed expressit immo eundem ipsemet in errorem illexit et quidem
perdidit/ qui saluare debuisset. Multus ille medicus est/ morbi ama-
tor: quod saluti. Multa mihi pulcra pollicitus est. loquebatur ut
par erat. si autem fecisset ut par fuit/ id opere precium esset. Deus
/ amplissima promissio tenuissima fides. iam infidelis animi late-
bras/ malaque sui peccatoris cauernas/ tarde nimisque tarde agnosco.
Nescio quid mihi iam profici restet: quod pessulari stabulum equo sub-
lato/ vel decoqui pulcem efuro sepulto. Rogo filium meum ab illo se-
lungas. nec volo quod ei quicquam impendat satis proderit/ si nocere de-
sinat: cum nihil sciat quod nocere. Nullique pedagogum tribuas: a quo per
virgā molliatur qui vitia inducit. Plura scriberem: sed passio pro-
ficat calamum. nil dicam amplius quam quod is vnicus es: in quo mee spes
firmam anchoram collocavi. Et Bandatio raptim leuiori pena/
quam animo. Vale in eo/ qui recte vadentibus desunt nunquam.

Amicus amico pro famulo

Esti hora tardissima sit: et sim adeo vigilans laceffit/ habedo
ut potius dormire quam scribere prester. Res tamen festina me urget: pro-
tractione non admittens. Famulus meus promoueri in pigrioribus partibus
collocati: sic erant sua merita. Plures instant ut eius locum sub-
intrent: inter quos non est tepidus peccator/ qui preterito anno tibi
famulat/ est: cuius persone gracilitas (si cetera staret) satis mihi ac-
cepta foret. Sed si a te abscessus (cui fuisse profacile est) facis me de-

Folium. XXXVIII.

latis morib⁹ dubitare. Te p^o ultimā amicitie nre scintillā rogo
requiro. ne pigeat ei⁹ p^o dicitōis mibi sub secretissima fide denotare.
quas tacebo. si ita statuas. easq³ mibi vni. securus fuero. Liben^o
ter assequeretur inter plures magis electū. nō par^o mea interest. (qui
ter meaz incurtus sū) vel hūc. vel illū recipere. Queto fidelē/ secre
tū/ rez/ z vigilē. n̄ mltū laboro. si cetera desint. mō hec assint. **Ad**
Respō. facile aderit. ex oī pte pfect⁹. Vale oculi mei
sōno grates/ plixitate respōunt.

Occupatio mibi plurima erat/ duz mibi tue littere redderentur.
qua prorsus retroiecta/ moy ad calamum aduolo. omnibus curis
meis tua negocia pferens. Conditōes famuli dudum mei/ trans
scribiti tibi postulas. **Ad** dū tibi negare nō possum/ ante omnia te
adiuro p quicquid nobis amoris est. q^o plectū hoc breue/ vel lace
res. v^o vulcano dedices. **Ad** dū tibi pdesse veit. alij viderint. z ob
sim illis. **Ad** aurē tibi dico titulo secreti/ z basso sermone/ hūc ti
bi inuulē secum fore quem si currere vetes/ lepus erit. si currere
mandes lentā sibi viuactas erit. z sibi accrescet natura limacis.
Voleat omnia que tu nolis. non loquatiorē vnquam vidisti. gar
tulam anam. esse tū potest q^o alij verum dicat si fortuna fauerit.
nā q^o tū ex se inter rez z falsū/ inter tuū z suū differētū pauca sta
tuet. **Ad** habes quid adur⁹ sis. qui famulū nō vis infidū/ mēdosū
dromonē/ garulū. Ex parilius marcū octāua/ dū potior pars a^o
diei est/ ea quid festinantia vt calamus sagittam celerem supasser

Alia epistola interrogans

habitudinem alterius famuli.

Hoc natura mibi insitum habeo. hoc traxi ex canabulis/ q^o mole
stissimus sum amicis. Vbi cepti non desino. sed puerorū more ad
caudam bifaciētis semp z semper hēreo. ex primis meritis spem
mibi suadēs de futuris. qd ego mei iudex in meipso nō possū non
detestari. si nō parte ex altera pleno corde exoptarē. ad similia/ v^o
maiora amicorū iussib⁹ excitari. qui mibi occupationem/ z si dede
rint. molesti tā esse non possunt. Tu largo fauore/ secretaq³ fide/
famulū illū quē scis noto descripsisti. qui maculas habet nullo lux
tūo/ saponeq³ nullo abstergendas. s; habes vicinū pistore quēdam

ad dexteram tibi p[ro]ximū / filiū s[ed] habet qui tibi ut seruiat: etiam
ac etiā plurimū inuitat: cui⁹ mores pariformiter tibi peto inuicem
ri: /z si q̄ rati i lris celāda duxeris: tibi do fidē q̄ nemini q̄ igni cō
municabo. Tuā p[ro]p[ri]et[em] te volētē faciat: q̄ me fecit p[ro]fidētē. Vale v[er]e
care /z vinito let⁹. Ex. 12. nō telo tardius / te
Respō. nues qd petuolat aurās.

Silius ille pastoris (vt suo in vicinio n̄ pauca fama circūuolat) mo
derati vbi est, nihil qd silētio debet in publicū ducit. nihilqz dicit
qd dissidet v[er]o, fertqz qd nihil sit eo veri⁹ / secreti⁹ / vniati⁹ / fideli⁹.
Hec (si recte memini) requirit in faml[il]ia / p[ro]p[ri]e habēs si d[omi]ni reliqua
hec si assint. s[ed] sup[er]est quiddā qd me ab ei⁹ p[ro]uicio p[ro]uālo retraheret:
qd si subiticerē vereretur ab instituta obseruāta n[ost]ra / declinasse. Vbi
q̄ sub secreti tegmine scias: hūc bibere vt arida teli⁹. Nō p[ro]uenit
i[st]e vino, nec vinū sibi parcere. p[ro]die in p[ro]uicio quodā edui⁹ fact⁹ est
adūsqz ludibria fedissima visu, vbi incertū ē plus ā biberit: vomite
rit: v[el] effuderit: /z quotiēs p[ro]t p[ro]uiciū se ingerit: vbi p[ro]mū p[ro] hau
stū / mox r[ati]as mouet: /z sulcat iras, nec manet socratica lingua / rē
quoqz animū c[on]stātē z vindicē habet: /z manū facit illi a[nt]o fuit
eē. Has p[ro]dicōes pubescētib⁹ annis exortas / deluit rarissime subse
qnēs etas. Quid tibi fieri p[ro]ducatur tua p[ro]uiciā te docebit. Vale
sitqz tibi lōg⁹ / salubris quoqz termin⁹ cui, ex. 12. ma[ri]i. xx. tarde dā
Ad idē. nox atra / celū subterretat: volāte manu / volāte
qz calamo liquido / velut ethere nubes.

Habeo tibi grāas /z certe q̄ plurimas de his q̄ tibi in secreto ta
to lris deuolasti. Sorē ego (carillie fē) mira demētia capt⁹ / si illi te
rū meaz curaz p[ro]mittētē: qui ex f[aci]do c[on]s[er]uāta ita sedas mox labes d[omi]ni
dicit haurire: vt p[ro] potū nō reliquit p[ro]stine frōtis appareant. In ta
li em̄ vita / future miserie facies depingit. Fuit quidāz dieb⁹ p[ro]p[ri]a
lis mecū alter / qui inuissus tibi exequit s[ed] singulari quodāz de
mētia / lōgis in rostris calceoz / scacatis collarū, lōgisqz capillis / vi
det plūmū glari. Tota die quid sibi deest ad speculū q̄rit, leuatas
p[ro]portat in scapulis alas / q̄ ā fatis i altū leuēt: an mutuo dissidēt:
oclis suis metiri nō desinit. Si qz quoqz vnam / taz alterā ad latus
extētas tibiaz respicit. bacillū albū porcoz / inspectozis instar manū
d[omi]ni gestans / quo puluere pilleo suo extantiat / vel faciat calopodico: s[ed]

Folium. xxxix.

calceozūq; rostrum rostro rēdere: cūsus ferendam eximā fatustate
nō diutius censi. Quē dū sui erroris arguere cepi. Et q; adeo tulit
indigne/ vt p̄tra clamando pene raucisceret. Et idetur mihi seruis
cores boni/ esse senice rariores. Si n̄ vtrūq; mihi in hac parte ad
cōmodum p̄picere posses. faceres mihi rem gratissimā omniq; lu
cro gratiorem. Vale sponso letior: regi q; felicior.

Responsio. Desiderijs tuis vt facis essem (caris
sime fautor) longam opam contuli: z
circūspexi vñdiq; loci vt tibi de famulo te digno p̄tulerē. Reperi
tandem adolecentē/ qui ad tuū seruiciū multū aspirat: cui florida
etas adest laboribus apta, quē paupertas ocia p̄tinnete docuit: qui
linguam sic fertur instruisse vt tacete sciat: z mentiri nesciat. In
quo nondū vidi aliqua libidinū p̄benia/ vel impūice mentis in
dicia/ miteq; mihi placet illius mirissimus animus/ illiusq; mode
stia/ quā vultu gestu sil' z morib' p̄fitef (nisi fallor) digni estis al
teratro. nec facile dixerim vter felicior/ vel tu q; tibi is famulus/ v' l
ipse q; sibi tu dñs obigeris/ quē dū paululū hūeris: fore puro q;
nō leti' affricano gratior erat/ nec palinur' mee. Et. felix tpe lōgo.

Inuitatur socius vt sequatur socium
Louanū p̄gentē.
Maximas/ infractasq; amicitias. Inter plurima que priusq; abi
rem (fidentissime socie) dñi millies item z millies dulci ocio p̄fabu
laremur. sp̄ nobis hec vnica suā fuit. q; q̄primū Louanū petgere
vellemus p̄ficiendī grā paternis finibus nō prenti/ pollicebarisq;
mihi abeunti/ te me ad calcem de primo sequatur. qd q; nondū
adimplesti: p̄tinere nō possum qui nō cū hāz latore has ad te lras
scribere/ te ex corde rogitando/ q; dñi dilatione semota/ mox ope
prestes. qd liberalibus verbis pmisisti. Yamiam (carissime socie)
oculis coram video meis/ q; vtile p̄siliū cepimus. si nō postea ob
spreuilles. Timeo ne hec dilatio te ad hec desidiaz/ ne quoq; hec
longa mora te traxerit ad inertā. animus certe meus nō quiescet
donec vel te videro/ vel p̄ lras accepero te p̄bene aduentur. Qui
dū veneris. eo fuero tuo in aduentū letior/ quo fuisti in sequendo
tardior. Ita em̄ se hz res/ hēditq; sp̄/ q; cui' maximē p̄tiam ama
mus. nō possumus eius absentia nō torqueri. Sinem do. his pau

dis excitasse aut refricuisse suffecerit. Valeto saluus z leuis/prudē
terqz pspicio: ne defueris tuis pfectui/honori z fidei.

Ad idem. Firmā amoris pstantiā p salute. Spero
raui ego (carissime sociē) qd me Louaniū
pgentem studendi gratia pprimū improtracte fuisses securus/qui
mibi id firmiter voueras aduentū/vt punctioni animoz/punctio
loci responderet. z quāto id magis speraui futuz/tanto acius do
leo: spe precepta. Si tamen scires quanta sit Louaniū magistrorū
vigilantia/scolarum diligentia/quantus litterarū ardor/quantus
morū decor/quātiqz studiū vndiqz fetuor/nunq̄ quiesceres donec
Louaniū meū esses. Lepi ego (tuis verbis confusus) p nobis ca
meram vnam in pedagogio liliū paruā tamen/ sed duobus vnum
animū habentibus/nullus locus est angustus. Dixi magistris te
pbreue affutuz. Eo iam res pducta est vt neqz tu (honore tuo sal
uo) tuū differre possis aduentum/neqz ego illeſa fide/tuam mor
ram nō accusare. Hec ideo dico (carissime sociē) vt vel hoc efficiat
pudor/quod ratio prius debuisset. Vale, z cura ne diuicias/sanus
consilium mora corumpat.

Detur festinus aduentus
amici/vt aſter amico.

Salutes/stellis numerosiores. Nunc potissimū opus est amice p
care: vt amoris calcariibus mor equū ascendas: improtracteqz ad
me venias: lateriqz meo adiutor assis. ego sūm opere in te spero
(tubente virtute/quā in te sitam semper agnoui) qui si mihi vt for
tis certator astabis: spero fore qd breui voti mei compos existam
nam in te mihi exundans spes est/exundansqz fiducia, nisi enim
tua opera aditus fuero/nullius alterius auxilium spero. nuncius
bas perferens tibi mei dicit cordis archana/que pro nostra vete
re sūmaqz amicitia/ita tractabis: vt in rem meā conductura puta
bis: qui nulluz vnq̄ ptermisisti officium amoris sūmi erga me tui
quod feceris/pclaras ego virtutes tuas cordi meo seruaſo tenaci
ter/easqz quali perpetuus aliquis buccinator/ioci vndiqz p̄dicat
bo. Occupationes mee/iā longiorem me tecum esse nō sinunt/
inter amicos etiā p̄bita est verboritas/qui nō verbis p̄cedunt

Folium. XL.

sed animis: amor enim rebus et animo non solum quiritur. Valeas igitur
tibi quae plura deas me unum omnino esse: qui tanto te amore complector/
ut alium magis neminem. Itaque si quid apud me est: quod tibi iocun-
dum esse possit: id ita esse tuum putato: ut meum magis esse non possit.

Intimatur aduentus amici amici co.

Salutes supra quam penna exprimere possit. Tandem iam tandem
vnae ex te (fidissime domine) litteras recepi: quas magni numeris lo-
co teneo: tamen si parum sit: una epistola plurimum amoris compensa-
te silentium. Haec tibi obinde scribo: ut me vivere scias: et sospitem/
ex litteris quoque tuis me esse gaudentem: et tam maxime ne scribere nihil.
Hic sisto calamum: hac hebdomada spero videre te: quod bene scire va-
leas: quid tibi agas: quid te fortunae et sospitatis habeas statui-
que tantisper apud te esse: quem amo vnicuique veneror: ut non viator re-
nisse videatur: sed et familiaris et tuus: quem vix a collo depuleris: quo-
tandem ut abeam: et sperare incipies: et optare. Vale igitur: rap-
tim ex Theodoto: decembris quinta. digitis frigentibus: et qui de fla-
tu anhelitus: in cuiuslibet verbi depictione calefactis. Apud nos
enim hac die: pergelidus aer: horridum frigus sic undique miscet: ut et
iam aialius sanguini timere potest: ne vertat in glaciem. Dum iam ex
basilica redirem: tam scindens fuit acuminis ventus: quasi minuta quae-
dam cultroxiatins per aera volitasset. Sed ignem struit famulus:
hec ex pulchrum frigora. Mansurus sum ante focum: donec frigus
erit calida camera inclusus: ut inter plumas cuculus.

Frater amico ut reducatur

in epos profugus.

Habet frater meus carissime vir vnicuique (et nosti) praeter formam
pauci momenti filium: qui ludorum/mulierumque cupidine tractus:
sic in errorem prolabitur: ut nec paternis mandatis pareat: nec re-
ctis consiliis credat. Multa probissimi viri/plurimis verbis cum
a vicis trahere conati sunt. Sed semper habet aures suas: sic plu-
re clausas: ut surdo narrent fabulam: qui tandem bonis illis con-
minationibus fessus/clam patre abiit profugus: confortius se mi-
scens/periculo plenus. Dum patet (etsi malum esse cognoscat) non

potest non diligere alterius successoris inopla. Dolet hinc pater
q̄ maxime/adeoqz cum abesse iugiter/suspicijs crebris atqz lamen
tis /vt therentianus ille menedemus ex eo renasci videat̄:quē ita
conatus sum:qz eius me miseret psolari:vt si me audias clementē
quādiu credas. Te ergo percipide rogo:si casu aliquo in aures
tuas ceciderit:ubi nā loci fuerit:ic̄ mox cures intinmare.z vt redi
cat ut p̄iuare:vt tua virtus/tuaqz industria dabūt. Pater enī (vt
pspicax est) multū vereē dolendū exitū/qui quasi debitus nō p̄ue
nit sic uiuentib⁹ nō euenire. Vale in eo qui sūmū regit culmia celi.

Responsio. Tristitiam fratris tui (sincerissime
vt) scis gentis ferre nō potui. quez
dam habeam oculis meis cariorē/eius etiā filium nō amare nō
possum. Non ofor est rami/qui diligit truncū. Spem mihi nō par
uam p̄flaueram q̄ ex illo iuuenē quiddā preclarū exurgere. aliquan
do. unde gratius iam doleo spe precepta. Sed tū quia adeo pul
cer filius est:z leta iuuentute/flozidaqz venustate p̄spicuis/quez
nisi quis nosceret ex iouis sinu delapsū puraret. Non facile in
ducatur vt credam illi speciei/piam deesse indolem/z clarū ingenij
non respondere:nam solent corporis lintamenta/anīm ymagines
iudicare. Ecce nō potest iudicio meo quin alioz vicijz p̄citetur:erit
qz tractus/nunq̄ tam vtiliter sua sponte plapsurus. Nescio si me
amor decipit/cecus vtiqz iudex. Habuit ex dono nature pulcherrā
ample p̄mottōnis/clementiqz indicia/si iuuentutis cultum turpi
labe nō defedasset. Flebit etate p̄uētor quod cōmittit impubes/
nisi mox tetrabat ex lubrico pedem/gratiāqz p̄mereri studeat:z p̄
meritam p̄seruare. Quod vt faciat operam dabo./desideriūqz tuū
nec frustrabor:nec morabor. Vale/ q̄ scribi/ q̄ dici/ concipi qz po
test valentius.

Alia respō ad idem sed alia sententiā

Fratris tuo ex suo merito iam dudū omnia debeo: qui tantā in me
p̄gessit beniuolentiā/vt sp̄ felicē me tali amico iudicārē. S; qz p̄
suo filio/tanto dolore nō sua p̄ndentia digno angit: uehemētē
doleo. S; nemo sibi tā cōpos ē qui nō aliqui esset ab impetu/et
a passione superet. Spero q̄ fluxus tēpis (vt fieri solet) tristitiam

Folium. XLII.

adimet. cū nihil sit (si credam⁹ ciceroni) qđ citius areſcat lacrima,
Vñ in me habet qđ tibi ſuū dolorē deuelauit. Nā dolor ſpeciē ig-
nis gerit. qđ duz plus tegit pl⁹ igneſcit. Arbitror ego filio ſuo fore
putile / qui ſine lege / ſine metu viuere parat. vt quiddā guſtet pau-
peritatis / quo expartior ⁊ caſtigatior tandem ad ſe reuertat. Adul-
tos docuit experientia / quos ſcola docere non potuit, ſepe ſurda /
plumbęq; capita / hauriunt oculis quod auribus non valebant.
ſpernet profecto eos aliquando / ex quorum nunc inſanijs pender.
hic punctum facio. Dum adhuc in hoc verbo / pendet penna pen-
deret. **D** cariffime vir / conuenit me nunciuſ dicens / vbinam loci
fratris tui filius eſt. Vale igitur. **A**dy pede non moto / ad eum
litteras ſcribo / nuncium mitto. quo labore / quove ingenio vſus fu-
ero / poſtea noſces. **T**empus em̄ agendi / nō narrādi iā p̄gruit. **N**ō
em̄ quieſcā donec eum viderim. ex his errorib⁹ euagalle. **I**ncertū
tamen eſt quid exinde ſit euenturū. crederrime hoc accidit. vbi re-
bus adhuc in crudo ſtantibus victorū radices conamut ſuccidere.
nihil aliud facinus qđ ventis incendia prouocare. **I**terum vale.

Interrogatur conditio cu

ſuādam notariū / an expediret eum in ſecretarium epiſcopi aſſumi.
Salutem omni ſalute preſtantiorē. **P**arces mihi (amicę peccare)
ſi parcum tempus parcas litteras dabit. **L**ari⁹ ſcribere non ſegni-
cies. ſz occupatio vetat. **E**arijs em̄ inuoluoꝝ onerib⁹ / vſq; ad au-
tes. **L**ator hanc vir ſcientia virtuteq; ſingularis / quiddā eſt petitu-
us ex te / qui ſine vllis precibus meis / que vera ſunt. minime certi-
ceſceres. veteretā mea cauſa / vt ea que perſpicue noſtri de capitali
tui notario referas. te plurimū rogo. **N**ihil a te peto. qđ alienum
a virtute cenſeas. **Q**uid enim virtuoſius qđ dicere qđ verum eſt.
Nō potius hac de re ad te qđ ad quempiā aliū ſcribo. id cauſe eſt.
qđ nō veſtit aura / nec regitur celo. cui vt tibi fidē habeā. cui⁹ lin-
gua nūq; a veto diſcedit. **V**ale ſeipz ⁊ longos viuas in annos

Responsio dicens notariuz

Expoſuit mihi nūcius tuus / reuerendū in illū adulatorē eſſe.
Ipo patre dñm nřz ep̄m petere fidū ſecretariū inſtātius ex me po-

stulas tui noie/quid sentia de nri capituli notario. Ecce vix carissime
 loquat vt tibi vni semotis arbitris in sinistra aure sulurte. Si hinc
 notariu pleni⁹ velis cognoscere. gnation e apd comicu cogitabis. q
 imparauit sibi metipsi oia assentari. Laudat em smone indocti/fa
 cie deformis amici. Si riseris/matori caduino puciet. Stet/si la
 tumas pspexerit amici. Frigebit si frigeas. si dixeris estuo. sudat.
 Que si admiseris tuas sp aures mlta nube vanitatis implebit. tu
 isqz operib⁹ oib⁹ adulater applaudet quicquid in eo e id totu adu
 latio redicat. nibilqz veritati relinquit. aut virtuti. Nihil em hoc
 hominu genere pnciosius inuenit. qui venena ppinat melle circū
 lita/quo citius noceant/z quo noscantur tardi⁹. Felice illu existi
 mo qui adulatoriu reria potest effugere. Nam serpit hec aduladi
 eluuius feda/z morbus cancerosus in omnes/vt nullus aut rarus
 sit quem hec label non attingat. Tanta em est huius erroris area/
 quantus z orbis. eoqz latior/quanto pauciores sunt qui adulator
 laqueos euadere possunt/vel qui ita mollitiē aurium eruerint vt
 nullis probris adulationibus delectentur. cum eas alius non vide
 at. alius etiam preuisas nesciat declinare. Laudum (optime vix)
 summope de talibus. Nō em potest vnqz fides esse incolumis/vbi
 aliud agitur aliud simulat. Per hoc tibi satis responsum putato.
 z bene valeto. eoqz felicius. quo a tali hominu genere distantus

Responsio alia in aliam sen

tentiam /dicens eundem ebriosam

Salutes plurimas aduersitatis nescias. Pre omnibus id vnum
 summopere pero (colende preceptor) quod amor ille qui me ad lo
 quendum concitat. te cogat ad silentium. Duo quod tibi dixerō
 nulli videat deuellasse. Is de quo queris. totus sese in crapulam/
 potationesqz dissoluit. qui raro manū habet nisi apbore vel ciphō
 piunctā. Qui sp tant⁹ est haust⁹ q⁹ est ciph⁹ /que neqz vacuū pat
 tur. neqz pleniū. Qui maiore sitim/q⁹ ventrē habere videt. Super
 em capacitate sui vctris/instar vasis extensi cū dolo certat. Qu
 niqz putato supstes est. primus venit. vltimus abit. cui animus in
 potestate nō manet ebrietate deuictus. Nec sibi verbi vlla mode

Folium. XLII.

Alia est: neq; vltas in ope pudor. Itaq; mor vno illa dicit vt nihil in eo (preter hominis figuram) homini simile relinquatur: que si nō p̄staret t̄a a vltissimo porco sordib⁹ amico p̄uetoq; viuere luto / distare n̄b̄sto videret. **De** illū eminentiore existimat: qui vini capatior vel profusior est: quē raro videbis: nisi (Et virgiliū v̄bus est) somno / vinoq; sepultus. **Vale:** si quid est aliud qđ a me / tua causa fieri velis: id si scripseris: nō scripseris frustra. **Ad** em̄ apud me optandū quicq; est: quod sperare nō liceat, si antez nō defuerit intelligentia qua videam / non defuerit fauor quo seruiam.

Cōmēdatur amicus amico

vt ei sit adiutor.

Virtus laboris me p̄mouit: vt ad te p̄diligenter scriberem: sed virtus tua q̄ confidenter atq; eundem tibi q̄ accuratissime cōmendarem. **Rogo** igitur te maiorem in modum quantum poteris: tua dignitate seruata / eum tuo consilio adornes. et auxilio. eundē quod q̄ liberalissime tractes: quo intelligat hanc p̄mendationē meāq; sibi magno opere / fuisse adiumento: vt hoc etiam teste augeat n̄e amicitie fides. **Quo** mihi feceris rē gratissimā memoria seruandam sempiterna. **Es** namq; amicicissim⁹ est: et maxime vetus in rogādo minime molestus / et tua amicicia q̄ optime dignus. **Iterum** etq; iterum et repetens itez / rogo huius viri / rebus / et cause / quas tibi ore narraturus est / accomodes manum et aures. **Ex** Parisius Julij prima: vides q̄ raptim / satis hoc mōstrāt ineptia et carac̄ter

Ad idem.

Quantas larga profusione salutes. **Quamq;** vltas aded temporis mihi nunc acerrima sint: nec rebus proprijs suffēdura / vt vix respirandi spacium present. **Quia** tamen harum exhibitor (mibi carissimas) plurimum sibi commodi allaturum / id arbitratur / si litteris meis tibi declarē: qua sim / et qua diu fuerim: erga eū voluntate. **Hinc** te scire velim carissime fautor / me totiens huius beniuolentiam expertū esse: et fidem / vt dominum incensum plurifficiam.

Et igitur eum in tuam fidem / suscipias. habeasq; in numero tuo
rum. / z ubi sine molestia poteris eum adiuues. te vehementer etiā
sz etiam rogo. Plura de eo scribere. / suisq; in me meritis res exi-
git. / certe tempus pauciora. Felix vale. z viuito letus.

Increpatur filius a patre

frequentet pecuniam postulaus

Gratam rem mihi faceres filii / q; ad me sepe scriberes. / si nō assu-
due pecuniam ipse postulares. / quo te videtur / nō tā filialis amor
q; denarioꝝ cupiditas prouocare. q; autē sic incessanter petis / z te
petis. / facit me plurimū tua de vita dubitare. Scio pauca esse / que
bono scolari ad necessitatē suppetūt. Adisi tibi tā varijs viab⁹ pe-
cuniaz portuiculas multas / nec itez atq; itez / de nouo petere desti-
nisti. Quid mihi argumēto est. / teipluz nō tā virtuti z lris / q; volup-
tati / malisq; ocijis ptulisse. / ppria dissipare / z bene prospicere raro
coeunt. Cauero fili / ne id qd mihi tam dubio est. / veritas ipsa con-
testetur. nisi me velis tibi patrem abnegare. / qui tibi desinam face-
re bene / q; primum desines promereri. / pmereberis autez semper /
donec magistris obediueris tuis laboraueris. / studueris. / profece-
ris. / nec te rebus immiscueris malis / vanis. / aut impudicis.

Ad idem alijs verbis z snā

Nō satis psideras fili / quātos labores ego matre cū tua dīe noc-
tuq; expēdim⁹ / vt denarios ad nēz vitū / z tuuz iuuamē / donesse
sanctēq; assequamur. / Quos tā incaute z inutiliter effūdīs z dissi-
pas. q; autē toties donem⁹ quonies postulas. / nō nobis facultas vlla
est. / Adoneo te / q; qui pauper es. / humiliq; genit⁹ ex parēte / teipz
agnoscas. / z paternis egētijis parcere discas. / Intereaq; abstineas
velim a supbia / z maxime ab inobediētia / eius supbie pessima ple-
bitq; tibi eo alactior studēdi cura / quo ob inopiā citius redēti-
dum erit. / Nulla tibi spes in rerum copijs est. / vel tui genitris potē-
tia. / Super ē solū / vt tibi scientias. / virtutesq; pccumules. / sic semp
quocunq; ieris. / continuādas tibi inuenieris carissimas / quibus falli
non poteris. / ad altiora prmotrices. / Vale tibiq; prospice. / ne ma-
lis te conforctijs misceas. / z ne cum vanis / vaniter agas

Folium. XLIII.

Ad idem rursus sed alio modo

Sili videris mihi p denarijs furere: psequens est / q̄ p̄p̄idē studas
Laue ne nimis absētie fidās: vt lati⁹ au deas / quo lōq̄ distas: z
p̄cul absis. Des opā ne rez tuaz p̄fuzoz fias: ne quoqz vicij ma
lis p̄sp̄garis. Hūq̄ p̄ficit: malis vicij inquinat⁹. Sic discas sic
p̄uafectis: vt deo / z hominib⁹ grat⁹ esse merearis. qd si feceris / me
parē sp̄ inuenieris / p̄no officio nō carentē. s; sec⁹ si feceris: sec⁹ ba
debis. Et qd lucraberis facile (vt aiunt) in cote no dabis: nec intere
a tūc fueris / qui nō asperrimas v̄gas tibi senseris inimicas. Vale
vt mereberis.

Responsio filij.

Affectuossimam humillima veneracōe salutes. **B**ethēdissime p̄
testoz illā carissimā fidem / p̄clarūqz amozes illū / quos in vos gessi
inconfraete / me nihil pecunie ad voluptatē / s; nudā ad necessitatē
postulasse. Neqz au diuistis (spero) t̄p̄is vnquā / dū vobis domi es
sem: q̄ mea stulte deiecerim / q̄qz malis incubuerim ocij / vel lu
dis etati nō p̄genis / z bono scolarī vetitis. An autē nūc absens /
denarios meos p̄digo iactu expēderim: an remissi⁹ debito labora
rim / p̄e: crimqz: mgt̄ me⁹ testis erit: qui quicquid me respicit / op
time nouit: z qui interrogat⁹ / nihil (p̄ter v̄ez) dicet. Vtissim⁹ ip
se / ex cui⁹ ore sepe auditū est: me magis freno / q̄ calcarib⁹ in stu
dio equisse. Nā qz tarde ceperam l̄as colere: curauī festino cursu
meā corrigere tarditatez / eoqz studete forti⁹ / quo incepti tardius.
Conatusqz sum p̄ualde socios meos discendo supare: turpe ducēs
cedere pari / pulcrūqz viciasse maiores. Itaqz in discendo vigilē
operam dedi / vt sic discerem: ne diu docendus permanerem. De
umqz do testes / q̄ nunq̄ ab institutis studijs / me vanitatis ardor
retaxit: neqz deflexit cura ludozum. Pro vestra igitur prestanti
p̄udentia / facile intelligitis: nihil tam bene fieri posse: quod non
poterit linguis malis deprauari. Quibus spero virtus p̄clarī ani
mī vestri n̄ aures dabit credulas. Sic em̄ vestra scripta in eam par
tem interpretari canat⁹ sum: vt butuscemodi crimina / nō qz facta /
sed ne fierent arguistis: quasi fierem ex vestris his scriptis p̄fesi⁹
eius quid essem. si similia facerem auditarus. Valete in cr̄sto.
S iij

Reposet ytalij rediens.

suo nepoti iuniori Rouanij studenti.

Abandas largo corde salutes. Pater tuus / fidissime vir / in hac
dura hyemis cauda domū suā me suscepit. ex ytalij cū sarcinulis
reduntē. vbi primis illic salutis verbis z lecti aduentus vir satis
expressis. Ador. p te / vbinam loci / vel gentiū esses / cupide peto
dicit mibi / te necdū Rouanij reliquisse. tibiqz gradū in artibus su
scipisse. z philosophiā iam p alijs legerē. p te quoz karibus in
cumbere. Quod cū audissem magnus mibi multe leticie subortus
est cumulus / cū nō vanā fuisse illaz spem rediens inueniā. quā ex
iminentia tui ingenij / tueqz nature mibi abscedens pstruxerā In
reliquo iam omnia splendida esse. q̄ mores / q̄ vitam / q̄ studiū tuū
z conatū respiciūt. Cum certo habeā ad arestotelicas lectiones in
pedagogijs Parisius assumi neminē. qui nō cōpositis moribus /
bonesta vita / ingenio / sciētiāqz floreat. z facundia. Stratuloz igit
tū institute vite tue / z plurimū gaudeo / illud oratianū exclamās
ij bone quo vtus tua te vocat. id est pede fausto. Velim tū me cet
tiorē efficias / in quo pedagogio cōmoreris. quid vultudinis ha
beas. an tps aliqui humanitatis studijs incūbas. z si quid fuerit
alterz qd te respicit / qd mibi cognitū iri desideras. id intumare nō
obmittas. Et vale pfeliciter.

Responsio ad predictam.

Non rex Adidas letior erat. dum vidit quodcūqz tangetet petri
in aux. Nec Pigmaleon / dū dilectam virginē / ebore sculptā / ha
bere senserat spiritamīa huius vite. q̄ fuerā ego (carissime nepos)
dū tuus nuncius mibi tuas litteras pūtauit / magni tui amoris in
me / nō futiles testes. Vehementer gaudeo q̄ ex ytalij cum sarci
nulis redijsti. magis q̄ sanus. maxime q̄ doctus. litteris em̄ tuis.

Folium. XLIII.

Tullium ipse representas. qui me tua sic terret eloquentia / vt non
ausum longius extendere litteras. Nuncius iste ex me multa / item
et multa suis auribus hausit. cuius iam lingua pro calamo vtar.
In quo animus meus tutius conquiesceret. si vt fidum et verum
sic eum memorem descripsisses. vbi autem interrogas in quo peda-
gogio moram ducam. scias me in lilio semper moram habuisse. in
quo ipse morari consuevi. Sunt testes plurimum cameratum parie-
tes multi / in quibus tuum patet vndiqz nomen. In camera enim
cannucinarum et forcipum vix paries tuo nomine vacat. Vbi au-
tem testis diu certiorum mei studij postulasti. si studium rite a Tul-
lio vehemens animi applicatio describatur. nihil est quod studeo.
desideria enim mea vehementiam non admittit. **Focundissime**
vale. Ex Louanio maij sexta. tarde dum sol abierat. et nox celum
iam sparserat astris.

Iterum nepos nepoti.

Si ocium / harumqz latoz / et tpa ferrent. scriberem de nuncio multa q
ad te miseram. cui te adeo carum tua beniuola tractatione statui
sti. vt sibi non tam pasca / q tuum nomen celebrare est. **Adulta** ex te mihi
longo ordine dixit. sed plurima de te. qui si tam dicat tuarum lau-
dum permaneat sua labia / suamqz linguam conteret. sed male me ha-
bet. q nec ex eo / nec tuis ex litteris colligere possum. qui in peda-
gogio liliij hoc tempore regunt. Nam agitur annus vicesimus / ab
eo tempore quo tibi scolaris fui. vbi tunc erant regentes duo / pa-
res animis / non ita diebus. quoz vnum habebantia / alterum flane-
ria genuit. **Pernalde** cupio scire. an vdem supstitutes sint. an in-
columnes / an alter / vel neuter / vel pariter regant. vbi litteris aures
ex tuis perspeit. q in lilio vix paries meo nose vacat / mox ego me
mini magistrorum meoz / qui parietes pergamentu fatuoz appella-
te consueuerunt. quibus assentior. **Ad** agnum enim sunt parietum
atqz muroz flagellum prurientes digiti fatuozum. qui nitorem

atq; planities maculare nō cessant. Possunt parāo flabellō cobri-
beti araneae, cessāt in sergore musce. Saturoꝝ digiti frenū nō habet:
duri patietes / z ppetui inimici nullo flagello dimouēdi. Plurimū
rogo: abstergas hec oīa. z q̄ fatue pinxi / prudēter expingas. Et p̄
cipue in camera dudū mea / quā non noninasti: que leonū camera
appellari consuevit: que supra aulam est: ad ianuam coquine gra-
dus extendens / suum capiens lumē ab orto / quam pre ceteris me
fedius maculasse timeo. Valeto semp, z prope tibi sup̄ter assit.

Responsio ad precedentes.

Colende preceptor (carissime nepos) applicuit nūci^o tu^o ad vespe-
ram / ingenti pluuia / sed multo maiore p̄boꝝ copia / qui amoris in-
te z fidei plenus tui est nominis / tuarūq; rex optima tuba: amor
frenū nō cognouit. In referendis etiā nouis / n̄ parz liberalis est:
z plurimū a spongea distans: vbi nihil exit nisi p̄ma. Iste autē
rimis nō caret: vbi omne q̄d hausit / gratis z vitro effluit. Sz hec
hacten^o. Qd̄gī mei (p̄ quibus atdēter interrogas) qui tēpore mo-
reperunt in lilio / ad huc dono dei viuunt / santq; sup̄sūt: z patē-
ter regūt: adiundō regente iam tercio: quem etiam flandētia dixit
in lacem / non min^o ipsi sunt tui memores / q̄ dies hesternā te iam
primū ab eis renocasset: qz te omni mora depulsa optāt sumoge
visitari: quod sperant te posthabitis omnibus moy factūz / si non
vetat necessitas / qua fueris alio tract^o / erisq; ets desiderat^o / z ex
te letissimus hospes. Vale nec min^o sane q̄ iocūde. Kaptim Pe-
rifus festinantia cum maxima / que calamo contulit alas.

Epistola commendatiua

Salutes faustas / atq; felices. Adolescēs qui has perfert / a cura
bulis me obseruauit: semperq; dilexit. Quē habeo (vt Liceronis
ad Germanū verbo vtar) suauitate fratrem / spe equalem / obse-
quiso fillū / consilio patentem: qui multis dignitatibus z gradū-
bus / non ante meritum / sed ante tempus ornatus est. Quem nūc
tibi non suo hortatu / sed proprio impulsu cōmendō. illudq; labo-
ro vt non minimum hac commendatione mea se consecutum arde-
retur. Egebit is tuo cōsilio / desiderium meum tibi patefacto. non

Folium. XLV.

onertabo te precibus/ne me diffidete putes. Tu si quid ex me cupis. redde mihi fiducie vice/z in me iure tuo utere. Ego em̄ (vt vi des) iure meo vtor in te/in quo ois spes mea requiescit. Eluito le tus (vt inquit Oratius) dū licet z vultū seruet fortuna benignum.

Alia eplā commēdatiua ad

Felicē p̄spertatē vice salutis. Qui me ardētī amar h̄ idem adolefcere (p̄ter te) habeo neminē. qui tot⁹ a meo pendet arbitrio. nec mihi quisq̄ est eo grati⁹/eumqz iudico dignū/qui a te diligitur. quē nūq̄ dilexeris. nō dilect⁹. Aspirat is totis virib⁹ tuā grāz p̄meteri. quā si assequi poterit. se celuz ionis tenere arbitrat iur. Tu igit̄ meas ob p̄ces fauorē tūū illi accomoda. q̄tū tibi equū z redū videbit̄ grauisimūqz mihi feceris. si huic p̄mēdaciōni mee t̄m̄ tribueris. q̄ cui tribuisti plurimū. Nā putat me a te plurimū fieri. speratqz l̄as ad te meas sibi fore vtilēs. Fac igitur vt quod opt̄ natur sciat. qd̄ sperat inueniat. quod petit accipiat. z quo indiget perfuatur. Idqz p̄ n̄am auiciāciam (que nobiscū cū annis creuit. z que non eget testibus) summope etiam atqz etiam rogo. quo me p̄ eo diligenter scripsisse putet. z te diligentius paruisse. Vale.

Alia epistola singulariore z

commendationem continens

Prosperitimas ad vota salutes. Quis de hoc adolescente tecū p̄t̄ dem diligenter sim locutus/z scripserim ad te accurate/vicib⁹ m̄tis/quia tamen putat interesse sua/me ad te q̄ sepissime scribere. Iterum atqz iterum hunc adolescentem/sanguine nobilem/sz virtute nobiliozem/quem inclita virtus in celebrem laudem euexit. tibi commendo vt faciles aditus ad te habeat. vt quoqz suam causam pro sua dignitate conficias. Tu pridem omnia te facturum si beralissime promisisti meminisse te id spero. scio enim solere. Inueniat igitur (queso) apud te patulas aures/patulum animum/z manus extensas suamini promptas/quo tua virtute/z meo gaudeat incrementu. Latioz ipse mihi est. q̄ calamus pingere potest. Tu multa beneficia in multis contulisti. Aluis sum contendere. te melius nullum vel eque bene collocasse.

Responsio ad predicta.

Salutes multiplicet planctu cordis oblatas. Literas tuas ornatas eisdemq; amore plenas accepi (amicice fidissime) Que r si creditiã dabant. nundum tñ quid peteret latoz expressit. p quo factur sum / q̄ tum animo eniti poteto. nisi aliud sua volũtas / aliud equitas postulet. Ab equo enim z honesto seungi non velim. etiaz si pater incus / materq; (felicis memorie) e sepulcro in lucem redeat idq; requirant. neq; etiã hoc ex me p tua singulari virtute exgere velles. q; si dicto latozi p immortalib; bñficijs in me tuis nõ satis fecero. vel fortune / vel imprudentie assignabis. Nunq̄ cū sollicitus esse destitero. donec eum / eiusq; causam in tuto collocauero. qui nunq̄ fatigari soleo suicio / vel amore meoz. Pro nouis villicus noster qui moribus fuit urbanus z cultis / natura pcellit / eius p̄tor in extremis laborat. parua sue vite spes est. minor sanitatis / exanguis est / spiritus est. nõ corpus videtur que tñ pinguisima fuit in multã esse resoluta. quã si iã videas p v̄tre v̄tris loci cerne. pedusq; p̄dere putabis totãq; eã effecto iã corpore / quasi in craticulã vel rethe puerfam. Proles etiã egrote sunt. succurat benignus ille qui potest. S; quid volum? in comitate nõ p̄deit mltie / in multas se incidisse nouerit. qui vnã incidit. Vale matre letior / q̄ viuo fit obuia nato / quẽ audiuerat equozis in medio mesũ

Quedam respõsio ad litteras / hic tamen non infertur.

Letiores q̄ possis optare salutes. Venerabilis dñe amiceq; singularis / quãtũ apud me valuerit lre tue / in p̄medationẽ hui; tabella r̄ij p̄scripte ip̄o referẽte cognosces. Sicut p̄fecto patru; su; p̄dere z auctoritate illaz nõ parã misitigat / q̄ pri; fuerat adamãte ductor. Hoc superest vt omni cura z opa / sese studijs lraz immergat. quo p̄ ore defidiã flagrantiori diligentia vincat. quo facile irã patru; penitẽt supabit. Letex q̄lo p̄fidias te mihi carissimã / nibilq; me optate magis / q̄ vt aso inter nos sim; abletres eodẽ / quo p̄sentes fuim; qd de te sperare / de me p̄stare possũ. Ad aut breui me visites. desidero vebemẽter / vt simul p̄fabulemur. rideam; bibam; cenem; z solamine (qd lre prestare nõ possunt) inuiscẽ p̄ficiamur. Interca

redicta.

Folium. XLVI.

vale, meiqz sempet meminens esto, dulci tuo more vetusto.

Debitor profugus suis cre

Salute pstantissimi vici / salute gratiosissimi
creditores. Si nō vos ipsos mibi dederitis ip̄a fortūa mitiores / q̄
me duro / heus nimū duro pressit naufragio / perij. spes mibi cecidit
ois, adū est cogatqz p terras incognitas / vag⁹ z pfugus obere
tare. eoqz p̄gere quo fors pducet eūtem, nam mibi debita exolvere
facultas nulla ē. Quoz tñ si aliquo t̄a mibi partē remittere digna
remini. Solutionisqz terminos in lōgum p̄trahere. quo mibi spaci
si respirādi adesset. sperare tandē sudorib⁹ (vobis nō) mibi effudē
tis efficere. q̄ breui vobis omnib⁹ fecero satis qui plane abuiatur⁹
neqz meā dros / neqz diuerticala querā. s; tanto diligentior fuero /
quo vos videre mitiores. Quid hac in re decreueritis. id vestro cu
raro dicere ne pigeat. quo intrerogat⁹ ip̄e me dare poterit certiorē

Respō. Valere scriptum raptim sub diuo / in loco si
ne nomine

Ad ventoz rabie / z inclementia maris dilectissime vix / permulta
naufragio damna ptulisti (vt amicitia cogit) tibi ad cor vsqz p̄do
lem⁹. Et vt nos incitat caritas tuis votis volētes / libētesqz annu
mās. Et quātū ratio sua det tibi p̄sulim⁹. vt bono animo feraz. nō
culpes qd̄ mutari nō potest. De te / de nobis / de nullo desperes.
Nunq̄ desperatio sera fuit nulli fortuna p̄petua est que (Seneca
teste) vitrea est. tūc cū splēdet fragit. Adertū nā debet dū blādiz
irrideri dū tonat. p̄tēpnitqz dū fulminat. Quia feret secus dies /
multa remedia nō expectāri b⁹ puenire. Licet em̄ tuo ex genere p
rimo adeo sunt inopes vt te nisi p̄dolēdo pleuare non possunt. Et
quāq̄ p̄didit multa / longe tu plura reseruasti. claras multorum
amicicias / integrā apud homines fidē / magnūqz tue fame splēdo
rem / quibus ingenio adiutus / z industria / facile omnē fortune di
riciem superabis. Vale in eo / sine cuius ope non viuatur

Congratulatio amici super

Salutes omni volūptate dulciores. | dignitate a septa.

Ego p his q̄ de nouella p̄motione tua ad p̄te dignitatis audio
(collende p̄ceptoz) sumā capio voluptatē. Prīmū/causa tui qui
summa sp̄ mereri nō destitisti. Deinde mei gr̄a/qui me sp̄ amicor̄
crescētia felicitatē iudicauit. Persuasit tibi q̄so me tuū fidū amicū
esse. te nūq̄ t̄p̄is destitū. Itaq̄ ex ducto firme teneo. q̄ p̄ te nūq̄
enodabit veteris amicitie dulce ligamē qui nō mō meos labores

Respō.

sz vel vitā meā tuo tibi iure v̄dicasti. Tale
in eo/celesti qui polum cardine vestat.

Salutes multas lōgo t̄p̄e duraturas. Quas ad me f̄as dedisti a
mice colende/legi cū summa animi voluptate/que amoris/ami
cicieq̄ vim abunde p̄fererūt. Et (vt de calce tuaz/cupit meoz ef
ficia) nūq̄ desinā quo ad vixero tibi seruicio vt vsui esse. Quidē
enī sp̄q̄ manebūt amico meo inscripti labores/quos p̄ me cepisti
indefesse. Non enī tā gaudet platanus riuo/nec iūcus in v̄nda/q̄
ego tuis f̄uicis delectabor. si me admiseris vultozē. Nec p̄moto
dignitatis (quā inierit q̄ ad p̄te) me seigniorē faciet. Ad aut̄ mee
p̄motioni gratularis/gr̄as habeo. et tibi gratulor gratulāri. Quis
dā adhuc aliud restat. q̄d ad te scripsisse veī q̄d ob varias occupa
cōes meas/in aliū t̄p̄us remisit. Na in eo/qui ip̄at t̄p̄is et astis

It̄ noua epistola responsioni

Salutes p̄rimas mille et succata dulciores. Ad̄ respondens
tuis in l̄ris meministi carissimē f̄e/me plures p̄ te cepisse labores/nō
mibi molliter in animum cadit. quicunq̄ enim diligit nō laborat.
vera amicitia nullo fasce curuabitur. Pro eāto/boc nomē labor/
nunq̄ cecidit in amante. Fuit mibi seip̄er seruicū tui suauissimas
gustas/cuius nunq̄ satur extitit. nec posset igitur mibi ex faceret
crescere fastidium/quod noscit dominus/qui te saluum velit atq̄
felice. Pareto breuitati/nā eam ob rem breuissime scribo. ne qui
l̄raz multitudine tibi oneri sim. etiā ac etiam v̄p̄em lōgitudine.

Epistola increpatiuā amici

q̄ secreta crediderit mulieri.

Retitias plurimas loco salutis. Quāuis hui⁹ diei (cati. rit) labor
tonnū suaderet atq̄ quie tē. eget tamē tui amor vt graues oculos/

Solum. XLVII.

desellorq; digitos ad haec scribenda ppellerem. Exposuit mihi se-
cretissime nostrae rei quā agim⁹ longam seriem ancilla tua / iudicio
meo magis loquaculis / q̄ secreti natura exposceret. Et vt pace tua
dixero / quid hac in te fieri potuisset. delirius non video / q̄ q̄ mult
ebri garrulitati adeo celanda committeres: que id solum tacere
potest quod nescit / que inter pericula non distinguit. nec scit quid
iure timeat. Doleo certe (vt adhuc libertus loquat) crescentibus
annis / decrescere prudentiam. Simulant ego nihil omnium me in-
telligere que diceret. sic ambigua / attonitaq; redit. Vale tarde ex
Parisius aculos iuuante / lumenq; supplente candela.

Intimat filius patri se ve-

stes perdidisse. veniam deprecans.

Detendissime pater / necessitas me cogit et inst⁹ dolor impellit:
ad vos vestraque pietate pro venia pfugere. quā missi assequar longi
no vluere nō affecto. Due mihi furto ablate sunt tunice iunū p̄ma
ex archa mea quā obserare neglexi. Culpā igit mee negligentie p̄fi-
teor. pro qua supplex ego plenissimo corde / p̄plosis manib⁹ / ama-
ris suspirijs / largisq; gemitib⁹ veniā implozo. leges subitur⁹ / penas
q; passurus quas statueris. Nihil mihi spei supesse putabo. si vos
non poterint mee lacrimae ad remissionem inflectere. Jā primū ex-
perior illud senece / q; somnus locū n̄ habet. vbi dolor et met⁹ ha-
bitat. Dignet igit paternā v̄ra pietas / doletī filio misereri. et rozi
ignoscendo. vestesq; nonas largiendo: quo sentire valeū paternuz
fauore vestri / a me nō esse alienū. Secerit me hec p̄ditio donec vi-
xero cautiores. Valere in cristo ibesa animo benigno et mente quie-
te. Ex dononia tunū prima sopitam iam diem clauserat vmbra.

Respo parris super vestiuꝝ

Altera hui⁹ diei qua ex sancto la cobo pegrin⁹ rediisse: p̄dicōe
fili recepti lras / mihi quidē minime graras. quib⁹ significas duas ti-
bi tunicas sublatas esse. Studeasq; duras increpationes meas eua-
dere. pfessione tua (p̄stus forsā v̄bo nasontis) qd numē pfessis als
qd pater. s; exaduerso cū claudiano clamo: qd unat errores mersa
sā pupe fateti. Qui tū veniaz petis. hanc tibi largiter tribuo: atq;

B i

totā culpā in caput meū refeto. q̄ tibi vnicū corp⁹ habēti ctes tuis
cas vedit. vñā si nisi habuisses/duas nūq̄ pdidisses. Vbi aut̄ pol
liceris. te in antea ne idē accidat p̄spectuz. Iter in tui fauorē hāc
I me curā suscipio. ne a studio tuo nimia cura distraharis. lego p̄no
voto tibi do fidē/te b̄ āno duarū tunicarū n̄ futurū pditorē. s̄ de ea
quā vestitis solā/curā tibi relinquo. Et vale felicis q̄ memisti.

Alia respō ad idē. s̄ durior.

Asperimas vitgas pro salute. Pridie eius diei/q̄ peregrinacōe
fundus/domum meam rediissem (pellime nequam) perlate sūt ad
me littere tue/quas adhuc clausas/letis oculis vidi. apertas autē
fronte rugata mor rupi. indignoq̄ animo perfas sub pedes con
feci. Quid stolidē misselle fateri iuar. quid precari/qui totiens
in hunc eundem errorem prouisti/correns correptam. totiensq̄
indultum. Negligentia em̄ tua/quaz multū habes. paucā gemis.
nouos mibi sp̄/ac nouos dolores. p̄creat. quoz n̄m finē vido nisi
quē finis vite sit latur. Sepe te argui z obiurgau. s̄ serpsit semp
hoc malum longius/quomagis impato. magis spernis z resistis
Saltare potes/picarum more/tippula leuior/non te vestium no
ua fasce grauabo. Felix vale eo pacto/quo tuus magistris intima
ul. Si autem que futura sit illa vultudo/toges erige ad harum
caput in salutationē oculos/in ea facile/quid velim. ipeculaberis.

Iterum super eodez. filius

ad patrem dat litteras desolatorias.

Commendatione humillima/debita veneratione premissa. Dum
litteras vestras nō tam hylari animo/q̄ humili mente perlegis
metuendissime pater. mor gene madent lacrimis sua sponte pro
fuis. Adeoq̄ itam vestram expaui. vt patum affuerit qui non vi
ta defungeret. cibus habitus non capitur/somnus cupidus nō ha
detur/sanitas/vigor/letitia/reliqua quoq̄ me deserūt omnia (p̄
ter fletus z mesta suspiria) quibus iam meam compenso negligē
tiam. Ex quibus (p̄ssime pater) si me leuare recūsaueritis. z semp
mibi (vt Utegilij verbum est) lacrimae voluauerit inanes. nō video
quid superest/q̄ q̄ hos breui sim finiturus morte dolores. Ad p̄

Johium. XLVIII.

des igitur vestros/humillima genuflectione prostratus/supplico:
indulgere atq; subuenire dignemini plātatōni v're. ne arefcat ⁊ pe
reat. Arefcere aut̄ necesse est ramasculū/si absclusus fomētū nō ha
beat a radice. Valete optie p̄ q̄ felicissime/sitq; vestri custos reg
nator olimpi. Ex bononia/oriente sole inlū/strabente terciam.

Frater scribit ad fratrem su

Salutes/frat̄ etno amore venustas. Et optie/patuit per eodē
heri genitor n̄/nūis amicis cenā certe splendidā/ubi sermo mult⁹
de multis/sed de te precipuus fuit. qui res tuas custodia tenui p̄
didisti. refera v̄ba singulorū scriptu foret longissimū/dū corā erim⁹
cūda tibi secreta dicā. Quid em̄ secretū volum⁹. nō tute litteris com
mēdat. Et solo ubi ne desiteris iteratis l̄ris veniā patris impetra
ti/in tempusq; reliquum res tuas diligentius/sub tutis clausuris
recondere cures. nec fueris segnis/vanusq; auditor butus ouidita
ni. Non minor est virtus q̄ querere patra tueti. Vale sanus/lon⁹
gumq; superstes. Ex Colonia volanter calamo equante sagittam.

Ad idem super eodem.

Salutes/fido obsequio conuincas. In hesternā cena (carissē fr̄)
quā n̄ p̄ cū amicissimis habuit. inlites tuū nomē stabat asseruit
frequēter p̄ statuisse se/ne modicā i te partē/teq; suaz collocare.
si tu votis suis (vt filū decuit) paruisses. Dixit namq; te noctē vi
no/⁊ diē somno prerere. qui lectiones nūq; visitas nō coad̄/⁊ q̄
tibi omnis incuria fluxit in amorē. Vereor q̄ i te scuitet. si ei elles
obui⁹. Repetā v̄ba in tuā excusationē inflectere. sz mox ego legēs in
vultu animū p̄sis/quē genarū subor⁹ rubor accusauit. Suppres
si labia. linguamq; cohibui. timēs ne (si loqueret) redemēt⁹ mo
ueretur. Sed consulo/q̄ ad patrem denno scribas. si eius irā mi
tigare vellis. velle aut debes. si sapias. Neq; presentabis te patri/
donec vultus priores induerit. precaberis absens audentior. Ep̄o
stola enim nec timet. nec erubescit. Interea summo pere conabor
eius animum (secundo spirante vento) mollidorem efficere. Dado
q; te de singulis celanda sub fide certiorē. Quod latius. nō scri
bo dabis veniam /attrito calamo. ignoscesq; animo occupato. ⁊
B ū

parces fessis digitis. Optime frater felix sanctusq; valets

Frater fratri respondet.

Collegi tuis ex lris/optie fr/ patrē nr̄m ex vestitiū meaz p̄d̄tione/
necdū esse q̄teto aio. Et s̄ulis denuo patri scribā. nec cessem veni
em postulare. Tuo igit̄ p̄siliū frer?/ quo dū egui/nūq̄ steti nō ad
latus. tibi lras n̄tro patri dādas/bis inclusas/quas sibi p̄sentā
bis sub sereno sidere habita ratione t̄p̄is/z studeas ita patrē leni
re v̄bis/vr̄ priorē ad morē animū figat/neq; destiteris. donec om
nē ire motū/nūbēq; p̄puleris. Sic quoq; p̄gas/vr̄ tua industria te
docebit. P̄suasum mihi firme habeo. opē tuā mihi minime defu
turā. Vale frater/vr̄ opto. Ego quoq; valerē/vr̄ ille quē videt the
rentian? gnato p̄siliū cū re amissile. nisi te in spem mihi p̄tulisses.
quo fit vr̄ om̄issa re spem nō per̄d̄idi. te seruato. Ex Parisius. sep
tembris vicesima sexta/volante calamo velocibusalis.

Epistola eiusdem ad idem.

Salutes plurimas/beniuiola penna depictas. Studeas (rogo) su
auissime frater/litteras meas bis inclusas/patri nostro clara sub
nura presentare. dum scilicet eius facies/animi sui fidelis interpo
quidam lectoris presertim videtur. Et quicquid viribus potes/
ingenio/lingua/id totū in rē meā accomoda. Proderis. si fueris
idonea t̄p̄a nāq;?/si idonea v̄ba. Ad illius em̄ p̄petuū est. ea que p
se grata fuerūt. ex consulta relatione displicuisse. z dura q̄nq; co tē
pore/edq; artificio relata/que nūz immodū placuerūt. Esti etioz
p̄missis p̄cibus/elus tram vincere nō poteris. nō facile detesteris.
Nā persepe vidim? simplas preces deficere. sz valuisse geminatas
Spero tū/si bene prestiteris (carissime frater) non frustra conate
ris. quā noster animus patris/in me feceris molliorem. Et t̄nua
quo ad poteris culpā. polliceare in reliquū tempus exadā custodi
am/z (vr̄ pauco verbo om̄nia claudam) patris gratiam quaz mea
negligētia perdidit. tua diligentia redime. Sz quorsū hec instrūdo
te non eges. non est meum docere minervam. tu frater tua v̄rete in
dustria. ingenium enim tuum/tibi modum z ordinem dabit. qui
patris adit?/vires/z t̄nipoza nosti. Tu vale optime frater. ego

Folium. XLIX.

quoque valeo si valere sit animum / et suspensum vivere.

Respondet pater super litte

Nescio vir optime / quis vspia vinit / ris nullis a filij sui mgro
curi? vobis fide pare ac tuis tribuā: qui nō aliud in ore gerere: aliū
mēte psuesti. ita accipio te firmiter putare: eas quas laudes de fili
o scribis in filiu cadere. Sz qz gressib' iuuenū nihil incerti' sūme
exoporo: vt filiu expectes extollere: pserim vt vire' sit z mature
rit: ne flos p fructu / p arbore radix / z crudum laudetur pro matu
ro. Cōsilia tū splectoz tua / tuis rationib' / tuisqz precib' libēs par
eo: filiūqz in gratiā suscipio tuis lris prouocat'. De vestitu / z teg
mento sibi prospicites: vt dabit necessitas / non voluptas. Quantū
tamen poterit (te moderāte) paternis denarijs parcere discat: inul
tis curis / multoqz sudore questis. Vale cursum. Ex dononisa sep
tembz vltima tarde / dum nigra celum circumuoluitur vmbra.

Incitatio in amicitiam ad

hominē nō oculo sed fama notum / cū retitatioe nouorum.
Plurimas felici affectu salutes. Quia te virum optimū / hisqz hu
manitatis studijs insudasse audio: quibus apprime delector. Hinc
trabor desiderio vehementi tui / oculo visendi meo / quem te totū
tuis in scriptis creberrime vidi. Qui tanta elegantia scribere dice
ris: vt omnes tuum calamum eloquentie fontem appellant: eundē
qz dignum vt fulgido auro tingeretur: qui possim omnes amore
quodā tui nominis capiuntur. teqz non minus / q̄ vnam quanda
ciceronis imaginem / venerantur. Scripta em̄ tua quot lectores in
ueniunt: tot habent sui splendoris admiratores. Est em̄ stilus tu
us splendens / z resonans / mīto artificio subtilissimoqz filo con
tinuus / magni z felicissimi ingenij monimētū. Pro igit' inter nos
amorem optimū inchoari: ceptūqz semper augeri omni tempore se
cluso / at non incōtinue fluxit homerus mīneruam (que touts e ce
rebro fluxit) doctos homines colligare cathena aurea / quīs inu
cem discent z procul absint Tu (si me dignum tui amoris cēseas)
me inter tuos cōnumera. z bene vale. Si noua petis: et escunt apō
nos crudelia bella / multus sanguis effūdatur. vrbes delentur: sa

B ij

cre edes incense sunt: agri vastati / dispersi coloni. quisquis em̄ for
tior / is est ferocior / misero sp̄ patiente popello / nullus dies nobis
securus / nullaq; nox quieta est / in vrtūq; aure dormit nemo. **D**u
nis hec res ferro geritur / calidē / omnia miscet impetus / ardorq;
pugnantium. **P**luraq; scribere dolor prohibet: / z singula rumpit
vba singultus / tremor inest digitis / vt semitensus / semiq; lapsus /
caiamus vix (rursus vale) depingit. **S**ed q̄ tam longus fui: amor
ille (queso) te flectat in veniam / qui ad multiloquium me coegi.

Responsio ad precedentem

Salutes multe virtuti cōexas. **L**itteras tuas vix colēde / grate /
z virtutis plenas. **D**um perlegeram. letitia repente perfulsus suz:
atq; vltro presentatum mihi beniuolente tue officium libenter ac
cepi ab offerente / qd̄ rogare statueram etiam a negante. **V**isa pro
fecto mihi est litteras tuas legenti / resonare in aures meas preda
ra illa ciceronis sententia / que nihil minus esse hominis arbitrat:
q̄ illi in amore nō respōdere: a quo vltro prouocetur. **P**roinde /
vix optime / mutuū amorē libens reddo gaudensq; recipio: / z quez
recipio adhuc repero: / z quez reddo adhuc debeo. vltroq; semp in
limine stabo. in amicitiarum portas te hylarissime recepimus non
prius excusurus / q̄ mihi animā mors excludet. vbi autem scribis:
q̄ apud te omnis dependeat ab amīs suspiranda te. **I**llus / siāma /
fame / ferro duriter afflicta / que quōdam hostes vtrāque calce cal
cauit hostiumq; risit incurfus / nullo timore confusa / vehementer
doleo. **S**ed esto dono animo / h̄yems iam breui ad eunt immēlos
ardores premens / que iras domabit: / cogetq; algescere flammās.
Vale. **E**x vada calido calamo / z ocuis euro octobris sexta.

Eplā cōmēdatiua amici ad

Obiacōez obsequiū q̄plimā p salute. **E**xist a me p̄fētū / amicu
lator amice carissimē / vras ad te p̄mēdatiuas / q̄s (vt vix fateat) eo
trepidi de di q̄ tuā caritatē / ego vlt̄ parz de te meriti frequēt̄ mo
lestauit. **S**z dū animū subit: tua millies mihi p̄specta humanitas /
qua p̄desse plurib; soles: deesse nemini / ausim suggessit p̄ vico
scribere: cui rogo in rem esse dignetur. **A**d sic intelli. cū vclim si co

Folium. L.

mode potes. parebit tibi patrias mea dū exposces. Vale ex. R.
raptius cursu leporis / dum sancti laurentij dies festus illuxerat.

Responsio descriptiua incō

stantie eius / pro quo rogatum est.

Salutes dulci amore spirantes. Vbi p̄ma facies tua ar̄ l̄ray / venerā
de p̄ceptoz / se in oculos p̄gesserat meos / gratulabar amori / s̄ erro
ri p̄partiebar. quo intimi⁹ a te dilectū q̄ cognitū p̄mēdasti / z quidē
viz ad oīa rectā p̄silia p̄tumacē / In quo nulla vit̄⁹ est. null⁹ respe
ctus honesti / nulla d̄ctoz fides / factozūqz p̄stātia / cuius animus
ad lunā mutat. atz cū omni vento (caduce frōdis more) circūuolui
tur. in stargz v̄tilozū ad omnē statum vertit itaqz rotat̄ et in quā
partē sit casurus / sciri nequeat. in quez aptissime cadit illud petrar
che / q̄ difficile sit cani lectuz sternere. qui ambulaturus huc atqz
illic in ḡruz vertitur. vt nescias vbi puluinar colloces. Superesse
video. vt te tandē consiliū / z me penitebit obsequiū. nam quicquid
ei fauoris prestiteris / socius ex eius memoria / q̄ angustia ex metu
compressa elabetur. Multa habet signa inconstātis animi nō ha
bentis tenorem sui / nullis cōsilijs aquiescit. sua semper temerita
te mergitur. z diffluit / nō mollius audit amicos quam (vt stadū
verbum est) Tennes curant vaga. lumina nimbos. Si igitur fa
me tue beneconsultum iri velis. illud per necessariū est videre qua
ratione hunc hominem / quo nemo magis suo impetu abuti soleat
a te amari. defendiqz conueniat. Adalo enim ego obediendo a
mico parum prudens videri. q̄ per contumaciam de prodētia glo
riati. neqz cause succurrant. an recte fecerim a te ratio exigatur.
me excusabit obsequiū. tua enī auctoritas / mibi pro ratione sufficit
Vale sempqz precipe / tuus semp fuero si tēpus postular̄ aut res.

Frater fratri intimat senio

reim fratrem militē creatum / z in capitaneum electum.

Summas summo rigore salutes. Frater noster senio / antantissi
me frater / in capitaneū delect⁹ est non tam iudicio q̄ errore / q̄ res
sue nature male respōdet. Adā sp̄ ab adoleſcentia / sola hostis in
sp̄ editione mox expalluit. p̄tenuit. obrigit. z salutē pedū celeritā

te quesiuist. Qui non modo terretur. si gladiū miscantē in hostium
manu p̄spererit. sed sono z vmbriis / z nudo nomie belli. Quis er
ma nō tā ei tutamini sunt. q̄ oneri. Qui post vmbriā caloris impa
ricōs z pulueris / solē ferre nō potest. nec post sudorē galeā. Nam
statim dū p̄caluit / vel leuissimo motu agitar⁹ est in sudorem sicut
nix sole resoluit. Adiles tū creatus est. s; infra famā vocabuli mā
sic Elegās quoq; p̄sona est. formā certe dignā habens / cui vitili
oz anim⁹ respōdisset. Iuniori autē ferrari nostro militia foret ma
iori decori / cui marcius labor iocundus est. qui non tam ferrum
splendidum amat q̄ cruentum. tanteq; agilitatis est vt nec curiu /
nec saltu / nec ense / nec arcu sup̄aretur. sed vt magnus belli artifice
indifferens est vel equis / vel pedibus terra / vel mari dimicare.
quem omnes imitari conantur. nulli aut paucissimi possunt. Male
z longum viue superstes. Ex montibus / raptissime Junū quinea.

Adamicuz comendatio 10

cosa / cuiusdam gloriosi z electissimi hominis.
Salutes plurimas leto risu commixtas. Dum calamum ad has
scribendas attramēto illitū papiro p̄necto vir amice / seruitto mihi
suboriri r̄t̄lationes in risum / quem vix compeisci / causam facile
agnoueris / dum harum latoris comitem parumper audieris.
quem (queso) videas. exercites. colas. mercuri⁹q; v̄anno cōuoluas
audies elatam beluam / ventoso inflatam tumore / qui seipsum ad
eo leuat. ac Celi filius esset. vel alijs ex ceticulis natus / omneq;
celi cardines perambulasset. qui seipsum ipso Apolline plenum
existimat. putans merum salem esse quo dcunq; loquatur. quasi ex
deorum registro / secretis oculis inspecto / omnia colligeret. Sep
rem illos (quos ḡteria tulit) sapiētes. lōge p̄ se facit. quo tū no vi
nit ebetiori ingenio / aut tardiori / aut magis ignauo. Et q; adeo
se sapientē p̄lcat. quasi eo in lucez p̄ducto / tertio e celo ceciderit.
Eatho / z quasi totā m̄nerū iā ebiberit liquefācā / vel inclusum
habeat totū in cerebro iouem. Sati⁹q; demens est vt sibi decerni
statuaz postularer / vixq; dignaretur habere preconem sue laudis.
Hom̄erum. nec quemp̄iā dignum reputat qui v̄estiū suaz fimbri
as contingeret. s; dignum sese qui tonis / aureum thronum / solis

Folium. Lr.

radiantem domum / deorumqz atria superumqz templa pcederet.
Sed vale vale, hec scribens tuisu dissoluo. **Sz** hunc hominem tuis
tibi commendo: vt illi assis: videas: audias: z secum habites.

Epistola conquerens de in

condio armigeroz / ad creditores / vt terminos salationis extēdāe
Salutes multas / sancto tandē fine reclusas. **Ad** vos omnes nūc
scribo (amicissimi viri) vnus quidem non diuersis litteris / putans
vos epistolis nō debere diuisi: quos vnus amor / vnqz causa cō
nectit. **Parcat** (q̄so) stili ineptie, dolor em̄ ornant nō habet neqz
egra esse potest / aut tristis eloquētia. **Uxor** z ples vna mecū ola
pdidim? per man? z animū / quib? n̄tuofo conatū decreuim? vt
ad questuz / donec grauamina alferi etis a collo puletim?. **Dia**
nō igni sensillimo p̄crematr armigeri / sz facili? dolorē lenire meū /
si n̄ vobis debitor esse, **Sz** tā (si animos vtos in me dentignos nō
habeam / z solutiones in largam diem protrahere non libeat) m̄
hil spei superest: qui non fagus fiam z profugus / z quocunqz fors
me duxerit: deserat hospes. **Sed** magna ego spe ad vestras p̄tes
tes me conuerto: quibus inuitus expurgere spero: si compati libue
rit mihi z solutionis terminos gratiosius extendere: quod vt be
nigniter facere dignemini / p̄cedibus multis implozo / z obsecro, qd
si feceritis me nunq̄ onissitum accipite: quod vtilitatibus vestris
conducere p̄spereto. **Valete** colendissimi viri, fidemqz in me sin
teram habetote: omni timore dimoto. **Scriptum** sub blauio celo /
lana supplente diem / in loco quem p̄stititerit siluisse.

Respō ad eplāz p̄scriptaz.

Salutes stables / sine carentes. **Quantum** nobis doloris accesserit
tū exinfortunio tuo / vir carissime / facile poteris ex nostro singula
ri in te amore iudicare. **Pu** pugit certe corda nostra epistola tua /
que lacrimas nostris ex oculis non paucas excussisset: si mulierum
more (in fietibus consolacōem iacere putassemus. **Lertū** habeto:
animū erga te nostrum iunuari non posse. **Sic** em̄ bens nuntioz
ficta est illa amicitia / que cum fortuna / non cum vtrute decurrit.
Et em̄ intelligim? q̄ fori animo sis: maiorē letitiam ex tui animi

stantia pcepimus. Quod ex iniuria fortune dolorem non habemus
nos/tuis votis defuturos. Libere igitur aditum ad nos/libetque ad
scellum/bis nostris litteris/signillo firmatis pollicemur. Datum opera/non modo
debiti nostri dilatorum/sed omni adimento quo ad nostra facultas erit: ut
pietatis et pularum expurgas, multi ceciderunt ut alii resurgerent,
nihil fortuna cepit/ quod non dedit. turis multo cum fenore reddere
potest. Solent vehementes fortune pulsus/breues esse quia partes eius,
fortuna lassabit: non minus volunt aduersa quam grata. omnium equa
vertigo est. Tu igitur posthabitis omnibus/omni dolore deiectione/
ad nos redeas: et quidem fidenter (ut debes) lete (ut soles) feliciter
(ut speramus) Vale in eo/ qui fortunam donet/ et auferat.

Excusatio non scriptiois

propter qualitatem temporum.

Salutes stabiles/omni firmo persistentiores. Scio frater castissime
nostra plurimum interesse/ ut prope alter alteri perscrudamus. Si
tamen hanc facultatem mihi quis casus eripiat/ mea tamen in te officia con-
stabit. non secus ac sepe scribere. Et certo tibi dico ut certum nunquam
nisi tua in me fides maxime posset. vix has ad te proferendas litteras hac
reperitate dedissem. Scis enim quod varie sint hominum/suspiciones/ et
quod propriis liget/quanta vis hominum/ et ipsi et quod incerti omnium reperiuntur
/qua flexibiles voluntates omnium: quid undique insidiarum intentio-
lat/que partim assunt/partim impendunt. Si quando tamen res
sederit bellorum impetus/ ut aliqua tot lucubus alia cogitatio in-
ferri possit/ non litteris modo/ sed voluminibus te fatigabo. Vale
le sub leto sidere/ ut tuus honor/ tua virtus/ tua merita poscant

Aliud exemplum excusans non

scriptioem/ propter mendacia populi/ et nanciorum
amicicias plurimas multa salute secundas. Et si frequenter ex
me noua scribi postulas (honorade preceptor) non ausim tamen in te opera
turbine/aliquid calamo promittere. Nam quod diffundit rumor: quod fama
dispugnat/ tamen sepe absunt a veritate. Tamen lucem distat ab umbra/ et quod
credita difficiliora sunt: quod ipse die sine sole dixeris. Ad enim vultus
nunciat in aures meas/ nullo potere cadit: cum non ex rebus (quod dicat)

Folium. LII.

frabere didicit. sz eo tendit quo ducat passionum impetus. In te-
labia ad nutum sermo nascit. sibi te nulla rudente (figuloz more)
quid? (vt grecoz vbu est) ollis ansas pceditur pro libito apponere
Semper hos habui risu dignos / qui dant aures siculo vulgi. par-
tiqz duco quid loquatur garrulus populus / qui ciconiaruz instat
e osfris in humeros ductis / vagam sonuz mittit in auras. qui si ad
miseram aliquam vel matronulam serpsit / mox prouincias pene-
trat. Quis igitur nisi sensus in ops finem dederit ceco tumori. qui
tam tremulo nititur fundamento. Sed de his finem facio / ne du-
loqui prop ono. videat oblocutus. Vale. z a me te amari constan-
tissime tene. Eut aut iam te visitare non possum. foret causa scrip-
tu longior / q̄ fessis iam digitis / tritoqz calamo pingi possit. Ex
Brugis mane. marcii. r. priusq̄ totas auroz tenebras dimouissz.

Comēdatur amicus amico

Carissime fautor / letissim⁹ ubi assit anim⁹ / z plurima salus. Non
ad te scribere: qui tibi toties p̄ibus meis oneri fui. si nō hui⁹ ami-
ci mei / qui has p̄fert. maxim⁹ amor qui etiā te amicum vincere pa-
ro. me viasset. Tā vulgar⁹ est em̄ tu⁹ in me amor in auribus homi-
nū / vt quisquis tua assistentia egeat. sese primo existimet meo ege-
re intermētū. Rogat⁹ igit̄ rogo nō eo more / quo nō rogar⁹ soluisse.
vex nō admōit⁹ rogar⁹ / si rogātis animū numio flatu prenouiss̄
sē / vt hūc amicu meū / integre p̄dicōis / z mētis hoiez / meo nom̄ne
in his q̄ tibi deuelabit. habeas summope p̄mendatū / quo intelli-
gam / has meas litteras tm̄ q̄tū rogans sperauit. z ego scribes cō-
fidebam apud te pondus habuisse. Vale. z me illum sp̄ expecta.
qui tibi indies ex caro faciat curiorem.

Respō.

Hanc omnia fautor optime salte. Commēdasti mihi (vir amicitii
me) tui nepotis optimi viri filium / in gestu / z facie patri vsqz adeo
simile. vt in vno corpe vtrūqz p̄gnoscas. cuius res in turbido posi-
te sunt. vt curam amicoz celeri occurru epigant / alioquin piculum
subiture / cui animo indefesso assistere non tardabo. tua amicitia
tractus / quā ais in fronte epistole tue / multis testidus p̄firmatā /
tū p̄ter innumera / z in me p̄gesta merita patris. que nunc taceo.

Et nam si promerere petgo/verecor: ne aut omnia recedendo/nal
lum scribendi faciam finem/aut pauca attingendo oblitus videar
reliquozum. Valeto feliciter/meqz suo patri p̄mendatam reddito

Responsio alio sensu.

Salueto. Illum quem mihi (colende v̄r) tanto pe commendaſti:
eo quippe maſori ſtudio quo minori/iudicio/tempore longiſſimo
nouū v̄rū eſſe amicitia frigidā/renuū fide/z parca virtute. nō dig
num in quem dñā olem̄iam tuā figas/z merita p̄feras. Dicar em̄
eſt: plurima pollicetur:paucaſſima preſtat. Non em̄ eſt facile dictū
q̄ ſit in agendis ambiguus/q̄ contrarijs deſiderijs affici videat
q̄ paruumqz ſibi p̄ſtare: quī arundinea quadam lenitate/facili ven
to/nunc huc/nunc illic impellitur. Nam quotquot adit conſulens
adit certe plurimos/tor accipit ſententias: quī tandem tñ conſilio
nihil/ſed cuncta remeritate ac veſania p̄ſequitur. Pudet me ho
minis lenitatem referre: que facilius accenſari/q̄ emendari poteſt
Tu tñ cū has legeris/lacerato: vt etiā eo cancius nūc ſue ſante cū
ſulamus, non tñ quid ille mereatur/intuebar: ſed quid p̄ me fieri
decebat a te mei amantiffimo p̄nociatum. Sibi igit aditum ſabi
limum dedi: p̄miſſiqz operam ob tuum interuentum ſibi nūllaten
deſitutam. Si quid velis reliquum p̄ſidenter impara fueritqz mi
hi ſemper cure/ne quis tuis in ſeruitijs me ſuperet: vel in amicitia
preferatur. Vale. v̄tueqz dies ſperos/z ſine ſuſpicio noctes.

Scribitur auūculo vt reuo

cet nepotē amore captū/ne ſe ſicōſulte/miſero matrimonio ddat.
Salutes plurimas amico favore ſecūdas. Nepos tuus (niſi mor
obicem ponas/cariffime dñe) ſe dabit matrimonio. Am̄e em̄ pau
peris v̄rū ſitam/ſapumqz voluit: cuius pater opes ſic obligauit
ſuas/vt non habeat quō tegmine velet iure regenda: neqz reſtam
qua poſtulet ignem. Sed cināus eſt odijs malis: nudus donis/
z nudus amicis. Ardet is nepos tuus/ſeuiffimo illo veneris igne
quem non facile extingere: niſi aliqua induſtria tua/eundem in e
lia loca remiſeris. Tante em̄ pulcritudinis puella eſt: vt non ea
ſtrozum ignis/neqz lucidus ether pulchior ſit: procerto eſt corpore

Folium. LIII.

facieq; venusta. Aditum dicta quis corporis candor/quis oratorum decore/que genarum gratia. Es enim/numerofq; diis dignos habet. sua fronte potens serenare sidera/ut videat aut dea/aut pbebi foror/aut nympharum sanguinis vna. Quam si optimus ille foror marum elector iupiter pristinis temporibus vidisset/seruiss; ora diane/nec ledã cigno/nec auro dianã fefellisset. nec aliã nule/nec aliã thauru/s; hãc solã adamaset/omnisq; alias in hac vna ppe fisset. Cui etia lingua varia micat arte loquedi/cui cederet si ex tumulo tult^o exurgeret. Nonit miro artificio iuuenũ animos blãdis oculis/blãdoq; sermone excitare. gest^o habet fida facetia plenos quã si videres nõ polles gratiã mox suoz/quã foris affert)vsq; satis admirari. quo magis atq; magis nepoti metuẽduz est. ne quid subito temere egerit. q; eũ perpetuo afflixerit. Sed vale ageq; qd expedit. timor periculi festinantiam postulat. Ex tornaco septembris vicefima septima/nocte fere mediã somnũ suadẽribus astris.

Responsio ad precedentem

Obsequia prompta pro salute. Dũ gallus pteco die luce voce per nigili nunciasset. honozã de vir/atq; anroza aliquid luminis afferre ceperat insulcat iuimib^o meis famulus tu^o sceno asperfus/circũlitus sudore/lãas tuas suavissimas offerens. quib^o vix satis plectis vaga quidẽ mihi z dubie mētis mox assunt auguria/quo dubius reddoz quid agã. mox e ceci palpãtis/que vel qua sit via querẽtis cui^o oculus baculus est/z dux fortuna. Loco igit^o baculi/fratri meo lãas scribo pceptui tuo psonas/fortũe cetera mãdãs. Tenor litteraz est q; mox hĩsdẽ inspectis/omni re alia posthabita/ad me nõ rã currat q; aduolet necessitate magna cogente. Quã si frigidior fuerit. tue virtutis erit aurib^o suis calorẽ inflare. si illi laqueo incidere itã magis pdit^o est. q; itappa in ethna. Nosco matre que vix habuit turpẽ/cui^o vult^o vix human^o videbat. si nõ bipes/i nõ erecto in celũ capite abulasset. mox vsum indicasset. quõ/mulieri visum est vix indignũ/cui tã pulcra species p dormiret. dignũ tñ quez ipsa deciperet. Due autã itã vix habeat inscius sũ. Id tñ vnũ scio. dictã matre ingenũ habuisse validũ/omnis femini doli capacissimum. Ita em̃ omnĩ mulier regnas/dolosq; illa amorũ rethia tendere.

pedes stringere / z (vt aiunt) caput ligare p̄housit / vt ad miraculū
vsqz sua astutia p̄tenderet. Sorores habuit tres / quib⁹ nō belenā
pulchriorē ptuleris, ita tñ luxuī z gule deditas / quasi essent in hic
cū / z suoz transformate. Rogo me certiorē facitoz / quid agāt / quali
ter viuāt / quid quoqz fortunaz habeāt. Et vale impatore felicioz

Respo ad id quod in calce

precedentis epistole petebatur.

Eupidū obsequiū loco salutis. Tibi in secreto z (vt aiunt) sub polli
ce dico / p̄dulcis amice / eas sorores de quib⁹ in calce līaz tuaz me
misiisti / oēm pudiciā oēs qz verecūdiā vino abluere / q̄ nō ad solē /
sz ad faces z cereos vident. q̄ raro añ educāt oculos besterna graues
crapula / noctisqz / vigilia q̄ rursus apparere nox ceperit / vt in eas il
lud virgilianū cadat. Illis sera tabēs / accendit lumina vesp. Ubi
tñ eas aliqñ basilicas visitare ptigerit / vel theatrū / ita se ornāt / vt
quas d̄formes āteputalles / quā liber iā cultā / ip̄az venere arbitre
ris / q̄ cti mltos annos p̄ terga relinquant / ad huc tñ sentire vidēt
sub eaz venustus pellib⁹ adolescentē est / z foris etatis p̄virgines /
q̄ nec veneris flāmas (vt ouidij v̄bū est) nec seuos effugiūt ignes.
n̄ prius terminū luxurie q̄ vite habiture / tot amāt quot vidēt iuue
nes forma coruscas / nec pudorē miscēt amori. Hortū incedē mo
dū mira arte p̄ponere / id quoqz nolle qd̄ velint / z vele qd̄ nolint
simulare / z lacrimas (si opus sit) gratis profūdere. Nihil p̄cupiscit
potest qd̄ nolint / nihil volūt quin audeant / nihil audēt qd̄ nō pfici
ant. Nō facile earum ingentiū / artes / dolos / laqueos / expressero.
Ita doctē sunt adolescentulos vncis z tendiculis trahere / suisqz
catenis stringere / quas nec euadere / nec vilo impetu confringere
possunt. Senior omniū scit mirabili dolo (dum sibi flos etatis
adesset) furta tegere / oculosqz velare mariti. Cogit em̄ artificio lī
gue maritū suum dū vixeret in dubium vertere / qd̄ viderit / z si yet
bis nō valuit / excusant lacrimis / blandiebatur oculis / vel seduxit
oculis. Vale / longior esse non possum / sera nocte preuentus.

Arguitur amicus ab amico

q̄ nō seruauit pollicita frequentis scriptiois / z noua petuntur.

Folium. LIII.

Salutem in eo sine quo/salus esse non potest. Pollicebaris mihi/carissime domine/abscedens assertione multiplici qd ad me sepe scriberes:quo me felitiorum existimare: si per te pollicita serua reni. Si igit ad huc (vt sp fecisti) me inter tuos teneas: digni deniqz me tuis lris ceseas: te vehemeter etiā atqz etiā rogo: tuis me diuerrimis suauissimiqz lris/in hoc pelago/z aduersitatū turbiditate/nōnūqz visites:reficias:ornes:plane hoc tue virtuti band qua qd deē patiare/qd a tua in oēs sp tuaz eplaz liberalitate tui cupidissim⁹ excludat. Ego em̄ si te noua curare putarē:scriberē ad te crederem quottidianaz lraz longos cōmentarios/ qui in sarcinam crederēt cameli/aut elephātis. Sz si te rite nouerim:interesse tua arbitraris:hec hominum te dā mendosazqz deliramenta ignorare. Contra ego ad omnia noua inclinatas aures habeo. Si quid igitur de secretis futuris adhuc pollice tectis/odorare: sagari⁹ poteris significā: si quid oculi⁹ fuerit annotabis. Vale z quo citi⁹ potes me visita. Clamant domi mee/pro aduētu tuo/auce/z pulli/z graues rauca voce capones.

Respō.

Salutare in vota prosperitate, frequēter dī dīctā meaz arguis p̄stās amice: q̄ lras ad te n̄ dem crebz⁹ potuerit tñ loci distāns z tabellaroz penuria paulisp̄ segnitie meaz alenire. Et quis me negligentie noie apd te suspectū eē doleo: nō tñ tam molestū fuit accusari me abs te officii meū q̄ iocūdū requiri vt sepe scribere. Est em̄ sūmi amoris negare veniaz vel silētio/vel breuib⁹ eplis amicorum/quis scias illis cōstare rationē. Desine (queso) ex tepido calamo/amiciciam tepidam iudicare. Spero enim nostras amicicias longe firmiores/q̄ que paruo silentio petire possint. rebus em̄ z effectibus/amiciciam semper confouendam existimauit: non lingua: q̄ bis/calamo. Neqz amiciciam gero insculptam vnguib⁹ vel cuti impictam/sed cordi z menti ad centrum vsqz impressam/quo nullis vēris defluat vel nullo sapone/nulloqz lixiuo abluat. Nō sic enim meo iudicio ex calamo pēdet: vt pigritante calamo/anim⁹ pigrescere iudicet. Dōgtoz. eēz: sz clamurat nūc⁹/lras nūerat z sillabas/ q̄z nulla tā breuis ē q̄ ei n̄ lōgissima videat suspirat: celūqz suspicit: z sol fugit. Et vereor nedū mihi obsequor: illi sez icomodo

Et quoque forte festinior est: quo dies valde declinat, instatque non amica
pardonibus. Vale, tu facile (quod calamo desit) intelligentia preceperis.

Excusatur silentium et petitur

Amicitias / presertim firmas / loco salutis, Caritas nunc scriptio,
carissimae viri / me uti silentio longo coegit. Et tamen latere aspectu /
cessare a scribendo non potui. ne / non solum tuo sed etiam meo desiderio
negare: quod me videbam officio veteris amoris debere. Velim tibi
pura deas: animum erga te meum immutare non posse, nam neque tu punit
tis ut mutari oportet: neque his sum: qui amicitiam sine causa dissolu-
unt. Tenax amicorum sum: tarde tamen in amicitiam venio. sed recedo tar-
dus, nec soleo amicitiam semel partam dirumpere: vel (ut prius verba
tuli attingam) nec eluere / dissuere vel discindere: vel veteris amore
novo amore / vel clauum clauo expellere. Non facit intervallum loci / a-
micorum animos dissidere. Non semper cum amico presentem esse li-
cet: non semper debet non semper expedit: non semper oportet. Sed litteris inter
absentes imago refulget presentie / quibus animum cum amico mi-
scemus. Quare rogo intercludamus frequenter epistolis / quarum
eiusmodi usus est: ut locis distanti iungantur affectu. usque deus arti-
cilia cepta quasi firmis anchoris continentur. Sine do vale. somn-
enim inuadit oculos / et digitos meos pendulos reddit: et calami
male tenaces / paluinarum me vocat daturum obliuia curis.

Responsio cum petitione.

Suauius omni dulcore salutes. Viris / et valitudini intendat,
tuis poposcisti quod frequenter scriberem: ad futurum polliceor. me tibi neque
quod postulas. ne quoque immutem quod iam diu mihi in usum fuit. Tam
fortis enim mihi semper amicitie nexus fuit: quem non facile ulla dissolutio
ne seivigi posse precedam. Neque vanus fuero ciceronis auditor / qui pre-
cipit civitatis rebus amicitiam anteponi debere: quam et vita hominum deme-
re (ide) existimat: ac solam mundo tollere. Hanc igitur, velim in me alti-
us infusam existimes: quod possit ex absentia evolare. Inanimis enim
amicitiam sedes est: qui animi in vera amicitia / etiam corpora dis-
stant: distare non possunt. cum sibi sese sic miscerent ut vni fiant. Leteque
audui vni non parum doluisse te subegrotum esse. Hicbic rogare me

Folium. LV.

amor impellit / vt eo amplius tue sanitati intēdas / quo plures ami-
 cos optios habes / quos tua bona valitudine velis reddere cōfola-
 tos / inter quos me letissimū dabis / qui tuam optimam sospitatez
 nō minus libēter audiam / q̄ sentia meam / Eluico letus / veteriqz
 nri amozis / quo distantiōz eo tenatior esto / Et parisiis septēbris
 vicefima octauo / tarde dum suaserant candentia sidera somnos.

Mittūtur amico capones.

Salutes tam abundas / vt saccos repleat / sportas z bigas. Adit
 to tibi capones sex bene caudatos / z iudicio meo perpulcros / z si
 forte / hoc te magis iuuat etiam pingues. Tue erit constatis non
 domi valorem / sed mittentis affectum ponderare. Quāq̄ enim
 munusculum paruum sit / id tamen offert leta manus / z magna vo-
 luntas. Et si quid ex me vis / inclino humeros / sibi a te fasciculum
 imponi expectantes. Tu saluus vite / valeqz beatus.

Respō ad epistolā predictā.

Salutes multas cum dilectionis ardore. Dum fessa mēbra lætā /
 z lassus puluinar aures confouere cepisset / altus quoqz somn⁹ me
 opprēserat. Ecce pulsar ad valuas insultat / clamitat nūci⁹ tu⁹ / of-
 fertqz / mox intromissus / mūera tua / q̄ leto vultu duplicauit. Qui
 statim vt venit regredi voluit / quo d̄siderio meo abstraxit / qd̄ tuis
 iussib⁹ addidit. Sz ea lōge magis adauxit eple tue dulcissim⁹ so-
 nus / qui aures plus reficit meas / q̄ sibilantis aure nautas mollior
 pcella delectat. Habeo tibi oblatis mūeris gratias multas. Sz ma-
 ximū velle q̄ munerez p̄tractior / sz līaz liberalior esses / que mox vise
 cor meum rapiunt / dulci sermone diserte. Vale ad lectum rursus
 me vocat sopifera nox / longe proiecta cadunt palpebre / digitus
 elabitur penna / patiuntur nam oculi mira grauitate sopōrem.

Scribit vniuersitas ad con-

silium / pro priuilegiorū tutrone.
 Premissa recōmendatione decenti / ac debita. Viri egregū / dñi /
 amiciqz nostri carissimi / mitrim⁹ iam nūc ad presentiaz dñationū
 vestraz / venerabile vix dilectū nostrū atqz fidelē / presentiaz exbi-
 D iij

bitorum/nostri ex parte plenissime informantur/ occasione cuiusdam
edicti/ auctoritate serenissimi nostri principis super feudis nouiter
emanati/ rogantes prece validiori qua possumus et valemus: qua
tenus illi in dicendis audietur/ et fidem prestitis. ipsam vniuersi
tatem humilem filiam prefati principis nostri/ atque nos prudenti
tissimas probitates vestras ita pretere dignemini. vt ratione pre
dicti edicti/ privilegii suis et indutis atque nobis/ minime deroge
tur: nunc aut in futurum. Quo nobis placitum singularissimum fa
cietis. eoque magis nos obnixos/ ad vestra que vota prestituertis. Vale
te vici egregii prosperitate felici. Datu Louanij sub sigillo nro recto
rie Anno. MD, cccc, septuagesimo. i. Mensis ianuarij die sexta.

Epistola vniuersitatis ad

cancelarium Brabantie pro eodem

Precelestissime vtr/ magnifice dñe/ amiceque nre carissime. Noti
tia illa prehabita qua nobis inuice pfauere tenemur: spe nobis pu
lit et ausum et fidem. Ad ad vestra psona nobis carissimam/ sup oc
curentibus nris accessus haberem? pntore. Longe intellexim? vire
egregie/ quoddam esse auctoritate Illustrissimi principis nri/ sup fei
dis publicati edictum/ quo plurimum suppositis nris derogari time
mus. si non bonis filiis atque prudentijs sit occursum. Pro quo nunc
nostros fidos mittimus atque dilectos/ vt in psilio brabantie/ nos
stras aperiant requestas/ cui dignissime/ cancellariar? dignitate pre
sidentis. Nos igitur (que allumnii precipuum nostrum et scimus et fore
gaudemus) diligentissima prece rogamus quatinus rem nostram
fauorabili promotione/ assistentiaque cõdebita dignemini suscipere
te committam/ atque eam (vbi labi cepit) brachio dextro tam po
tenter quã prudenter stantem et rectam conseruare. vt ei parte ex om
ni securissime sit prospectum. Valete feliciter vt optamus.

Scribit particularis ami

cus ad cancellarium pro eodem.

Adferunt nup ad vos pstantissime dñe/ dñi deputati nre vniuersi
tatis lras quaz votis/ dñi p vos parte pcessum iudicaret. Statu
lentque rursus/ et quidem intimus ad vos scribere. Ad op a me pe

Folium. LVI.

tunt. vt suis lris ad vos mittēdis/etiam ac etiā meas adiūgāz. qđ ideo diū velum. ne existimatis qđ fatuitas mea (que alioquin im-
mensa est) me ad vos scribere in hac causa p̄citet. quasi putem qđ a
renule p̄cedere ē. qđ mōti negatū est. Vel quasi veniā. mari aditur⁹
gurtulā/vel solē fabula adiuturus. Vos tñ mibi parcite. si facere
cogor. qđ negare nec possum. nec audeo. Nō modū video quo e-
uadam. Et nā si me cicopū abderē antro/quotiēs vniuersitatis nre
lre ad vos mittātur. quin vel mee sint comites. Efficit hoc boni-
tas in me v̄a/qđ quisqz putat amicitiaz v̄az ditissimā venā mibi
semper apertam nec p̄cibus meis vos temporis vnq̄ obāturuz
pessulum. Rogo igit si quid lre mee possint. vel extrādo vel accuē-
do/valiter in hac causa facile. vt qđ sepe putatū est. factū fiat. vel si
sepe scitum sit. p̄/tamē etiā p̄firmetur. Vale feliciter. Ex louanio
rap tim alata manu pennatis digitis/calamo sine freno currende.

Respondet cācellarius priua

te persone /super precedentibus.

Plurimas larga mensura salutes. Non potuit (paule) tuis lris fa-
uor in te meus augeri. qui stetit in summo. Dicis vniuersitati/qđ
pro eius negotio conficiendo. omnem meam curam polliceor. sine
vlla exceptioe/aut laboris aut occupationis/aut temporis. Sed
eius desiderij impletionem. Eum hac exceptione/quantuz valeā.
quantumqz possim. Vale paule/te sanum tene te seruū iocundū.

Repos nepoti excusans se

super postulato ex eo in quadam re consilio

Plurimam p̄mendacōis/salutisqz p̄stantiam nihil tantope desi-
dero/carissime nepos/qđ tibi per me placitum iri. qui omnium pri-
mus te vltro semp ad mea desideria (ne dicā) obtulisti. Et alios (si
op⁹ esset) excitasti ita mibi deos oēs p̄picios velim. nihil mibi du-
tū fore iudebis. ad qđ etiā (preter metituz) me traheret linea pa-
tentele. Sed hoc indignum reor. qđ meum iudiciū postulas. et p̄si-
lū/qui in nulla re plantam tuam addequare frondibus quo non s-
liud mibi facere videris. qđ leporis alto sub equore/vel sub vndis
ignē queras. Et naqueqz res suis locis/luisqz sedibus est q̄reuda.

Et uij

Sz in h m tuū affectū metoz: nō effectū. Nimis me estimas: ni-
mis tribuis: nimis extollis. Si em̄ ab alio scriberet: ludi crederet
atq; rideri. Sz certū nē habeo: q; līe tue/de purissimā quidē pre asmi
tui pdeūt: nec fallūt: vtnā n̄ fallerent. Diu p̄ptissimū habui: te ni-
hil me inamātū cē: z nihil p̄silio tuo p̄stari: quo n̄ ausim tuo spē
dori ymbzā meam adūcere. Sz taceo: qm̄ si ego a te laudat?/lau-
dare te cepero: vereor ne nō tam p̄ferre iudiciū meū q̄ referre gra-
tiā videar. Sz (vt ad rem redē) nihil est qd̄ de hac re in dexteram
aurē fiducia mea dormias: quo tū potētā/nō volūtātē accusabis.
Nam nullū onus (quod virtū meaz esset) pro te effugerem: etiā
an simam sub fasce daturus. Vale in eo qui v̄citis oca mandat.

Scribit auūculus ad nepo

tē/arguēs eū/z fratres: q; inlartabiles sint: quib; subuēcōes negat
Amicas/amico cord;salutes. Dediti ad me lras mltas/aliquē
sp̄ defectū p̄ferētes. Hā deest vestis/ iam acna/iā equus. fratres
tū ad altā mibi aurē p̄dent: oēs clamatis z petitis: nusq; mibi re-
quies. Et (qd̄ indigni?fero) vos oēs (carroz more) quātomagis di-
mulcemini/cāro alti?caudā lenatis: quos nisi quis de?nouos reu-
derit: omnis fuerit dom; melior/q; a vobis remotior. Tu tāto fa-
ctu inflaris vt quasi p̄sumptus in fumum euanescas. Si primo vt
bo non assequeris/qd̄ optas: mox nates p̄trades: tūgabis frontē:
lenabis ceruicē: faciemq; iā pallore vesties: iā rubore p̄fūdes z vo-
cē oris/in sano repente clamore mutabis. Plano igit v̄ do peto: q;
me ammodo missū facias: nō sum in spē nat; omnū/nec ad omni-
um vota coactus/ qui vix mibi satissimū, tagus hispaniā preterfuit
Pañalus asiam/ qui dno finū/ aureas atenas habere dicuntur
huc eundaz/ tibi migrandum est: qui tanto semper auro eges. Hā
quod a me petis/ ad te nō ibit. Ad potui feci. z quā iā nūq; suffi-
cīt: quere aliunde qd̄ sufficit. Video me satidiu te meo sinu con-
fouisse. Vale pro meritis: es enim vnus omnium gratissimus.

Comēdatur magistro scola

Sulutes/ letissimō sole letiores. Da rris/ ad sui seruitium,
beo domi iuuenem tui seruitiū appetentissimum/ aspēctū gratum/

Folium. LV.

litteris eruditū/bitarissima indole clarū (Quodq; sup omnia pct^o
ofuz est) integra fide / r singulari bonitate pstantem. Qui corpus
habet natra solidum / multa exercitatione duratum. Qui a tene^o
bris annis virtutū incubuit. Ad iraz tardus / r verus in verbo. quē
dum nosse ceperis: r amare simal incipies / r mirari. valde seruū
est: obediens r hūilis. Cuius virtus tanta est: vt cū oib⁹ qat omī
genere laudis contendere: q si lapides loqui possent: in suā laudē
linguas soluerent. Quē si in seruitorem acceperis: nō Philogetes
Herculi carior erat. nec Chiron Achilli. Nam similis est amare
similem / omnisq; probus afficitur pbis / nec virtus potest nō pla^o
cere virtuti. Verum plus dixero: fore spero: q plus eum amare
ris: q Peritbeum Theleus / aut Drestem Philades. Nam is ore
Tullius est: Paris in facie / Virtusq; vigore. Sed nescio an ob
erit: q magnus iam eum discendi ardor inuasit. Nihil enī / nisi li
bros / scolaz / r maīstros cogitat In hoc vnum sollicitos agit di
es r noctes in somnes / quē si te ptigerit in famalū admittete: tue
erit bonitatis / suo favore pposito / opēq; ferte tam iustis deside
rijs. Et si quid inde damni / tuo accedat seruitio / fuerit tibi in p^o
miū oipotētis merces eterna. Quā tibi largiti dignē ille qui pōt.

Respō ad epistolā predictā

Salutes / multa caritate fulgentes. Laudasti vir optime / quē ad
me famalū misisti. Audiuit etiā te r priores laudauisse. Sed po
tuit forte tibi / vel prudentia vt bonos faceres / vel fortuna vt inue
nires pstitisse. Adibi fateor: hadenus neutz cōcessum est. cū veri
usq; tū studiū mihi semp fuerit. Ego bonū seruū nunq; vidi. que
ro tamē: qui si casu aliquo obuius mihi fuerit velut occursum bicipi
tis hoīs obstupescam. Nescio an in te ceciderit anitquū puerbium
plus equo laudat: qui vult venales extendere merces. Ab eo tēpe
quo mecum fuit: tercius iam mensis agitur: qui nō tam mea prece
pta / q; sue vestis nitorem curauit: ne aduenticie fordis quid rapi
at: vel impressas plicas collisa remittat. Cui etiā merus semp mul
tus adest: ne dato ordine capillus effluat. Ne quoq; complicitos
comaz globos / leuis aura confundat. Sepem capilloz gerit: auri
bas r oculis importunā. Sempq; pendent sibi longissimi ab in.

tenso vertice cines studet placere mulierū oculis. Et maxime illis
quibus displicere luco esset et decori. Nunq̄ is speculo inconsula
to in publicū p̄dit. in illo se comare. se ornare. se miscrari. vultum/
cinesq; cōponere studet. In p̄cioq; h̄z femineos mores. Quāq; muliebria
p̄sq; adeo sectat. vt dū eū in lucem natura p̄duceret. v̄o
sa sit domicellā cogitasse. In vestibus sumptuosior est. q̄ vel mox
paternus. vel dignitas suoz maior. vel sua facultas ep̄ostulat. q̄
suis voluptatibus. nō meis vacat obsequiis. Sinē do ne sim verbo
sior. ne dicar tediosior. Remittā illud ad te. quē si bonū seruitore
effeceris. tu palmā adeptus. coronatus incedas. et bene valeas.

Scribitur ad priorē in monasteriū. ne quendā
in donatum admittat.

Salutes amicissimo cultu secundas. Aures adusq; meas dilantū
est religiofissime dñe. sicutum curari instare vehemēter. vt in do
natū monasteriū tui sit receptus. Itaq; rogatum me fecit. q̄ cum
tibi cōmendatū efficerem. quo sibi patronus eam ad rem et opitu
lator ad. essem. Sed volens ego veritati seruire. nō roganti. Con
sulo. ab eo te (quo leuius potes) absolue. Nani si eum in paucam
loquelam admisieris. nunq̄ a collo ppuleris. qui milies tetrasus/
milies aggredi nō veretur. Nunq̄ illo victorem p̄pocitā vidisti.
cui dum loqueris. loquit̄ submissius. se declinat. genua flectit in
clinatoq; in terram capite. ambulans humilitatem profitetur.
Leno se r̄mone. tenuiq; roce ad om̄e verbum suspirat. Vaudet
fictis sanctitatis laudibus p̄dicari. et neglecta veritate meritū. de so
la curat opinione. Qui si se leui sermone offensum videat. conti
nuo attoilet sup̄ciliū. mentū terabit. mox paliet. mox estuat. mox
vultum rubore confundit. et magnam tremētibz labris impatiē
tiam p̄toris ostendit. Quem vnico verbo ita mutaueris. vt ex
quo momento. nō agnoscas eundē. Cui p̄pe plura sunt mendacia
q̄ verba. vt nō videat tam esca. q̄ mēdacio viuere. Nullius secre
ti tenax est. clauē oris diu amittit. quē nō dignū teneo vt locū tuū
in sedibus iuueniret. Citius canē ab vn̄o corio terrebit. q̄ eū a
cipio depuleris. nō est eo sus imundior. nō vulpes fraudulentior.
nec amat. aliquid. nec amatur ab v̄llo. Libidini ita incumbit. quasi
non de libidine sed de gl̄ia certamen. binnire incipit. more equozū
si mulierem viderit. qui ad ingluuiē crapulatur. nō doctus fabam

Folium. XLVIII.

Pythagore/ Nec olus Syacii edere. Latius in hac te loqueret nisi
si occupatio ingens et breue tps adessent. Et q̄ q̄as optare felicit?

Alia epistola ad idem alijs medijs.

S. tpe nō scaturus villo. q̄ hūc vix (de quo meū nuncijs tuus mul-
tū verbi hūit) in donatū ambigis suscipere: nihil facis a tuis mozi-
bus alienū bñ in agendis. Deliberare sapientū est: quoz extra nu-
m erū nemo te ponit. S; quo certior fias, habuit is manus pice li-
nitas et semp adūcas vel quasi aqua lotas plantaginis / eiusdem vi
practas / ac coriū cerneres viuis pinnis appositū. Nihil cuiq̄ pro-
pitiū existimat. sed purat cōmunia omībus oīa / inberens sili poeti
co / medio posuit deus omīa campo. Non em̄ bonoz alterius osor
est: nec multū ponderat quo vento res pflentur modo suo cumulo
accedant. Tenes quid velim. Letex si noua petis. Ita nobiscum
eunt res vt nulle nobis epule dulces sunt: nunq̄ feix sopoz / no-
q̄ etiqz quiete. Sepe nos rumor sine auctore sp̄ctus pteret. falsas
qz nobis ymagines construimus in perūsqz singula vertimus om-
nis noster sermo luctibus est et suspirijs plenus / sempqz illud vit-
glij animum ante oculos refertur. Bella horrida bella / et tibiim mul-
to spumantē sanguine cerno. Multa nobis duritas s̄id ex atqz fa-
toz est: gladius semp cernici herere videtur. Vale ex. R. tarde /
dum surgit nox auctura timores.

Cōsultitur amico ne ad ani-

mum trahatur oblocutio detractoris.

Plurimā fauentissimo corde salutem. Nuper ad me venit amice
sincere / vicinus tuus de quo bono iure p̄queti soles. Multa de
te plena bucca p̄fertens / qui meas aures rupit sua stultiloquētia /
cū sit omī pica graculoz loquatioz / cuius mores lingua pandit:
vilia enim verba / vilem animū profiteantur. Consulo ne ad animū
traxeris indigneqz tuleris / que de te garrit. omnia nanqz mala
licet etiā leuia sint p̄ impatientiā ingravescūt. suus cuiqz mos etiā
et mala dicere in naturā versum ē. Quis p̄tra naturā certabit: q̄s
pelago ne fluctuet / phibebit: vel igni ne caleat. Loquax inimicus
minus offendit. Rato mordet canis / qui latrat. Nocet magis ira

que regunt, Adinus faciunt qui magna loquunt. Sed (vt rex fate
ar) cepit tandem (dū me longo tractu audiuerat) in bonam pte suam
linguam inflectere. Liebat em̄ se tupe sese fraterno sub amore tu
is affectibus pformari. z q̄ omnia vetera forent in obliuionis cā
po sepulta. Rem meo iudicio feceris tuis morib? tucaq; virtuti nō
imparem / si inotum sp̄ animū tenueris. proflus nihil pēdo quid
dicat. agat. vel molliatur. Tu fac valeas quieteq; viuas. arcas il
li vitupationis relinquas. suū sit maledicere. tuū benefacere.

Responsio ad precedentem

cum detestatione detractoris z suoz mox.

Prosperitate optate salutis. Ex calce literaz tuaz fidissime vir ac
cepi / q̄ emulus meus multa tibi putera dixit. quo apud te innocē
tior / vrbanozq; videretur. Ita q; cauteose hoc efficit. non vt ab
scindat. sed abscondat vitia. qui tū vsq; adeo inuidus pmonet (q̄
si posset) oculo hoibus effoderet. ne solē viderent. Vex si capillus
in homie habeat. cito excrecere facit in trabem (more muscar) nil
boni acturus / sed ea mor fedaturus. si q̄ bñ acta p̄spexit. Nescio
enr tantope miraris / si lacessitus tantis iniurijs moueor. qui si vi
des lapidem teri / ignem videbis erūpere. Quid mirz si inanitas
ego rebus mollior / nō amplius ipsis ferre valeā. Nosti em̄ quāto
conatus ille. ille (superi quē fulmine p̄dant) famā meā nigrare molit
vt sub illi? rmbra possit suā infamā occultare. Si mihi tū ad vin
ditā tanta volūtas adesset q̄ta facultas / nūq; hec fecerit libere. /
center ip̄ine. Vex de h̄ altis (dū p̄ oculū dabit) teā pluitibus agant
Si quid ex me velis p̄cipito. tuis nam votis nō modo mea. s; me
ipsum totū ex plenis visceribus cordis impendo. Et bñ valeo.

Scribit filius pro veste.

Obedientiam humilimā / ex centro cordis loco salutis. Nonerit
vestra paterna benignitas; honorandissime pater / q̄ indecor sit
inter honestissimos viros / quos inter versari me semp oportet / vi
li absēta / laceraq; veste p̄patere. Detritum id totū est. quicquid
vestium habui / vit filium filo coheret. Rogo igitur humilima p̄c
tunicam mihi fieri longam et largam. non quato forcipe scissam /

Folium. LIX.

eamq; rubeam. quia vestes in me fauor & honor eluceant magis/
quo valeã nō modo vestes filius/ sed vel dilectus indicari. **Vale-**
te in valitudinis largitore. **Ex** Louanio adeo raptim/ vt nō tam
currete manus q̄ decurrere videt. **o**ctobris. ij sub nocte silenti.

Responsio in prima parte se

triosa/ in calce derisoria.

Petis (fili) vestem / & quidem rubeam / vbi in hoc hyemis aduentu
nō calorẽ / s; colorẽ postulas. qui nō tã necessitati / q̄ vanitati / sub-
ueniri requiris. **Q**ui vestiu cultu magis videtis insistere q̄ sciẽtie
vel virtuti. qui (credo puerorũ more) veteres vestes volenter lace-
ras / vt nouas recipias. vtiq; filii nō tantop̄ corpis cultũ curares /
nisi neglecta tibi mens esset incultaq; virtutibus. quid longam et
latam vestem queris / q̄ lutũ & puluerem trahat. & in hũmũ demis-
sa calceẽ. eãq; rubeã / & oculis splendidã / q̄ te nō ornaret / s; tuam
stulticiã p̄deret. **N**am vestis q̄ par est insignior / mouete solet ali-
os in risus / atq; cubinnos. **P**rudentib; aut̄ viris / inter quos te
versari dicis / sp̄ accepta est neglecta cura decoris tã moderatiõẽ
vt nec sordeat vestis nec splendeat. **V**estias (velim) animũ virtuti-
bus. hec vestis solida est & sincera / nō a casu pendula. **P**ro veste
aut̄ corpis tui mittam tibi griseam vestem / ne pediculi (quos abũ-
de nutritre p̄suesti) tuo cõ pudore sese oculis hoim ingerant. **A**lia
lia em̄ id genus grisea / facile oculis grisea vestis. **S**cias em̄ q̄ simi-
lis color simlem tegat. prodantq; se p̄trarij. **C**õmenda me maũ /
stro tuo / vtro mibi ob suas virtutes sũme colendo. **Ex** **D**ordaco
octobris. ij celesti manu / & auida penna.

Scribit amicus amico non

posse votis suis satis esse. cõ exultatione & oblatione.

Plurimas corpis a seq; salutes. **N**on sum beniuolenti nescius
(vir p̄stantissime) quã in me vicibus multis / magno aceruo p̄gessi-
sti. **Q**ui me tantis semp̄ meritis / atq; fauorib; affluenter & ornasti
& p̄uenisti. vt eorũ p̄ multitudine totus in me absorptus videaris.
quo flãma mibi amoris in te succreuit. cuius exuberantiam tacer
statui & mei ad tua seruicia oblationẽ / ne in me clamitet **P**ythia

gorias. Age magna nō magna pmissēs. diuites verborū inopes te,
rum esse p̄sueuerūt magnis pmissoribus/minimū fidei esse solet.
Si quid igit̄ ex me velis scribe. pete. p̄ba. dabit exp̄ientia fidem
S̄z ne inani alaris spe/nihil hic loci esse video. q̄d faciat in rē tuā
nā sumpt⁹ hic lucra exuperāt. Rē paucis tenes. aliūde tibi p̄sulas
optet clare loquor. spero tā p̄ridē te v̄l ab usqz Wandauo/ubi ap̄d
te agerē lucide cognouisse. me h̄is moribus esse/vt verbis p̄scete
didicerim neminē. q̄d amplius scribā habeo nihil nisi q̄ ler⁹ valeā

Inuitatio partim seriosa

partim iocosa. vt frequens sit scriptio.
S̄antes desiderijs cōpares. In primis te plurimū rogo carissime
vir/id̄ mihi p̄cedas/ne minorē geras de me fidem/q̄ qui te saluū
z res tuas maxime optant. Velimqz ego intelligas te h̄re in me
hoiem amantissimū tui/z sine vlla exceptiōe deditissimū tibi/qui
z si corpe tibi p̄ns esse non possum. amore tñ z spū assilum. Et tu ex
aduerso is es/qui nullū erga te sterilem amorē finis. Postea ex
go amicitia quā nec locoꝝ nec tempoꝝ magnitudo diuellere potest
nos ad calamū trahat. Almo l̄as tuas/quas tenaci fidelizqz seruo
memoria/quas nūq̄ video qui nō inro quodā calore scribendi ar
deam. curius si taces maior mihi scribendi cupiditas silentio con
citur. quid em̄ pulcrius q̄ amicū eplis colloqui. Ego em̄ sic mihi
suasi. aut nullum esse bonū in vita/aut illud esse cum amicitia iun
ctum/q̄ inter absentes (nisi eplis) florere nō p̄t. Sepe mihi polli
citus es frequēter scribere. s̄z si in memoria tua quōsd̄ foraminis fu
it. quo p̄missum excidit (rogo) id̄ obstruas. ne (q̄d de nouis p̄ibus
iam meis infundo) itez atz itez decidat. Sed satis iocatus sum.
seriosa iam p̄ce postulo sepe ac sepe scribito. nec velis te āplius ex
cusatione (q̄ negligentie sp̄ socia est) expurgare. q̄ si nihil habuisses
q̄d scriberes. qui saltem illud scribere potuisti. te nihil habere q̄d
scriberes. Si tales bene est. ego quoqz valeo.

Epistola

responsus et excusatio frequentis scripti
onis/et qualitate temporis.
Etouis potiri loco salutis. Sepe qd̄ te scribere credidi/colende p̄
ceptoz sed alia ex alijs impedimenta p̄surgunt. veteribusqz nego

Folium. XLIII.

quæ noua semper accrescunt: nec priora pagunt. Omniaque negotia mea se miscunt et confundunt. ut vel se pellant/ut pcella pcellam/vel sese trahant ut cortina cortinâ: quæ semper mentem a cepto auertunt. Vix ad mediâ horâ somnus mihi obrepit iud tanto pondere negotiorum semper enim mihi assunt sine fine labores/quibus non subsistere possum. nisi per labores requiem quererem/qui in requie/requie non inuenio. Te igitur exoratum velim ut raritati ignoscas: ad quâ me necessitas non desidia traxit. Sed in summa illud habeto: quod aliqua magna restant quæ hoc tempore etiam (si mihi otium esset) penna non sineret effluere. Sunt enim periculosa non aperte frontis tempora/ad cogitanda turbata omnia/ut nemo sciat quo nauiget vento/vel quas in manus littere (si quis scribat) casure sint: et quantum lesure/si male ceciderint. Tacebo igitur/ne verba forte aliqua incautus plata stori ob sint meo/quo qui est puus fiat nullus. Vale. ex Parisius octobris prima tarde/ut cum eplâ dies ipse clauderetur.

Petitur consultatio super

causa pendente coram officiali et assistentia.

Salutes plurimas suavi amore spirantes. Causam habeo coram officiali albiensi/venerabilis domine/quâ potestiam aduersarij mei hucusque potius quam equitas rexerit. quâ si perdo. statui meo grauissimum vulnus infligitur. quod ne accidat in tua bonitate positum est. Adit tibi in cedula his inclusa/casum atque pcellum: super quo consultationem scribito. Et si quid in pcellu per me minus prouisum sit: tua prudentia corrigatur. Nam ad te/tantum ad portum quendam/et firmam consilio anchorâ confugio: qui in tuâ gratiâ et prudentiâ omnem meam curam/cogitationem mentem denique omnem/et spem meam fixi et collocaui. Vereor enim (nisi adiumenta presteris) causam meam in piculâ esse lapsuram. non quidem quod de iure meo dubium sit: aut si nistre de iudicium suspicer equitare. sed quia aduersarij mei tantum litium amor est (ut nisi cum sua astutia/tua diligentia/tuaque industria circumspecte certent) non video quo facile dicta causa subsistere possit: quin indefensa tanto caliditate et astutia aduersario cito succubatur. Quod si feceris expecta futurum/et tuis votis libes

equite paratusq; paream, nec em̄ tā meuz p̄modū mibi cap̄ erit (qđ
ex te accepero) qđ fuerit mibi relatio gratiar; locūda: qđ etſi forſan
nō tā digna erit vt tua merita epigāt: tñ z iuſta erit z debita etiā po
tero gratioſa. Vale fortis ſp̄ z ſan⁹/ferriq; recođi roboze firmoſi

Reſpō cōtinēs iudicis laudē

Salutes placidiores gēmis z auro. Si tua cauſa vir dilectiſſime
iuſti cia fulgeat: nihil eſt quo desperes. Iudex em̄ vir l̄is plenus
eſt iuriſq; peritiſſimus/qui a ſemita recta deſiecti nō poterit. adeo
qđ amat qđ iuſtū eſt: vt nihil poſſit niſi equū facere, linceos habet
oculos/videt vt argus/pnū verſucias ſua induſtria/facile noſcit
faciliuſq; frangit arz retundit, et qđ cauillatioibus ſiniſtris ptes cō
fuſa efficiūt: atq; turbata/mox oſa in ſedē debitā et locū reſtituit
qui facile pſperit ne cauſe tue equitate improba hoſum pſilia vin
cant, in ſolāq; iuſticiā lumina ſua fixa tenet. nec p̄ce/nec auro dei
clinat ab illa. Vale et me puta tibi ſp̄ dilectiſſimū fore/qđ qđ ſe
tua imenſa deme expoſcūt merita/qui ſi forte nō fortem aut p̄ce
tem vt velim: conſtantem tñ tibi animū ſemp̄ polliceor atq; volen
tem, in p̄ceſſione oppidi tui me tibi p̄ntem contuliſſem: niſi maris
numoz increſcens mibi tranſitum denegaſſet.

Reſponſio alia in aliā partē

Amicitias ſolidas minutione carentes. Aduerſarius tuus vir eſt
verſuto occultoq; ingenio/et eo plane improbus/atq; huiuſcemō
di mox/qui nō dico alienos/ſed ne ſuos quidē in pace relinquit:
quos iniurijs et p̄tumeſijs quorridie p̄ſectat: ſe tñ innocentiffimū
fingit: modo queritat: modo gemit: nuñc t̄pus accuſat: nuñc om̄es
iuſticiam ſuā predicat vt pallio verbor; fallacias tegat: quo homie
nihil p̄duxit natura fraudulentiſ. Sed certe interea qđ aduerſa
rius tuus dolis certat: vinces (ſi ex aduerſo certaueris) nūm̄is. Iu
dex em̄ qđcūq; faciet ſi eū munere p̄ſcas, venalem p̄ſtituit iuſtici
am, ſua gracia carebis ſi non ſue auaricie tuis munetibus hyatum
oppleueris, aſiam et ſanguinē vender ſi emptorē habeat. Sed hoc
in te ſilentij moderationē habebis: ne incaute qđ ſcribo reueles, nō
verbū alas habere fingit homerus, qm̄ et volat celeriter et nō ſat

Folium. LXL.

le emissam renouatur, Que igitur sub regmine dixi: sub regmine ser
ua, z bñ vale, Scripsitū celeriter / volāte calamo equo a fuga sagittis

Querela amici ad amicum

qui ab hostibus captus est.

Nescio frater optime / quid ego infelix / sinistro sub sidere natus /
in superos demerui / q̄ tantis calamitatibus concurior. Prædie c
ius diei q̄ ciuitas caperetur exire conatus / agmen armigerorum
incutit sub intro: z p̄da bellica fio: nō potēs pedum celeritate sal
uari, nec alius vi deo q̄q̄ retro carcere cogar putrescere. Proch di
ta heus nimium dira potentia fari. Non tamen hec me scribere
arbitraberē: vt aliquid mea in causa tuo agas detrimēto. Nec vo
lo meā amicitia / tibi iacturam attulisse. Et tamen absq̄ incom
modo tuo cum reliquis amicis / modum mee redemptionis adin
ueneris: iam vitam dederis morienti / quod in extimabile munus
nāq̄ erit a mente sefundum. Vale datū ex loco tenebris z squalo
re pleno / z quidē palpādo potius q̄ scribēdo, testes sūt caracteres

Consolatio super querela

Nō est qui satis explicet fidēssimē rit quāsi amici prædicta,
doloris acerū lre tue animo infuderint meo. Quāq̄ sp̄ ac oculis
cernere / subtr̄m̄i tuo statū / qui in ciuitate cupidū q̄ felicis p̄mā
sisti, sed dū iam res eo ducta est vt requirit alter esse, fac animo for
ti atq̄ magno sis: te colligas virtūq̄ prebeas, tibi virtus tua plus
dedit quā fortuna abstulit. Ea igitur te virtute sustētes, Ego autē
videro: q̄ gr̄as quā tibi immortalē habeo te ipsa pbauero. Tu si sp̄
sui nō fortune amic⁹ / semper me nouit / mouēbit (dum viuam) ami
corū cura / quos virtus mihi merumq̄ cōsiliant. Sz velim ita in
teiligas: vt que pro te facturus sum: in solitum nō in antecessum ac
cipias. Ex cameraco ea festinantia / que digitis sudorem expressit,

Rogatur amicus vt medicū

Sis mi petre fortunat⁹. Est apd te me mittat amico egroro
dic⁹ arte z experiētia p̄stans / a quo mihi p te impetrari exopto: q̄
me visitet. Sin un⁹ regimēz scribat quod vt certi⁹ possit, dices me

vesari immiti podagra / qui morbus membra mea (q̄ ad decorem
inflectionis natura laxaverat) iam in tumore ducit: iam in rigorem
pstringit dolor immanissim⁹ est qui nūq̄ me deserit: quin reliquis
q̄ peiores relinquit, rursus ex raritate mee tēperantur (quā medi
ci pplexionē appellant) tant⁹ mihi aliquando glacialis heret rigor
precordis / vt nullis possim operimentis / nulloq̄ congesto vestituz
cumulo calefcere, Longior essem: sed propestat nox auctura dolo
res. Vale dilecte vale, viucq̄ dies longos letis ⁊ faustus.

Respo significans medici

Petrus tibi dedit illu⁹ sanitare dicit, Dū leas ac missionē,
cipio hora tā fetme noctis vndecima excellerat, ceperatq̄ tā oculi
somo grauescere: quē somnuz motis aurib⁹ (canū more) erectoq̄
mēto / moꝝ excussi: eumq̄ distuli in t̄pa lucis, hāsit mihi lacrimas
ep̄la tua: qua morboꝝ lōgam p̄geries tibi vni incubuisse significas,
Sꝫ nunciuz (qui has celeri cursu pertulit) me magis longeq̄ ma
gis pauescere facit: ex quo tue valitudinis vix v̄bū vnū excussi: qui
omne ad v̄bū meū ingemuit / lōgeq̄ plura fletu q̄ loquēdo signi
ficauit: sꝫ firmo (velim) pectore perstes, quā primū superi celū diē
q̄ reducent: aderit ille quē optas / medicus sanitatis tue fautor.

Rogatur prior magister vt

patrem inducat q̄ filius in collegio locetur,
Obedientiam condignam loco salutis, Patet meus magister cor
lendissime / cupiens me tenerius educari Parisius in domo ciuis
me collocauit: ⁊ certe electe saris quo ad corporis alumenta, Ho
nesta enim est domus / honestior hospes / honestissima omnia / que
aguntur, que tamen cum laycalia atq̄ prophana sint: parum pro
fectui seruiunt meo, hospes enim non nisi mechanica sollicitat: cu
lus vroz / more aliarum / de lino / galinis / ⁊ ouis: semper disputat
Et q̄ dñi scini patrem meū in omnib⁹ p̄siliū magnipendere vestrū
Scio etiam scolasticas oēs res vobis q̄ cognitissimas esse: atq̄ n̄
latere vos / q̄ vtile sit in collegio p̄morari: vbi arguēdo: soluēdo:
replicando / continua colluctatio est, Vbi enī v̄igent studia / profe
tūt se ingenia / seseq̄ exercitāt: vbi nemo est qui nō vel discat: vel

Folium. LXII.

doceat. petat. vel respondeat. pfundatqz lras vel haufiat. Quare
em̄ in die (qui collegio immoranē) disputationes z reparatiōes ha
bent. absentibus nobis / qui extra sumus. Nemo loquit n̄ latine /
tantus ibi lras strepitus / tantaqz doctinay consonantia / vt clan
gore quodā videantur z muri z parietes / tēda simul z panimen
ta scientias ipsas resonare / non aliter q̄ aertis particula quēlibet
latinis foret ipressa caractēb⁹ / quo scolares die nil aliud audire
vidētur q̄ scientias / nocte autē q̄ eay imagines. Et licet in colle
gio vita mihi coactior esset / omnīqz agendoy licentia minor. In
hanc tamē scientiā ardor scribendi me pertulit / vt collegio liben
ter nunc immorarer / cuius incolae vidi ceteros semp e xcelluisse /
atqz in omnibus promptiores. Duplico igitur patrem meum in
formate / vt paruis expensis magnum profectum preferre dignet.
Fuat sepe carius emere / si merces fuerint meliores. diciteqz sibi
q̄ in rē faciūt. scitis quid volo. scribo petito qui ex paucis multa cō
cipere consuectis. Valere felicissime / termino z fine seclusis

Rogatur pater a filio

q̄ eum collegio faciat commensalem.

Humillimam obedientiam cum veneratione cōdigna. Pater op
time votis meis vottue cundā responderent. si dignaremī in col
legio sumptas mihi emere. quo nihil duco gratius n̄hilqz fore vri
lius. Nescio mihi parifias de necessarijs dius z potus prospicere.
vbi cara sunt omnia / atqz scolastica iura exsoluere. absqz exposito
ne pecunie multe. Annus em̄ lōg⁹ est multā diem ptinens / vix etiā
adest hora / que nō secum egentia nouā afferat. z que vicus vnus
altrepe / me non habeat transeuntem / prius q̄ quater in die scolas
adeo redeoqz atqz loca varia p esculentis z poculentis visito. nul
sa vbi inter digitos rēpora dililiunt. profectū cum medico. Nec
video me terminum anni attingere posse qui non fore hoc modo /
vel totidem / vel amplius q̄ in collegio expositurus. Sic vobis n̄
prosum. me ipsum negligo. exteris ego curis distrabor. interea me
soccū mei passibus longis antecedunt. quos non tam sequi / q̄ pre
currere conaret. si cum eis in collegio solis lris deditus essem. vbi
totū animū meum in solo studio defixū haberem. z vbi ad manus

¶ ¶

semper adesse magistri/mis dubijs satisfacturi/ingenioruz du
ces z faces/nec minus haberem piandos mihi socios multos/
ingenio z diligentia claros:qui pulcro auspicio presignat: in ado
lescencia/quales futuri sint etate. puecta cu quib' iocundissimu mi
bi studiu esset:omni tedio laboris secluso. Na vt equi curredo/sic
nos discedo animamur mititudine. Valete p' omni felici felicius

Magister scribit scolari co

natum eius collaudans.

Salubres tua i vota successus. Multo su eueat gaudio/tuas lras
leges/insignis adolecens: quib' petis/q' fuissem q' breuissie plul
tur? quis em vel mediocris ingenij/non h intelligat/longe fore
yrius cu bonis studentibus/q' tu laicis habitare. Super hac re
cu pre tuo sermonem multu habui. qui psulto meo tuisqz pariter p
pulsatus p'cib' p'sentit me grate petitoi/qui vltro appetis strai
us viuere: vt largi' discas. nec potuit p' generosos illos conat' n
os hec audiens no colludare. qui animu tuum. rationi/suec vt ali
ter idem dica) te tibi studes subscere: vt qnqz multos alios ante
cedas. Det tibi illis animi p'stacia/illiqz animo loqissimu temp'
qui dare pot. Demu adiecit p' q' me rogauit inserere lras/vt scili
cet oes curas tuas in id vertas: vt bonus fias. atqz bonoz magioz
tuozum (cu quib' morari cupis) beniuolentia no indignus/z pro
posito tuo vigilez efficaciqz opa sp impedas. Sed si feceris/obli
gabis pualde me in tui amorem/z etian prem tuum tibi non inido
neum debitoru. Vale. z certe gaudent' q' sub soie atdete cicada.

Pater ad filiu qui filiu ^{assentit desi} detus

Fili/ habet h ois iuuent' vt leuiter iudicat/z noua sp affeclat. ne
scio/si leuitate ducaris/vel traharis nouitate/qui sic in collegio
morari desideras. si te (vt spero) mouerit virtus/z scientia (vt tu is
litteris testaberis) non possum votis non acquiescere. tuis. Nec
deesse possum boni magistri tui psilijs multo fate minime condi
tis. Intes igit commane portionu/communi more/altioz. pollice
ate magistro tao solutione in tpe. has sibi omis/vt sciat te h face
re. me iubere. Vale in xpo atz t' vt q' sibi placeat capias faciasqz.

Folium. LXIII.

Pater ad filium militiam pro

Quantum carissime fili / tua ex p̄ntia solatiū cepetim / sepa ^{neccū}
ratio docet. Crescit indies amor in te meo / necitasq; psistere. eoq;
magis quo dñs tuus te lris suis altius effert atq; p̄medat. Scribit
nā te militia (tuis meritis) decoratū / multa quoq; alta que facili
sperarim q̄ crediderim. nisi q̄ nūc me multe esset fidei / z nisi natu
ra id fieret / vt facile credat quisq; qd̄ oprat. q̄ si ita sint / pseuera sin
min⁹ / fac vera esse incipiāt. si qua tibi tui curas / si quis amor gle / vt
si quis tibi ad honores conatus est. id ex te summope requiro. vt
qd̄ liberati animo abscedēs p̄missisti. indefessa p̄stātia p̄sequaris.
M̄tra sūt q̄ calamū meū ad alta vocāt. Tu igit̄ vale. ego nā valeo
q̄tū solēt vetera e p̄tatis p̄pacta corpulcula / sed quo melius va
leam / operam dabis.

Ad idem.

Optata salute p̄missa. Vt credas care fili / quātis ob tuā absētiā
vexor angustiss / quātisq; dolorib⁹ crucior. Jā p̄mū agnosco q̄ ab
seria / amore nō minuit / s; accēdit. Audis te militie mūere fundū /
z in capitanē deiectū / z ad guerras p̄ficiētēz in his fili occupa
ri durz / s; lōge durz / p̄ncipis iussib⁹ p̄troire. Supplex ego deū o
ro. vt eimē comiteē. dñi ceptis faueāt. assitq; tibi splēdens z imo
bile fidus / quo eo ducatis. quo cepit animus /
z letus z saluus reuertaris

Letteras vestras paterni amoris plenissimas metuendissime p̄ /
tanto accepti gaudio / q̄tum hic calamus depingere nequit. etiaz
si ferreus esset. vel ex calibe fabricatus. Ad me dñs me⁹ suis lris
extulit. nō id merita mea / s; virtus scribētis effecit. Enitar tñ (q̄
tū in me fuerit) roboris atz neruoz paterna vestigia imitari. quo
indies hec (si qua est) de me duplicet opinio / curaboq; p̄teritam
segnitiam meoz diligentia vigilantiori p̄pensare nō somno / nō ven
tri inerte vacaturus. a quo satis me liberat onus qd̄ post adeptis
militiā illustrissimus dñs noster durz humeris meis supra vires ho
minis adiecit. qd̄ nō tam premere q̄ obnuere me videtur. Ad ma
lūm ab alijs / q̄ ex me audistis. Nunc mihi animo opus est. nunc
p̄ cōtore firmo. Valete pater / animoq; semper fixo tenere. nunc
I iij

posse mea obsequia vestris imperiis superari

Ep̄lā dubitativa super mili

Salutē/fili q̄ miles creat⁹ sis; nescio an nec ne doleā ^{tia fili}
v̄l gratiabor. Sepe qd̄ incipit a gaudio/definit in metore, p̄ mili
tā em̄ plures ad inopiā/ad carceres/ad deniqz mortē pueniunt.
Habet iam vnde sp̄ inquietus eris/vel inglorius? Quid (queso)
inuat habere: qd̄ seruat vite discriminē /z cuius precii sanguis est
Traxit te forte vanitas ad militiā/que vanitas fecūda folioz est
z frondiā/sz sp̄ fructuū est inanīs. Si ante tempus hanc militiam
suscepisti. prius q̄ martialibus artibus sis imbutus/pu debet apto
hostio viuere: z inter milites p̄parere. Fuerit em̄ necesse p̄ militie
ritulum ignozantā tuā in apertū exire. Quē tñ titulū si digne cepi
sti/gaudeo: nō q̄ habes: sz q̄ cū meritis es: quē si sapis: fouebis
laboribus/ ne turpi ocio euanescat. Labor area est virtutum. Nil
sine labore excelsum est. Multos labor extulit. Topoz nullū. Sepi⁹
h̄ dixi. Sepi⁹ h̄ repeto: vt alti⁹ imp̄mā Vla. calami celerrimo cursu.

Ep̄istola in eandē sententiā

Animū iūctū loco salutis. Sati⁹ forte fuisset/fili militiā humili
ter/verecūdeqz recusare. q̄ gloriā t̄ amplecti. Pallulat iudicio me
o in orbe damno magno inutiliū tāta seges militū. Sz ex a duerto
m̄tos vidi quos ocū sedauerat: q̄ eos suscepta militiā mox detet
sit. Tu igit̄ emitere te militie actib⁹ exercere. Ignis namqz de silis
ce collisionibus querit. Armaqz fiunt p̄fricacōib⁹ clariora qd̄ vt le
tius facias: ecce tibi equū mitto: qui ad speciem est honestus/ad cur
sum velox: z sub hastis assuefactus. Vale strenue atqz valenter.

Arguit pater ^{filium militem/nō militan} ^{ter viuentem,}

Nescio quid/audis fili q̄ vite maculas in diuis: q̄tas restas vita n̄
facile poterit eruerē. sic te gubernas vt p̄tenuis: tu e spes salutis sup
sit: qui more trasonis tāā militiā venerit duouisse videaris licet⁹ q̄
par est vteris etatis vicio/qui n̄ plus vicio resistis q̄ aqua sugillis/
cū nemo te errorib⁹ sic atcedat: quē n̄ facile allequaris. Denatio
os tuos effūdis z p̄ficiis: vt quāq̄ varronis thesauros (vt apd̄ tu

Folium. LXIII.

lū ē) possidētis n̄ illi sūptū subsistere posses. p̄p̄dere deberes si sa
petes. cū te claro mēto dūitē iactēs. Nullū aceruū tm̄ esse. qui nō
tandē ablationib⁹ p̄sumat. Si tuū errozē p̄cepta mea nō po
terūt p̄p̄scere. s; sp̄ serpsit seq; latius fuderit. tandē meminētis
te tua dementia perūsse. qui meis p̄ceptis solūus esse potuisses.
Vale cautusq; tibi prospice. ne petentibus rebus fabulo fias.

Eplā cōmēdaticia ^{amici/ob multa meri ta cari.}

Prosperitatis optatā affluentā. Ad ore sperauerā venerā de p̄e
cepto/calamo p̄mittere p̄stringor. Velum tibi p̄suadeas. nihil me
maiori studio a te petere. nihil te mihi grati⁹ facere posse. q̄ (post
habitis omnib⁹) hāz latozi beniuolētiaz tuā/p̄siliū simal z assistē
tiā accomodes. quo intelligat. p̄mēdacōez meaz vsui magno fuisse
Dignus em̄ est qui a te d̄ligat z tuo ornez adiumento. nec facile
inuenies in quē vsq; adeo digne b̄nficiū collocaueris. cum quo om
nia mihi etiā intrecēdūt amicicie iura/quē vt alterz fratrem amo
quo nihil mihi cari⁹ nihilq; locūdi⁹/neq; viuit cui homini amicic
cie locū p̄ore faciā. excepto q̄ in h̄ ip̄e p̄mū locū occupasti q; si op
az tuā illi p̄tuleris. in me collatā accipiā. Vale z si forte plus equo
de tātoz onez impositione p̄sido. meā p̄sūptionē excuset p̄sidētia
nihil est qd̄ n̄ amor audeat. de quo vete dictū est. audacē faciebat.
amor. Tu aut̄ p̄mte qd̄ rursus ab alio d̄. oia vincit amor. Inu
trūq; cadit qd̄ sequit̄. Nos ergo cedamus amori. Rursus vale z
quidem taliter vt duplicationē v̄bi/duplicata validudo sequatur.

Alia cōmēdaticia ^{/sub alijs verbis z for ma}

Salutes m̄tas z lōgas/z sepe resumptas. Lator hāz d̄precarozē
me p̄ sua causa poposcat. cui⁹ votis si n̄ parvero. veteoz ne ei⁹ in me
meritis testimoniū nō satis expleāto. Ita em̄ q; me diligēter. vt ti
bi p̄cedā p̄terea nemini. Si igit̄ amoris quiddā in te residet. te idz
certe plurimū. id rogo om̄e in hui⁹ amtel mei cā diffundas. gratissi
mū mihi feceris. si huic amicissimo meo tm̄ tribueris. q̄tū tui tem
poris ynq; tribuisti plurimū/quē si desideras n̄ est hō alter in quē
sp̄ trāfferat. P̄suasū mihi habeo. nihil esse qd̄ a te ip̄errare nō
potero. Pro tua igitur prudentia dicti latozis iustitiam sinceram

3 iij

integramq; seruabis: z bñ. ualebis mei sp̄ memor z amans

Ep̄la merā credētiā cōtinēs

Plurimas iugi cremēto salutes. Aditto ad te famulū meum quo nō fidelior: quo non secretior alter. Parcus ego iā t̄p̄is nō possuz lati⁹ scribere: neq; tuas s̄as peto daturas morā nūcio cui rediens ti/nō tā equi cursu q̄ uolatu op⁹erit. ipseq; nūcius nobis colam⁹/ ep̄la lingua erit: z fides sua pmune sigillū. Sz hic sisto. hic taceo. nā si de breuissimo t̄p̄e (quo has scribere cogebatur) q̄relā depingo: interea mihi t̄p̄us ego breui⁹ effecero. Rogo tū p̄sideres. si quid ip̄e s̄z quid ei⁹ eq⁹ poterit: quē p̄mutabit si iā necesse iudicauerit: ne nimia festinatio festinacōez tollat. Vale. diu sane / s̄z sp̄ feliciter

Ep̄istola cōmēdaticia ami

ci ad amicum / commēdatum amicum qualificans.
Id modicū qd̄ possum p̄ salute. Cōmēdo tibi amicissime ut̄/batum latozem / cuius res in turbido sic posite sunt. ut̄ curas amicor̄ exigant alioquin dispen̄diam subitute. Hinc te rogo ut̄ digneris eundem inter uinas tui amoris amplecti. Qui me totum tenet: z possidet mirō dulcore fauoris / dignus utiq; tuo amore / apd̄ quos non minus honestas / q̄ apud alios necessitas uolet. Sama em̄ optima fructur: z meritiſsima / qui plurimum fide / plurimum uirtute / plurimum intelligētia prestat: z qui impensa sibi bñficiā ita interpretatur: ut̄ dum priora accepit: posteriora mereatur. Qui (ut̄ ad tu mēto sis) rātis precib⁹ posco quātis r̄ba nulla sufficiunt: certiq; mihi tanto iocundius quo id feceris libētius / eoq; gratius quo cū tias. S̄is bona ualitudine / operamq; des firmaz atq; sinceram / ne ille se a me / ego quoq; me neglectum a te suspicer. ea rāmem sp̄ sub lege / ut̄ circa tedia listas. Ex bononia octobris die quinta et̄ quidē uesp̄ri / dum sua iam rectaxerat lumina celum

Scribit pater ad magistrū

filij / q; determinans fiat si sic magistro uideatur.
Scripsit nup̄ uenerāde magister / filius meus ad suum magistrū / qui in cū prima gramatice rudimēta p̄iecit: litteras r̄bis pulcras:

Folium. LXV.

2 sensu fecundas: quas potius credo nō suis s3 dittozibus venis
 eruptas: quibus subnixē suppleat: vt cū socijs suis ad gradus pce
 dat/ Ego igitur cōsilio sui magistri/patemoq3 officio tractus/ ei9
 p̄cibus acq̄iesco determinans suo vt tpe fiat: si ita suaseris: atq3
 in eū studiū ingentiq3 p̄spereris: quo tandē firmis nervis nomen
 magisterij potenter defendere possit. Nolo em̄ q̄ domū redeat va
 tuo vasi p̄similis/ nō re sed noie gloubundas. Reliquū nihil mibi
 est qd̄ scribam: nisi q̄ amicorū inter se cōmunita sunt: atq3 in oibus
 lris cadūt, Valeo bene z opto te bene valere,

Rogat scholaris magistrum

suū priorem/vt patrem inducat q̄ graduari possit.
 Serriciū tā debitū q̄ p̄mptū loco salutis. Ad vos humilī p̄ce cō
 fugio: magister mi carissime Scio ego patrē meū diu animū suū
 indūxisse: nihil vobis nō credere: s3 maximā in vos fidem hēe vel
 in his q̄ studiū meū respiciūt, apud quē vobis auctoritas et fami
 litaritas ingens est: heretq3 ei p̄fundissime/qd̄ ex vestro p̄silio tra
 xit. Nōvī etiā quantā diligentia conatus estis: mibi pulcra litte
 raz initia infundere: vltimaz tanto p̄fectū quāto conatu fateor sa
 ne q̄ longe e manibus vestris alter euadere potui: si mea capaci
 tas vte doctrīne respondisset. Raro semen germinat qd̄ arido fun
 do iactū est/nec eque securis secabit lignū cadens in nodū ac in
 planū ceciderit: qd̄ nōsecantis /s3 nodi vicio accidit. Sed (missis
 his) scitis venerande magister /instare nūc Louanij determinātia
 tū tpa/q̄ iam si p̄tereo (cū p̄biscam audis) nō redibunt oportuna
 Rūcquid de hac re ad patrē scribo: conat omnia in t̄pus p̄trabe
 re: putans qd̄ hodie non fit: cras eque fieri posse. z (vt laicus est)
 nec ritus/nec agen di formas vniuersitatū cōprehendit, oculum in
 me vt p̄nex gerit, et atē solum meriens cui estimat gradū nō p̄grue
 videturq3 subuereri ne viridi tribuat qd̄ maturo debitū est. Rogo
 igitur p̄ce cum maxima/ex corde fūente/quatinus eundē pio ve
 stro cōsilio inclinare dignemini: q̄ me cum socijs meis ad gradū
 p̄uehat: in e laboribus meis premiū deesse p̄mittat. Casurus mibi
 an laus erit: si videro ex flore studiorū meorū nullum mibi fructus
 z r̄ponsum. Quod si ope vestra ad gradus scandere permittis sim

speto labore meo id efficere vt in patrem in caros/ tandem inqz
omnes mei amantissimus honor gradus redundarit, idqz me cu
ratur polliceor: ne vel vos consilij, vel tandem patrem peniteat ob
sequij. Valere in eo/ qui presidet omni creato,

Pater scribit magistro sup gradu filij/ partim mentē ex
primens/ partim psitium petens,

Adulta salute/ ex corde pmissa. Rogauit me filius venetade ma
gister/ eo intentius quo imprudentius/ vt eū sinerē suis cū socijs/
ad magisterij gradū puebi, sed qz in hac erate tenella ad tā alta et
fausta auspicia leuari possit. nō satis habeo exploratū/ qd tū si fa
cile possit pclusum apud me tam est: nō esse deliberandū/ sed si du
biū sit nō esse conandū. Filij tū mei desiderij parū habeo: quā
sibi pducatur: quidāe pulcrū: quid quoqz deoz in vnā ptem inclina
tior nō equa lance deliberat: s3 certe tua auctoritas, (etsi sentire ali
ter) me facile puocaret: vel si dubitaret tua hortatio me facile im
pulerit: vt id sequerer qd tu optimū iudicares: nec adueriam alio
rum consilia/ si tua sint pregnantia. Plurima calamo subtraxi: q
cōmisi nuncio. Vale diu felix/ sempqz beatus.

Alia epistola in eadē materia: in aliā sniam,

Amicitia integerrimā/ atqz salubrē p salute, Rogo carissime vit
ne filij meū ad gradū admittas: nisi ipse gradui: z gradus sibi de
cori sit. Nequaquā volo qz gradu pcedat/ quos sequit lris ne cū do
ctis pudore taceat: vt ipudentius inepte loquat. quo tandē veritas
in risum/ z fabula fiat. Non volo qz redeat vacua opinio sine tunc
factus/ solū edoctus ventositatis ineptia supbire. Non em̄ dixerit
tam magistru efficit: nec doctorem anulus: nec laurea poetā, necel
se est/ in eo sit/ qd eū faciat gloriosum. Nolo qz foris gerat nomē
scientis/ z intus (vesice more) nil nisi ventū ptinens, vel (more va
cui vasis) qd foris tumet/ intus nihil cōtinet. Nelim potius sumi
letat ficni fructu/ nō floze iocunde qz spine/ qz nō fructū ornāt/ sed
florid⁹. Nolo qz mibi redeat: focogz meo mibi asinus alledeat co
ronatus/ vano vento/ nō rebus inflatus. Rīdícula pfecto z alto
cachinno digna est noialis virtus/ vbi ipsa noia tem paratentissi
me mentiunt: tunc nomen sue dignitatis quousquisqz veraciter te

Folium. LXVI.

net. quā tēn noīs poterit potenter exercere. Ego em̄ in adoleſcen
tie mee primitiſs ſtudiſ in cubit phloſophie/ nanq̄ tñ gradum
volui (quod reuerentiā fecit) nō preemptus/ ad quē z ſi nō forte per
ringere/ ac ſaltem aſpirare p̄miſſum erat. Si tñ colende vit filiu
censeas nō indignū tanto noie/ placet q̄ ſuus labor/ gradus hono
re premiēt. Quis potius ſit viciffitudo q̄ premiū q̄ ad ſtudioꝝ flo
res/ gradum ſuū ſequatur. Vale intentiffimoqꝝ animo enite
te: ne gradum ſumat/ ſi nō fuerit ſcientiā preſtans/ ne fruū omiſ
ſo inutili fronde glorietur.

Magiſter reſpondet ſcolari

Sili patri tuo viſum eſt. q̄ gradum peris ad pompam/ inanemqꝝ
iactantiā. non ſatis intelligens quid magiſteriꝝ gradus pretendat.
Si tñ ſatis cōpertum haberet. q̄ aliquam ſcientiā preſtantiā con
ſecutus eſſes. ac inter tuos ſodales (quos annis equas) ſciā p̄ſo
tuiſſes quo gradu tuis virtutibus meruiſſes. velle vtiqꝝ te honore
merito decorari. Sed veret̄ (vt eſt mos iuuenū) q̄ appetentioꝝ ſis
glorie q̄ ſcientiē/ aut virtutis. Nec certe ſatis habeo quid patri cō
ſulam. te em̄ latere nō pōt. q̄ pua tibi erit paterni eris portūncula
Nefcio ſi tibi cōducatur. qui inferior es fortuna/ ſuperior ſias ordīne
tor em̄ tā reſpūnt magi/ vt grad⁹ dignitas/ ex indigna nūeroſitate
vileſcat. Adultos ex vniuerſitate tua euadere vidi. q̄ nihil illic ſplē
doris ſunt aſſecuti/ p̄ter magiſteriꝝ inane vocabulū eis pudore ſe
piterno adheſur. nō meo iudicio ille gradus eſt. ſz fumus z ventus
eſt qui cū nuda glia. nō cū ſciā. nō cū v̄tute deſcendit. Sz ſi te ſciē
tem p̄ſtiteris. q̄iam p̄p̄a v̄tute mereberis. nō q̄ v̄tus ſamā p̄ p̄cio
poſcat/ ſz carere ea/ etſi cupias nō poteris. vt em̄ corpus v̄mbra ſe
quē. ſic v̄tutē glia. q̄ tñ adeo delectat/ vt legamus neminē eſſe qui
dulcedine glie nō tangat. Et apud Tullū eſt. trahimur omēs ſtu
dio laudis. Generoſum em̄ eſt optare qd ſūmū eſt. Eo ſulo tñ/ vt
maiorē te p̄ſtruas. q̄ videri delideras ne ſis foris tumēd. intus cō
tract⁹. ne v̄to vanitatis inſectis/ v̄tute carēs atqꝝ doct̄inis. Ita
qꝝ vt finē faciā. p̄ breui ſtatuet. qd de te fieri veſt z te certiorē ef
ficiet. Iteres n̄ aliū tibi incitādū p̄pone. q̄ teipm̄ in teip̄o te inueni
es (ſi executias tibi te) Va. illd̄ qui in te p̄neā. Dū tibi det ūnos

A te nō cetera sumes / in oqz desiderio fauens / assit is quē penes
ptās oīs est / z qđ feliciter aggredi cupis / det felicitas cōsummare,

Scribit pater suo filio suaz

intensionem de gradu suscipiendo.

Salutē. Sili multo tu desiderio (nō quidē rōne sulctō) ad gradū
aspiras: s; potius inanis glie titillatione porrecto. Scire te velim
(qui specioso cognoie gaudes) in lris maīsteriū / nō in birreto cō
sistere. Gradus em̄ nisi scale sunt sciaz atz virtutū / quas p̄mulate
tibi pulcrius erit / q̄ gradus z titulos. In sisse igitur studiū sūmo
nisi toroqz animi pōdere: vt inter mos socios / tua scia / tuqz vit
tus emicet. Non em̄ laboro q̄ gradus te ornet: sed virtus z lre te
restiant. Nec volo q̄ fallacibus alis attollaris: neqz q̄ sic arrium
noia queras: quo qđ scie defuerit / suppleat titulis. Salubrius fo
ret descendere iuste / q̄ in merito ascendisse. Ingloriū em̄ esse p̄stite
rit q̄ mendacio glisus. Nā oim oculos fallere nō poteris tāto in
te studeo desipos: dū parūper emerfers: quo tibi plus glie false fu
erit: eo plus erit infamie / cū tue ignorantie p̄cius cupies delitēce
re: z oculos sapientū effugere: nec ausus fueris inter doctos hūc
re. Possē ego narrare multos / quos par error pati periclo dedit
S; satius ē vniū noibus pepisse Vale in eo a quo oīs valor ē.

Gratulatur vniuersitas de

electione sūmi pontificis / obedientiā p̄fiteri: oratores mitti: z to
tulā petti. Sanctissimo patri dño. N. diuina puidencia sa
san. Romane z vniuersalis ecclie sūmo pontifici. Humillima cul
minis aplici filia vniuersitas Rouan. semp seruitrix / atz oratrix ad
denotissima pedū oscula beatorū. Ineffabile nobis sudorū est
gaudiū beatissime pater / ex creatione vestra in vez r̄coriū saluo
roris / in terris. Simul em̄ spes magne salutis ecclie nobis accer
uit qui firmiter credimus atqz speramus vram sanctitatē oīa ipsi
ecclie tam solita sospitate rectoram q̄ om̄le dñiscum pace mal
ea inturbatū stabit atqz quietū. Et q̄ inutilis crucifixi tunica sūa
sit integritate seruatura. Et q̄ beati petri nauicula nullis flacrib
obruet. Eruptet igit nobiscū ether / z tellus / z r̄agi pontis mobili

Folium. LXVIII.

Quida[m] om[n]iq[ue] cristicole: tenis manibus inuicis genibus/cum coro-
diu deuota sublatione/regi eterno laudes exoluant: qui vos ad a-
p[osto]licam summi pontificij eregit: z in plenitudine potestatis assumpsit
Et quo lucidius (sanctissime pater) inuenta nra leticia v[est]re sanctita-
ti cognita fiat. Admittimus ad sacros v[est]ros ap[osto]lici culminis pedes
oratores n[ost]ros/vitos nobis caros: z doctos/multa virtute p[ro]stan-
tes/qui sanctissime clementie v[est]re nos ipsos om[n]is tanq[ua]m humi coram
sacris vestre sanctitatis pedibus/animo z corpe p[ro]cubentes p[ro]nter
ac offerent: ac obedientia debita p[ro] nobis cu[m] magna animi grati-
tatione humillima mente p[ro]fiteamur: ac demu[m] deuotissimis p[ro]p[ri]o
v[est]ram sanctitatem inclinare laborent: vt nostris desiderijs/p[ro] certo
eu[m] no[n] ando[rum] rotulo/digne v[est]ra sanctitas cofauere quos vt pla-
ceat benignissime z audire: z exaudire sanctissime clementie v[est]re/
deuotissimis affectibus supplicamus. Quia digne rex eternus co[n]-
seruare longee/felicissimis incrementis, Eamq[ue] diu vniuersali ec-
clesie p[ro]esse faciat/ atq[ue] p[ro]desse. Ex Louanio in nostra congrega-
tione generali.

Ite[m] ad summu[m] pontificem /sup eisdem/ in alta for-
ma,

Beatissimo in xpo patri z dno, dno, R. Diuina ordinatio: san-
cte Romane/z vniuersalis ecclesie summo pontifici, Vniuersitas
R. obedientissima apostolice sedis semp oratrix/ adusq[ue] deuotis-
sima pedu[m] oscula beatoru[m]. Immensas illas tristitias beatissime pa-
ter/quas aliquot diebus p[ro]tulimus p[ro]pter defienda[m] morte[m] sanctissi-
mi recordationis d[omi]ni, R. sa. san. R. ec. sum. pon. nunciatio assump-
tiis v[est]re sanctitatis maximo leticie subilo serenauit. Dolebam[us]
em[en]t[er] o[mn]es sancta[m] m[en]tem ecclesiam tanto p[ro]fide viderat[is] / an[te]q[ua]m quis na[m]
succursurus esset in apostolice calamitatis pontificij / pendebamus.
Et q[ui] primu[m] innotuit[is] iesum xpm sine miseratione ecclesie: ac vos in
solito ap[osto]lico summu[m] tam p[ro]fide collocasse, tanta fragrantia plenif-
simi gaudij nra corda p[ro]fudit, q[uo]d nec calamo scribere possem[us]: nec
satis referare. Benedictus altissimus qui sua benignissima p[ro]uiden-
tia in h[uius] nubtioso t[em]p[or]e/ quo dei ecclesia omni videt[ur] p[ro]sp[er]itate priuata
vos in suu[m] vicariu[m] p[ro]fecit: v[est]re quida[m] scia p[ro]fundu[m] / virtute claru[m] /
fide p[ro]p[ri]e ac cunctis in rebus fecundu[m] / p[ro]ter z facundu[m], qui per

o. am entiaentissimā prudentiāz/ sanctissimāqz clementiā omnia spe
bida implacida orz serena facile cōuertetis/ diuina semp virtute p
ambula q̄ vris sanctissimis desiderijs respondebit (vt speramus)
Pro quo incessanter oipotentē nos deuotissime oratos pollice
mur. Humillimāqz simul obediētā v're s̄ctitati pollicemur i eū,
Nosqz ipsos omnes v're sanctissime voluntati paratissimos ser
uos submittimus pstratos ad terrā pedes ante beatos/ pur lat⁹
oratores nri (quos ad sanctitatē v'restram mittimus) v'rius organis
exposituri sunt quos sanctissime ac clemētissim p̄/ v're sanctitas
digne misericorditer exaudire, Quā simul digne altissimo sc̄i
cissime conseruare/ vt diū vniuersali ecclie presit/ et p̄sit vt optam⁹
Datū Louaniij. in nostra congregatione generali.

Scribit vniuersitas cōmen

datitas lras/ p quodā doctore suo supposito ad sūmū pontificē,
Sanctissime z clementissime pater, Humillima vniuersitatis, R.
obediētia semp resumpta/ adusqz pulueris sub beatis pedibus cū
osculo eoz p deuoto. Cū ad sanctitatē v'ream, R. eiusdem dñatōis
v're deuotū filiū/ v'riusqz iuris doctore/ accessu audiuimus/ omi
tere nō potuimus/ quin nō eundē nostris lris z p̄cibus possetemus
iuuaremus/ (sua bonitate sic pmerente, Qui a teneris anni virtutū
incubuit vigilanter/ z lris (cui natura non defuit) in eū pulcherrima
dona diffundens/ neqz ipsemer/ s̄dime ipsi abfuit, Sed dīctas
nature dotes/ officiōs z lris clariores effecit, In tantamqz doim
grām sua se virtus euegit/ vt nostro iudicio dignissimus sit/ qui in
ter vltas sanctitatis v're misericorditer amplectetur. sanctissimiqz
v'restris gratijs ornēt/ z fauoribus, In bonis em̄ fortune preactior
est/ q̄ lre/ q̄ virtus/ z q̄ sua merita poscant, Parentes em̄ sui san
guine clari/ tot sunt plibus onetati/ vt eū inflexerit pietas/ magna
p p̄fessionē paternā fratribus relinqueret/ sese a puero ecclesi
astico statui dedicando, Cuius p̄sone dignitas (quoprimū v're san
ctitati cognita fuerit) firmiter speramus/ mox illi v'ream sanctissimā
grām opulentias m̄suram, Qd (vt fiat) beaustime pater hūilimis
precibus supplicamus/ quo sentiat nostrū testimoniū/ nostrasqz eti
as superfluas hūilimas preces/ apud sanctissimā clementiā v're

Folium. LXVIII.

aliquid fidei & gratie meruisse. Quā p̄seruare dignetur/longo tpe
in ritibus multis/q̄ eandē sue sponse ecclē p̄fecit reāricē. Ex no
stra generali p̄gregatione Louan̄. apud augustinē,

Cōmendatur nepos alteri nepoti/ vt ei adiu
mento sit.

Salutem/ ac perpetui amoris firmitatē. Vetus illa amicitia/ est
mibi ad cor vsqz dilectē/ que mibi cū hoc latore dies longos fuit
exposita/ vt sibi sim adiutor & fautor/ cui etiā accedit sanguinis cō
iunctio talis/ q̄ eū tanq̄ honestissimā mee gn̄atōis partē cogor ex
colere/ cui t̄m affictor vt nihil addidi possit/ nec quē amore magis
cōp̄lectar/ aliū habeo neminē/ cui vt adiuumento sis/ tantis p̄ciō
posco/ quantis verba nulla sufficiūt/ certiqz mibi tanto locundius
quo id feceris libentius/ eoqz gratius/ quo citius. Tanta em̄ est
fulget virtute/ vt valde indignū sit/ eū tamdiu suo clarissimo iure
caruisse. Ad te em̄ accedit sue cause salutē/ auxiliū/ p̄sitūqz expe
tens/ qui abunde locū p̄sitū habes/ & auxiliū copiam. Siat igitur/ si
hi sint preces mee p̄sidio/ quo intelligat te mei esse amantissimū
& apud tenibil antiquius esse fide & b̄nivolentia. Vale. & si quid ē
q̄d ex me velis/ impara/ mox implere conabor/ morasqz p̄scindā

Respō ad epistolā p̄scrip.

Ex penetrabilibus cordis salutes nō numerabiles. Cōmendasti
mibi amice p̄ccare/ tui nepotis filiū. in quo oīa patris mox agno
uī tui tam sunilis est/ vt oēm hoīem spectandū admiratiōe suspen
dat. Non em̄ lac lacū similitus existit/ nec possunt perpendere quid
alteri insit/ q̄d alteri desit. Si em̄ (vt cuiuscūqz lineamēta) sic etas
& habitus m̄derent/ mox alter/ alter appellabis. Quō em̄ tuis lris
postulasti/ subito feci/ quo ad potuī/ nil iullu moratus/ factiqz q̄d
restat tā diligēter q̄ libēter/ nec rogādus sū nec hortand⁹. Nā pa
trem elus (felicitis memorie) qz familiarissime dilexi ego/ hunc fami
liaritatis illius p̄stitui/ & dilectionis heredē. p̄deritqz ei qz tam di
lectis/ clarisqz p̄maginibus originē traxerit/ & qz nunq̄ fuerit p̄ris
sui officiū in me p̄remissum/ neqz ei⁹ opam in me refriguisse sen
serim nō d̄reui dixero q̄ letis oculis/ q̄ blando vultu me viderit/ q̄
comiter se mibi p̄iūperit/ q̄ late om̄es iocūditatis habenas in meo

cōspēctū effuderit, Vale meq; tuo fratri cōtendarum effice: qui
(quotiens amicos memoria voluo) mox inter primos emergit, Et
Ronanto; volante manu /z celeri penna, nisi me occupatio ingēs
ligatam haberet, longior essem, Dū plus erit octū /latius scribam

Deplangit amicus filiū suū

fratris aufugisse, rogatur amicus /vr reductioni stu deat.

Salutes innumeras /z cordiales, Unicū hz filiū frater me⁹ ami
ce dīlecte nibil patris hāc em /nisi cognomē /sepū z formā: quē, vr
unicus est) vnice diligit: cui iam accreuit /quo referte piget: pūdet
z miseret /victorū maxima seges, Doletq; vehementer pater in eo
crefcentibus annis /decreuisse virtutes: z q; cecis ducibus /nō re
āis fidat p̄silīs, Nam prudentū viroz salūbres monitiōes quasi
aniles reputat cantilenas, Dabis (rogo) opam si eundē gentiū vs
pīam p̄peris: q; ad suū parentē redeat: z ex summine errorē emaret
modū agendi tibi tua prudentia dabit, Non est opus docere mis
neruam: nec dare lumina linci z argo, Ex cuius tū secreto abscessu
pater eius tanto dolore affectus est: vr (more frenetici) vagz /turbz
teq; loquat, z agat z assiduo gemitu dolore effundat /timens q;
hec vicia (quibus teneris annis insuescit) tota etate se dabit: cum
magna z efficac nimis est vis p̄suetudinīs: cui longo tractu consis
mate vix nūq; obstitit, Trahitq; pater omne auguriū petore via: in
quo doloris affectū nō arguo /sed excessum, Quis itus ista ferret /si
alioz casus inspiceret: cuius dolores scriptis lenire suaderē, sed ve
teoz /ne prurientis ocello p̄fricatio sit molesta /quo potius nil aliud
agerem: q; augere luctus /z renouare dolores, Etiam nō est opus
p̄solator /quē p̄rū gemitus vincunt: cuius visceribus mollitus fra
cta in lactimīs verba diffundant, Sed vale, cogoz eplam claudere
te: p̄p̄rūq; /z oculos a lacrimis abstergere,

Respō ad epistolā precedētē

Ea quā mihi velle m. /salute p̄missa, Recepi litteras tuas (vr opti
me) doloris nō vacuas /amoris plenas: quibus inspicis /mox mi
xtus lacrimis dolor mihi incaluit: vbi nepotulus tuus /qui dū suū
patris corporis pulcherrima lineamenta exprimit: nō eius virtutē

Folium. LXIX.

nec animum eius imaginem preferre dignatur. Sed honoris pro
prij prodigus (omni pudore depulso) a virtute pedem retrahit. In
dulit vicijs/bisqz induruit: atqz adeo vt eius patrem vix grande
uum/multa magestate vgerandū/grauteer offenderit: suamqz co
stigationē/nō excusatione/sz fuga vitauit: quo eū magis suspicoz
metu vel tractū/qz proprio nisu errauisse. Habet effigie/oculis tā
gratā/vt vel celo elapsus/vl' deoz sem: ne nat' appareat. Nā in ei'
aspectū nō tā humani qz diuini specimē decoris effulget. nō solent
vicia: tam decoza sede locari. dolebit senex/si inuenis a vicijs cep
tis pedē non retrofaciat. Est mihi suspicio/qz certo loco lateat/qz
per famulos meos hac nocte securari faceas. Luna enī tam pernox
est: que gratum obsequium prestabit euntibus. Scio quid petas:
quid pater optat. addo opam amboz votis congruam. Vale, longi
or essem. sz somnus (fur oculi) grauidū mihi caput afficit.

Scribit auunculus filio profugo/indu cen s vt redeat

Salutis pium desiderium loco salutis. Sili nescio vbi incipiam:
quid primum? quid vltimum dicam: an bona commemorarem que
perdisti? an mala defleam que meruisti obediens eras: diligens
eras: parentibusqz carissimus eras. Et cum totiens dico eras: ne
cesse est/qz totiens ingemiscas: qui iam non es quod fuisti. sed
paras tuis parentibus noctes/vigilijs/z anxietate prolixas / qui
te vnicū eis filium ad cor vsqz adeo diligunt: ne te ipso habeant:
proprium sanguinem cariozem/sed nocte dieqz laborem nullum
fugiant: non frigus non estum/quo te ab inopia futura preferuēt
z certe quo felicioz fuisti qz tibi natura tales parentes contulit: eo
miserioz atqz indignioz es/qui tua culpa eozum fauores demeres
ris. Mater enim tua tuam fugam agnoscens/pre graui dolore ca
pillos vultu: pecc' percussit. digitosqz cōtorisit: mens illi refugit/
vt putarent astūtes et diem illuxisse supremū. Tu matris tue primū
pondus fuisti: dehinc dolor z timor. Ad miseris (qso) quor' som
nos quot cibos: quot locos tuis fletib' obrupis: quot ei anxietates
pepereris. Nulla maior ingratitudo est/qz que in matrem com
mittitur. Si hec te fili non moueant adamantina corda motura sz
maneat tibi cor saxeū/quo tanta materna solacia/ut te suau' amo

te pgesta/nō desinas rebellionē cōpensare. Aspice iusti dei flagella/nō vt longe distantia/sed vt mox futura/iactantqz presentia.
Tu igitur redi/z in parentum sinu recumbe. Et radice em̄ seicūā rami emoritur/qd nisi feceris tibi tanq̄ inutili arbori immanēt securis/z ignis. Hīs deniqz lectis/posthabitis omnibus ad me properando festina/dabo modū z ordinem quibus patentū grām tuo honore assequaris. z noli rem in sinu positam ptemnere. Nam si parentes tuos offendere nō desinas: z eos atqz tua culpa perdidideris. habebis (donec viuas) nocte dieqz summū dolorē erroris tui in pectore testem. Tunc primū parentes nosces. Duz pdideris tūc patrē/tūc matrē/tūc mutatā domū/mutatā familiam flebis/z frustra peries pēctora palmis/z seto penitere incipies/dū nō erit penitendū loc⁹. Sz vale icaluit calam⁹/q̄ cursu furit z sistere nefcit

Itex auūculus filio profugo/in aliā for-
mam

Delioze/q̄ paras fruarē. salute. Scias (cate adolescens) amicos oēs tuos a te auertos esse. neqz illam rex tuaz velle demceps curā agere. Ego adhuc resto quē (vt video) a tuo amore extrudēs. si aures claudēs z oculos (vt cepisti) auertere pgas. tibi em̄ adhuc non tuis moribus sum amicus/qui te viliter proūcis ad alia nat⁹. nā si rex autibus haust in te inualuit pompa/lux⁹/z vanitas omnis/vit em̄ mustū es. duz cortūperis in acetum. Loqui cogor ne tūc cūmestas mea indulgentia teputetur. malle tū poti⁹ q̄ tibi tua plectentia/q̄ meus sermo pudorē incuteret. satis em̄ ingenū habes q̄ sordes tuas vides. nō tū diluis. vias tortuosas tuas agnoscis. nec deseris impendensqz piculū nō metuere nō potes nec declinas. vbi (quēso fili) euasit patrēnz reuerētia /vbi lex nature/vbi timor dei qui sic dissides a teipso/z qui te societariū immisces periculo ple nīs. Sperne (togo) illos quozum exemplo gloriaris. illosqz fuge vt scillā/a tuo quoqz aditu prohibeas. quos vides in tanta viciōz exuberantia colapsos/vt inter virtutem z viciū discrimē nullum faciant. qd nisi facias tandē tibi tubigine affricabūt. quā vix nūq̄ villo post tpe poteris diluere. at epitū tandem flebis qui probentia nō sensisti. z quē iuuenis tā primatiter agis. senex cū rubore recos daberis. Nō hesito quin scias luce clari⁹ recta esse que scando. sed

Folium. LXX.

nam sum de teo ne passionum impetis te cogat sequi peiora. Hoc
in scripsisse iuvat / ut si errore tuo perstabis / ego in te meo officio
perfundus fuero / nec omittere potui. quin amicas tuas aures / a
nico sermone pulsauissens. no quide tam blando q̄ verace / no taz
pposito q̄ fidelis. que si rugosa fronte p̄tempseris. tuasqz parente
p̄tinuis doloribus p̄torseris. melius foret (sit venia dicto) te pri⁹ tel
lus sma desceret / ab sorberetqz. S; facito meli⁹. Valetqz felici⁹

Respō profugi filij ad suum

Humillima p̄medacōe humillimo corde p̄missa. Nō auūculū
video quib⁹ v̄bis (auūcule dilectissime) immēsam animi letitiam ex
presco tūc em̄ mibi v̄ris ex l̄ris gaudiū subortū est. tātusqz letitie
splendor infuilit. ut omnia verba frigidiora videant. habere certe
oculos nō mō velatos / s; p̄sus erutos / si v̄ris p̄filij oblectari pre
sumerē / tanta ratione fundatis. Dabo opā / mox nebulā v̄ste mee
raliter ablucere. ut matrē meam (q̄ me gestauit in v̄tero / me peperit /
suo lacte nutrit) maiori gaudio perfundam. q̄ v̄nq̄ fuerit ex me
doloze p̄cussa. Societatēqz illam quā sum cupid⁹ / quā p̄udētius
imitatus / abūcio / fugio / nego / abnuo / respuo / catdenatqz rumpo
quā ipse mibi p̄terui. taz clare video factos meos canibus similes.
qui os diligunt ut extrabant succū. v̄l his qui lanam in onibus
quetunt / non salurē. qui miro quodam applausu me v̄si sunt exco
lere. quoz amor eisdem gradibus cum meis denarijs ambulauit.
tātoqz remissior / quanto pecunia numero minor. ut cum v̄ltimo
denario / etiam ipsius amoris euanesceret v̄ltimus gradus. Jam
lapsū meū agnosco dolēs z gemens. qui nūq̄ potui lacrimas p̄
ferre parētum. Nō sinat deus vitā meā v̄sqz ad illa perducī t̄pa
quibus dec tradē. quo doloribus tacti funeri forent p̄iores. sed
me / vel tellus (ut l̄re tue sonare v̄identur) opem pu⁹ ima debiscat.
vel cyclopū fulmine cadā. Clare sentio vestra eruditōne instrūā.
q̄tum parentes amare / z venerari oportet. Et os autē (ut cepistis)
mibi assistere nulla em̄ spes salutis / nullum mibi p̄sidiū aliud
p̄to felicissime valeatis. opemqz feratis / qui spem dedistis.

Ut filiū promoueat ad aliquod benefi
cium.

174

Placime salutis largā affluētias, Rogū me (vir egeste) bñficiū
filij tui mores: suaqz vite integritas: in sui fauorē ad te nunc lras
dare/rogans/qz in pmocōem alicuius beneficij/paternū sibi fa-
uorem non abesse sentiat: qui ob alia multa/ qz qz tibi fili⁹ a te me
retur carus haberi: qui adolescentie primicias tra instituit: vt om-
nes sue etatis iuuenes eum p duce colunt: obseruant: qui fax esse
videtur/a quo omnes lumen accipiūt. nemo eū antecedere potest.
quisqz eo habet honestior/quo tergo suo pprior est: vix crediderit
quispiam tantam ingenij lucē/tantā indolis placētias/tm faciēdie
splendorē/tā tenere etati incidere posse. Jocūdu adeo est vt face-
cijs suis/risum lugentib⁹ euocaret. Multa paterna in se habet nō
futurus vnqz suaz virtutū sepultor/quas gerit corde z fronte des-
picās. Eritqz tibi ipse senectutis tue bacul⁹: z p̄nt nois suator z
auroz. Vale plitior essem/nisi iā nox abstraheret lumina celo.

Responsio ad predictam.

Salutem in auctore salutis. Filium meū extollere conaris multo
studio/nō pari iudicio/quē si minus amares: plus fidei apud me
tue lre mererent. Almoze cecus iudex est. nō em̄ tam reb⁹ fallitur
q̄ rex apparētis. Tertū habeo qz bñ de filio estimas meo/cui pre-
mia ascribis vix orze virtutis/quo certe p virtute effigie/pro te si
mulactun laudas. done indolis esse vidēt. sz frōtis eius nla fides
virtutē vt scopulū fugit. nō tam apis taxū odit. nō tam baculū ca-
nis/vel balnea catus/qz hic librorum osor est/quē si quis arguat
mille excusarōm diuerticula queter: vt pulcro palio crimē obum-
brat. Vultū tuū ad nutuz variat: vt qnqz nō idē/sz sui degent ei
deat. facies agnū monstrat. sz (vt *Petrū* verbū est) seruat in pedo-
re culpem. Raro sibi vultus cū animo cost. raro lingua psonat ori
Tu bis vicijis mox occurrere. discat aliū vite callē te ingō. Maz
nihil duco turpius ficto/nihilqz fedius simulato. Vale omniaqz
facito mea causa/vt consuesti semper/z amice z diligenter.

Querela rare scriptionis.

Sincerā amicitia loco salutis. Habet me admiratio multa: quid
sibi velit tam diuturna lraz tuaz in me abstinentia/cū vetus nō

Folium. LXXI.

placido/nosterqz pustinus amor frequentiores exposula. **M**escio quis corporis amoris / q̄ digitorum patulio te inuaserit. vt litterularum ne ynica ex te excutere possum. qz tñ rriqz morbo p̄fricatio p̄dest sam diu stau te meaz l̄az frequentia / p̄tinuo blandoqz tactu cō fricare. vt tandem (aromatū more) sp̄zamina reddas. que lentius odore spirat / si nō trita fuerint. **M**agnes fortius trahit / si terat. **M**alorana / atqz lauedula digitis p̄tate / odores fragrantius fundit. Tu q̄ si me amas hāc scribēdi segnitiez exue. teqz l̄az frequentiore exhibet. z si q̄ ex te metui. si digna p̄cor. si me tua existimas amicitia nō indignā (rogo) ne desinas mihi tuū statū p̄scribere. studeasqz vetusti nri amoris cineres edulere. inuenies (spero). adhuc aliquā viuente scinillulā tui (vt crederrime scribas) exicatrice. qd si mihi p̄stiteris / q̄ maxime tuis iussib⁹ delectabor. s; vale lōg⁹ scribēdo plaplius sū. q̄ tarditas t̄pis vel festinātia postulauit

Intimatur amico ne quez

posuerat comittē capiat itineris ad s̄ctā terrā qz mēday z garru. **S**. n̄ pauciores / q̄ gignit estas aristas. **A**udio p̄posuisse lus est (cordial amice) terrā s̄ctā (duocōis grā) v̄sitate. assūereqz p̄ socio vilici filū s; vt te libere tureqz alloquar acced. p̄i⁹ ne q̄ externa auris interueniet. intereaqz mihi ad hostiū ocul⁹ erit ne quis in sperato irūpat. **M**e quē itineris t̄is tue comitē dlegisti. vir p̄suo. agrestis / z in sulcus ē. qui inter canes male tur⁹ ābularet / si tā lep⁹ q̄ fari⁹ videret. qui tot⁹ ex mēdacij⁹ p̄det. z ex fidicij⁹ p̄fēd⁹ est. anīmū tuū iudicas nihil sibi credere. quē tā infestū aurib⁹ series vt facile tibi quateris esse iudicabis. vt eū lingua / vt te aurib⁹ caru ille. **L**ertū est tāto peccatoris sono minie t̄ndete virtutē. **M**a p̄icas z gaculos sua garrulitate supat. nihil iudicio digerēs / nullā tenēs lingue mēsurā alti em̄ flar⁹ est. qui (more follis) plenis buccis seorem trahit. z effiat quo molendina moueri putares. **M**ale lōgeve sane plaudenter. **M**as dum scribo non querunt digiti. sed vultuar calamus nō aliter q̄ ei velū sup infixū esset vento. p̄spero agitatū.

Intimatur brevis

visitatio amici / z le
ra confabulatio.
Immensas cū fauoris ardore salutes. **A**derit breui tēpus quod
R 14

vos vñ in locam misceat. Statui em̄ his pascalis⁹ videre te/ita
dico / nisi vñ tibi citius / vel fortūe serius placuerit, multa me diu li
garū tenuerunt. quomin⁹ te visitare potui, s; tā funē soluas: rāpam
moras / cūcta retinacula frangā. Ad gloriē p̄tractionē ferre nō possis
vroz: ardor: crātior. Te p̄celiter visitare intendo vt refectum
p̄beas: qui hanc stāmā p̄ocasti: tūc vocē voci iūgem⁹: / z dexterā
dextre / eritq; tūc nobis n̄roz euentum vitro citroq; locūda recita
tio / quo nobis tūc di. s. breuissimi videbunt: etiā si estis solibus
p̄tendantur. tūc (vt orati⁹ clamat) b̄bendū / tūc pede libero pulsā
da tellus / cr̄berisq; magnis vna coronasse iuua bit: eroq; tibi co
hesurus diutius / quoad venero tardi⁹ / amicissimoq; sermone lō
gas horas consumpturus / vt mora restituat: quod necessitas abstu
lit. Ex cracouia tanta festinantia q̄ facile putares si me has scribe
re perspexisses. Digito meos in pedes leporum esse cōuersos. Ha
le per hilariter / z quidem gaudentior muscis in melle

Ad petitionem amici statū

suam / fratrisq; sui notum facit amico.

Salutes felicib⁹ vris onustas. Et semper inquis (carissime vir)
quid frater: quid ego: quid vnus: quid alter: vel quid ambo mol
amur. Hinc his p̄cuculis dabo respōsum. Frater me⁹ viuit in ture,
bius qui (vt oraciū v̄bū est) Paterna rura bob⁹ exercet suis / pro
spectatq; arantes greges suos in valle, qñq; ramos arborū ap̄utat:
felicior: etq; in serit, modo libet ei facere sub antiqua ilice / modo in
tenaci gramine / querit aliqñ in siluis aues / rēdens rethia z dolos
ap̄tis z tardis edacib⁹ / tā panidū leporē fugat: tā aduenā grūla
queo caprat. sic vagat quotidie latis in cāpis / perust⁹ solib⁹ / z ler⁹
domū rediens / sp̄ comedit dapes ineptas / in quē illud virgilij ca
dit. Felix beus nimū felix dona si sua nozime agrecole. Hāz nulla
sub sole ocupatio alia magis eidē p̄duxit: qui tanta v̄boz angustia
p̄trā⁹ est: vt si verbū vnū vel duo sub duxeris elinguis fiat: z qua
uis statua taciturnior: ita vt eū marmorium p̄tes: z in auditorio
pitagore aut monachoz claustro / nō tā v̄lum q̄ necessitate silētiū
didicisse: qd silētiū in capiendis auib⁹ p̄ualde puenit, ad quā cap
turā (instat argi centū ferentis oculos) diligētissim⁹ est, libros a

Folium. LXXII.

tergo resignis, nam studeo apud eum torquenti est suplicisq; loco
liber est, ego aut venacis loco inretidū poessim video: quo possim
facili⁹ dispēdia vite ppēlare (more laborantiū) qui quāq; cantilenis
solent tedia ppulsare (z itinerrantium) quibus via breuior videt: si
labor fabulis subleuetur, Vale sanus/z satis viue secundis.

Rogatur amicus vt mitta

tur per eum scriptor petitis amico,

Salutes omni desiderabili gratiores, Prospicias mihi (rogo) a
mitte carissē/de scriptore bono/de bonitate nō solū artis loquor:
sz fidei/qui nō meū agat: vt ille estate peracta/qui multa incepit:
pfecit nihil plurimū ille verbū erat z pmissionū maxima taba/ sed
omne pmissum in voce pmāsit: qui vbiq; loci eū puenio: nō sec⁹
a meo aspectu fugit: q̄ si basiliscū aspiceret, Volo mihi autumgeli
um bonis s̄is ad grām ptractis/mēdis castigatis esctibi: quē nec
veno/neq; pmodato/vl lōgo tpe assequi valeo. Itac igit epla visa
quali pignore facito ad me bon⁹ scriptor accedat: cui (vt ratio sua
fert) premiū dabo, Plurimūq; rogo ne differas: ne quoq; comit
tas: vt te poti⁹ excusandū tarditatis q̄ landandū festinacōis effi
ctas, Parcito tñ si fuero (q̄ equū est) audentior, Nihil em̄ est qd
magni amoris sibi pcius anim⁹ nō audeat presumere, Letex/post
vltimas lras nihil accidit: qd tua interesse arbitror: preter incredi
bile desiderium meū visendi tui/qd indies magis ac magis auge
scit, hoc autē me leuare tui est officij: si quid ex me vis precipito/
tuis votis parere mihi certe voluptas est: z nullū in pondere pon
dus, Vale in eo/qui mortis vincula rumpit, Ex parisius octobris
sexta/ eo mane quo noctem fugauerat auroza consurgens.

Epistola consolatoria.

Salutes z plusquā salutes/ si quid vsquā est qd ijs plus est, Acce
pti lras tuas planctū plenas (diferentissime vtr) quib⁹ timores ad te
venisse declaras/ qd frater tuus in opido suo/ cū alijs pciis/ o
bione hostiū sit circūsept⁹/ vt nulla sibi salutis spes relicta videat.
Hunc rogo dilectissime vir timorem exue, Nescim⁹ sp̄ indubio au
gur/ est timor, Quāq; sepe/ vbi timoris magis ē illic piculi min⁹ ē.

IK III

In bellis enim fallax est spes / z fallax est timor / vbi fere nihil est
p̄meditato vel agitur vel accidit. sed cuncta omnia inopie. Non
igitur desperes (queso) nemo scit quid presidij fortuna prebebit.
Suis cuiuslibet rei incertus est. non enim de nihilo hoc nomen fi-
nis grammatice dubij generis posuere. Vale vir fama inges / s; te qui
dem ingentior. Ex louanto marci vicesima prima / volatim instar
avis / q̄ (vt Argulij verbis vtat) Raptim secat aera pennis. Aar-
barum quiddam secreti tibi deuelaturus est. meo nomine cuius per
bis nudas sic credere potes. ac mille forent eis appensa sigilla / qd̄
cunq; dixerit iuratum putabis.

Intimat amicus amico

q̄ sequenti die secum suo in reditu pransurus sit.
Eini optimi lectissimos hantus p̄ sal utē / que salutatio in buccas
cadit. quā iā sitis inhabitat. Dū n̄ nise curru vectus (vir ornassie)
domū tuā transitu aspicio. mox salu festino. / velut ad litus frada
pupe p̄fugerem. de curru descēdo celeriq; cursu domū tuam peto
qd̄ cuius fores pulso z clamito patumper tecum loquendi propo-
sito. sed dum vicini te in ecclesia esse nunciarent. fecit parum impa-
tencia rectoris / partimq; distantia q̄ illic te nō sequeretur. partim
quoq; q̄ inulta sui rusticanaq; veste contactus / in qua te solo co-
ram comparere non formidabo. Paruscirans quālis extrinsecus
tibi videar. quia longo apertum ac nudum animum cognouisti.
Sed dum clamore rectoris / societatisq; rursus cogor currum ascē-
dere. ecce inopie scolaris occurrit. cuius ex corio calamum peto.
hancq; precario papstium nactus / has tibi dandas relinquo. quā-
bus certior fias q̄ cras rediens tecum pransurus sum. nisi vel deo
vel fortune vel tibi secus placuerit. Interea vale faustus / z fructu
votis / neq; vnq̄ rogatum fouem inuenieris surdum.

Filius ad patrem

p̄ subuentione / et li-
bros emat.
Humilimā obedientiā loco salutis. Comemoratio v̄e z quidem
v̄itōne sponsonis (meruendissime pater) omni cyrographo mihi
efficacioris cūctiq; pignore certioris / intrepidus mihi afflaui ro-
gandi fiducia / vt mihi denarios per tantū / z celerē nūcium mittere

Folium. LXXIII.

dignem in quibus mihi libros valeā compare. Eare em̄ nouissis
(optime pater) qualiter anni eant (Quid sit teste) more fluentis aq̄
nec q̄ p̄terit itez reuocabit vnda, sic hec indulta studio tpa/fluxu
p̄tinuo decurrunt: absqz resluxu/q̄ tpa nequeo in picū meū infle
tere/stante nō modo mihi penuria/sed oimoda libroz carentia/
q̄ me facit sciaz dulci/optatoqz fructū carere, si em̄ castidoro cre
dimus larga manus ingeniā nutrit. Estre igit̄ donitatis erit acq̄
escere: iam meis necessarijs/ iustisqz desiderijs/ quo p̄ctore meo
sciaz situndō vberem refectionē desideratis: z quidē vtilē gra
tam z salutarem/ z quo tandem pater optime/ tandem inuenere
tantulus vndas. Non em̄ debēt studentū sumptus inter consum
pta/ sed veluti quedam semina centupli fructus cōparari. Digne
altissimus vos felicissime p̄seruare. Ex p̄cessibus cursim z p̄sidenter
corde em̄ meo multa spe/ multoqz affectu titillante.

Respōpatis

q̄ filio nequit subuenire et con
ditione t̄pis.

Saluus z bonus esto. Vidi lras tuas/ atz has p̄ter/ exposuit mi
hi (sili intercessor nūcius indigentis te multis subesse: atz te mira
ti quid sibi velit hec t̄pis mora/ qua tibi (vt ais) nihil nullū est. sed
ita certe nūc sili sunt t̄pa/ vt p̄ducatur te ori tuo silentiū dare: z fre
nū desiderijs/ aut opulentiorē fortunā expectare. Nā (vt satis au
dite potuisti) huius anni agroꝝ cultura/ p̄ratoꝝ sēctio/ putatioqz
vineaz/ z (quod egrius ferri solet) dū iam his om̄ibus labor esset
impensus ex inclemētia celi/ male r̄derūt possessoz/ nec erunt hec
om̄ia/ vel hoibus/ vel armentis hoc anno pastū p̄bitura. Hinc cō
pati cogentis parentū damnis/ fratnūqz tuoz/ orozumqz egentis.
Parce igitur atz sobrie tibi ad tempus viuendū est: donec sideta
nobis illuxerint feliciora. Qd̄ breui concedat ille qui potest. Vale
le. salutes plūmas tuis magistris meo noie annūctans: z si deo vo
tis annuat meis/ ad te me cito futuz expecta. «correctione filij.

Conqueritur pater de dura

Salutes plūmas/ auro gemisqz ornatas: vel alio quodā si quid
his preciosius/ eisdem poterit renūstare. Inueni filiū/ in hac pau
cula mora (venerāde magister) qui iam domi mee fuit. habere autē

mū formidoloso quodam panore deiectum / vt vix oculum lenate /
vel verbum ausit exprimere. Si quis enim accedit pius mox ca-
put retrahit. habitūq; lenat. quo conari videtur q; caput a verbere
saluet. qui in somno sepe clamitat / veniāq; rogar. nō aliter ac vir-
gis duriter ipse vapularet. Dicit mihi mater q; sub veste habeat cu-
tem macram / grossis vibicibus informē. Rogo igitur magister op-
time q; ipm dulcius formes / z mollius alas. neq; eundem virgis /
sed minis corrigas. nec vt cūq; vapulare permittas. Hic ipse in-
genū est / dulcisq; nature. Desperāt em̄ (vt inquit Quintilianus)
pletūq; pueri / z dolent. z nouissime odetūt. z (quod maxime no-
cet) dum omnia tumēt / nihil conant. Nam vt frondibus teneris tu-
stica falcem nō adhibent. eo q; reformidare ferrum viderēt. z nō
dum cicatricem pati posse. Ita teneros annos nō tam virga terre-
ri. q; iocūditate demulceri optet. Videmus em̄ sepissime inter ma-
nus ceferō lapides frangi. dum quadrantur. nisi fortasse nimio im-
petu quadrator incusserit. Hale sub leto sidere / vt tu⁹ bonoz / tua
virtus / tua merita poscunt

Respō ad eplām prescriptā

Salutem z si quid salute gratius poterit cogitari. Deus q; velles
(optime vir) tuam filiam alienis oculis aspiceres. qui eūdem dul-
cis nature mitisq; ingenū descripsisti. qui alioz iudicio / cum sit a-
liis multis vicis inquinatus / tamen inobediens est omnū pri-
mus / quē (vt tua pace dixim) a vicis fatietas qnq; retrahit. nun-
q; voluntas. sed precepta magistroz vel cōtumaci temeritate cō-
temnit. vel vbi incipit sibi deficit. Scis em̄ q; ignis male accensus
cito extinguitur. z equus mane deficiens puam dietam conficit.
Si em̄ durus magē sim. durus z ipse discipul⁹ est. Dura duris ef-
ficatus leniunt. Sepe medici mollis difformior ē cicatrix. gra-
uioribus morbis grauiora remedia adhibent. medicus sepe ledē-
do sanitate confert. nō sine murmure patientis / qui amara qnq;
pocula ministrat. que nō sine frontis rugositate sorbentur. Obi-
ritas in auro erit. nisi addiderit siāma fulgozem. Si em̄ patet es.
nō que mulceant. s; que psint cogitabis. ne qui sibi plūmis molli-
or esse conaris / durior sapis fias. quo tandem p meritis tuā sene

Folium. LX XIII.

Tam perditis moribus inquietet, si virge cess arint: mox malicia (q̄
nunc laret) in lucem etumpet: crescentq; sibi viciorū incendia / quo
tū siāmas nō facile extingueris si paululū p̄cesserint, quid factū op̄
sit tecū metipso cogita: ne tue prudentie ipse oblitus videaris, dū
colloqui dabitur tibi multa deyelabo que non ausim papirō nūcio
aut cōmē dare calamo, Vale sit tibi leta / sitq; honesta / z leta se
nectus, dum hec scribo manus volat ocior austru.

Responsio ad certas literas

hic non insertas de glorioso poeta.

Salutes numero incalculabiles, Legi omnia iocūdistime frater / q̄
mibi tuis in lris p̄signasti multa iocūditate / atq; rix risui finē fa
ciens / eaq; itez / iterūq; relegi. longo iam tpe illū noui / cuius dī
ctis in lris meministi, cuius mores / si pingere pergo tibi scriben
ti lab... esset: z tibi legenti fastidium. Idic em̄ noster bipes asellus
z stans marmorea suo vesano plumbeoq; capiti / poeticam artez
totā ascribit: nō aliter ac totā poetriam ebebisset liquefactam, oēs
em̄ oratores post se facit: neq; tulio cederet, si viueret: neq; virgi
lio palmā daret, tā verbis abundas est: vt qui secū sunt magis au
dire q̄ loqui p̄nt. ipse cicada est que vbi caēta fuerit semel nūq; si
let, si parē sibi loquaculū inuenērit iam picas in nemoribus / aut i
poluidibus ranas audite putares, iudiciū p̄riū plurifacit q̄ totū
orbis sententiā, plura de hac re scribere si mihi cū hōie mīnus pert
to iam res esset: tibi aut̄ om̄e paz sufficit, Hec iocūdo calamo scri
bo: rīderet calam⁹ si os h̄ret, Vale puluinar me vocat: magna ps
noctis effluxit, dabis me (queso) tuo fratri cōmendatū / quē respici
at (oro) fortuna instior lumine / v̄ si nō fortuna / is q̄ fortune impat
de⁹. Ex pari, nō manu pigra octobris, xij, noctis crecētib⁹ vmbus

Inquiritur

status amici z describitur p̄rius.
Immensas largissimo corde salutes, Tu pre ceteris (vix optime)
maxime nosti: q̄ in studijs iam ipse p̄senui: vbi nihil mihi t̄pis p̄
terit v̄ q̄ / quo nō sollicit⁹ ego de te deq; tuo statu inquirerē: qua
liter fortuna tecū z qualiter tu cū illa / quid ageres: vbi esses: quas

Nam iste sequeris: quid de progressu: quid de fine disponeres: cui
 te simile exhiberes: oculi mei te amici absentem anxie petunt: quibus
 p absentiu detabif multu sed animo nihil. Si aut ex aduerso pe
 ras quid agam: quid moliar: vno frater optime forte pteat? mea
 ad ratione habeo: nihil vitra desidero. Nato em desiderium ma
 gnu z animi quies cohabitāt: cū nihil plus torquēat q̄ sperari ca
 rentia, habeo em quo viuam: z quo forte melius sanctiusqz carere
 habeo vnde lasciuia, habeo vbi habite: quid edam: quid bibam:
 quo vebar: quo regar: vbi iaceam: vbi spatier: quo dilecter. Quis
 queso sumus potifex: vel impator romanus habet amplius. Quid a
 gne diuise nō diuise sed occupatū faciunt: nō dñm/ sed custodes
 neqz em p̄ciū reu/ quē diuise facit: sed p̄emptus. semp em q̄rens
 do z inhabitando cupiditas crescit: z seruitus arz paupras. Plus
 ra scribere nequiu terra iam nocte puentus. Elatitudine bonā ha
 beto adamantē solidiorē: Si quid ex me velis: tuū est p̄cipere: q̄
 parus fuero. pbando p̄disces: potius semp est te q̄ verbis amicti
 em splenduisse. Ex collegio. B. in parisiis pennata manu / alato
 qz calamo: mane dū sol terris infundere ceperat. spectamina lucas

Tutores scolari studentī lo

namq̄ in artibus / qui petit adire aliam vniuersitatem.
 Saluti intendere loco solutis. Dedisti ad nos lras (carissime ado
 lescent) z quidē plures / quibus subnixē p̄caris n̄m p̄sensum / quo
 aliam vniuersitatē studendi gratia adire valetes: qui nostro iudi
 cio nō tā scientiā amore / q̄ rei vana quādā nouitate moueri vide
 ris. scimus iuuenū aīos p̄motos esse ad motū qui sparant in oīa
 vota / qui sepe melius purant qd̄ peius est: optimūqz qd̄ pessimūz
 Prima nam etas stimulos habet: z frenos habet vltima. Mens
 em iuuenū vaga est: quietis impatiens / z rez nouitate letissima /
 maxime eoz iuuenū qui ocīz gaudent. vanā em semp dant ocia mē
 tem. audivimus te inertī ocio incubere: itaqz somnolentū esse q̄
 vix te tuba vigilē daret. atqz mḡm tuū te creberrime / digito suo
 p̄signare q̄ll̄ futuz quiddā inuauit: nō tā verbis q̄ vitis cōplendū
 Nō videtur qd̄ aliud scriptis tuis conaris. q̄ loco sciāz z frutū ocia
 z vana petere. Nihil p̄stare iuvene splēdidius / n̄sibilz incōstante

Folium. LXXV.

fedius. Raro hñ germinat planta / q̄ sepe transferi. Proinde tibi
mandam⁹ hñc tui transferendi opinionē e mente tua pellito. Iffl
qz sp̄ diligenter insuda. qui quis ex natura tardior es. frequēti tñ
exercitatione acū poteris. valebit ingenū vbi intenderis. qđ pfe
to leuius feceris. si diem quōtidie tuū scriberis. oīaqz facta audī
ta dictaqz illius diei remetiariis. quo factis melior. dictis acutior
auditiqz doctior fias. Bona tas vt alioz oīam p̄cio solito deci
dūt. Debes igit esse ad studū alacrior z in exponendo p̄tractior
vt. nñ virtutū addatur q̄tū fortune sit abstractū. Et oīeto. itaqz faci
to ne si voces n̄ras lutro intelligere p̄tēperis. tandē tuo dāno in
telligas. fac letus oīia / ne quid mestus patiaris. Fac etiā volens
cupiedoqz qđ cogaris. effeceris ne cogaris. nullū vtilius in hac ne
cessitate p̄siliū est. Define. esse necessitas si volūtas accesserit. Ma
gistros tuos ama. bonos cole scolares. ceteros preteri. neqz cultos
neqz offesos. Et a. p̄stās studio intent⁹ / oīqz p̄dētia mētis seclusa.

Tutores studēti louanū in

legibus / qui petit adire aliam vniuersitatem.

Carissime adolescens sit tibi leta dies / sit plūtima salus. Omni
bus in litteris tuis multa diligentia moliris. aliam vniuersitatem
adire. legū studendarū causa. Non facile capimus quid tibi Loua
nū deest. vbi scolares legū tibi p̄sodales multos habes. ingenio z
diligentiā singulari / doctores quoqz scientia / exp̄ientia / eloquētia
p̄spicuos. nisi forte cupis a nobis esse distantius / quo poteris et
rare licentius. Hec instabilitas magnū argumentū est. animi male
se hñtis. vt em̄ egriū corpus thoro voluit. nequitqz consistere. Sic
eger animus varijs affectibus agitatur. male semp sperat de iuvene
vario p̄rio sensui innitente. Sententiā n̄ra est vt Louanū stude
as. z maneat. z tāq̄ in tuto salubriqz studioz portu / iactis anchoris
p̄quiescas. Oppone igit desiderijs tuis seras / z vides. habes
qz semp animū tuū (vti decet z oportet) p̄silijs nostris cōformem.
Ad si feceris. nos semp habebis tui amatores. tertūqz tuarū vti
les ac diligentes. p̄spectores. neqz vnq̄ amicitiaz fores / apđ nos
occlusas habebis. Et late felix. valebitqz certe felicitus / quo studebit
intentus. Qui si nō satis p̄feceris. nunq̄ tibi in genū defuisse ar

bitrabimur. s; curā z diligentia / qui magis pfectam tuaz parulo
corde pcpimus. q̄ naufragus portum. / vel famelicus escam.

Inuectio iocosa in amicū raro scriben- tem.

Salutes innumeras atq; pbennes. Dū omnia mente uoluo ac re
noluo (amicū peare) p̄cipere nequeo: quid te detineat / tanq̄ mirū
facit: vt oīno scribas nihil: cui tū tam cultus still flux? adeo p̄p
tus / atq; venustus est. vt inter scribentes primatū teneas. quali p̄
p̄tus tibi p̄gia sit: z p̄cepto calamus. de quo plura dicerē. nū
si hoc amantis esset (Plinio teste) Amatū nō onerare laudibus.
Fecit hoc semper leta viuacitas tua / qui agili sp̄ritu plenus es. ne
quid turis in te habeat desidia / q̄p̄ tū nō uiderim quo taciturni
tatem tāā p̄tegere posses. Non em̄ eo clipio quo solent ineres et
seignes te nihil habuisse. qd̄ scriberes in tanto flumine nouitatum.
Sed timeo q̄ omnia tibi eant incōmodo / qui t̄pus aliqd̄ aptus ad
scribendū nō inuenis. Estas forte arramentū epicorū: ipsūmag
bzems in glaciē vertit. In vere aut̄ nō dū auge pennas dedere. resū
quo forte t̄pe / paralyzant digitū: qui q̄m̄q; stupent atq; rigescūt. vel
forte papiri mola rupta est: vel nescio an te aliquo flumine laues.
ubi oēs veteris amoris flammulas extinxis. Egoz igit̄ exclamare
illud poeticū: Quis deus apposuit n̄ris sua numina rotis. Sed
omisso loco facias (togo) musas tecū te d̄re in gratiā frequentius
quoq; scribito. multoz em̄ l̄ras q̄ ad me scribunt̄ semel d̄ita par̄ le
go. s; d̄q; cursim / tuas aut̄ nūq̄ satis legisse uideoz. Redeo itez atq;
itez nūc illā / nūc istā p̄culā attingo: repeto. egr̄. illa e manibus
emitto / facit h̄ placēs ornat? / z minus placens raritas. Vale ca
datq; in te poeticū illud. Vixeris eternū eptendēs in secula nomē.

Rursus iocosa inuectio in eandē sententiā.

P̄bennes amicitias loco salutis. Ad eo loco quo te mihi absen
tem terciā iam tenuit estas (carissime v̄r) ex te accipi literaz nihil
quo me habet admiratio grandis / qui cū ad plures scribas: boni
nis amicitissimi sis oblitus. Aditor equidē uehementer / l̄ris ad me
datis / magis q̄ alijs interclusum esse. peant queso interceptos
l̄ras (si qui sint) eosq; deus optimus / maximsq; radicitus p̄d̄at.

Folium. LXXVI.

Idqz pcedit/ qui me lraꝝ tuarꝝ priuant locū dūllimo fruā/ omni
meile suauiore. Sed certe si tua mei pūpendentia hec inter cape
do lraꝝ pūenerit. nō possum nō gaudere. Ita tibi secundas res esse
vt ne amicissimi quidē hoīs recorderis. quāqꝫ nō pua sit felicitatis
pars vit a micus/ neqꝫ teneat amicitia postremū in hūana felicitate
locū. Sed ioco obmisso rogo te optime vit/ amiceqꝫ fidentissi
me/ p placidū amicitie nomen/ petqꝫ id omen/ qd in ea dulcissimū
est. si quid ad huc si amule veteris amoris supsit. nec emortuus ci
nis est. ad me frequēter scribito. nā id iuris lre in me tue bnt. sem
petqꝫ habebūt qꝫ ex me longiores excutiant. Vale vale nihil plus
qꝫ festinus. Ita nam clamitat nūcius more impatiens quali cupe
ret (vt apud persiū est) pulmonē tūpere ventis.

Excusatio super porrectis

precibus/ p cōtumace filio/ ad patrem.

Ingentes cordis ex fronte salutes. Sentio qꝫ moleste fero (amice
dilectē) qꝫ rursus rogo p filio/ cuius pacē apud te p suis erratis tā
frequenter adeptus sum. Putas em ob recidivā nec locū p̄cibus/
nec venie relicū esse. Sed rogo patris in hoc vno/ me tibi eadē
mente repugnare. qua in oībus sp obsequi p̄sueui. Venit ad me fi
lius tu⁹ sese ad pedes meos solotennis p̄stratū faciens/ fleuit. ro
gavit. fecitqꝫ mihi fidē penitētie vete. Quē ideo emendatū spero
qꝫ se sentit deliquisse. Dolorē em peccati primus ad veniā grad⁹
est. irascetis scio. irascetis merito/ idqꝫ etiā scio amasti iuuenē/ et
spero amabis. Interis expedit qꝫ exorari te sinas. Itebit rursus ira
sci si rursus delinquat. tūc qꝫ iratus fueris. excusati⁹ facies. Re
mitte aliquid iuētuti/ illius remitte lacrimis. Adde ego iam p̄ci
buis suis etiā meas tantoqꝫ cordialius/ quāto ipm actius/ teneri
usqꝫ corripui. Et idē sepe in tua mala/ sine claudī optimo/ si do
nis se misceat/ bona videat audiatqꝫ. abibūt vicia successione vir
tutū. errādo quāqꝫ disci ē. Sepe em error vn⁹ dū errasse puduit ab
erroribus p̄seruauit. Pudor em ⁊ verecūdia scale sūt. ad respicē
tiā ⁊ salutē. Sꝫ quo meli⁹ agat districūllime illi minat⁹ sū me nū
qꝫ postea rogatur/ h illi quē terri optuit. tibi nō idē. nam fortasse
itē rogabo. itē ipetrabo. sit modo tale vt me rogare id te p̄stare

debeat. Vale: z si quid ex me vells faciā diligenter. q̄ libenter,
Respo ad eplā precedēte

Salutes in numeras amore puro coruscas. Facilius erroribus si-
li (optime vir) ignoscere: si malam suam vitā in p̄suetudinē non
vertisset. Omnis enī error: z si grauis videat̄ dū nascitur: leuis tñ
puratur dū in vsum venerit: z sine metu cōmittit̄. Unum viciū ale-
terius semp̄ causa est: ex quo mox aliud quasi sua soboles oritur:
tandē ex hoc itur in plura deterius. Ad autē (vt scribis) culpaz
agnoscitur: Quid queso petus in errante cadere possit, quā culpaz
agnoscere z nō dolere: Irrisoz est nō penitens / qui adhuc agit cu-
tus se dicit penitere: Quid queso p̄dest si lacrimas fūdat: gemit̄
suspiria / questus / plāgatqz quod gessit nec desertit. Si enī (vt scri-
bis) iertalle se cognoscit tam sibi reus z iudex est: qui cōmissa dam-
nat: sed condemnata cōmittit. Certe si vite sue rōnem a seipso oca-
lis retroductis extigar: atqz fuerit teoz suaz arbiter equus / facile se
ipsum dānauerit ipse. Sed esto doleat / nymbo tñ facilius in vicia
relabatur: qui si quid boni cepit nō p̄sistit. Tunc enī omnia p̄e-
didit: dum que vicia fuerunt mores fiunt. Nec vero facile in-
ducor: vt credam qd errores / bona mente fateat̄ z doleat: sed ha-
bet (nescio) quid paramenti in lingua quo verba volvere nouit atqz
euoluerē: z turpia facta palliato sermone contegere / virtutes men-
tiri: z vicia negare. Si hieronymo credimus, cū defendit culpa ge-
minatur: Quis queso viciosior aut p̄fitens vicium / aut mentiens
virtutem / certe is qui etiam mendatum adūctiens geminauit vici-
um. Manifestam enī culpam negare: agentis est crimen / non di-
luentis. Vale ex insulis maui tertia sūmō mane / oriente iam sole /
purganteqz luce tenebras.

Increpatio itatris <sup>super incanto mō
mercandi.</sup>

Salutes inestimabili favore secundas. Nescio care fratet / quid
audiam q̄ nūdinas vndiqz in defesse vstias: incanteqz mercatis:
z qd egrius me habet pluris sepe merces emis: quā vendas: quo
facile p̄spiciē nō adesse tibi certam emendi manū / nec satis agno-
scere te mercū differentias / vel quanti r̄naqueqz res r̄panda sit.

Jolium. LXXVII.

Fertur q̄ in equis vinis /z allecibus/multa brevis pdidisti. Si in
tuum p̄siliū prudentia admilla esset cautius ageres. Neqz tā m̄-
tis simul /tā quoqz magnis/leui audacia te ingereres. Ad frater mi
illud comicū ad oīa valet. Nequit nimis. Perualde timeo q̄ non
prius sentias /inconstate audacie tue sedabit. q̄ effectibus in fau-
stis castiget. Uno sepe momēto cadit. qd̄ longo ipe strūdū ē. Per-
ditio leuissimū gressus est. rante quidē celeritatis /q̄ nō iā accurtat
q̄ aduolet. Lucrum em̄ puidos animos sequit. Longa cogitatione
p̄ductos. Ad cgrtus aduenit tardiusqz gradit. in ore limacis. Si
quid igit amicitia mea ap̄d te ponderis habet. te p̄uictiorib⁹ impli-
cabis. Lurtior illa pupis est que paruo fumine fertur. Sed forte
inanis meus labor est. Nā a cunabulis te nō vidī alium /neqz cre-
do vsqz gentiū artificē esse qui te recedere aut possit retexere. Tū
in efficaces meas litteras esse malui q̄ nullas /potiusqz frustra me
scripsisse q̄ p̄ incuriā tacuisse. nō em̄ moris mei est sub duplicitate/
fido smone blāda dicere. q̄ in stōte z lingua animū gesto. nec. vnq̄
aliū voce aliū gessi p̄ctore. Deus quorsū bec. Furit in cursu p̄na
/nescitqz p̄sistere. quam suspitor ex ala tue auce tractam esse. quo
in rem tuam adeo celer sibi cursus est. Vale corpore sanus /sed a-
nimo sanior. Ex lovanio ocus q̄ imaginem specula reddunt.

Respō fratris ad precedētes

Amplissimas ad vota salutes. Dū tuas lēas (humanissimē eplaz
ff /tui in me amoris testes) accepi. tant⁹ mihi denidolētie cumulus
accevit. vt sistere nō possem qui nō calamū adeo festinantem ad
his respōdēdū inflectere. atqz em̄ me z quidē ex fratni amoris
inimo fōte /q̄ sim q̄ par est mercādo leuioz /emēdoqz audentioz
Sed tu certe frater exaqueris (vt tua pace libere loquar) q̄ sentio
sp̄ fuisti. q̄ par est timidioz /qui ab infātia adeo sp̄ trepid⁹ extitisti.
vt si in aere nubecula oria ē mox diluuiū times. si vent⁹ succrescat.
edificia casara pauescis. scintillulā si videas ne p̄deat vrbes. si to-
nitrū audias vereris ne mūdi machina ruat. Bone frater hūc tie
morē exue. Nihil tēptat oīa formidās /spreuit sp̄ fortuna timētes.
Si quidā pdidit. succēdēt lucra p̄dicōis plagas sanatura. Omni-
um rez vicissitudo ē dabit deus p̄gressus rotiuos z exit⁹ faustos.

L i

atq; felices. Opto valeas. Longa q; in lustra p̄ortabas eum.

Quaeritur amico caecico ut

grauitate omiffa se ali q̄ ludis ingerat: & letius uiuat.

Salutes quas tibi mēs pleniffima gessit: nec calam⁹ pingere sufficit: nec p̄mere lingua. Et quotidie ad te nō scribo amice colende/ meoz memoꝝ forsitan purabis oblitū, has tū nūc ad te datur⁹ sū vt ex his sicut ex plerisq; priorib⁹ mētes meā p̄spicias: vtq; etiā me viuū scias & sospitē/ tuisq; maxime memorē/ ne quoq; etiam ignores meā de te sententiam/ nā q̄ reliāis luctis/ reiectisq; curis/ ad quietē ita secessisti: vt omnino te retrabas ad octū sōno atq; inertie amicū (qđ lucifugi sectari solent) minime laudo: qui tua camera pro sepulcro vteris: teq; ipsum in ea viuentem in foedis: quo facis tuam virtutem segnicie languescere. Longe magis tibi conduceret: mentum erigere: caputq; tuuz lucimiscere: q̄ sic delitescere plumis & vmbis. Plurimum tibi congruerit floridā etatem agentī/ interdum venationi/ vel arcuū dō aut pillagulo operā dare: quo naturam curis grauatam aliq̄ releuares. Ita em̄ negocijs humanis in omnibus/ eunt res/ vt si ludus sp̄ desit: qđcūq; negociū tractaris: id ipsum turbidum relinquatur. Necessē est autē labore ludis/ laboribusq; ludū moderari. Tu felix vale: & quidem omni bñ valente felicioꝝ. Si quiddā ex me petere libeat: plena id fac fiducia. nō em̄ tā ymū gratia petū: q̄ ego tuis desiderijs pplacere. S; parce in eptie parce caracteri, nam hec indicibili celeritate p̄scripti: amicitia etiā nō eloquentiam petit. suppletq; sp̄ amor qđ negat facundia.

Responſio ad precedentem.

Amicitias adamate solidiores. Eccepi ego lras tuas letiffio plauſu spectabilis dñe/ pre cūctis dilectē/ p̄siliūq; summi plegi tuuz/ qđ ex intimo cordis p̄gressū est: quo luce clari⁹ te video sp̄ esse amicū meum nūq̄ t̄pis desituz. idq; diu mihi p̄p̄tissimū habui n̄bil mihi te esse human⁹. Tūsi igit̄ p̄siliū libens audiō. āplectarq; libētis. S; autēb⁹ meis inflatū est: te pulcrā balistā eandēq; fortē atz net. uofā in nūctis/ m̄i p̄cio p̄parasse. dixissetq; te eādēq; mihi eodē p̄ p̄cio dimissuz si id ego exposceret. qui tibi grās tui fauoris ha

Folium. LXXVIII.

beo: easdenq; q; maximas. Sz (cū plinto dico) id vt feceris non
peto si. Sed in si me tacete tua oino spōte facere volueris. tam gra
re accepero ac si pcupiscere. quāq; em sagittare nesciā. pulcris in de
lector in arcub' / similis pauoni / qui pulcris plomaturis pgaudet.
licet volare nesciat. Inter ludos in quos tuis lris meministi. arcu
ludū me forti' allicit. cū ei' exercitiū minorē corpori intēperie in
ducit calorē z estus Statuerūt canonici basilice nre ne quis cano
nicorū z gremio se ingerat arcu ludio. sz ideo me min' agit sanctio il
la: quo idē solear tps obseruariē / z statucōis eē. nec vnū altero lō
gi. n' em sibile foliū ē. aut imutabile fatū / qd in capitulo pcludit.
Sz vale. fuit callam' / parcito qso. / eplaz claudo. ne crescat i libzū

Consulit amicus amico ne

vniversitate relicta ad patriam redeat.

Salutes in celum vsq; levantes. Venit. locam ad nostram his di
ebus (amicū sincero mihi corde dilectē) qui se medicine doctorem
asseruit. multa de se dixit creditu mra / sz plurima de te / cui nō vo
lui ego contradicere. ne si forte assertionē suam probare possit. im
prudenter me restitisse peniteret. at si nō posset etiā prudēter taci
sset nō noceret. Sz az latoz astās fuit. qui viri specie laudauit. sed vi
sit ingeniū / cui' ineptias dū vidisset nō potuit cū iuuenali non ex
clamare. En qiaz / en mētez cū qua dū nocte loquūt. Sz qaz se extu
lit. ac cū dīso nocturnos pgress' habuisset. Dixit em te vniversitate
relicta ad patriā reddistuz / qd si ver' sit. velim animi mei inspicien
di seram tibi apertā esse. quo facile colliges. si mei pmodi rationē
dncet. qte maxime hic esse vellet. sz vnū illud nescio. grate me /
tuo ad nos aduētū / an timeā. Ebi admirabilis qdaz expectatio
tū est. nō q; vereat ne tua vir' opinionī hominū nō respondeat.
Sz ne cum veneris. nō habeas qd mereris. Finēz do. fac valeas.
sz qz signāssie cura vt si quid studio denas. virtutib' addas.

Responso ad precedentem.

Salutes tibi amice pfidāssie plurimas dico. nō quidē modio (vt
plaur' inquit) neq; trimodio / vey ipō pleno horreo. Las ego tu
as suauissimas / z tui l me sincerissimū amoris plenissimas accepi.

R. ij

& certe gaudis magno. Non enim tam crasse adhaesum rusticitatis
 / nec tam ebetis ingenii / qui non clare perspicua: quod verus amor in se pauli-
 te euexit / quod se pro firmo decreto tenebo. nec unquam dies dederit quod
 tuis consilijs aures obranda qui in me se protulisti sincera: piissimi pa-
 tris officia / quo optimo iure cogor donec me terra supstites ferat:
 te se ut patre excolere ut vite magnum. Et ex audio fratrem tuum senio-
 rem mortem sic obisse. ut qui mane sospes fuit respici sepulchrum sit. nec au-
 ditum fuerat cum aliqua egrotacione detineri: cum repente clamor subor-
 tus est cum vita excessisse. Venus quidem mortis felicissimum est. si bene
 illi cum deo sit. Sin minus miserum est transire. sed male mori non po-
 tuit qui bene vixit. Nunquam ulla dies me amissimo sibi cineri / carissi-
 meque anime / videbit ingrati / dum memor ipse me / dum spiritus hos re-
 getur. Det ei umbra tenuis et sine potestere terra superi redolentia
 aromata / spiritantemque crocos / perpetuas quoque violas et rosas in
 vna. Vale vita fretus longum / et frater vita defunctus eternum.
 amicum qui duxit uxores

Comgratulation ad

Immensas ingente affectu salutes. Lunatay rex fama relatrix (colen-
 de preceptor) quam omnes curiores accedere plenevit: meas fudit in aures /
 te sponsalia cum nobilitate / pulchra / pudicaque virgine contraxisse. quam sua venu-
 sta forme dignitate / oris / specte / morumque gratia / nobilitate sui generis
 ostentare pepellit. Id certe summe laudo: quod cum summo ex loco natus sis:
 ut illustri sobolis prole non obscuram / non humilem / sed ex nobili ge-
 nere ornantissimam / tibi uxorem delegeris. Pluris tamen adhuc facio / quod
 etiam sponsas natus sis. quam maiorum suorum laudibus / sua virtute respondeat. pro
 quam certum est tibi magni splendore clarissimum radium illuxisse. Et ce-
 ris igitur plausu magno et mente iocunda / assintque tuis nuptijs moro-
 ne primarie / virgines renulissime et adulescentes / faustum illi atque
 festiui nuptiarum diem carminibus celebrantes / atque coram. Et aliam
 diem firmam habeto. omnis tunc omnis quoque care videris. Ex do-
 nonia octobris. xij. foris / clausis / opaca ob tempora noctis.

Hic detestatio amico

Decem cum veritate salutes. Ad aures usque meas (car. vir) rumor
 delatus est quod clericus atque vir doctus / alioquin prudentissimus / amoribus
 qui anhelat uxorem ducere.

Folium. LXXIX.

tam vix? sis? z eousqz vaga qdaz rapr? libidine/ qz te mrimonio de
dicare ptedis. qui male ppedis q dulcis sopor sit in vacuo cubili/
quo nihil molli? est nihilqz duri? occupato. Rogo amice colēde ut
hilit incōsulte /nihil leuiter/nihilqz pcoater agas. Da spaciū/tenuē
qz morā/male cūcta ministrat iper? (stati? iquit) nec in pmptris ha
beo quid aliū tibi dixerō q si vxorē cepertis. q paci valedixeris atz
quetti. nā sp mortale da ellū domi habebis. vinculaqz z ppedes/
z mltos angores somniqz ppetuū exiliū. Quid aliū tibi vxor erit
q idoliū qd coles. qd adores. vñ tot? pēdeas. qd te noctib? excitet.
teqz cogat lōga orditū negotia /lōgalqz curas texere. q? n̄ tā vxorē
q mgtōz cepisse videberis. null? tibi dies ibit sine mltis rumorib?
nō negauerō tñ. q vxore nihil sit fida cari? s. pfecto nihil ea cari?
p̄parita (qso) si audenti? loqui me in te omor meus coegerit. Nā
facile nō dixerim. q̄tum mihi animi vulnus tui nudendū timor in
fixit. Sic loqui p̄pelloz /p̄tinere nō possum. qui nō in sinū secrete
tuum estus p̄toris mei profundas ardore suadente. Omnia em̄
crepantem petunt. nō aliter q nouū mustum sp̄traculo carens/
ip̄sius vasis lingunculas rumpit. Eundā em̄ hec eo tendunt. ne
quid precipitanter egeris. Frequentior em̄ currentibus q̄ rebran?
tibus lapsus est. Vale. Tempora mature /visurus longa senēte.
Wacillatio an porius dolendum q̄ gratulan?
dum amico/ qui duxit vxorem.
Mltas amicissimo corde salutes. Nescio carissime vix tritari po
tius gratulere debeam. qz te ad matrimonium ptulisti. Qd quā
tas/ q̄ne graues secū fert curas/ z mentis angores/ noxiū qui hui?
cemōi molestias sunt exptt. Quid (queso) iunat. q ad borā gaude
as/ vnde semp doleas. Semelqz letetis. doleturus millesies. Sed
amor forte velū oculis dedit. pedibus laqueū. alisqz v̄sū. teip̄suz
tam videbis/ si hamū cogitas. qui nō capit nisi prius capiat. Sed
forte ex aduerso/ cupis p̄ matrimoniu tuo incendio subueniri. Nā
voluptas libidinis/ cui? blandicijs (vt tua pace dixerim) nūq̄ fa
cile obfistere potuisti. intra matrimonij septa/ sine vlla dedecoris
macula/ a te licite poterit exerceri. Tu deniqz solus nouisti. qua
pedis parte/ te calce? premat. Tertū est q eius matrimonij sanctis
sima lex est. que deum auctorem habuit. vnde omnis honeste vite

ratio nascitur? maxime si cū legitim^o primo nexas existat. similitu
do etiam mox/caritatilqz accesserit. Nec possum etiā non lauda
re bonā illam (quā relatu didici) corporis spōse habitudinē/que vali
de senectutis fundamēta facit. z sanas/fortesqz proles minatur.
Quas tibi faueat largitor ille fideus/qui matrimonia fecit.

Miisatur in secreto amicus

qz episcopus eum officialem creabit. si roget
Ademetipm/ totisqz tuis votis dedicissimam/ p salute. Ad nobis
sincerissimē vir/ z amice) sp fuerit cor vnū/ z anim^o vn^o/ nō quidem
fucata amicitia/ neqz caduca. sz sincerissimi amoris candore firma
ta. Adunc mihi sp est anim^o in tuā pmoceoz intent^o/ artigogz semp
antes. si quid forte his incidat/ qd tibi possit pmodo esse. neqz de
sino/ dñi loc^o z epus/ psona quozqz digne se offerunt/ tuum nomen
pmēdationib^o multis celebrius efficere. Itaqz p̄bis meis (vt aiūt)
omnia cori. qz reuerēdus dñs in xpo pater n̄r antistes/ vir singulari
virtute/ te bona dilectione carum iam habeat. ex eo qz animo suo
inculpiti te viz esse scientia/ industria/ atqz bonitate decoz/ multū
qz meritis honorādum/ plena etiam fide/ z integritate pbatum/
z sue fame atqz honoris pstantissimū dilectorem. Preterea te mi
ro quōdāmodo amare iustitiā/ z virtutūz omnū esse cultorē/ z beū
gestare sp in mente. cū plurib^o scriptū lōgullimis. Sciatqz etiam qz
episcopi nostri secretarius primus/ omnia que dixerim. pfirmavit.
Ille nam nostre nauis hic clauū regit. z quo velit ratem impellit.
Itaqz prouocatus est domin^o vte in officialem assumeret. si par
te pro tua foret pulsatus p̄cib^o. Nosti em̄ dominos rogari velle.
etiam ad res quas vitro appetunt. multi hanc rem psequuntur. mul
tiqz auscultāt. quis debeant voto potiri. Cōsulo igit qz preces effū
das. exploratū id factis habeo qz nō parere repulsas. Nimis em̄
premere dñs videreē rogātes/ si nō rogāti offerret. qd tanto cona
tu querit. Nec tibi clam omnib^o in secreto atqz (vt aiūt) sub m̄stel
lo deuelo. Adaneant (queso) maneant profunda in aure sepulta.
Si amicus animi custos recte dicatur. quasi omnia secreta fidelit
silento seruet. Non poteris amicitia nō lesisse. si quicqz etus (qd
scriptū) offeras. Et sic in eo/ qui z hec/ z omnia secreta cognoscit.

Folium. LXXX.

Responsio.

Salutes plurimas: & si quid boni eas emperat. Frigidior mihi (a
mice/ seu frater/ dulcissime) calamus est: q̄ qui possit pceptas ad te
gras depingere taz grat' em̄ fuit mihi lras tuaz aspectas/ vt nulla
potui maiori affici voluptate: nec taz te ipsa/ q̄ ex optimo in me
animo tuo gausus sum. Vetus em̄ verbū est: q̄ nō rem s; animum
amicicia spectat. Eū igit ardoz tue dñuolentie in teoz: n̄ habeo
quid pro digna satis gratia respōdeat: nisi eo satis putabis q̄ mā
seris mihi semper alta mente repositam/ id in me meritum suum.
neq; letho stumini concessero: q̄ possit mihi fauoris tui memori
am abluere. & quia (vir optime) parendū censeo amicoz p̄siliis/ vt
qui in duobus corporibus vnā animam statuerunt/ vnā illam
equa voluntate p̄ducant. Implere igit nō p̄termittam. qd̄ te mi
hi tantopete video p̄sulare. Sed nescio: an mihi aui implumi/ con
gruat alte volare: & silotis pedibus ad alta conari. Minis retez
ne dū meū nomē augere laboras: tuū p̄minuas/ qui ad magis fau
sta auspicia q̄ merita exigant/ me leuare niteris. Hec dum memo
ria soluo: tremis sub fasce calamus. Nō volo tñ q̄ pauoz me' tuā
autoritarem super: quā sp̄ sequor: nō minas q̄ corpus vmbra. Va
le vt opto tuas lras mor vt legerā igni p̄missi legēdas. Id aut qd̄
ad te iam scribo: nō nisi turis auribus condas: ne homiū demur
risui/ si qd̄ molimur nō accidat. Erederrime em̄ sic eunt tes/ vt que
reberentius cupimus/ egrius assequamur. Ex Bononia: auctora
rub ente: que sancti Iohannis festa dies adserpete cepit.

Respōsio negatiua ad idem

Plurimas inexplcabili fauore salutes. Vix exprimere sufficeto
(vir mihi lumine carior) etiā si posset pedus meū ceneros sonos
vnico spiritu anbelate: q̄ta sim letitia captus/ dū amicissimas li
teras tuas aspicio/ ingenti amore secūdas: que tulū prima vesperi
tarde mihi oblate sunt/ lecto cubanti. Ego aut illico nocte peracta
q̄primū auctora curas atq; labores mortalibus referens luminis
aliquid extulisset: ceperatq; celum infusione lucis albescere: ad ca
lamū curro: ineq; imprimis tibi tora mentis affectione cōmendo.

R. iij

Habeoqz gtas tibi plures/ q̄ ḡgnat ḡamine tellus/ de optino
allo favore quo me semp leuate conaris. qui nunq̄ vices repedere
valebo. vt tua bonitas/ z virtus metent. Dares certe opera (z qui
dem nō segnez) vt tuis p̄silijs minime deessem/ nulli obstarēt/ q̄sim
longo iam senio p̄fract⁹/ infestozqz calculo/ curuatus gradior. tet
tam inultus aspiciens/ rupturaz etiam passus sum. multisqz alijs
morbis corpus meū exhauritū est/ vt vix aliquid pristini rigoris re
seruarit. adeoqz mihi membra resoluta pendent / officijs delecta
suis/ vt quasi moritur⁹/ z iamiam exitur⁹ me dies fatalis exposce
ret. atqz staret vicina mors in foribus. tremunt genua. dentes ca
dunt. frons rugis est plenissima/ dura cutis/ caua lumina/ pallor
in ore. Hec enī senectutis incomoda/ nō vllis remedijs arceri p̄nt
ne si Esculapi⁹ q̄dē ip̄e / h⁹ve fili⁹ Polidoro⁹/ ppulsatores aut cura
tores assistāt. Quare necessitati pere cogoz/ q̄voluptati neq̄o. Et
firmoqz teneto q̄ tu⁹ fuerō vsqz dū viuā/ neqz min⁹ tū dū extitā⁹

Arguitur amicus quod nū

q̄ respondet litteris. petiturqz q̄ prioribus det responsam
S. plurimas/ seructe mente p̄fusas. cecidit mihi sepe in mente du
biū (vir dilect⁹.) vter nostrū magis accusandus/ ego ne/ scz qui lris
meis nimis te v̄p̄t. an potius tu/ qui ne mei quidē meministi. In
ter blādior tū/ mihi pulcri⁹ esse me l̄taz munere preuenire te/ qui
pollicitatiōe m̄tra hinc habiens q̄ sepe scriberes. me p̄uenisti. Et a
stigabis igit̄ morā/ ne te oblite fidei arguam. aut p̄tempte. Nam
vtrunqz virtute tua est indignū. sed v̄nū certe instanter illicite peto. q̄
priorib⁹ lris meis omnino respōdeas. q̄d nisi feceris. obseruandā
ergate meā/ datāqz fidē/ non solū negligis/ ymo p̄temnis. Rogo
igit̄ q̄ tuis occupacōibus tantillū tempis subducas. q̄ veteri ami
ci. te p̄donare digneris. amoremqz nostr⁹ lris p̄foueas. ei⁹qz indices
aliquid addas in cumulū. Nā si ad quēq̄ ego alter/ r̄p̄is vnq̄ li
bēs scripsi. ad te certe libēssid. qui tū cogoz r̄p̄is parcissim⁹ eē vix
enī sp̄aciū sōni/ sibi⁹qz sumēdi habeo. q̄ graui⁹ mihi sp̄ fuit cor l̄tas
tūso indignas mittere. p̄oib⁹ igit̄ lris tūdeas (v̄li) in reliquū quo
qz r̄p̄s (si materia tibi scribēdi d̄sit) id saltē scribāto. salue. valeo ai
ce/ ego itaqz. valere cupio. ne in nos id fulgatissimū cadat. semous

Folium. LXXXI.

ab oculis. Semiotus a corde. Na. fi. do. ne flam (q̄ p est) plurior.

Rogatur nepos ut diligentia

faciat q̄ roganti de bona ancilla pvideatur.

Salutes astris /z plures splendidiores. Et id fides in te habeo
(carissime nepos) te videlicet nō futar̄ vnq̄ /vel vinculi sanguinis /
aut veteris amoris neglectore. hinc ad te nūc scribo multa prece
rogando /q̄ mihi de ancilla pspicias. vt tamen longe inquisitionis
labor absit. loqui poteris cū vxore custodis /q̄ se huiusmodi re
bus immiscet. In quibus ei tā versatile ingenij acamē est. vt eius
artificij magistras oēs /post terga relinquat. Ea em̄ ancilla quam
tam habeo bona certe puella est. quicquid ei dicat̄ mitissime fert.
nō indignat̄. nō irascit̄. nō in querelas erumpit. Sed later nescio
quis /cuius vetitatem dies breui aperiet. amore em̄ (iudicio meo)
fursi /z ardet. quē silentio tegere nequit. nec fiamas sui estus / in
ter peccus cohibere. Sicut suspirat. loquitur narrat assidue. vt assu
duitate narrandi /vel amoris sui solatiū capiat vel refrigerij imen
si amoris assumat. Que si sermonē /aut basilicaz visitat. pede post
pedem moliter posito vsqz adeo lente pcedit vt potius serpere q̄
ire videat̄. s; si ad decimū vicum coream scierit. mox cursu /z sal
tu /lera /z plaudens iter percurrit. tanq̄ e vinculis enolaret. Tale
fortuna felici. Ex parisus tarde dū nox tenebras in duxerat orbi /
candela deficit. candelabz aut̄ tenuissimo lumine flāmula lambit
vt̄ me subscripsero luminis /z eplē idem est finis.

Respo ad predictam eplām

Salutē in eo /sine quo salus esse non pōt. Qd hortaris p me fieri
(dignissime vir) mox deo fauente nō minus diligeret q̄ libenter cō
plere conabor. nā fauor in me tuus vndiqz prima fronte micat nec
te cariore hēo nec fidentiore quēq̄. Et q̄ ego ex aduerso tuus sum
diu fidēq̄ di. pmissionis quidē mee /pignus /z arrō. Sed ne mo
mentula q̄ par est longius teraz. h̄ misionis mee caput est. Loquar
cum vxore custodis /id spci qd̄ ex ea traxero. ad biduū lris meis de
uelabo. Facit h̄ odor boni nois tui /qui nedū ad nos s; vndiqz dif
funditur. q̄ facile inueneris id qd̄ optas. qui dū qris nō minus q̄

retis: atq; facilius inuenies q̄ sibi enetis: cū fulgeant in te strictis
dotes epimie/earūq; fulgore sic decoraris: vt dignū te exhibeas:
cui omis vtriusq; sexus tibi cupiat famulari. Vale cogor breuilo-
quus esse. Et etia aūt in tps aliud referuo. tā sellant inhiatq; equi
me ob nuptias fratris rectūq; bruxellas. Et creor ne dies me deficiat:
q̄ dies (vt plauti vbi est) ad vmbilicū vsq; dimidiatus est. Ex
antuerpia o'ob:ris die penultima octus/q̄ fundat lumis pbebus,

Rogatur amicus vt fideiudeat p amico

Plurime salutis longā pstantiaz. Quia apud te (amicie colende)
irritū nūq̄ mihi votū/ neq; vacua supplicatio fuit. Hinc ad te poti⁹
vbi specialior fiducia specialius recurro: rogans prece cū maxima/
vt ad quingentos vsq; aureos p me sponzorē te efficias qui de in-
dēnitate securitate p̄stabo/ vt tibi/ z tuis satis erit. Officiū enī re-
ceptorie amicorū iuramento sum assecutus. s; manū administratio-
ni inferere/ donec hec fideiussio solitis formis sit expleta. Rursus
igit̄ subnixē deprecor/ p amicitia tuā/ magnū mihi salutis precū:
si vnq̄ viliū apud te locū preces mee habiture sint: ne mihi iam de-
sis in hac re: quā absq; tuo detrimento in magnū meū p̄sidū effi-
cere potes. Ad si feceris: firme teneas: nullam rē tā arduam esse/
quā nā putabo leuissimā. mō intelligam in aliquo officii meū tibi
posse p̄desse. Ne plus dixero (velim) nō me aliū putes/ q̄ qui p
dignitate tua vitā pfunderet. sed certe iam sento/ q̄ graue sit bo-
mini pudenti petere: ab eo de quo se bene meritū putat: ne id qd
petat exigere magis q̄ rogare/ z in mercedis potius q̄ beneficiū
loco numerare videat. Vale in sūmo lucis aurore cogor ad vlti-
ori cursu pennā cobibere/ succedit nā ymbra noctisq; pfundum.

Daret amicus desiderijs.

Plurimaz salutū pfundū acerrimū. Accepi tuas lras fidentissime
vit/ amoris z fidei plenas. Gaudeo plurimū q̄ tam aliqua petitiō
fuit: que valeat efficere. s; magis q̄ inuacillanter in me sperauisti: et
(q̄ tandē placuit) posthabitis alijs amicis tuis oibus ad me tua
rota deficere. Eū igit̄ optime vit inter vere viuentes nemo hodie
fit: cui amicitie locū priorē factū. non est q̄ tā ope reges. Prius a

Folium. LXXXII.

Solis occasum nascer dies/prinsqz etiā nox media / solē videbit q̄
ego tuis defuero desideris. **U**idero semp ego / ne vnq̄ in me spē
babeatis inanam / qui nunq̄ aliud in me q̄ amoris atqz officij sig-
na cōnorabitis. nec quicq̄ petere ex me poteris quod meis virtibus
suberit / su quo nō expectationē / re / animo / z diligentia facile vice-
ro. **Q**d igitur p tuo cōmodo hac cū fideiussione facere possim sic
mū habeto. me quoqz tam tuū agnoscat. vt nō tam pollicem tuo
pugilo / q̄ me totū possis includere. **V**ale in eo qui omnia donat z
auffert. **E**x motibus augusti / die decima / adeo mane / vt vix cepe-
rat candere dies / nube noctis expulsa.

Frater ex burgis suo fratri Louanū stu-
denti.

Gaudior n̄oꝝ manipulū saltē vsqz ad vnū p salute. **U**idramat
frater carer. quid te pōt tenorari. q̄ ad illustrissimi dñi n̄i ductis
solemnissimas nuptias nō cōpes. quaz primus hert letissimus die
es actus est. vbi tantus fuit tāq̄ ineffabilis oim rex splendor / quā
tus potuit omnibus ingenijs in vnū p̄statis p̄fici omnia sunt hic gau-
dio plena. plausus vndiqz aera replent. et bera pulsant. videntqz
nō hoies mō / s; n̄uri / tēta / z pauimenta letitiam miram resonare
Astutidia torneamenta / omnium quoqz genēz ludī absqz intercu-
pidine fiunt. **N**ihil musicū est quod illic nō resonet. puelle trahūt
sine sine coreas. **H**ic bachus / hic ceres / hic aromata spirant / cun-
ctū replentur odore. longus mensaz ordo / tanta dapum / vin orūqz
congestio / quantā nemo facile dicet. **U**iditū est videre stratos vn-
diqz pannos / tapeta illa pulcerrima (si quid vetustate squaler) te-
gentia. rinas vndiqz z spirantes statuas / cōstruētis in tabernacu-
lis / quas deoz vultus effingere dicas. **I**nter omnia tñ nihil aspe-
ctū ornatus / nihilqz iocundius est. ipso nostro serenissimo sponso
letis oculis suā inclitā sponsam inspiciente n̄ra pulcritudine ful-
gentem / malte plis pulcre minacē. qui quocūqz p̄deūt. nō minus
omniū oculos post se trahunt q̄ p̄riorū corpōz vmbraz. qui oculi
intuēdo satiari nō possunt. tanto enim fulgure gemmarum z aurī
p̄culli sunt. ac solis estinos in radios defleēterent. **N**on fenestre /
nō vici / nō theatrum / satis sunt inspectozibus. nituntur ductilibus
murtis / tēdis / z scalis. nō tantus boim consurgus adest. vt optidz

nostrū burgense multitudinē quētus vix suffectūz videat. Te igit
hortatū oratūqz velimus/huc post habitis oibus accelleres/pluri
bus diebus sp̄ (si qui addi potest/ crescente nitore) nūptiaz cele
britas erit. Videbis sic tuis oculis nūq̄ leuora spectacula inspecū
ris/qd̄ verbis equare nō possum⁹. Veni q̄ dilecte veni/qd̄ nisi fe
ceris te quo ad vixeris lucifugū dicemus. nō dūe silem/lumis ho
stem. Spramus/valeas/gaudeas ad lucē p̄deas/atqz nobiscū his
letis in nuptiis/leta tempora ducas.

Alia eplā sub alia forma ad eandē sententiā,

Nostrū gaudij portunculā vñā/loco salutis. Rescimus (frater op
time) quonā iam tenearis cōpede/q̄ his illustissimi principis nū
splendissimus nuptiis potes abesse. vbi tantus sumptus est. nitore/
z glia/vt magnitudine rei omnia verba superent. prius celi sidera/z
maris numerassemus arena/ q̄ imensos illos exp̄serimus appa
tus/tanta arte eousqz p̄gressa p̄struētos/quo potuit ingentiū hūa
nū levari. Qd̄ si mille seculis viuas/z secula seculis aggregent. nū
q̄ fueris tā arcto pago/tā patuo momēto tot ornatus p̄specturus
neqz tantā vnq̄ melodīā mīnūz/tubicinū/bystrionū auditorus.
Nullus est cuius qui nō studeat ornatus quid dā addere. vñ⁹ tape
ra figit. aliter ramos p̄dit. alij herbas sternūt. alij flores iaciūt. alij
tabernacula struūt. inuisiqz spectacula formant. Que/si oia p̄gim⁹
dicere/citius tpe carebimus. q̄ aīo/citius v̄bis q̄ rebus. Qd̄ aīora
dia sunt. q̄ pleno calamo fundere possimus vel mobili lingua de
promere. nā vt oē festiū ornatiū/oēsqz argētī z auri fulgores ex fi
bulis balteis monilibus omittam⁹. nō videm⁹ quo mediā vñoz/
ferculozūqz p̄tē possimus attingere. q̄tus scz fuerit ipsoz coquoū
cū arte labor/q̄ varia salsamēta/q̄ longa mensaz struētura/ nisi
ses vix ausus dicere tot antea vasa/tot p̄ciosissima pocula tora re
gione supelle. totqz turdos/ficedulas/capones/p̄dices/faliones
pauones ceteraqz aīalta gustū gratā/annū. nū dare potuisse. qui
nō vidit facile creditur⁹ ē. tu igit festinās p̄pera. tolle oē plūbū ex
pede pot⁹ indue plumas z alas/nūz locū n̄ tā cursu q̄ volatu petē
do. Vale ex Burgis iulij quattu plurimum tardē inter letissimas
plausus/cedis facientibus diescere noctem.

Folium. LXXXIII.

Rogatur amicus ut equos

duos comodato mittat amico ambasiatam acturo.

Salutē qua intimiorē nec vlt̄q̄ nec vnq̄ pēna depinxit. Integriti
mus ille amor (amicē sincero corde dilectē) in tua quōdā more cō
tractus. quē in te gelli tpe longo. quē nulla res q̄ virtus tua puo
cauit. his p̄cibus meis primā spem dedit. primā autē q̄ te p̄ clari s̄
fina prudentia tua facile ponderatū existimo. q̄ iusta/necessaria
q̄ tō me ad supplicandū induxit. Ad dato illustrissimi p̄ncipi
pis nostri cogor (vt ambasiator) regē Polonię accedere. me quo
q̄ iūcti ante tridū attingere. Quo nihil mihi superest t̄pis/vt de
equis/vestibus/alijq̄ requisitis/vtūq̄ mihi possim prospicere.
Unde decreui ad amicorū opem cōfugere. eosq̄ p̄cibus iam meis
onerare. ad qd me cōpellit necessitas/nō natura. Illo enī semper
singulari fato extiti. vt mea libentius in amicos transfunderim. q̄
quicq̄ ab eis exhauserim. Te igitur p̄ veteri amicitia rogo/duos
mihi ex equis tuis fortes z celeres veni/vel cōmodo dimittas. d̄
creto tuo itabo facturus qd ipse iusseris. Honor iam meus casur
est/nisi tuis b̄uenis fultus sit. Si igit̄ quid ē/qd vnq̄ apd te ma
gno studio prenderim. nuncnūc vehementius supplico in hac ino
pina necessitate succurras. Quod itez atqz itez rogo. nō quidem
meritis meis/ sed ex tua virtute sumpta fiducia. Quod si feceris
polliceor me fore/nō modo paratū. vtz cupidū placere. obt̄pare
morem deniqz gerere tibi/ si qn̄ erit/ quo potero tuis vovs cōpla
cere. qui nūq̄ me inuenietis facti fauorisqz inuicem. Vale felix
sub factō benigno/virtuteqz diues nūmis z annis.

Responnegatiua ad predicta

Abundam salutis affuentiā. Accepi tuas l̄ras. quaz tero: em me
moriam habes. Sz vt plane loquat̄. te vno (bone vir) nemo est in cō
cedendo vel p̄mittendo liberalior. in reddendo aut̄ nemo rursus
p̄tractior. Sepe a me petisti. peti: atqz creberrime p̄secutus es. sed
beneficia q̄ in te ptuli/obliuione cōpensasti. que b̄nficiorū nouerca
est. Vellem tibi esse postulatō rarioz/vel meritōz firmior/te naci
orqz memoria. Tibi enī iustus censeo/q̄ collata obsequia grata

memoria cōpensari: Scis q̄ adhuc sponsor ego p̄ te sim: nec te di-
mere curauisti. cāqz etiā pecuniā/quā in egētia tua/ ex facili manu
mea re: episti. clausa nūc p̄tractaqz manu restituere differis tantis p̄-
cibus/ tantisqz lris meis/ te requisitus. Tua em̄ necessitas magna
paruas meas aures reperit. s; egētia postea mihi suborta ad re-
petendū me coartans/ nullam in aare tua foramen inuenit. Solu-
tionē p̄trabis. in longiqz reuicis. quā fore p̄ breuem p̄misisti. neqz
curas fidem illam quā verbis tuis obtulisti. iusta solutione p̄firma-
re. Non possum igitur videre quid aliud verbis/ quid nouis iam p̄-
cibus tuis conaris. q̄ loco rez/ ymbzas vel fumū vendere. qui po-
tius verbis et vento q̄ vt rez signis vsus es. nosti em̄ quantū ver-
borz pollicendo p̄sumpseris. r̄ q̄ parua nunc p̄stas robora verbis/
quoruz si patiorz veritatizqz largior fuisses. tue iam petitioni non-
dessem. s; omniū que dicere volo. caput est. nō velle me vltiorz
iudificatione p̄ducti. Tale igitur diligenterqz cura/ ne solutionem
remoretis. qd̄ nisi feceris tecū in ius ibo. nec est qui secus suadeat
Tu tñ p̄ tua prudentia/ qd̄ optimū factū sit videbis

Epistola iocosa speciosa super omisiōe scri- ptionis.

Immensas largissimo corde salutes. Tu pre ceteris vir optime
maxime nosti. q̄ in vrbe roma iam ipse p̄sentui. vbi nihil mihi ipse
p̄teritū vn̄ q̄/ quo nō sollicitus ego de te/ deqz tuo statu inquireret
Scipsi ad te litteras multas/ quarz p̄uicissimas vidi responiones
menisse. de quo nō parz in mente p̄stemoz. nescius si hunc defecū
nunctoz fallacijs iustius adscripsero. vel potius curis que p̄cedora
humana sic a memoria seingūt q̄ patrem filiū/ fratrem fratres/ ami-
cum amici quāqz reddūt imemores. vel forte (qd̄ oim maxime vere-
or) tue dignitatis altitudo te magis a me reddidit alienum. nam
priusq̄ leuaretis. sepe scripsisti. tempqz mea ad vota celerem pedē
contulisti. Jam autē inuigilisti. nō aliter q̄ hibernis in alpium ni-
uisibus anno sepultus iacuisses. Rogo igitur te qui torpe dedinas
vt vigilantia surgas. ageqz oraciū consilio/ dū tua iam nauis in al-
to est amicitiaz anchorā fige/ ne mutata retro: sum te ferat vnda.
ego autē video q̄ tibi anchora fuero qui te tanto amore tenebo. vt
abire nequeas. S; ioco posthabito amice carissime/ nihil oino su-

Jolium. LXX XIII.

perest: qđ mibi gratus acceptusq; possis efficere, qđ qđ crebertim e
scribas longiori mora reiecta/ itaq; tuū mibi notifica/ alio mūe
ra nō deponco. Satis enī valeo satisq; omnibus bonis pteas sum
si te rigere sciam/ scitu secundo in quo te seruet qui solus id pōt.
Ex vrbē Roma octobris lace penultimo;

Responsio cum detestatione suspicionis/ cadentis
in amicitia.

Salutes multa cū felicitate sublimes. Quisquis ille fuerit (amicus
dilectē) qui de amico suspicari incipit: ita is definit esse amicus/ seu
qđ potius crediderim nūq; fuit: quo nō fides sublata credit/ s; si
ā or. amicitia enī venenū suspicio est. Neq; vnq; quis satis dixerit
qđ semp ipsa noceat. Vbi autē suspicio cadit. fit amor tremulus ruti
ne ppinquus. Qđ enī tā molli puluere scriptū est: facti vento di
luitur. Vix quicq; est ab amicitia alienius/ ipsa diffidentia. Non
certe mibi scribendū desidiam impinges: si te bene insperetis. S; z
nescio quo faceto lepidoq; sale iudere consuesti: qui (qđ maxime
forte vis dicere): d. studeas leto quodā verbi regumito z blando cō
terere risu. quasi ioco dixeris: qđ tū serio animū tuū prurit z angit
S; eat hec res (vt aiunt) pedibus suis/ ego tū (hercule) reputo me
suum esse: qui se nulli in amicitijs/ officijsq; cessurū fatebit. Ne qui
dem illi: si quis talis vnq; fuit: aut vsq; est qui oēs amicitiaz has
benas/ ppetuas/ stabiles/ incōcussasq; secuatur. possentq; citius ce
lum astraq; omnia mutari. qđ tu de mea mente depelli. Strater tu
sanus enī. qui aduenit his necdū clausis/ sed penna meante. petito
q; tibi cōmendari. dicatq; te breui ad nos rediturū. vbi autē veneris
vsq; ad diurnam stellam crastinā potabimur vt plautus inquit. Si
nem do. Hale nox. pperat. z (vt. Q. d. arcialis loquit) iam splendent
merso fulgentia sidera pbebo.

Scrubitur icatio epī p iuamine/ vt episcopus cu
tam conseruet.

Qđ altaz saluū secundū affluxū. Ita nūc tps (cordialis amice) se
offert: vt ego te pri⁹ rogare cogor qui prius rogari maiuissim. nisi
tū tali es: tanq; virtute/ vt hūana oia infra te duceres: intelli
geresq; nihil magis esse homini. p̄m qđ hūfacere vel ignoris. sub
dubitarem proslus quicq; beneficiū abs te petere a quo nihil vnq;

meritus sum. Et cū vna oīni voce tibi notissimū sit: te animo esse
pbenigno/matozi cū fiducia tuas en pulso fores/quas mihi facti
le aptum iri nō dubito. Luratus meus hac die vna defungit. Soi
uitqz nature qd̄ debuit. Lūius dignet misereri altissimū. Lollatio
cure vagantis pleno iure cōpetit reuerēdo in xpo p̄i nro ep̄o/cui
in oculis tanta auctoritate vales z ḡa/vt plene p̄fidam mox fore
vt p̄ficiatur qd̄ cupio. modo aduigulare dignaberis. exerceat se (ro
go) virtus iam tua oīm viroz p̄motrix semp̄ atqz leuatrix/vt pos
sim in ḡa nri antistitis te agente sic collocari. in qua tñ me esse cō
fido. vt dicā curā mihi p̄ferre dignet. Hoc quoqz ḡe mun⁹/hac vi
te mihi benigniter impendat. Itaqz rufus te etiā/atqz etiam ro
go. vt qd̄ abste peto tam sūmope q̄ celerius fieri poterit. effectum
reddas. Satis tñ/supqz satis feceris. si diligentiaz p̄stititeris. non
em̄ diligentia minus laudi ducit q̄ euētus. qd̄ si id̄ fauoris mihi p̄
stiteris senties. p̄e diē/nō gestare me oīm ad ḡas referendas in
ertem sempqz ostendā me tibi p̄petua obligatione teneri. Vale oī
bus tuis inuogāis statu felici/z forte fecūda.

Responder vicarius cū oblatione diligentie/et
spe voti consequendi.

Salutē et si quid ea q̄ras optate felicitas. Et si mihi (vir eloqui
tissime) ocularis noticie p̄oz/verbiqz nihil tecū vnq̄ fuerit. fectē tñ
hoc tui clarissimū nōis optima fama/qz tue p̄motionē efficiat. nō
secus ac frater esses. qui (qd̄ hoi in simul raro dat) natura quidem
dicentis esse ditissima clarissimūqz artibus eloquētia quoqz sūma z
pulchris animi dotibus ornatus. p̄dicatis em̄ vndiqz dignus p̄ tu
is maximis/splendidiſsimisqz meritis quē oēs diligant. amēt. ob
seruent. venerent. P̄docti em̄ replunt p̄sepe multi. sed qui idem
z ingenio polleat. scia/ virtute/z eloquio eoz est in nūero colloca
tus/quoqz raritas cū sentie cōparat. Latius loquerer si ad alium
quēpiā de te mihi sermo esset. Non putabis. velim hec adulanter
me scribere. nō enim moris est mei hominū fauores blandientes
adulando emūgere. aut vendere laudes ad ponderandum. h̄ tñ se
cutis tibi verbis affirmo qd̄ ad me nūc scripseris sap. eret vt qz seq
est. si p̄silio/feliciter si casu. Itā accedo (post habitus oibus) oīm
nrm ep̄m q̄ oīm v̄tutū plenissim⁹ ipse/illos cariores h̄z qui clario

91
Folium. LXXXV.

ri fulgent lumine meritoꝝ. **Conabor** ego apud eum tuū nomen per se satis illoſtre multo ſermone illuſtrate manſurus tue fame laudator ſp̄ z auctoz, faciāqz (ſi vires erūt) te voti tui p̄potem. **Det** de⁹ n̄as diligētiās p̄ſpici bonis (vt atunt) auidus. **Si** quid amplius reſis/alatū me numeris. **Tu** interea ſperata vaſtitudine potiāre.

Inuitatur ſocius a ſocio vt in ſequēdo p̄miſſa ad vniuerſitatem **Plurimaz** ſalutū cordiolē applauſū. **Dū** hīc nūciūſ ueniat, (ſocoz cariffimē) ad te itez ſe diceret. **ex** animo cecidit tediū/ſomnus ex oculis/quē abcedere nō pm̄iſi: qui nō l̄āz aliquid ad te latuſ eſſet. ſi tū ſcītes q̄n z vbi hec ſcribo. iſpa ip̄is z loci facies/breuitate excuſaret. **Facileqz** etiā videres (ſit venta diāo) q̄ te in amicitia p̄ci: z in amore ſuperaui. **Turboz** em̄ abſentia tui qui abſentia mei non moueris. **Sane** cū inter multa q̄ abeunt mihi pollice bari: hoc eſſet extremū q̄q̄ primū retroſpiciens/te videret z tergo ſequentē/ qd̄ qz nūdus adimpleti ſi nō ſatis te t̄abat amicitia moueat te ſaltes l̄āz p̄ofectus vberimus/ qui in vniuerſitatibus ab omnibus queti p̄ſucuit. **Ad** vltimū quoqz/ ſi niſil hoz te inſtare poterit: tandēz id pudor efficiat/ qd̄ ratio pri⁹ debuiffet. **Tu** grāmarice ſp̄ incūbis q̄ n̄ digna eſt. in qua nobile ſeneſcat ingeniū tranſiās illi eſt nō termin⁹. **Tuū** ingeniū/ tuaqz etas altiora poſtulāt. **Seq̄re** igit (vt pm̄iſiſti) inueuiſ me pariſi⁹ in collegio burgūſe/ vbi locū amplū videbis: nō min⁹ placētez q̄ patētez bonoz ſcolariū largo numero decoratuz/ plenūqz bonis p̄ceptozib⁹/ neqz minus bonis doct̄inis z morib⁹. boniſqz alimētis refectū. oīa mihi ad vorū ibunt: ſi tu mihi in ſtudio/ in camera/ in lecto/ fieri velis p̄ſodalis. qd̄ vt facias. rogo z p̄ſulo. **Ita** em̄ fraterno amore (qui omnē amorem exuperat) viuemus: vt nec me p̄ſuluiſſet nec te penitebit paruūſe. camera ſā ſolā habeo te expectātez/ parūā tū/ ſz duob⁹ vniū animū habētib⁹ nullus loc⁹ eſt aguſt⁹. **Plen⁹** eſt anim⁹/ nēcio finem inuenire. ſed ſentio me tui amore longius q̄ deſtinatam proceſſiſſe. **Valeto** igit illudqz oratiānū ex me grāte ſuſcipito tecū viuete amē tecū obeā libens. **Ex** pariſiis iulij die ſeptima.

Reſpōdet ſocius ſocio ſe pri

131

de in grammatice firmitas velle fundari: priusq; adeat in uersitate
Argillinus animo iocundo salutes, Nō facile credideris (orna-
tissime frater) quos animo dolores pertuli: quia tua mihi carentiū
fuit presentia, quā beniuolentia in me tua certius mihi nihil est. eā
enī benignitatē quā tuis lris tam alacri animo polliceris: libenter
audia: amplectorq; libentius / sed q; spōsionem meam non imple-
tim (cū tuis lris meministi) ad quā amor tui calcat dedit: s; ratio
frenū / id erat in causa q; esse debuit reor meorū iustior iudex. Dum
enī oculos in me uerto: aspicio me parce nimis atq; tenuiter in
grammatica esse fundatū / satisq; etiā didici relatu prudētum multos
in altiorib; scientiis ab vniuersitate / s; grammatice per paucos ho-
nos euasisse s; eā grammatice in scolis (quas particulares appellat)
lōge pfectū faciliusq; acquiri posse, q; igitur quelibet res / suo loco
suāq; sede querēda est hinc te sequi ad tps distuli: nec tenui. Scis
enī grammatice ad oēs scientias necessariam, que (Quintili) ni-
si oratori futuro fundamenta fideliter iecerit: mox corrui quicqd
struxerit. Tardus pcepti sum: ingenioq; frigid; / cui potest nihil
festino cursu in fūdi (more vasculorū oas angusti) que supfusam hu-
moris copiam respuūt. sensim aut influētib; vel etiā instillatis cō-
plentat, sic optime frater habēda mihi ratio est: capacitatis mee /
quā mihi natura parce manu protulit, qui nūq; potui omnino aut eā
atq; tu / aut etiaz prime pficere vel laborare. Vale si quidam per
me fieri optabis: vt seruo me vtere. labor mandandi tuus / parēdi
delectatio mea est, z parcito (queso) inceptis. Quo quor enī vt verba
in duccam cadūt. scriboq; semp vt eadem in cuspidē calami ornā-
tur: sententiam aspicio: parubabens verborum facetias vel quo
ornatu connectantur modo clarum sensum apertumq; pandant
animum. Ex. A. volatu irundinis celerius: augusti sole decima.

Dantur gratie de honesta

tractator: enuncij / qui etiā describitur secretorū esse vulgator
Successus letissimos p solute Magn; scribēdi conat; ordinē nō
habet, amor tacere nescit, imper; quoq; ipse eloquētiā nō admittit.
Nō miraberis igit (fidissime vtr) si hec omnia pariter iuncta / con-
fusione patiant. S; (ne te vblis diutius irabam) habeto hec pauca

Folium. LXXXVI.

de plurimis q̄ magn' mihi in primis leticie cum ul' accretis: quem
nullis equauero v̄bis / qz mei honoris gr̄a nūciū meū multa h̄ila
ritate tractauisti. quā ex te me tibi obligatiozē teneo: q̄ si in p̄sonā
meam longe maiore p̄tulisses: quo sibi factus es ipsa luce carior/
cuius anim' in te adeo incaluit: vt vix verbū exprimat cui nō moy
nomen nūm illi immisceat: ita vt videatur more aliquozū animā
lium ynicā in vocem edoctus / elinguis ad reliqua / te angelum fa
ciet si long' processerit. Is te clamat: is te predicat: z te celoten'
effert. Simplex est. verus tamen z fidus est. sed parum a tulio / mi
nusqz a palade doctus. non secreti tenax. multa enim noua dicit:
que ex te audiuisse refert. eaqz sp̄rgit / vt prodigus nummos. Pa
ram videtur abesse a rimosa lagena / quē quod sursum accepit / moy
reddidit in basso. Linguam habet tanta puritate confectam / vt ni
hil externi super eaz valeat relidere: qui in auditis hoc efficit qd̄ so
let in puluere ventus. S' berrant: vbiqz verba que mei nūciū buo
tis infundūt: si sibi eius linguā pro lectulo / atqz eius os pro
bospicio deputant: vbi ne vili vnq̄ permissum est vel quiesuisse vel
permodasse. Vale. Et si quid ex me petere dignaberis: p̄romptum
me sp̄ inueneris: atqz volētē. Ex bononia helēdas marcias tertia /
eo mane (vt claudia inquit) dū matudinus presudar solib' ether.

Dolet amicus quod amici

sui reperit amicitia / qd̄ suspicat ex p̄uersatione cū entulo euenisse
Altos ad cumulos vsqz salutes. Speraueam tantam in te vim
amoris ten auisse (carissime adolescens) q̄ tuam absentiam (quaz
sine dolore ferre non potui) tui saltem literis placitam redderes
atqz scendam. Neglector mei esse videris: qui quotidie torque
or meditatione tui / sed nescio an id in causa sit q̄ vesleris cū quo
dam quotidie / quem iniusum habeo: vt mihi non acerbum putē:
quod mihi commune cum illo est. Fecit mihi quod non amico fie
ri debuit: ne inimico quidē. oppugnator alterius fame / negligens
sue qui de pertinacia legem / facit z de voluntate decretuz. S'z la
tret ipse more suo z veluti sus in luto grunnior. illepidaqz blacē
tatione tanciscat z suo mugitu mate celo confundat. eius tū frene
ticam vesaniam nō p̄tut issacio q̄ magna cutant flumina nymbos.

Multos in me concitavit: quibus ne velim indignari: qui in dig
nū reor: in ramulos incandescere: qui decusso truce in truci casu de
sidiū. ab hē tanq̄ ab inhumano hōie / z quasi ex tigris / z feratū
sanguine nato / nūq̄ parē obtinere valui. deū tñ in iudices voco: vt
me viuū ymū p̄ceter in escā / z animā supplicio dīro in seculo eret
no perineat. si de me p̄ eū impositis aliquid vnq̄ venit in mentem.
Tue igit virtutis inspecto cādoze in time rogo: ne tu⁹ in me p̄stin⁹
amoris radi. Nole micātor / hui⁹ emuli mei mēdosa nu be fuscet: cū
mibi te sine nibil dulce est: qui te sp̄ mentē gesto: gesturus qz quoad
vixero: quo nō philogetes herculi carior erat: neqz agyron achilli
Vale omni floze flozenti⁹ / ornerisqz sp̄ rebus secun dis. Ex her
gis octobris. xi. ratde dum iam rebus dederat sopoz oia fossis.

Ad studentem interrogando habitudinem sui concurrentis.

Boni vini ciphos plenos / letosqz haustus pro salute. Audio te
amice dilecte in academia tua vbi disputacōes / scolasticasqz p̄get
sus agūē. habere p̄currentē qui tātis arguacūculis plen⁹ est: vt veri
tati vel plucēti cedere nesciat. qui quoqz tātis fallaciāz f̄futis in
nodar⁹ ē: vt nisi tormētātū sit talē habere: qui doctozes ipos n̄ plu
rissacit. q̄ pygmeos hercules. Rogo te ex p̄ctoris intimo sōte / sa
cto me hui⁹ rei certiorē de qua nibil tecū āpli⁹ agā mltaqz in cala
mi p̄caus latētā manebūt. q̄ nō effluere p̄mittā donec me tuū re
spōsuz meminisse videbo Et. z si qd velis p̄cipe. me sp̄ habebis me
meti p̄o relīcto tua vota sequētes. Nihil pl⁹ / qz festin⁹. Occupatio
est amica silēto. Dicoqz etiā cū symacho. P̄iget in eplis cē plūpū

Repō ad eplāz precedētem

Nō vini ciphos pauculos / s̄ ipz totū vas plenū z magnum loco
salutis. Insuperato hic nūci⁹ interp̄dendū me aggrediet (aice fidē
sime) qui dū eodē t̄pis p̄ūdo veniēs / abiēsqz salue pariter valeos
dirislet. vix potuit p̄cēb⁹ f̄cētū q̄ parno momētulo listeret. Breui
igit v̄bo accipe hūc meū (de quo loq̄ris) p̄currētē nō tā virib⁹ p̄cō
ris / q̄ ozis valere. Sz scis q̄ suis sepe telis lingua in dōcā succū
bit. lepore curi cepēris tīpanis z tubis / q̄ eū dē tacere coegetis. qui
ipa loquacitate loquacior est: qui etiāz vinozūm acutus censor est.

Johann. LXXXVII.

Non est egregie discernere: cuius vini sum? gratiores nebulas
cerebro infundat. Quo vbo habes qd quis. Nihil tñ mibi moleste
affert: neq; ab h me peto false levare. Arguim? disputamus: alter
camur: lris manet in vocibus ipis/ hac lite scolastica crescit/ atq; cō
dit amor. Alena em eo splendētur clari?/ quo p̄ficā ē forti? s; (vt
me unico vbo absoluta) nū ad hac argutiūcalis suis in me efficere
potuit amplius q̄ solent hī/ qui in cineres sufflant quo pulveres p̄
prios in oculos exciēt. absceditq; sp̄ ex disputatiōe (more cuculi)
voce antonita p̄fusa z q̄rala. Et ale gaudio mīto. z plausu locūdo.

Buaderur studentī vt legi

bus incumbat: poetrie studijs omissis.

Cor dialissimas in oīa vora salutes. Vīdeo ex lris tuis graui oīo
ne cōpositis/ in quaz cōpositione multū t̄pis iudico fuisse collatū
q; arti poetrie incumbis. ex qua stulosos colligis z alienis te pla
mis sacito auctore coornas. q̄ q̄ igenū animi sit/ hūanīq; pudoris
signū (si plinio credimus) non velle tacere q̄ ab alio didiceris: nec
in tuā messē aliena grana p̄ferre: cui poetrie idēo te meo iudicio
simplicis nō vt melius hab eas imāgis sapias: aut rectius viuas: s;
potius vt ornatus fabuleris. Audias (velim) vtiliter q̄ dicam solu
briter/ hanc mibi de te firmam sententiā nō satis te legū pondus
inspicere: que integrū hōsem exigūt. Si vis igit in statu exurgere
(ad quē cuncte generose mentes aspirāt) z dignitatū noīa assequi
z honores/ oīa ista poetica a te seunges: z factas illas leges tibi
pdes/ in p̄ctore/ vt tandē te/ turbāq; fratū tuoz ab agestate defē
ses. Dū aut doctozatus infigne nomē habebis: poteris tunc (si sic
libeat) sūlcate musas/ q̄ tñ opes sp̄entur: z antea z nemoza q̄runt.
Silua placet musis/ vrbis est inimica poetis/ auctore petrarcha.
Lamene z nympe iā tacent vidue/ atq; nude. Sed forte allega
bis mibi illū virgilij. nec te peniteat calamo trinnisse tabellū. Har
nt hoc habeo: quid de fabellis suis senserit virgilius qui tam negle
tus facer. Dumīq; p̄stratus. pieridū chorus cecidit/ oīs castalij et
deliconis decor abicellit. Sugerūt p̄nasi a vertice nympe/ poetre
voce/ sonoz carent atq; rauciscūt. Difficilis est euersis repetere
Ratū/ vel lōp̄sis in cubitū ascendere. Legiste in solio sunt: regnant

IVXXXLIIIIII
z sceptris imperialia gestat. Vale. p. tribusq; enitete. vt legū doctē
nā psequaris. gradiēdo sp. virtutis p. semitā. rato licet pede signatā
qd si feceris rē p̄titeris tibi salubrē/mubiq; gratā atq; acceptam.
Respō ad eplām precedētez

Salutes om̄s quas tenet. / solus / humus aut pelagus. Sūma cum
veneratione z litteras tuas carissime vtr̄ simulq; tuū consiliū le
quuntur. accepi. qui mibi statim. studijs humanitatis p. p̄cipuo stu
dio me insistere nolle. Satis mibi erit si poetice artis nō fuero. pe
sus ignaras. / qui maiora multoz. volo eū. retim nō verborum stu
dio tempus impendere. nec opto gloriari eloquio vel dulcedine p.
p̄ziū cantus delectari. omnes tamen consodales mei interdum quo
dam recreationis p̄ductu. / poetice artū incumbunt. quā omnū ho
minū predicant specimen esse decoz idq; nobis ordinariis nos ter
legum doctoz amore sincero consuit. qui ita loquit. ac musas ip̄as
latine loqui audires. Tu etiam diste monstras epistolis tuis. / q; in
hac arte eminenter fioruisti. qui tam faciem orationis obtines cur
sum. / quasi ex natura ad hanc solam eloquentiā factas ipse videat
ris. Et qui poetas omnes occubuisse narrasti. eosq; rauci sonos fa
ctos omnesq; musas latege sub antris. eas tamen om̄es rursus tua
epistola reduxit in lucem. nunq; em̄ eam eplām depinxisti inuitis
aut absentibus musis. / nymphis atq; camenis nunq; ita luculenter
ornate. / grauitateq; scriberes. nisi tullius. / virgilius z similes te to
spergis floribus. Ad hec certe me trabis verbali quodam diuicio
quo. / a quibus me arceri litterarū sensu conaberis. Anq; poete
sagebunt. nunq; virgiliū morientur honores ornata semp̄ stabit. ca
mena viuis ederis. / z musa lauris. Quod igitur interdū poelam vi
deam. sententia mea est quam mutabo si dissentias. Sz plane cur
rectius em̄ arbitroz ratione q; autoritate supari. Vale. Ex Roma
nio capitiis nunq; clamor nunciū calcat dat. hore labitur. cadit sol
z duplicat vmbzas. / parat se dies cedere nocti.

Responsio alia super eadē in alijs em̄
sententiam.

Folium. LXXXVIII.

Immortales seclulo tempore fatures Jam clare video (colende pceptor) q̄ festinantia memoriā tollat: q̄q̄z nihil eque festine ac meditate facimus. Dū hesternō die ex tēpe ad te litteras darē: ex memoria cecidit quod omnium maxime mihi corde fuerat, vilis es tuis litteris innuere: nō esse pudici ingenij vti verbis aliorū/expressione actoris omissa, Habes forte in hanc sententiam plures/oraciū scilicet/senecam/patrarcham/z similes qui nō secus scribi volunt ac apes melificant: qui lectos/nō seruant flores/sed mutant/transformant z in multa p̄uertunt: voluntq̄ vtendum esse ingenio alieno/sed abstinendū verbis. Illa em̄ similitudo later: hec eminet, Turpe est (inquit Seneca) viro captare flosculos/z vorissimis se fulcre vocibus/ac memoria stare/nō inuentione, Sed ex aduerso innumeri sunt: qui alienis vtunt (autōi tacito) dicentes vsucapionem tam in vocibus z in clausulis/q̄ in rebus cadere, Suffecerit p̄ omnibus allegatus virgilius/qui ex homero inuentionē/ex Lucretio verba fertur suscepisse, Nā ex equo tria narrantur impossibilia/vel foui fulmen/vel herculi clauam/vel stylum homero subtrahere, Fulmen em̄ tacete neminē decet nisi touem inluctabili inuā/cibiq̄z robore certare nemini vnq̄ (q̄ herculi) ad scriptū est, Lane te autē (vt cecinit homerus) videtur impossibile tuiq̄z secūdo, Virgilius certe ita versus homeri imitatus est vt transferendo/que p̄tior vates cecinerat/fecit vt sua esse credantur: cui hoc ipso perperato facinore ascribitur: rem immensa gloria dignam fecisse: ac ionū fulmen/vel herculi clauam ex manibus excussisset, Lūi Virgilius. tā dulcis fuit homeri imitatio/in quē tam attente oculos inuexit vt z in versibus victa (que a nonnullis impitis reprehensa fuerant) ex industria sit imitatus (autore Macrobio) qui p̄tra tuam sententiam virgilium tā alta in specula locat: vt nullius laudibus crescat: nullius recuperatione minuat, Finem do. veritas ne amicas obtundam aures: si fuero plixius ineptiloquio immoratus, Vale atq̄z qd̄ voles: precipe/oculū quoq̄z mihi effodito (vt apud plautū est) Si vllum verbum faxo: nisi quod ipse iusseris

Rogatur amicus vt adole
scens p̄ducatur: quo bñ scribar atz erroris arguit cū insertiōe nouorū

III XXXI. II. 107.
Salutes felicissima sorte decoras, Ad in p̄essione tam pariter,
me nō vidisti (vir luce mihi dilectior) nihil aliud fuit in causa q̄ cur
tuū inopia / z hoc iam tempe venite mihi nō est integz / nam alio
trahoz pollicet. Et nihil duco antiquius fide, Scripsit ad me ne
potulus meus stilo satis composito / sed rudi careātere. Age queso
vt fiat bonus calamo, de bonitate p̄cture loquoz: atqz figure, In
scriptore em̄ sine litteraz ornamine / omnis virtus languere videt̄,
Et luceat em̄ omne dictamē si litteraz pulcritudo accesserit: placen
t usqz mentibus z oculis hoim se offert: si sit splendida l̄raz for
ma conscriptum, Deformia em̄ z incomposita nemo probat, Va
deoret igitur vt inter scripto: e: emineat: nec in scribendi velocitate
letetur, Perata em̄ formā debitam nō assumūt: nec quicq̄ recte se
stimantia gerit, Letez ei paup̄imū vitum cōmendauit: vt eidem in
dei honozem patrociniā ferret: a quo denarios extorsit, viderit ne
indignetur creator omnū eos premat: qui suo noīe opem querunt
Atqz quas queso em̄ multa verboz acrimonia / ne amplius lacrimas
paup̄is vilicissimi spe lacelli cōtemnat, Preterea petiuit famulus
tuus / vt statū domus mee / tibi oēm p̄scriberē, Frater meus sentoz
vir armoz est tanta audacia z robore / vt nō cederet furori achillis
tam magno p̄ccero / elegantiqz corpe qui ob formā dignus videtur
si eternos artus haberet: q̄ ei iupiter ocio gaudens / iacienda ful
mina daret nō tam diligenter vellus aureū draco custodiebat: q̄
hic arma sua radiantia curat, aliquid magni de eo / fert: sed veritas
ad huc nubilosa est, Secundus frater omnia dissipat: quē si quoz
redimo mox sicut sus / lota lotionē peracta se rursus in lutū p̄icit,
Iunior diem p̄icit: nec amplius vescitur auro / iure quo cuncta fe
rantur: z quo rapitur omnes / mors omnia tollit: caput omnia rel
lis / longa febre perustus est: milleqz mores conclusit in vna / qui
tamen meo in animo nunq̄ videtur obūlle, ibi em̄ semp̄ mecum est
cūsus vultus mihi semp̄ reluet, dulceqz ei? semper mihi ardent
oculi, ita quoqz sua verba iam recenter mihi occurrūt / vt vel ego vt
dear secum alio migrasse: vel ipse hic mecum cōseruatus, cui pareo
et deus: qui te sanum conferret atqz valentem.

Congratulatur amicus ami

Solum. LXXXIX.

eo/ q̄ receptus sit in seruitium regis/ & caritative admonet. ne se
amplexibus miscet impudicis,
S. & rursus salutes/ innumerisq; salutibus/ comitatus. Spesit
se hic loci nostri (amicis/ quo nō dilectior alter) de te mihi letissima
fama/ q̄ tibi viditēz felix hora illuxerit. que ad seruitiū serenissimi
regis nri/ tuā p̄ industriā te aduexit. vñ nō par tue p̄motioni gra
tuloz. qui te semp̄ habui mea vira caritorem. Quāq; tñ p̄stat amici
cias regam nō esse phennes. s; Petrarchā mente reuolues. qui cō
sultat vtendum fore dñis/ nō fidendū. Ad nō dñoz p̄ditioni ad
scripsero. s; vicis quozūdam curialium. qui quos virtute imitari
nequeūt/ p̄spiciunt inuidia/ etrudereq; laborāt/ ex dñoz gratijs
quos inimias credunt esse receptos. Tu em̄ illic peregrinus inco
la es/ tuis te curis/ nō alienis inferas. nec omnibus omnia credas
Multi curiales (put boim vateras sit) diuerso thure sacrificant
Sed nescio quid p̄ nebulam audierim. te veneris illis angonibus
implicari. qui hac de re longe minus sapere videris. q̄ egregius il
le p̄tor appelles. qui veneris caput de sūmi p̄toris sui pollutissi
ma arte p̄fecit. reliquas corpis pres (vt poete canūt) inchoatas tu
delq; reliquit. quasi h̄ipso significare voluisset. p̄ter primā appare
tiam in ipsa venere/ nihil esse decor/ vel sua arte p̄cture p̄dignum.
Non etiam de nihilo sagax natura (si valerio credimus) vel poti
oculis totam (q̄ flos veneris est) ita p̄duxit. q̄ sub ei^o purpura mul
ros aculeos texit. quā etiā spinis armavit. quasi p̄lagire vellet na
tura/ in flore/ quid aspiritatis occulte subueneris blanditijs p̄tes
gatur. Sat sit dictum prudenti. rogo ne tediū faciant. q̄ aica fide
dicta sunt. nō mecū est docuisse palladē. S. ceruo viuacior. philo
mena letior. coruoq; loquitor. ex. H. aprilis vi. mersio iā sole/ luce
dimota sint.

Queritur causa cur plures

ditiones huius libelli vario mō vt iam eno/ iam alio impresse.
Ineffabiles amātissimo corde salutes. Velle forte posses dīser
tissime vt/ q̄ loco distantiore abessem. vbi tibi amoris ex me tan
tundē/ sed moleste minus esset. sed cum abundas omni virtute tñ
bac precipue q̄ semp̄ habeas maximā su amicitia constantiā audē

XIXXXI. II. IULIO. C.

tor: fto ad te iteratas pces effundere. Meminisse te arbitror (atque
ce fidissime) te nup mibi / animo parato / atq pbenigno misisse epi
stolaz codicem: cui bec noua impressoria ars caracteris formā ptu
lerat: sed quia multa que orthographiam respiciant in his reperio
que me facillanē & dubium reddūt. Decreni tursus te pcedis me
is iadire: pconrande securitatis gratia. Rogo igit vt hac me vacil
latione leuare digneris. Inuenio in dicto codice multas dīctōes
varia sillabicatione depictas. Et (vt ex multis pauca attingam) te
perio qñqz mibi p c qñqz mibi lēa c omīssa, sic nibū & mibi / e post
ra / vel neglecta. Interdū iocundus / vel iucundus / p u vel o. Jam
pulchrū vel pulcrū / h asperatione posita vel omīssa. Similit nanqz
vel namqz / nō aliter cunqz vel cumqz pmissuep m vel n sillabicef.
Sic quatuor vel quattuor t simplici vel duplicata. Secutū vel se
cutū p c vel p q. Nunc exsurgō / nunc exurgō / s fernata vel semo
ta. Jam assum iam adsum / poni pspicio. & similes dīctōnes mul
tas / memorata plūras. Rogo igitur mibi deuelare digneris: quid
sibi velit bec scribendi varietas: cur quoqz modus vnus idēqz / at
te vel vsū solidus / nō hic suatus ē. Sup quo cupio vehēnter: qd
sentias / cognoscere: qd si feceris / magnū mibi / gratūqz feceris ob
sequiū. Interea bonam & letam serua valitudinem.

Responsio dans rationem

cur multe diuerse dīctōnes in hoc libello / vario mō impresse sint.
Salutes diuersas / vno glomere pneras. Et securus quiddā tibi
(ornatissime vir) tua super vacillantiā / de orthographiātu pscribe
rem: plurimū verbi habuī: euz eo qui hac semp eplaz impressione
vt ductor astabat. Ex qto accepi hanc sillabicandi varietatē nō te
mere / nō casu / nō ignorantia pūisse: sed certa rōne / pūioqz decre
to / qui equis oculis precavere studebat: ne in vnā partem potius q
aliam inclinatioz notaret. In ea pceptū te / vbi ex equo pondere
ad varias ptes tractatio est: vbi videlicet ars ab vsu discrepat: vel
vsus ab arte dissidet: vel vbi artis cū arte / vel vsus cū vsu / vel
opinionū pugnantiā est: Nam quis modus neruofior ē: vt du bīū
reperit / sic dubiū relinquit & pari pacto quo eplē non vno stilo des
currit (vt in eaz missione ad te scripsi) sic bec sillabicatione iam vno

Folium. LXXX.

tam alto mō cōficiat: ne si vna pte reiecta in aliam ceciderit, iam
 eos habeat / qui semp sibi sint infesti, Maria varios delectant, non
 vno vniū vno, Sepe etiā eisdem cibos edentibus (si Gregorio
 credimus) diuersitas placuit actōis, Sed vbi studiose perqui-
 ris, hac sup te meū iudiciū in cinerem algendū pertras, vbi scintil-
 laz igneueris nihil / nec calorū aliquid, Et exigit modus melior
 sit: quo has dicitōes nihil z mihi / vel seruata c lra vel abiecta scri-
 bimus, vt diffiniā nō expecta, vetustas forte c lra nō vrit, Leonar-
 das tñ aeternus (nō futilis autor) c poni p silit testes adducēs dā
 tem petrarchā / bocacii z collutium salutarū, Elus em̄ (vt idem in-
 quit maister z dñs) sermōis est: adeoqz impius / vt rōe reiecta
 solo arbitrio moueat, Similit pñcer sepulcrū / z similes / an aspe-
 rationem ad c lram admittant / nō laboro, habet hoc vetustas, sed
 Pufcianus pñber, Idemqz vix acuti ameniqz ingenij Vaspert-
 nus, De adsum vel assum / adquisito vel acquiro / adquisico vel ac-
 quiesco: z his similibus / nō habeo quid elegero, Non desunt tñ
 qui inter duo que eque libere dici possunt id ducunt o matius / po-
 litiusqz quod vident ratorū lingua pferri, Sed quid (queso) ar-
 te securus: quid rursus vsu est tritius / que penes (Oratio teste) ar-
 bitrium est: z ius / z norma loquendi, Fauorinus vix ornatissimus
 idemqz doctissimus precipit, qz moribus vtuamus preteritis, sed
 verbis vtamur pñtibus, si rōes oim pcurtere velim: liber mox fiet
 idemqz maximus, Sed age vt liber, z (vt omnia verbo claudā Li-
 cetonis) perinde est vt acceperis, Vale forte felici / z omne fausto

Stans opusculi, Impressum
 Anno dñi, MD. cccc. lxxxvi.

Supp
Sic q immittit lapides in arcum mercury. ita q tribuit
inspirationem honorem

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text at the bottom of the page.]

[Faint handwritten text visible on the right edge of the page.]